

Skakhåndbogen

Version 15.1

Dansk Skak Union

Dansk Skak Unions Skakhåndbog, ajourført som version 15.1.
Ansvarshavende redaktør på ajourføringen: Chresten Nielsen.

Denne version 15.1 er en opdatering af Skakhåndbogens version 14.3 der har kunnet hentes fra Dansk Skak Unions hjemmeside.

Denne udgave af Skakhåndbogen kan også hentes fra hjemmesiden. I takt med nye vedtagelser i Hovedbestyrelsen vil der løbende komme revisioner.

Vigtigste ændringer i forhold til den seneste udgave:

Afsnit 1:

- DSU's Udvalgsstruktur er indarbejdet i skakhåndbogen
- Personlige oplysninger og ansvarsområder på FU og andre tillidsposter er opdateret

Afsnit 2:

- Afsnittet omkring dommerkurser
- Skatteoplysninger
- Folkeoplysningsloven

Afsnit 3:

- Hele kapitlet udskiftet med en oversættelse af FIDE's regler for skak.

Afsnit 4:

- Skakdommere og dommerlicens I + II
- DM-Reglementet
- Farvefordeling i schweizerturneringer

Afsnit 5:

Afsnit 6:

Indholdsfortegnelse:

1.	SKAKKENS ORGANISATION OG LOVE	1-1
1.1.	Dansk Skak Unions egen organisation	1-1
1.1.1.	Delegeretmødet.....	1-1
1.1.2.	Forretningsudvalget	1-1
1.1.3.	Hovedbestyrelsen.....	1-1
1.1.4.	Hovedkredsene	1-2
1.1.5.	Rådgivningsvirksomhed	1-3
1.1.6.	Juniorarbejdet	1-3
1.1.7.	Undervisningsvirksomhed	1-4
1.1.8.	Skakbladet.....	1-4
1.1.9.	Skakbladets ekspedition.....	1-4
1.1.10.	Dansk Skaksalg.....	1-4
1.1.11.	Dansk Skakunions hjemmesider på Internet.....	1-4
1.1.12.	Dansk Skak Unions presseservice	1-4
1.1.13.	Dansk Skak Unions ratingkomité og ratingkartotek.....	1-5
1.1.14.	Dansk Skak Unions skaknævn.....	1-5
1.1.15.	Udvalg	1-5
1.1.16.	Dansk Skole Skak	1-8
1.1.17.	Dansk Skak Unions støtteforening	1-9
1.1.18.	Dansk Skakdommerforening	1-9
1.1.19.	Nationalt samarbejde	1-9
1.1.20.	Internationalt samarbejde.....	1-10
1.1.21.	Nærskak	1-11
1.1.22.	Korrespondanceskak	1-11
1.1.23.	Problemskak	1-11
1.2.	Økonomi	1-12
1.2.1.	Fonde og legater	1-12
1.3.	Love for Dansk Skak Union	1-14
1.4.	Kontaktoplysninger	1-19
1.4.1.	Forretningsudvalget	1-19
1.4.2.	Hovedbestyrelsen.....	1-22
1.4.3.	Øvrige kontaktpersoner i Dansk Skak Union	1-23
2.	GODE RÅD OG VEJLEDNING FOR KLUBBEN	2-1
2.1.	Start en ny skakklub	2-1
2.1.1.	Spillested	2-1
2.1.2.	Dansk Skak Union hjælper nye klubber i gang	2-1
2.1.3.	PR-arbejde	2-1
2.2.	Skakklubbens love.....	2-2
2.3.	Skakklubbens daglige ledelse.....	2-3
2.4.	Generalforsamlingen og bestyrelsesmøder.....	2-7
2.4.1.	Vedtægternes omtale af generalforsamlingen.....	2-7
2.4.2.	Bestyrelsesmøder.....	2-13
2.5.	Klubbens økonomi	2-14
2.5.1.	Kontingentet	2-14
2.5.2.	Skattemæssige forhold.....	2-14
2.5.3.	Vækstkonto	2-17

Skakhåndbogen – Afsnit 1

SKAKKENS ORGANISATION OG DANSK SKAK UNIONS LOVE

2.5.4.	Juniorinstruktørordning	2-18
2.5.5.	Øvrige støttemuligheder fra DSU	2-19
2.5.6.	Folkeoplysningsloven	2-21
2.6.	Klubbens trivsel.....	2-29
2.6.1.	Klubblade.....	2-29
2.6.2.	Medlemspleje.....	2-30
2.6.3.	Juniorafdeling	2-31
2.7.	Materialer til udlån	2-34
3.	SKAKSPILLETS REGLEMENT	3-1
3.1.	FIDE's regler for skak	3-1
3.1.1.	Forord.	3-1
3.2.	Grundlæggende Spilleregler.....	3-2
3.2.1.	§ 1 Skakspillets natur og mål	3-2
3.2.2.	§ 2. Brikkernes udgangsstilling på skakbrættet	3-2
3.2.3.	§ 3. Brikkernes gang	3-3
3.2.4.	§ 4. Om at flytte brikkerne.....	3-7
3.2.5.	§ 5. Afslutningen af partiet	3-8
3.3.	Turneringsregler	3-9
3.3.1.	§ 6. Skakuret	3-9
3.3.2.	§ 7. Uregelmæssigheder.....	3-11
3.3.3.	§ 8. Noteringen af trækkene.....	3-12
3.3.4.	§ 9. Remis	3-13
3.3.5.	§ 10. Færdigspil	3-15
3.3.6.	§ 11. Pointgivning.....	3-15
3.3.7.	§ 12. Spillernes opførsel	3-15
3.3.8.	§ 13. Dommerens opgaver (Se Forord)	3-16
3.3.9.	§ 14. FIDE	3-17
3.4.	Tillæg.....	3-18
3.4.1.	A. Hurtigskak.....	3-18
3.4.2.	B. Lynskak.....	3-19
3.4.3.	C. Algebraisk notation	3-19
3.4.4.	D. Færdigspil hvor der ikke er en dommer på spillestedet	3-21
3.4.5.	E Regler for spil med blinde og svagtseende.....	3-22
3.4.6.	F. Regler for Skak960.....	3-24
3.5.	Skaknævnets kendelser.....	3-27
3.5.1.	Kendelser i nummerorden.....	3-27
3.5.2.	Kendelser relateret til FIDE's regler.....	3-28
3.5.3.	Kendelser relateret til DSU's reglementer.....	3-28
3.5.4.	Kendelser i nærskak.....	3-29
3.5.5.	Kendelser i korrespondanceskak	3-45
4.	REGLEMENT FOR DM OG KOORDINEREDE TURNERINGER	4-1
4.1.	Almindelige bestemmelser	4-1
4.1.1.	Administrative organer	4-1
4.1.2.	Turneringens afvikling.....	4-3
4.1.3.	Øvrige bestemmelser	4-6
4.2.	Bestemmelser for Danmarksmesterskabet.....	4-9
4.3.	Bestemmelser for det åbne junior-DM	4-12

Skakhåndbogen – Afsnit 1

SKAKKENS ORGANISATION OG DANSK SKAK UNIONS LOVE

4.4.	Bestemmelser for koordinerede turneringer	4-12
4.5.	Dansk Skak Unions ratingsystem	4-14
4.5.1.	Indledning	4-14
4.5.2.	Beregning af ratingtallet	4-14
4.5.3.	Ratingberettigede turneringer	4-17
4.5.4.	Øvrige beregningsregler	4-17
4.5.5.	Ratingsystemets afgrænsning	4-18
4.5.6.	Koordinering med den internationale ratingliste	4-19
4.5.7.	Tabeller til ratingberegning	4-21
4.6.	Kamp- og dommerlicens	4-23
4.6.1.	Erhvervelse af licens	4-23
4.6.2.	Fortabelse af licens	4-23
4.6.3.	Administration	4-24
4.6.4.	Registrering	4-24
4.7.	FIDE's internationale titel- og ratingregler	4-25
4.7.1.	Opnåelse af ELO-rating:	4-25
4.7.2.	Krav til ELO-ratede turneringer	4-25
4.7.3.	ELO rating af danske turneringer	4-26
4.7.4.	Krav til titelturneringer:	4-26
4.8.	Vejledning for turneringsarrangører	4-28
4.9.	Dansk Skak Unions turneringssystemer	4-31
4.9.1.	Monrads turneringssystem	4-31
4.9.2.	Gode råd ved brug af Monrads turneringssystem.	4-31
4.9.3.	Dansk Schweizer	4-33
4.9.4.	Vejledning for dommere ved Dansk Schweizer	4-37
4.9.5.	FIDE Schweizer	4-45
4.9.6.	DUBOV schweizer	4-53
4.9.7.	DSU's Knock Out system	4-58
4.9.8.	Gladiatorskak modellen	4-60
4.9.9.	Andre turneringsformer	4-60
4.9.10.	Korrektionssystemer	4-62
4.9.11.	Alle-mod-alle rundeskemaer	4-63
5.	REGLEMENT FOR DSU'S HOLDTURNERINGER	5-1
5.1.	Reglement for Dansk Skak Unions divisionsturnering	5-1
5.2.	Instruks for Dommere i Dansk Skak Unions Divisionsturnering	5-8
5.3.	Reglement for Dansk Skak Unions Pokalturnering	5-9
5.4.	Instruks for kampledere i Dansk Skak Unions pokalturnering	5-12
5.5.	Reglement for Dansk Skak Unions Juniorholdturnering	5-13
6.	REGLEMENT FOR DSU'S KORRESPONDANCESKAK-TURNERINGER	6-1
6.1.	Indledning	6-1
6.1.1.	Turneringsleder (TL)	6-1
6.1.2.	K-skak chef (KC)	6-1
6.2.	Spillets gang samt almindelige bestemmelser	6-2
6.2.1.	Spillets gang	6-2
6.2.2.	Notation	6-2
6.2.3.	Notering af partier	6-3
6.2.4.	Afsendt træk	6-3

Skakhåndbogen – Afsnit 1

SKAKKENS ORGANISATION OG DANSK SKAK UNIONS LOVE

6.2.5.	Trækserie	6-3
6.2.6.	Ved partiets afslutning	6-3
6.2.7.	Uafsluttede partier	6-3
6.2.8.	En spillers udtræden	6-4
6.2.9.	Partiafskrifter	6-4
6.3.	Betænkningstiden	6-5
6.3.1.	Betænkningstid	6-5
6.3.2.	Poststemplets dato	6-5
6.3.3.	Tidskontrol.....	6-5
6.3.4.	Brug af mere end 14 dages betænkningstid	6-6
6.3.5.	Beskadigede kort	6-6
6.3.6.	Ferie	6-6
6.4.	Afgørelse af tvister m.m.	6-7
6.4.1.	Twistigheder og tvivlsspørgsmål	6-7
6.4.2.	Usportslig optræden	6-7
6.4.3.	Appel	6-7
6.4.4.	Tilmeldelse	6-8
6.4.5.	Information om turneringerne.....	6-8
6.5.	Enkeltmandsturneringen (K-skak-EMT).....	6-8
6.5.1.	Indledning	6-8
6.5.2.	DM-klassen.....	6-9
6.5.3.	Øvrige klasser	6-10
6.5.4.	Øvrige bestemmelser for K-skak-EMT	6-12
6.6.	Pokalturneringen	6-13
6.6.1.	Turneringens afvikling.....	6-13
6.6.2.	Rettigheder i forhold til K-skak-EMT	6-14
6.6.3.	Starttidspunkter.....	6-14
6.6.4.	Indskud og præmier	6-15
6.7.	Danmarksturneringen i korrespondanceskak for hold.....	6-16
6.7.1.	Turneringens opbygning	6-16
6.7.2.	Beskrivelse af turneringsformen	6-16
6.7.3.	Adgangsbetingelser m.m.	6-16
6.7.4.	Turneringens afvikling.....	6-16
6.7.5.	Op- og nedrykningsregler (kvalifikationsbestemmelser).....	6-17
6.7.6.	Øvrige regler	6-18
6.8.	Regler for danske e-mailturneringer.....	6-19
6.8.1.	Spil og kontrol	6-19
6.8.2.	Partiernes afvikling.....	6-19
6.8.3.	Undladelse af svar.....	6-20
6.8.4.	Træk og trækserier	6-20
6.8.5.	Noteringer og rapporter	6-20
6.8.6.	Tilladt tid og straf	6-20
6.8.7.	Tidsoverskridelse	6-21
6.8.8.	Ferie	6-21
6.8.9.	Indberetning af resultater	6-21
6.8.10.	Appel	6-21

1.	<u>SKAKKENS ORGANISATION OG LOVE</u>	1-1
1.1.	<u>Dansk Skak Unions egen organisation</u>	1-1
1.1.1.	<u>Delegeretmødet</u>	1-1
1.1.2.	<u>Forretningsudvalget</u>	1-1
1.1.3.	<u>Hovedbestyrelsen</u>	1-1
1.1.4.	<u>Hovedkredsene</u>	1-2
1.1.5.	<u>Rådgivningsvirksomhed</u>	1-3
1.1.6.	<u>Juniorarbejdet</u>	1-3
1.1.7.	<u>Undervisningsvirksomhed</u>	1-4
1.1.8.	<u>Skakbladet</u>	1-4
1.1.9.	<u>Skakbladets ekspedition</u>	1-4
1.1.10.	<u>Dansk Skaksalg</u>	1-4
1.1.11.	<u>Dansk Skakunions hjemmesider på Internet</u>	1-4
1.1.12.	<u>Dansk Skak Unions presseservice</u>	1-4
1.1.13.	<u>Dansk Skak Unions ratingkomité og ratingkartotek</u>	1-5
1.1.14.	<u>Dansk Skak Unions skaknævn</u>	1-5
1.1.15.	<u>Udvalg</u>	1-5
1.1.16.	<u>Dansk Skole Skak</u>	1-8
1.1.17.	<u>Dansk Skak Unions støtteforening</u>	1-9
1.1.18.	<u>Dansk Skakdommerforening</u>	1-9
1.1.19.	<u>Nationalt samarbejde</u>	1-9
1.1.20.	<u>Internationalt samarbejde</u>	1-10
1.1.21.	<u>Nærskak</u>	1-11
1.1.22.	<u>Korrespondanceskak</u>	1-11
1.1.23.	<u>Problemskak</u>	1-11
1.2.	<u>Økonomi</u>	1-12
1.2.1.	<u>Fonde og legater</u>	1-12
1.3.	<u>Love for Dansk Skak Union</u>	1-14
1.4.	<u>Kontaktoplysninger</u>	1-19
1.4.1.	<u>Forretningsudvalget</u>	1-19
1.4.2.	<u>Hovedbestyrelsen</u>	1-22
1.4.3.	<u>Øvrige kontaktpersoner i Dansk Skak Union</u>	1-23

1. SKAKKENS ORGANISATION OG LOVE

Fra en beskedent start i 1903 er Dansk Skak Union (DSU) i dag vokset til en landssammenslutning bestående af flere hundrede skakklubber.

Enhver dansk skakklub kan opnå medlemskab og skakinteresserede uden tilknytning til en skakklub kan melde sig ind gennem en af DSU's geografisk opdelte hovedkredse.

Dansk Skak Unions formål (§2) er at

- virke for skakspillet udbredelse og udvikling i Danmark
- øge spillestyrken blandt unionens medlemmer
- skabe fællesskab og kammeratskab blandt landets skakspillere
- være bindeleddet mellem danske skakklubber og
- repræsentere dansk skakliv indadtil og udadtil

Til fremme af dette formål har DSU opbygget organisationen på følgende vis:

1.1. Dansk Skak Unions egen organisation

1.1.1. Delegeretmødet

Hvert år i forbindelse med DSU's enkeltmandsturnering i påsken afholdes delegeretmødet, der er unionens højeste myndighed.

Alle medlemmer af DSU kan deltage i delegeretmødet, dog har kun klubformænd for klubber med mindst 8 medlemmer stemmeret med det antal stemmer, som klubben har medlemmer.

Delegeretmødet vælger formanden for DSU, kassereren og 3 medlemmer, som tilsammen udgør et fem mand stort Forretningsudvalg.

1.1.2. Forretningsudvalget

Forretningsudvalget varetager under ansvar over for delegeretmødet og med respekt af de beføjelser, der er tillagt hovedbestyrelsen, den daglige ledelse af unionen.

1.1.3. Hovedbestyrelsen

Hovedbestyrelsen består af repræsentanter for hovedkredsene og Forretningsudvalgets medlemmer.

Hovedbestyrelsen mødes fire gange årligt og på mødet i August/September fastsættes budgettet for det kommende kalenderår.

Hovedbestyrelsen fastsætter reglementer for unionens turneringer og varetager ansættelsesforhold.

1.1.4. Hovedkredsene

Den geografiske opdeling kan gå på tværs af amtsgrænser, da den enkelte klub selv bestemmer gennem hvilken hovedkreds den søger medlemskab af DSU.

<u>Hovedkreds:</u>	<u>Geografisk område:</u>
1. Hovedkreds	Storkøbenhavn
2. Hovedkreds	Lolland, Falster, Møn, Syd- og Nordvestsjælland
3. Hovedkreds	Fyn + Omkringliggende Øer
4. Hovedkreds	Sønderjylland
5. Hovedkreds	Midtjylland
6. Hovedkreds	Århusområdet
7. Hovedkreds	Nordjylland
8. Hovedkreds	Nordøstsjælland og Bornholm
9. Hovedkreds	Vestjylland

De enkelte hovedkredse varetager den interne administration selvstændigt inden for DSU's loves rammer, og der er for hver af de 9 hovedkredse vedtaget love, som vedrører den enkelte hovedkreds. Såvel oprindeligt vedtagne love for hovedkredsene, som de til enhver tid tilkomne ændringer skal tilstilles forretningsudvalget.

Alle hovedkredse vælger en repræsentant til DSU's hovedbestyrelse.

Hovedkredsrepræsentanten

- Forelægger i hovedbestyrelsen sager, som hovedkredsmødet eller hovedkredsbestyrelsen vedtager at fremme
- Medvirker i hovedbestyrelsens arbejde med DSU's anliggender og er
- Er bindeled mellem hovedkredsens klubber og DSU

Hovedkredskassereren opkræver både unionskontingentet og hovedkredskontingentet hos hovedkredsens klubber.

Hovedkredsene uddeler sine love og vedtægter til hovedkredsens klubber.

1.1.5. Rådgivningsvirksomhed

Udover at lede DSU's daglige administration fungerer Forretningsudvalget i samarbejde med hovedkredsens tillidsfolk som rådgiver for de enkelte klubber.

I hvert nummer af Skakbladet findes adresser på Forretningsudvalgets medlemmer.

1.1.6. Juniorarbejdet

Dansk Skak Unions arbejde for juniorer omfatter:

1.1.6.1. Udsendelse af juniorer til udenlandske turneringer

De mest talentfulde juniorer får lejlighed til at deltage i udenlandske turneringer og høster dermed international erfaring, der med tiden vil komme den enkelte spiller og dansk skak til gode. Det er juniorlandstræneren, som udtager juniorer til udenlandske turneringer.

1.1.6.2. Afholdelse af danmarksmesterskab for juniorer

Ved påskestævnet har de bedste juniorer mulighed for at deltage i kandidatklassen, selv om deres ratingtal ellers ikke ville berettige til det. Den bedst placerede junior i kandidatklassen bliver *Junior-Danmarksmester* for det pågældende år.

1.1.6.3. Juniorstyrketræning

Træning af de bedste juniorer varetages af juniorlandstræneren, som vælger de juniorer der kan deltage.

1.1.6.4. Skaklejre

DSU støtter skaklejre, hvor det sociale er i centrum. Dette administreres af FU.

1.1.6.5. Instruktørmateriale

DSU har udgivet undervisningsmateriale til instruktører af juniorer. Materialet er tilgængeligt på DSU's hjemmeside og DSU's CD-ROM.

1.1.7. Undervisningsvirksomhed

Dansk Skak Unions undervisningsvirksomhed, der omfatter dommerkurser og andre relevante lederuddannelser, har dels til formål at uddanne kompetente dommere, dels at fremme skaklivet på lokalt plan gennem udveksling af erfaringer og ideer.

1.1.8. Skakbladet

Dansk Skak Union udgiver et medlemsblad, *Skakbladet*, som ni gange årligt tilsendes medlemmerne. Bladet bringer nyheder fra skakverdenen, kommenterede partier fra større skakbegivenheder, udskriver konkurrencer for læserne m.v.

Skakbladet bringer løbende orientering om unionens virke på forskellige områder og fungerer som kommunikationsmiddel mellem klubberne og medlemmerne, idet der bringes læserbreve, indbydelser m.v.

Skakbladet forsøger at knytte landets bedste spillere og skribenter til sig som medarbejdere.

1.1.9. Skakbladets ekspedition

Skakbladets ekspedition er Dansk Skak Unions “udsendelsescentral”, hvorfra Skakbladet, hovedbestyrelsesreferater m.v. udsendes til klubber og medlemmer.

1.1.10. Dansk Skaksalg

Dansk Skak Union forhandler skakmateriel, brikker, brætter, bøger, tryksager, skakcomputere m.v. til rimelige priser gennem sin egen forretning, Dansk Skaksalg ApS, der indgår i Dansk Skak Unions regnskab. Skaksalget findes på internettet under *www.skaksalg.dk*

1.1.11. Dansk Skakunions hjemmesider på Internet

www.dsu.dk og www.skak.dk

I 1996 etableredes unionens hjemmeside. Siden da har Dansk Skak Union været at finde under *www.dsu.dk på* internet.

Gennem hjemmesiden kan alle skakinteresserede følge danske og internationale skakbegivenheder. Ydermere er hjemmesiden en generel kommunikations- og informationskanal til det danske og internationale skakmiljø.

Siden 2007 har DSU haft egen spilserver på adressen *www.skak.dk*, hvor unionens medlemmer gratis kan spille online skak. Udefrakommende skakspillere kan endvidere købe sig adgang til siden som netmedlemmer.

1.1.12. Dansk Skak Unions presseservice

Dansk Skak Unions PresseService er en resultat- og presseformidlingservice for landets aviser, skakjournalister og andre skakinteresserede.

Større internationale skakbegivenheder, danske skakspilleres præstationer i udlandet og danske turneringsarrangørers pressemeddelelser før, under og efter en skakbegivenhed distribueres til de fleste større dagblade samt radio og TV.

1.1.13. Dansk Skak Unions ratingkomité og ratingkartotek

Det daglige arbejde med registrering, ajourføring og beregning af danske skakspilleres ratingtal (styrketal) er lagt i hænderne på Dansk Skak Unions ratingkomité og ratingkartotek.

1.1.14. Dansk Skak Unions skaknævn

Dansk Skak Unions Skaknævn består af tre medlemmer, der afgør sager om fortolkning af Dansk Skak Unions love, reglementer for unionens turneringer og spørgsmål om FIDE's regler for skak.

1.1.15. Udvalg

Dansk Skak Union har nedsat en række udvalg som fungerer som rådgivende for forretningsudvalget. Udvalgene udfører de opgaver, som forretningsudvalget anmoder om, inden for rammerne af det budget hovedbestyrelsen har vedtaget.

1.1.15.1. Skak.dk Udvalget

Udvalget samarbejder med videreudvikling og vedligeholdelse af www.skak.dk i samarbejde med leverandøren.

1.1.15.2. IT-Udvalget

Udvalget arbejder med den daglige drift af unionens hjemmesider.

1.1.15.3. Ungdomsudvalget

Udvalgets arbejder med forbedring af vilkårene for ungdomsskakken i Dansk Skak Union.

Dette arbejde kan bl.a. omfatte:

- Ungdomsdanmarksmesterskaber, aldersinddelt i overensstemmelse med FIDE's aldersinddeling for ungdoms-VM og – EM
- Juniorhold-DM
- Samarbejde med juniorlandstræneren
- Aktiviteter og koordinering for ungdom på landsplan
- Information for ungdom på DSU's website
- Ungdomsaktiviteter på Skak.dk

1.1.15.4. Divisionsturneringsudvalget

Udvalget refererer til hovedbestyrelsen med hensyn til turneringsplanlægning af divisionsturneringen, og sikrer herunder koordinering af turneringen i forhold til Dansk Skoleskak, Bundesligaen m.fl. med henblik på at undgå datosammenfald.

1.1.15.5. Informationsudvalget

Udvalget arbejder med koordinering af unionens information til medlemmer og andre skakinteresserede på www.dsu.dk og i skakbladet. Udvalget yder bidrag til

udviklingen af unionens informationspolitik, planlægger og gennemfører valget af årets skakspiller.

1.1.15.6. Økonomi og Kartoteksudvalget

Udvalget arbejder med den tekniske udvikling og vedligeholdelse af unionens administrative systemer.

1.1.15.7. K-Skak Udvalget

Udvalget arbejder for at forbedre vilkårene for K-skak spillerne i Dansk Skak Union

1.1.15.8. Regeludvalget

Udvalget udarbejder udkast til ændringer i Dansk Skak Unions reglementer, efter anmodning fra forretningsudvalget, eller på eget initiativ.

Udvalget udarbejder en dansk oversættelse af FIDE's regler for skakspillet og rådgiver hovedbestyrelsen i reglementstekniske spørgsmål.

Udvalget støtter lederen af dommeruddannelsen i sit arbejde.

1.1.15.9. Turneringsudvalget

Udvalget kan komme med forslag til ændringer i DM-reglementet, koordinerede turneringer, pokalturneringen og DM i hurtigskak.

Udvalget kan komme med økonomiske overvejelser og forslag i forbindelse med afholdelsen af ovennævnte arrangementer.

Udvalget foretager de nødvendige besigtigelser og rådgiver arrangørerne af ovennævnte turneringer.

Udvalget afgiver indstilling til forretningsudvalget om udpegning af arrangører til ovennævnte turneringer.

1.1.15.10. Kvinde- og Pigeskakudvalget

Udvalget kan fremkomme med forslag vedrørende ændringer i OL-udtagelseskriterierne, samt andre internationale turneringer som EM, NM og VM m.v.

Udvalget kan komme med forslag og økonomiske overvejelser, som kan hjælpe med at starte egentlige kvindeturneringer i Danmark op.

Udvalget kan fremkomme med forslag, som kan forbedre eliteniveauet for de danske spillere omkring top 10.

Udvalget gør sig overvejelser om hvordan man kan sikre flere kvinder og piger i Dansk Skak Union, og hvordan de fremkomne pigetalenter videreudvikles.

Udvalget gør sig tanker omkring et samarbejde mellem Dansk Skole Skak og Dansk Skak Union, som kommer begge organisationer til gavn inden for pigeskakken.

Skakhåndbogen – Afsnit 1

SKAKKENS ORGANISATION OG DANSK SKAK UNIONS LOVE

1.1.15.11. Seniorudvalget

Udvalget arbejder for at forbedre vilkårene for seniorspillerne i Dansk Skak Union.

1.1.15.12. Eliteudvalget

1.1.15.13. Lederudviklingsudvalg

Udvalget arbejder for at motivere og uddanne ledere i Dansk Skak Union

Herudover har Dansk Skak Union et tæt samarbejde med de følgende interesseorganisationer:

1.1.16. Dansk Skole Skak

I tæt samarbejde med Dansk Skak Union virker Dansk Skak Skole (DSS) under ledelse af Landsudvalget (LU), der udgør DSS's højeste myndighed. LU består af landsdelslederne for landets 15 amter samt DSS's Forretningsudvalg, hvis 5 medlemmer vælges af LU og forestår DSS's daglige drift.

DSS's organisation omfatter bl.a.:

1.1.16.1. En landsturnering for skolehold.

De 15 landsdele finder hver en vinder for skolehold med deltagere fra henholdsvis 1.-10. klasse og 1.-7. klasse. Disse landsdelsvindere spiller om danmarksmesterskabet (DM). Danmarksmestrene deltager herefter i det nordiske mesterskab (NM). Der spilles med 4 eller 8 spillere pr. hold.

1.1.16.2. Gymnasieskak m.m.

For skoler under de fortsatte uddannelser, f.eks. handelsgymnasier, handelsskoler, tekniske skoler, ungdomskostskoler etc., arrangeres ligeledes DM og NM. Her spilles med 4-mandshold.

1.1.16.3. En individuel landsturnering.

Efter lignende mønster arrangeres individuelt DM og NM. Dog er deltagerne her delt i grupper efter alder: Gruppe A for 17-20 årige, Gruppe B for 15-16 årige, Gruppe C for 13-14 årige og Gruppe D for 11-12 årige, Gruppe E for 9-10 årige og Gruppe F for spillere indtil 8 år.

1.1.16.4. Uddannelse af Skakinstruktører.

Til varetagelse af DSS's aktiviteter uddanner organisationen ledere og instruktører. Denne uddannelse har ofte fundet sted i forbindelse med sommerskakejre eller ved særskilte kurser. DSU nyder ligeledes godt af uddannelsen, idet kursisterne ofte fungerer som dommere og assistenter ved unionens arrangementer.

1.1.16.5. Udgivelse af bladet Skole Skak.

DSS udgiver bladet, *Skole Skak*, til alle organiserede skoleskakspillere i landet.

1.1.16.6. Hjemmeside.

DSS har sin egen hjemmeside www.skoleskak.dk

1.1.16.7. Pædagogisk virksomhed.

DSS's pædagogiske udvalg arbejder konstant med at fremstille undervisnings- og informationsmateriale.

1.1.16.8. Internationale kontakter.

DSS søger at bringe unge i kontakt med andre nationers unge ved deltagelse i og afholdelse af internationale turneringer og gennem udvekslingsaftaler i forbindelse med sommerskakejrene.

1.1.17. Dansk Skak Unions støtteforening

Foreningens formål er at yde støtte til:

- Internationale skakturneringer i Danmark.
- Andre formål, som bestyrelsen finder gavnlige for dansk skak internationalt, herunder unge spilleres turneringsdeltagelse.

Således lyder formålsparagraffen i Dansk Skak Unions Støtteforening efter seneste lovændring i juni 1986.

Foreningen blev stiftet i 1963, og siden da har den ydet støtte til næsten hver eneste internationale turnering i Danmark, ofte med beløb på omkring 10 % af udgifterne.

Derudover har foreningen i årenes løb givet tilskud til mange danske spillere, når de har deltaget i turneringer i udlandet, og den har støttet forskellige andre skakaktiviteter, der har været med til at højne standarden i dansk skak.

Foreningen søger i særlig grad at hjælpe med støtte til unge, lovende spillere, der søger international erfaring.

Ansøgninger om støtte sendes til formanden og skal være ledsaget af oplysninger om turneringens art og styrke samt af et budget over indtægter og udgifter.

Støtteforeningens økonomi er først og fremmest baseret på medlemmernes kontingent. Det årlige minimumskontingent er på 100 kr., det har kunnet fastholdes så lavt i kraft af, at mange medlemmer frivilligt indbetaler et større beløb.

Medlemmerne bliver ved en årlig rundskrivelse orienteret om foreningens arbejde i det forløbne år, om foreningens økonomi og medlemssituation.

Enkeltpersoner, foreninger, klubber og firmaer kan optages som medlemmer. Dette sker ved henvendelse til formanden, hvis adresse er på bagsiden af Skakbladet eller ved indbetaling på foreningens girokonto-nr. 8 06 43 93.

Støtteforeningen har udarbejdet en vejledning for turneringsarrangører, hvor der gives gode råd om hvordan forarbejdet, økonomien, selve turneringen og meget mere kan gribes an. Vejledningen kan gratis rekvireres hos Støtteforeningens formand.

1.1.18. Dansk Skakdommerforening

Dansk SkakDommerforening repræsenterer skakdommere og dommere.

1.1.19. Nationalt samarbejde

På nationalt plan har Dansk Skak Union et tæt samarbejde med følgende forbund:

Dansk Skole Skak (DSS) indgår, som allerede beskrevet, i et nært samarbejde.

Danmarks Tankesports-Forbund (DTF) er en sammenslutning af forbund, der udøver organiseret tankesport under konkurrencemæssige vilkår.

Forbundet består af Danmarks Bridgeforbund, Dansk Skak Union, Dansk Skole Skak, Dansk Backgammon Forbund, Dansk l'Hombre Union, Dansk Othello Forbund og Dansk Go Forbund.

1.1.20. Internationalt samarbejde

DSU deltager i det internationale samarbejde gennem følgende forbund:

Verdensskakforbundet, *Fédération Internationale des Échecs (FIDE)*, stiftet 20. juli 1924 i Paris.

FIDE afholder hvert andet år internationale holdturneringer (Olympiader), hvor de tilsluttede nationer kan sende sine stærkeste spillere.

Verdensmesterskabet i skak for herrer og damer afholdes efter regler vedtaget af FIDE.

Verdenskorrespondanceskakforbundet, *International Correspondance Chess Federation (ICCF)*, er en sammenslutning af landenes skakforbund med det formål at udvikle korrespondanceskakspillet ved at arrangere holdkampe mellem forbundene og individuelle kampe, herunder kampe om verdensmesterskabet i skak pr. korrespondance.

Nordisk Skakforbund er en sammenslutning af de danske, finske, islandske, norske, svenske og færøske skakforbund til fremme af skaksamarbejdet i Norden. Forbundet arrangerer hvert tredje år en enkeltmandsturnering, Nordisk Turnering, hvor ethvert medlem af de nævnte forbund kan deltage, og hvor der bl.a. kæmpes om Nordensmesterskabet.

Selve DSU's organisation er bygget op omkring følgende spilleformer:

1.1.21. Nærskak

1.1.21.1. Individuelt:

Hvert år i påsken, med deltagelse af flere hundrede spillere, kæmpes der om det individuelle Danmarksmesterskab i skak.

Koordineret med DM spilles der over hele landet i løbet af året lokale turneringer, således at resultater opnået i disse har gyldighed ved DM.

1.1.21.2. Hold:

Hvert år afholdes en landsomfattende 8-mands-holdturnering mellem unionens klubber. Denne turnering består af en divisionsturnering i 3 divisioner og en holdturnering med 5-6 klasser i de enkelte hovedkredse.

Endvidere afholdes hvert år en pokalturnering for unionens klubber, dog kun med fire spillere på hvert hold.

1.1.22. Korrespondanceskak

Ligesom der i nærskak spilles turneringer under flere former, spilles der EMT, divisions- og holdturnering samt pokalturnering pr. brev, fax og e-mail, naturligvis tilpasset de enkelte former for skak.

Desuden spilles såkaldte tematurneringer, det vil sige turneringer, hvor deltagerne er forpligtede til at spille en bestemt åbning(tema).

1.1.23. Problemskak

Problemskak er en selvstændig form for skak, der har spilleregler tilfælles med praktisk skak (spilleskak), men som dog har mange forskelligheder fra denne. Hvor spilleskak normalt foregår som en kamp mellem to modstandere, der forsøger at forhindre hinandens planer, er der tale om konstruerede stillinger i problemskak.

Dansk Skak Union har til stadighed søgt at støtte interessen for problemskak ved at afgive plads til opgaver, artikler, meddelelser etc. i Skakbladet.

Skakbladets løserturnering er åben for enhver læser af Skakbladet. Nye lødere modtager et gavekort til Dansk Skaksalg ApS eller til problemafdelingens eget bogsalg første gang 250 points opnås. Gavekortets beløb er f.t. 150 kr.

Dansk Skak Union er repræsenteret i FIDE's kommission for problemskak og deltager i de af FIDE arrangerede problemskakturneringer.

Problemskakinteresserede kan melde sig ind i Dansk Skakproblem Klub (DSK). Det gratis medlemsblad Thema Danicum udkommer fire gange årligt med i alt ca. 100 sider. DSK har et omfattende problemskakkbibliotek til udlån blandt medlemmerne.

1.2. Økonomi

Hovedbestyrelsen vedtager hvert år på sit møde i 4. kvartal de økonomiske rammer for det efterfølgende kalenderår.

Den daglige administration af unionens økonomi varetages af kassereren i Forretningsudvalget.

1.2.1. Fonde og legater

Dansk Skak Union administrerer de nedennævnte fonde og legater, som venlige mennesker ud fra deres store kærlighed til skakspillet har skænket.

1.2.1.1. Johs. Johnsens fond

De årlige udbetalinger går til *Danmarksmesteren i nærskak* og vinderen af divisionsturneringen, *Danmarksmesterskabet for hold*. Fonden bestyres af Gentofte Kommune og kan ikke søges.

1.2.1.2. A. Buusmann og Hustru Ellen Buusmanns fond

Unionens kasserer gennem mange år, A. Buusmann, bestemte, at renterne fra fonden skal indgå i unionens regnskab. Fonden bestyres af Forretningsudvalget og kan ikke søges.

1.2.1.3. Peder Kornings Mindefond

Peder Kornings mindefond yder tilskud til fremme af skakinteressen. Fonden bestyres af Forretningsudvalget og kan ikke søges.

1.2.1.4. Fru Gudrun Lewalds legat

Yder støtte til kvindelige skakspillers deltagelse i internationale turneringer. Fonden bestyres af Forretningsudvalget og kan søges.

1.2.1.5. A.V. Jørgensens legat

A.V. Jørgensens legat yder tilskud til fremme af skakinteressen. Fonden bestyres af Forretningsudvalget og kan ikke søges.

1.2.1.6. Svend Hamanns juniorfond

Fondens formål er at yde støtte til juniorer i Dansk Skak Union i form af støtte til rejser, træning m.v. Modtagere af legatet skal være medlemmer af Dansk Skak Union. Unionens formand og kasserer styrer uddelingen af legatportioner, og fonden kan søges.

Herudover har Dansk Skak Union forpligtet sig på i sin formue at have afsat midler til formål, der har været omfattet af en række nu nedlagte fonde. Det er følgende formål:

- ♣ En pulje til formål at støtte internationale skakarrangementer (især FIDE-arrangementer) arrangeret af Dansk Skak Union. Hovedbestyrelsen fastsætter hvert år i forbindelse med sin budgetlægning, hvor meget der skal hensættes til dette formål. Midlerne bestyres af Hovedbestyrelsen og kan ikke søges. (Oprindeligt efter Dansk Skak Unions Internationale fond)

Skakhåndbogen – Afsnit 1

SKAKKENS ORGANISATION OG DANSK SKAK UNIONS LOVE

- ♣ At yde lån til nystartede klubber og klubber der grundet stort medlemstal har behov for materialer. (Oprindeligt efter Dansk Skak Unions Materialefond og Apoteker Christensens skakfond)

- ♣ At uddele initiativpræmier til driftige klubber i form af gavekort. Forslag til modtagere rettes til den lokale hovedkreds. (Oprindeligt efter et legat fra Berleme-Nix og Hustru)

- ♣ At sørge for vedligeholdelsen af Nimzowitsch' gravsted. (Oprindeligt efter Nimzowitsch' gravstedsfond)

1.3. Love for Dansk Skak Union

§ 1 Navn og hjemsted

Unionens navn er DANSK SKAK UNION, og dens hjemsted er formandens adresse.

§ 2 Formål

Dansk Skak Unions formål er foruden at virke for skakspillets udbredelse og udvikling i Danmark at øge spillestyrken hos unionens medlemmer og skabe fællesskab og kammeratskab blandt landets skakspillere samt være bindeledet mellem danske skakklubber og repræsentere dansk skakliv indadtil og udadtil.

§ 3 Virkemidler

For at virkeliggøre ovennævnte formål kommer følgende virkemidler særligt i betragtning:

- a. Afholdelse af enkeltmands-, hold- og korrespondanceturneringer.
- b. Medlemskab af Fédération Internationale des Échecs (FIDE), Nordisk Skakforbund og International Correspondance Chess Federation (ICCF) og deltagelse i turneringer arrangeret af disse.
- c. Udgivelse af et obligatorisk medlemsblad, Skakbladet.
- d. Udgivelse af en klubfortegnelse/almanak.
- e. Afholdelse af kurser.
- f. Salg af skakartikler.

§ 4 Unionens medlemmer

Enhver dansk skakklub kan blive medlem af unionen.

Hvor særlige grunde, navnlig af national karakter, taler for det, kan klubber uden for Danmarks grænser dog optages i unionen. Optagelse kræver da samtykke fra den hovedkreds, gennem hvilken indmeldelse søges, og fra hovedbestyrelsen.

Alle klubmedlemmer skal tilmeldes unionen.

Enkeltmedlemmer kan opnå de samme rettigheder som medlemmer af klubber ved at tilmelde sig en hovedkreds direkte. Enkeltmedlemmer uden for hovedkredsens områder tilmeldes unionen direkte.

§ 5 Hovedkredsene

Unionen er organiseret i 9 hovedkredse. Indmeldelse i unionen sker gennem en hovedkreds. De enkelte hovedkredsers indre administration ordnes selvstændigt inden for rammerne af nærværende love. De love, som i den anledning vedtages i hovedkredsene, skal omgående tilstilles forretningsudvalget, som kan kræve ændringer foretaget, hvis de er i strid med nærværende love.

Hvis en hovedkreds modsætter sig optagelse af en klub, kan klubben forelægge sagen for hovedbestyrelsen. Hovedbestyrelsen kan da, efter at have hørt hovedkredsen, bestemme, om klubben skal optages i hovedkredsen.

Klubber uden for hovedkredsens områder tilmeldes unionen direkte.

§ 6 Delegeretmødet

Delegeretmødet er unionens højeste myndighed.

Delegeretmødet afholdes ordinært hvert år i påsken i forbindelse med unionens årlige enkeltmandsturnering, samt ekstraordinært, når forretningsudvalget eller klubber, som repræsenterer mindst 10 % af det samlede stemmetal, forlanger det. Indvarsling ledsaget af dagsordenen foretages af forretningsudvalget enten gennem Skakbladet eller ved brev til klubberne med mindst 14 dages varsel.

Adgang til delegeretmødet og ret til at deltage i dettes forhandlinger har enhver person, der er indregistreret i unionen gennem en klub eller som enkeltmedlem.

Stemmeret udøves af klubformændene og således, at hver klub med mindst 8 medlemmer ved sin formand har så mange stemmer, som den har medlemmer. Klubformændene kan ved skriftlig fuldmagt overdrage deres stemmeret til enhver anden i unionen indregistreret person. Det antal fuldmagtsstemmer for fremmede klubber, der afgives af en enkelt person, må ikke overstige 2 % af det samlede stemmetal, forhøjet til nærmeste hele tal.

Medlemstallet opgøres på grundlag af juli kvartals totale indbetaling af kontingent og lægges til grund ved afstemninger på de følgende delegeretmøder. Klubber, der indmeldes efter den 30. september, har dog stemmeret med det antal medlemmer, hvormed de indmeldes.

På det ordinære delegeretmøde aflægger formanden beretning, og kassereren fremlægger regnskabet, der senest 14 dage forud skal være offentliggjort i Skakbladet eller på Unionens hjemmeside. Der foretages valg af de forretningsudvalgsmedlemmer og af det skaknævnsmlem, der er på valg, af 3 suppleanter til skaknævnet, samt af 2 revisorer og en revisorsuppleant.

Delegeretmødet fastsætter kontingentet og EMT-afgiften til unionen med virkning fra den efterfølgende 1. juli. Det behandler sådanne spørgsmål, om hvis forhandling senest den 1. februar er fremsat skriftlig anmodning af en stemmeberettiget eller et medlem af hovedbestyrelsen over for formanden. Det bestemmer stedet for næste års ordinære møde og enkeltmandsturnering.

Delegeretmødet har ret til at ekskludere en klub eller en person, som efter dets skøn modarbejder unionens interesser. En eksklusion, der foretages af en hovedkreds i henhold til dens love, har først gyldighed, når den godkendes af førstkommende delegeretmøde.

Forretningsudvalget udfærdiger et referat af delegeretmødets forhandlinger og beslutninger. Referatet offentliggøres senest 2 måneder efter delegeretmødets afholdelse i Skakbladet eller ved udsendelse til klubberne. Indsigelse mod referatet tilstilles unionsformanden senest 1 måned efter offentliggørelsen og behandles under punktet “Godkendelse af delegeretmødets referat” på førstkommende hovedbestyrelsesmøde.

§ 7 Hovedbestyrelsen

Unionens hovedbestyrelse består af en repræsentant fra hver hovedkreds og forretningsudvalgets medlemmer.

Hvert hovedbestyrelsesmedlem har én stemme, dog fordeles 3 ekstra stemmer til de hovedkredsrepræsentanter, hvis hovedkredse har opnået de største kvotienter ved division af hovedkredsens medlemstal med divisorerne tre, fem og syv.

Hovedkredsens medlemstal opgøres på grundlag af juli kvartals totale indbetaling af kontingent.

Ovennævnte fordeling får virkning umiddelbart efter afholdelsen af delegeretmødet i påsken.

Hovedbestyrelsen afholder ordinært møde ved årets begyndelse, umiddelbart forud for delegeretmødet og ved sæsonens begyndelse, samt ekstraordinært, når unionens formand eller 5 hovedbestyrelsesmedlemmer ønsker det. Tid og sted for møderne fastsættes af forretningsudvalget. Enhver hovedkreds er forpligtet til at være repræsenteret på hovedbestyrelsesmødet ved sine repræsentanter eller disses stedfortrædere. Enkeltspørgsmål kan behandles skriftligt, når forretningsudvalget skønner det forsvarligt. I øvrigt fastsætter hovedbestyrelsen selv sin forretningsorden.

Fratræder et medlem af forretningsudvalget i utide, konstituerer hovedbestyrelsen et nyt medlem for den resterende valgperiode.

Hovedbestyrelsen fastsætter på sit møde ved sæsonens begyndelse budgettet for det kommende år. Væsentlige overskridelser af dette budget kan kun finde sted med hovedbestyrelsens tiltrædelse.

Hovedbestyrelsen kan tillægge forretningsudvalget eller enkelte medlemmer af dette et honorar.

Hovedbestyrelsen ansætter lederen af Skakbladets ekspedition.

Hovedbestyrelsen ansætter Skakbladets redaktør.

Hovedbestyrelsen fastsætter reglementer for unionens turneringer.

Hovedbestyrelsen vælger repræsentanter til internationale organisationer.

Unionens hæderstegn uddeles af hovedbestyrelsen efter indstilling fra de enkelte hovedkredse og fra forretningsudvalget.

Hovedbestyrelsen kan med 5/6 af de afgivne stemmer udpege æresmedlemmer.

Enhver person, der er indregistreret i unionen, kan rekvirere referater af et hovedbestyrelsesmøde.

§ 8 Forretningsudvalget

Forretningsudvalget består af formanden, kassereren og 3 andre medlemmer. Valg gælder for 2 år ad gangen. I ulige år vælges formanden og et medlem, i lige år kassereren og 2 medlemmer.

Forretningsudvalget fastsætter selv sin forretningsorden.

Forretningsudvalget varetager under ansvar over for delegeretmødet og med respekt af de beføjelser, der er tillagt hovedbestyrelsen, den daglige ledelse af unionen.

Unionen forpligtes ved underskrift af tre medlemmer af forretningsudvalget, hvoriblandt formanden eller kassereren.

Forretningsudvalget er forpligtet til at give ethvert medlem af hovedbestyrelsen de oplysninger om sine aktiviteter, som han beder om.

§ 9 Skaknævnet

Skaknævnet består af 3 medlemmer, hvoraf 1 bør være jurist.

Der vælges årligt 1 medlem og 3 suppleanter, således at valget gælder henholdsvis 3 år for medlemmer og 1 år for suppleanter.

Skaknævnet fastsætter selv sin forretningsorden.

Skaknævnet afgør sager om fortolkning af Dansk Skak Unions love, reglementer for Dansk Skak Unions turneringer og koordinerede turneringer samt FIDE's regler for skakspillet. Desuden afgør Skaknævnet tvister i forbindelse med ren skaklig aktivitet under Dansk Skak Unions turneringer og koordinerede turneringer. Skaknævnet afgør kun sager og tvister, der er afgjort af samtlige øvrige organer inden for Dansk Skak Union, som de efter Dansk Skak Unions love og reglementer kan forelægges.

Skaknævnet kan besvare forespørgsler om regler og praksis, hvis forespørgslen er udformet generelt og nævnet skønner, at den er af principiel betydning, samt at det desuden klart fremgår, at Skaknævnet ikke ved sin besvarelse kommer til at tage stilling til en aktuel tvist.

Klager til Skaknævnet skal indgives skriftligt inden 3 uger efter, at klageren har fået meddelelse om den afgørelse, han vil påklage. Såfremt Skaknævnet fungerer som tredjeinstans i den aktuelle klagesag, skal klagen ledsages af et depositum, hvis størrelse udgør det til enhver tid gældende unionskontingent pr. år for voksne.

Såfremt klageren ikke får medhold i sin klage, tilfalder depositum unionen. Skaknævnet begrundet sine afgørelser, som er inappellable. Det offentliggør afgørelser af almindelig interesse i Skakbladet.

§ 10 Kontingentet

Klubberne betaler kontingent efter antallet af medlemmer, og kontingentet indkasseres kvartalsvis inden for hver hovedkreds af hovedkredskassereren. Hver hovedkreds er ansvarlig for kontingentet fra de under den hørende klubber og personer og garanterer rettidig indbetaling af det samlede kvartalskontingent. Dette skal af hovedkredskassereren afregnes overfor unionskassereren inden udgangen af kvartalet.

For klubberne beregnes forandring i medlemstal samt udmeldelse af unionen fra et kvartalsskifte. Sker sådanne ændringer mellem to kvartalsskifter, skal klubben betale kontingent til unionen for hele det kvartal, i hvilken pågældende ændring eller udmeldelse er sket.

Kommer en klub i restance, kan hovedkredsen standse Skakbladet og medlemskabet af unionen kan ophæves. En person, der af en klub er slettet på grund af restance, kan ikke være tilmeldt unionen, medmindre klubben og unionen i særlige tilfælde eftergiver det skyldige beløb. Unionen tolererer dog kun kontingent-restancer indtil 6 måneder.

§ 11 Lovændringer

Ændringer i nærværende love kan kun gyldigt vedtages af et delegeretmøde, når

Forslag herom er optaget på mødets dagsorden.

Forslaget opnår mindst 2/3 af samtlige afgivne stemmer.

§ 12 Opløsning

Unionens aktiver skal i tilfælde af ophør anvendes til skaklige formål efter sidste delegeretmødes nærmere bestemmelse.

Til opløsning af unionen kræves et flertal på 4/5 af de afgivne stemmer.

For unionens gæld hæfter klubberne over for kreditorerne i forhold til deres medlemstal.

Note: Nærværende love er vedtaget på delegeretmødet den 6. april 1980 med ændringer på delegeretmødet den 7. april 1985, 26. marts 1989, 12. april 1998 og 27. marts 2005.

1.4. Kontaktoplysninger

1.4.1. Forretningsudvalget

Forretningsudvalget er ansvarlig for Dansk Skak Unions daglige drift.

Forretningsudvalget har ikke faste træffetider, men træffes lettest med e-post. Forretningsudvalget benytter logiske e-post-adresser således, at adressen følger posten. Telefonisk kan Forretningsudvalget bedst træffes aften og weekend.

Forretningsudvalget konstituerer sig selv. Er du i tvivl om, hvem du skal henvende dig til, eller kan du ikke træffe den rette person, kan du kontakte en af de andre, som så vil tage sig af sagen.

Formand:

Lars-Henrik Bech Hansen

Hjertebjærgparken 20

4340 Tølløse

Tlf. 27 57 63 58

e-mail: formand@skak.dk

Ansvarsområder:

- Skakpolitiske spørgsmål
- Kontakt til eksterne organisationer
- Kontakt til offentlige myndigheder
- Skaknævnet
- Delegeretmødet
- Hovedbestyrelsen
- Skakbladet
- Kontakt til internationale forbund
- Turneringsinvitationer fra udlandet
- Ratingkomitéen
- Seniorskak
- DM
- Fonde
- Divisionsturneringen
- Hjemmeside
- Public Relations
- K-skak

Skakhåndbogen – Afsnit 1

SKAKKENS ORGANISATION OG DANSK SKAK UNIONS LOVE

Kasserer:

René Baarup-Christensen

Heldbjergvej 3

6200 Aabenraa

Tlf.: 20 88 56 62

e-mail: kasserer@skak.dk

Ansvarsområder:

- Regnskab
- Budget
- Betalinger
- Inventar
- DSU's arkiv
- Papirvarer
- Kartoteket
- Udlån af DSU's materialer
- Materialefond
- Vækstkonto

Organisation:

Chresten Nielsen

Østergade 26

Allested-Vejle

5672 Broby

Tlf. 28 15 12 71

e-mail: sekretaer@skak.dk

Ansvarsområder:

- Dommeruddannelse
- Reglementer
- Kontakt til klubber og hovedkredse
- Hæderstegn
- Initiativpræmier
- Kvinde- og Pigeskak
- Faste Oplysninger for HB
- Skakhåndbogen
- Referater
- Pokalturneringen

Ungdom:

Kim Skaanning-Pedersen

Skovbrynet 4

7183 Randbøl

Tlf. 66 14 76 15

e-mail: ungdom@skak.dk

Ansvarsområder:

- Ungdom
- Lederudvikling
- Skak.dk Events
- Online skaktræning

Skakhåndbogen – Afsnit 1

SKAKKENS ORGANISATION OG DANSK SKAK UNIONS LOVE

Udvikling:

Tom Skovgaard

Stensbyvej 15

2740 Skovlunde

Tlf. 24 28 14 10

e-mail: udvikling@skak.dk

Ansvarsområder:

 Eliteskak

 Dansk Skole Skak

 Skak.dk

 IT-Drift

 IT-Udvikling

1.4.2. Hovedbestyrelsen

1. Hovedkreds

Sigfred Haubro
Høstbuen 39
2750 Ballerup
Tlf. 44 64 23 80
hk1@skak.dk

2. Hovedkreds

Niels Steen Larsen
Nørregade 26
4600 Køge
Tlf. 56 65 02 01
hk2@skak.dk

3. Hovedkreds

Poul Jacobsen
Brovangen 8
5464 Brenderup
Tlf. 63 44 00 16
hk3@skak.dk

4. Hovedkreds

Kai Bjørnskov
Birkevej 28
6100 Haderslev
Tlf. 74 53 21 85
hk4@skak.dk

5. Hovedkreds

Jean Bloch Mikkelsen
Alsædvej 2 C
6740 Bramming
Tlf. 21 71 35 55
hk5@skak.dk

6. Hovedkreds

Aage Dalstrup Olsen
Asavænget 33 02 TV
8920 Randers NV
Tlf. 86 40 43 01
Hk6@skak.dk

7. Hovedkreds

Jens Riis
Bakkevej 6
9300 Sæby
Tlf. 98 46 44 30
hk7@skak.dk

8. Hovedkreds

Kasper Wilken Damm
Ægirsgade 13 01
2200 København N
Tlf. 24 21 28 41
hk8@skak.dk

9. Hovedkreds

Erik Søbjerg
Knud Rasmussens Vej 12
7430 Ikast
Tlf. 31 37 38 41
hk9@skak.dk

1.4.3. Øvrige kontaktpersoner i Dansk Skak Union

Medlemsregister og ratingkartotek:

Bjørn Laursen
Hybenvej 21
8763 Rask Mølle
Tlf.: 75 67 87 80
Fax: 75 67 85 43
e-mail: kartotek@skak.dk

Ratingkomité

Leif Jensen
Tofteåsvej 12D
Benløse
4100 Ringsted
tlf.: 57 61 66 84
e-mail: ratingkomite@skak.dk

Divisionsturneringen

Per Rasmussen
Stavsdalvej 37
Østerlars
3760 Gudhjem
Tlf.: 56 49 51 13
e-mail: divisionsturnering@skak.dk

K-Skak

Søren Peschart
Rødkælkevej 368
2600 Glostrup
Tlf.: 43 45 20 39
Giro: 495-0356
e-mail: kskak@skak.dk

Pokalturneringsleder

Chresten Nielsen
Østergade 26
5672 Broby
Tlf. 28 15 12 71
E-mail: pokalturnering@skak.dk

Skaknævnet

Peter Roesen
Brendstrupvej 16
6800 Varde

Klager over trufne afgørelser fremsendes i 3 eksemplarer med depositum på kr. 540.

Webmaster/Presseansvarlig

Thomas Vestergård
Tousvej 101 Lejl. 7
8230 Åbyhøj
Tlf. 24 64 28 62
e-mail: presse@skak.dk
e-mail: webmaster@skak.dk

Skakbladet

Thorbjørn Rosenlund
Kongestien 16
2830 Virum
Tlf. & fax: 44 49 42 10
e-mail: skakbladet@skak.dk

Dommeruddannelse

Svend Dyberg Larsen
Birkevænget 14
4200 Slagelse
tlf.: 58 52 40 73
Giro 1-668-6972.
e-mail: dommerkursus@skak.dk

Seniorskak

Bent Sørensen
Lerumbakken 12
9400 Nørresundby
Tlf.: 98 25 74 06
e-mail: seniorskak@skak.dk

IT-Drift

Lars Wisler Pedersen
Tingparken 36 ST TV
7200 Grindsted
Tlf.: 75 31 08 13
e-mail: it@skak.dk

Udlån af LIVE-Udstyr

Kasper Jerwiarz
Tlf.: 28 51 90 10
e-mail: liveudstyruudlaan@skak.dk

LIVE-Udstyr (Ansvarlig i DSU)

Lars Wisler Pedersen
Tingparken 36 ST TV
7200 Grindsted
Tlf.: 75 31 08 13
e-mail: liveudstyr@skak.dk

2.	<u>GODE RÅD OG VEJLEDNING FOR KLUBBEN</u>	2-1
2.1.	<u>Start en ny skakklub</u>	2-1
2.1.1.	<u>Spillested</u>	2-1
2.1.2.	<u>Dansk Skak Union hjælper nye klubber i gang</u>	2-1
2.1.3.	<u>PR-arbejde</u>	2-1
2.2.	<u>Skakklubbens love</u>	2-2
2.3.	<u>Skakklubbens daglige ledelse</u>	2-3
2.4.	<u>Generalforsamlingen og bestyrelsesmøder</u>	2-7
2.4.1.	<u>Vedtægternes omtale af generalforsamlingen</u>	2-7
2.4.2.	<u>Bestyrelsesmøder</u>	2-13
2.5.	<u>Klubbens økonomi</u>	2-14
2.5.1.	<u>Kontingentet</u>	2-14
2.5.2.	<u>Skattemæssige forhold</u>	2-14
2.5.3.	<u>Vækstkonto</u>	2-17
2.5.4.	<u>Juniorinstruktørordning</u>	2-18
2.5.5.	<u>Øvrige støttemuligheder fra DSU</u>	2-19
2.5.6.	<u>Folkeoplysningsloven</u>	2-21
2.6.	<u>Klubbens trivsel</u>	2-29
2.6.1.	<u>Klubblade</u>	2-29
2.6.2.	<u>Medlemspleje</u>	2-30
2.6.3.	<u>Juniorafdeling</u>	2-31
2.7.	<u>Materialer til udlån</u>	2-34

2. GODE RÅD OG VEJLEDNING FOR KLUBBEN

Dette afsnit er tænkt som en hjælp for nye klubledere, der derved skulle få bedre muligheder for at klare de problemer, en skakklubleder kommer ud for.

Det er klart, at denne vejledning ikke kan være fyldestgørende, idet enhver klubleder skal tilpasse sit arbejde den enkelte klubs ønsker og behov.

2.1. Start en ny skakklub

I det følgende gives en række råd og ideer til håndtering af de problemstillinger, som man møder i opstartsfasen af en ny skakklub.

2.1.1. Spillested

I en opstartsfase kan man som en nødløsning spille privat, men man må sikre sig et ordentligt spillelokale.

En henvendelse til den lokale kommune vil ofte kunne stille en ny skakklub et lokale vederlagsfrit til rådighed. Det vil typisk være et lokale på en skole, og her er skolens normale lukketid kl. 22.00 typisk et problem for skakklubber.

Skolens pedel kan i denne sammenhæng være behjælpelig og ellers råder kommunen tit over lokaler (kantiner, beboerhuse, biblioteker, lokalcentre og sognegårde), hvor der er åbent i længere tid.

Ved ikke at benytte kommunale lokaler kan klubben blive nødt til at betale en større eller mindre husleje, hvilket typisk påvirker klubbens kontingent. Se også afsnit 2.5.6.5.

2.1.2. Dansk Skak Union hjælper nye klubber i gang

Dansk Skak Union yder støtte til etablering af nye klubber. Det gælder både PR-materiale og økonomisk støtte. Det er ofte et problem for en nyetableret klub at skaffe spillemateriale, men her kan Dansk Skak Union træde hjælpende til. Dansk Skak Unions Materialefond og Apoteker Christensens skakfond yder lån på særdeles favorable vilkår til skaklokaler og skakmateriel. Se afsnit 2.5.5.

En væsentlig – men tung - opgave for en enhver nystartet klub er at formulere sine vedtægter. Forretningsudvalget hjælper gerne med formuleringen af klubbens vedtægter.

2.1.3. PR-arbejde

I skakklubbens opstart gælder det om at få skabt opmærksomhed om klubben. Mange lokalaviser bringer omtale af nye tiltag og kan måske endda overtales til skakopgavekonkurrencer med præmier, der kan afhentes på klubaftenen, og man bør ikke forsømme lejligheden for at sende artikler om klubbens arrangementer til lokalavisen. Derudover kan nævnes lokale vejvisere, hjemmeside om klubben på internettet, husstandsomdeling af folder om skakklubben og aktiviteter på offentlige steder, hvor der kommer forbipasserende (eksempelvis spil med store brikker).

Dansk Skak Union har et antal bøger, som anvendes til gaver og præmier til PR-arrangementer. Henvendelse rettes til Forretningsudvalget (sekretaer@skak.dk).

Desuden kan der ved henvendelse til Skakbladets ekspedition fås eksemplarer af Skakbladet og særnummeret af Skakbladet til uddeling ved PR-arrangementer.

Se også afsnit 0.

2.2. Skakklubbens love

Det stiftende møde orienterer om skakspillet, skakklubben og får etableret klubben med love og bestyrelse. Det kan være en god ide, at få en repræsentant fra hovedkredsen til at deltage i dette møde.

De følgende love må ikke betragtes som fyldestgørende, men som en hjælp til den nystartede skakklub. Hvis klubben ønsker at søge støtte efter folkeoplysningsloven, bør man være opmærksom på, at der så stilles særlige krav til vedtægterne – se 2.5.6.2.

Love for nn. skakklub

§1 (Formål & hjemsted)

Klubbens navn er ..... skakklub, subsidiært ..... forening, og dens hjemsted er ..... Klubbens formål er at udvikle og fremme kendskabet til og interessen for skakspillet. Klubben skal være medlem af .... hovedkreds under Dansk Skak Union.

§2 (Medlemskab)

Medlemskab kan opnås af alle, som kan tilslutte sig klubbens formål, betaler kontingent og respekterer generalforsamlingens vedtagelser.

§3 (Generalforsamlingen)

Generalforsamlingen er den højeste myndighed i alle klubbens anliggender. På den ordinære generalforsamling foretages valg af bestyrelse, revisor og disses suppleanter. Formandens beretning og det reviderede regnskab fremlægges til godkendelse. Der træffes bestemmelse om spilletid, spillested og kontingent, og der behandles sådanne spørgsmål, som er af almindelig interesse for klubben. Afgørelse træffes ved simpelt flertal.

§4 (Bestyrelsen & tagningsret)

Bestyrelsen består af 5 medlemmer. Formand og ét bestyrelsesmedlem vælges i lige år, kasserer og to bestyrelsesmedlemmer vælges i ulige år. Alle valg er for to år. Klubben tegnes af formanden og to andre bestyrelsesmedlemmer i forening. Bestyrelsen kan under ansvar over for generalforsamlingen disponere over klubbens formue til formålets fremme. Afgørelser træffes ved simpelt flertal, ved lige stemmetal er formandens stemme afgørende.

§5 (Bestyrelsens pligter)

Bestyrelsen bør i videste udstrækning sørge for, at der afholdes turneringer, som er tilgængelige for alle klubbens medlemmer. Til at lede disse turneringer vælger bestyrelsen en dommer og fastsætter regler for turneringen.

§6 (Vedtægtsændringer & klubbens opløsning)

Ændringer i klubbens love kan kun ske på den årlige generalforsamling, og kun når mindst 2/3 af de mødte i afstemningen deltagende medlemmer stemmer for forslaget. Bestemmelse om klubbens ophævelse kan kun gyldigt vedtages, når mindst 3/4 af samtlige klubbens medlemmer stemmer derfor. Skulle klubben ophøre at bestå, tilfalder dens eventuelle formue hovedkredsen.

Vedtaget på generalforsamlingen den *dag/måned - år*.

2.3. Skakklubbens daglige ledelse

Klubbens daglige ledelse er bestyrelsen.

- ♣ Bestyrelsesarbejdet i en skakklub kan bl.a. bestå af:
- ♣ Lede arbejdet i henhold til klubbens formålsparagraf
- ♣ Planlægge arbejdet på kort og lang sigt
- ♣ Have overblik over klubbens situation og muligheder
- ♣ Fremkomme med ideer til nye opgaver og til deres løsning
- ♣ Administrere, opdele og fordele arbejdet i bestyrelsen, til eventuelle udvalg og til medlemmerne
- ♣ Koordinere arbejdet i udvalg og afdelinger
- ♣ Sørge for overensstemmelse mellem planer og økonomi
- ♣ Inspirere og skabe fællesfølelse omkring klubbens formål og arbejde.

Bestyrelsen bør inden sæsonstarten lave en plan for sæsonen, således at medlemmerne har mulighed for at se, på hvilke dage der skal spilles klubturnering, hvornår man afvikler hængepartier, hvornår der skal tilmeldes hold til holdturneringen, hvornår kampene spilles, hvornår klubben har forskellige andre arrangementer og lignende.

Klubturneringen udgør en central del af klubbens aktiviteter, og er dermed en vigtig del af en klubleders arbejde. Her skal bl.a. tages hensyn til betænkningstiden i forhold til klubbens åbningstid og afvikling af eventuelle hængepartier skal koordineres i klubbens planlægning af sæsonen.

Hvis klubben ønsker at arrangere hurtigturneringer, koordinerede turneringer eller planlægger arrangementer, der har interesse for andre klubbers spillere, bør man sikre sig, at arrangementet kommer med i DSU's oversigt over skakarrangementer. Den offentliggøres i Skakbladet i januar og dækker hele kalenderåret.

Klubbens bestyrelse består typisk af følgende personer med de beskrevne arbejds- og ansvarsområder:

Formanden

- Skal være klubbens drivende kraft
- Har sammen med kassereren ansvaret for klubbens daglige økonomi
- Repræsenterer klubben og taler på dens vegne
- Skal holde sig orienteret om arbejdet i klubben, i udvalg og afdelinger
- Indkalder til og leder bestyrelsesmøder
- Er ansvarlig for information af bestyrelsen, udvalgsformænd m.v. om alle skrivelser, henvendelser etc. som kommer til klubben
- Holder sig i nær forbindelse med og søger at inspirere og opmuntre ledere og lederemner.

Næstformanden

- Er formandens stedfortræder og nærmeste medarbejder
- Skal være således orienteret om klubbens arbejde, at han kan varetage sin stedfortræderfunktion.

Kassereren

- Administrerer klubbens midler
- Er ansvarlig for bogføringen
- Opkræver kontingent
- Fører eventuelt medlemskartotek
- Udfærdiger årsregnskab til forelæggelse for revision og generalforsamling
- Indbetaler kontingent til unionen og hovedkredsen
- Undersøger og ansøger om mulig kommunal støtte
- Har overblik over klubbens økonomi til brug for bestyrelsens planlægning.

Sekretæren

- ♁ Fører forhandlingsprotokol
- ♁ Varetager klubbens korrespondance efter formandens direktiver
- ♁ Opbevarer klubbens korrespondance og kopier heraf
- ♁ Foretager anden arkivering
- ♁ Kan evt. være ansvarlig for klubbens PR-arbejde.

For enhver skakklub og dens bestyrelse er det vigtigt med aktive medlemmer til at hjælpe med de mange opgaver. I praksis er bestyrelsen involveret i mange af klubbens opgaver, men klubbens øvrige medlemmer bør inddrages i arbejdsopgaver som:

Revisor

- ♁ Fører på medlemmernes vegne tilsyn med klubbens bogføring
- ♁ Foretager bogføringsmæssig eller kritisk revision (jf. klubbens vedtægter).

Turneringsledelse

Afviklingen af klubbens interne turneringer bør forestås af en rutineret spiller, der helst skulle have gennemført Dansk Skak Unions Dommerkursus I, der giver en grundig indføring i skakspillets regler, turneringssystemer, rundelægning, ratingberegning, indberetning og lignende. Den pågældende vil ligeledes kunne forestå afvikling af kampe i holdturneringen.

Denne funktion kan dog også varetages af en spiller, der har gennemført Dansk Skak Unions Dommerkursus II, der alene tager sigte på uddannelse i skakspillets regler.

Materialeforvalter

Materialeforvalteren er typisk et “træningsarbejde” og giver gode muligheder for at prøve et medlem i medhjælperrollen.

Klubbladsredaktør & web-master

En vigtig funktion, da mulighederne her er store for at forbedre klublivet. Et godt klubblad er med til at tegne foreningen udadtil og knytter medlemmerne sammen i klubben. Den hastige udbredelse af internettet har gjort at de fleste klubber har deres egen hjemmeside – i nogle tilfælde på bekostning af klubbladet.

Bibliotekar

En række klubber har anskaffet sig en del bøger, og posten som administrator af disse er velegnet til unge medlemmer, "der skal trænes i lederarbejde". Biblioteket kan oprettes og suppleres ved nyindkøb, men erfaringer har vist, at hvis en klub har et godt bibliotek, vil der også tilflyde en række gaver fra medlemmerne i form af gamle skakblade og lign.

Medlemsmodtager

Klubber med en fast person til at tage imod nye medlemmer har større succes med at fastholde interessen og udbygge nye medlemmers skakinteresse. Medlemsmodtageren bør være en snakkesalig person. Andre klubber anvender en slags tutor-ordning, hvor forskellige personer har ansvaret for, at "sit nye medlem" føler sig hjemme i klubben. Det vigtigste er, at klubben er bevidst om at der skal gøres en indsats for at fastholde nye medlemmer.

PR

De bedste folk til PR-opgaver er ikke altid personer der befinder sig særlig godt med traditionelt bestyrelsesarbejde. PR-arbejdet er meget udadvendt og ikke relateret til klubbens egne medlemmer. Blandt de vigtige opgaver for PR-manden er at videregive artikler til lokalbladet i det omfang bladet vil optage det. Den omtale der kommer med jævne mellemrum giver ikke altid resultater her og nu, men den må ikke undervurderes. Den gode PR mand forstår også at komme i snak med forbipasserende, når klubben har et arrangement på offentlig sted. Klubben bør være opmærksom om den har PR-kandidater blandt medlemmerne.

2.4. Generalforsamlingen og bestyrelsesmøder

2.4.1. Vedtægternes omtale af generalforsamlingen

Klubbens vedtægter omtaler normalt 2 forskellige typer af generalforsamlinger, ordinær- og ekstraordinær generalforsamling.

For begge vedkommende bør de nærmere regler for indkaldelse fremgå af vedtægterne. Man bør specielt være opmærksom på, hvilke krav der er med hensyn til indkaldelse af den ekstraordinære generalforsamling. Fremsættes der krav om afholdelse af ekstraordinær generalforsamling, skal det samtidig angives, hvilke punkter man ønsker behandlet. Bestyrelsen har pligt til at indkalde til den ekstraordinære generalforsamling, når kravet herom er korrekt fremsat.

Vedtægterne bør indeholde en bestemmelse om termin for indsendelse af forslag inden en bestemt dato, eller en vis tid før generalforsamlingen, ligesom det bør fremgå, hvilke punkter der skal medtages på generalforsamlingens dagsorden.

Der kan godt optages andre punkter, end de i vedtægterne omtalte.

Det forberedende arbejde til generalforsamlingen

Bestyrelsen bør i god tid begynde at planlægge den kommende generalforsamling. Det kan f.eks. dreje sig om at udarbejde ændringsforslag til vedtægterne, skriftlige beretninger til udsendelse samt regnskab (bør udsendes til klubbens medlemmer inden mødet), finde kandidater til ledige poster m.m.

Alle praktiske arrangementer i forbindelse med afholdelsen skal organiseres. Dirigent og referent skal findes.

Mindst 8-14 dage før generalforsamlingen - nærmere angivet i vedtægterne - udsendes indkaldelse med angivelse af tid og sted samt dagsorden.

Inden generalforsamlingen begynder, bør medlemskartotek, stemmesedler, love og bestemmelser til dirigenten, protokol m.m. være til stede:

Dagsorden

Dagsordenens punkter skal være i overensstemmelse med klubbens vedtægter.

Dagsorden for den ordinære generalforsamling indeholder almindeligvis følgende punkter:

- Valg af dirigent
- Bestyrelsens beretning for det forløbne år
- Forelæggelse af det reviderede regnskab samt budget for kommende år
- Behandling af indkomne forslag
- Fastsættelse af kontingent
- Valg af formand, bestyrelsesmedlemmer, suppleanter, 2 revisorer og 1 revisorsuppleant (og eventuelle andre valg)
- Eventuelt

Generalforsamlingens gennemførelse

Valg af dirigent

Generalforsamlingens start ledes normalt af formanden, som byder velkommen og leder valget af dirigenten.

Til denne post bør bestyrelsen i forvejen have et egnet emne, som bringes i forslag.

Indlederen spørger om der er andre forslag. Er det tilfældet foretages afstemning, og den person der opnår flest stemmer er valgt (se i øvrigt afsnittet om valg).

Dirigentens pligter og funktioner:

- Takke for valget
- Konstatere generalforsamlingens lovlighed
- Oplæse dagsordenen, der skal være i overensstemmelse med vedtægterne
- Lede forhandlingerne upartisk
- Skal kende klubbens vedtægter
- Give talerne ordet i den rækkefølge, de melder sig (anmoder én om ordet til “forretningsordenen” skal vedkommende have ordet først), dirigenten har ret til at ændre talerækken, hvis han skønner, at rimelige forhold taler derfor

- Han skal aldrig diskutere sine afgørelser med generalforsamlingen
- Standse en taler, hvis hans indlæg ikke vedrører det pågældende emne, eller hvis der rettes personlige angreb mod deltagere i mødet eller mod ikke tilstedeværende personer
- Lede afstemninger og vedtagelser
- Må ikke deltage i debatten. Hvis dirigenten alligevel skulle ønske at komme med et indlæg, skal dirigentposten overlades til en anden, normalt formanden
- Kan hæve og udsætte mødet for at lave gruppemøder eller fri diskussion.
- Såfremt der under mødet opstår tvivl om dirigentens upartiskhed, eller der opstår andre uheldige situationer, kan der finde en afstemning om dirigentposten sted. Falder denne afstemning ikke ud til dirigentens fordel, skal han nedlægge sit hverv og en ny vælges.

Formanden aflægger beretning

Bestyrelsens beretning bør indeholde følgende punkter:

- Omtale af afholdte møder, forhandlinger og beretning om foreningens virke
- Medlemstal, til- og afgang og ideer med hensyn til det fremtidige arbejde
- Økonomi i almen betydning, ellers hører det til i kassererens beretning.
- Efter forelæggelse af beretningen kan den debatteres i forsamlingen, og der bør være ret vide rammer for, hvilke emner deltagerne kan bringe på bane, idet debatten om beretningen er stedet for “ris og ros” om klubbens arbejde.
- Beretningen skal sættes under afstemning.

Kassereren fremlægger det reviderede regnskab

Regnskabet, der bør være udsendt i forvejen, forelægges og skal dække regnskabsperioden i henhold til vedtægterne. Revisorerne skal have revideret og påtegnet regnskabet inden det forelægges.

Kassereren bør kunne svare på alle almene spørgsmål vedr. regnskabet.

Regnskabet sættes under afstemning.

 Behandling af indkomne forslag

Hvis der inden det fastsatte tidspunkt er indkommet forslag til ændring af vedtægterne, bør disse udsendes i forbindelse med mødeindkaldelsen, så klubbens medlemmer får mulighed for at tage stilling til disse.

Efter debat i forsamlingen finder afstemning sted - skriftlig eller på anden måde efter forsamlingens ønske. Almindeligt flertal afgør sagen, hvis ikke andet er foreskrevet i vedtægterne. Hvis det drejer sig om vedtægtsændringer, vil der ofte være krav om kvalificeret flertal.

 Valg

Inden valgene finder sted kan det i større klubber være hensigtsmæssigt, at der udpeges stemmetællere. Formanden og kassereren bør ikke være på valg samtidig af hensyn til kontinuiteten i klubbens arbejde.

Stilles der flere forslag til en post, bør der foretages skriftlig afstemning.

Med hensyn til kandidatforslag: Husk at spørge i forvejen, om der er villige.

 Eventuelt

Under dette punkt kan der diskuteres emner, som ikke direkte er punkter på dagsordenen, men valg eller vedtagelser kan ikke finde sted.

Afstemningsformer

 “Akklamation”

Forsamlingen tilkendegiver ved at klappe, at man tilslutter sig det stillede forslag.

 “Stiltiende vedtagelse”

Ingen taler imod et forslag. Dirigenten erklærer forslaget for vedtaget.

 “Håndsovrækning”

Bedst anvendelig i mindre klubber. Ikke ved personvalg.

 “Navneopråb”

Anvendes sjældent, da det kræver, at man kender navnene på alle mødedeltagere.

 “Skriftlig afstemning”

Anvendes, hvis man vil undgå påvirkning af mødedeltagerne under afstemningen. Bør anvendes ved personvalg.

Skriftlig afstemning skal foretages, hvis blot nogle få forlanger det, visse steder kun én.

Med hensyn til afstemningsresultatet tælles kun de stemmer med, som er afgivet enten for eller imod.

Særlige bestemmelser om flertalsvalg

 Enstemmighed:

Det stillede forslag eller den (de) opstillede kandidat(er), har opnået alle de afgivne stemmer.

 Ligestemmighed:

Stemmernes antal står lige. Afstemningsforslaget er da ikke vedtaget, men i tilfælde af valg foretages fornyet afstemning eller lodtrækning, mens ved forslag af anden art: forslaget bortfalder, medmindre der i vedtægterne er hjemmel for en anden afgørelse (f.eks. formandens stemme afgørende).

 Kvalificeret flertal:

Kvalificeret flertal betyder, at et forslag kun vedtages ved et vist antal stemmer udover halvdelen.

Det drejer sig her særligt om vedtægtsændringer, hvor der ofte kræves 2/3 eller 3/4 af stemmerne afgivet for et forslag. Opløsning af foreningen bør kun kunne finde sted ved kvalificeret flertal. Med

mindre andet er fastsat i vedtægterne, tæller blanke og ugyldige stemmer ikke med ved opgørelsen af antal afgivne stemmer.

 Relativ (almindeligt) flertal:

Den mest anvendte metode ved valg af personer, når der er opstillet flere kandidater.

 Eksempel:

100 stemmeberettigede; der skal vælges 2 til en bestyrelse, og der er opstillet 5 kandidater. Hver person må højst skrive 2 navne på sin stemmeseddel, og efter optællingen viser det sig f.eks. at stemmetallene fordeler sig således:

A 46 B 29 C 53 D 20 E 32.

Herefter er A og C valgt, når der anvendes relativt flertal.

 Absolut (simpelt) flertal:

Denne valgmetode kræver, at der for et forslag stemmer mere end halvdelen af de afgivne stemmer, før vedtagelse har fundet sted. Man sikrer sig hermed, at vedtagelsen har stor tilslutning blandt foreningens medlemmer.

 Ugyldige stemmesedler

- Stemmesedler, som indeholder irrelevante oplysninger.
- Stemmesedler, hvor der kan opstå tvivl om, hvem der er stemt på.
- Hvis stemmesedlen indeholder flere navne end det ønskede antal.
- Hvis det fremgår af stemmesedlen, hvem der har stemt.
- Stemmesedlen er gyldig, selv om den indeholder færre navne end det ønskede.

2.4.2. Bestyrelsesmøder

Det følgende er en hjælp til bestyrelsen i forbindelse med afholdelse af møder:

Bestyrelsesmøder

- Afholdes når formanden skønner det nødvendigt.
- Afholdes efter beslutning på sidste møde
- Afholdes på faste mødetidspunkter.

En typisk dagsorden for et bestyrelsesmøde ser ud som følgende:

- Siden sidst
- Indgået korrespondance
  - Cirkulærer o. l.
  - Drøftelser af arbejdet siden seneste møde.
- Beretninger
- Referater fra udvalg til orientering og evt. godkendelse.
- Økonomi
  - Kassereren laver likviditetsoversigt og et skøn over den nærmeste fremtid.
- Den kommende tids virksomhed opdelt i særskilte punkter på dagsordenen.
- Langtidsplanlægning, skitsering og fremtidige opgaver.
- Næste møde.

Protokollen oplæses og underskrives (kan være første punkt på næste mødes dagsorden).

Som hovedregel giver en god og præcis dagsorden mødedeltagerne bedre mulighed for at forberede sig og dermed bedres behandlingen af de enkelte sager.

2.5. Klubbens økonomi

Det er vigtigt som klubleder løbende at holde kontrol med klubbens økonomi.

I det følgende skal der ses på forskellige former for indtægtsmuligheder, der kan være med til at forbedre klubbens økonomi og dermed give et bedre grundlag for øgede aktiviteter.

2.5.1. Kontingentet

En væsentlig post på indtægtssiden er kontingentet. Det er vigtigt, at klubberne sikrer sig, at medlemmerne ikke kommer i en urimelig restance, idet kontingentet ofte er lig med den aktuelle kassebeholdning.

Klubbens kartoteksfører skal være opmærksom på tidsfristerne for afmelding af medlemmer til Dansk Skak Union.

Det er klart, at med store restancer har klubben ingen midler til at betale løbende regninger. Er klubben af en vis størrelse, kan man med fordel indføre giroindbetaling af kontingentet. Det letter ofte arbejdet for kassereren; på minussiden ved denne indbetalingsform må det dog siges, at medlemmerne uden giroindbetaling “tvinges” ind i klubben for at betale, hvilket ofte betyder, at de er lettere at holde på.

Medlemmer der udmeldes af klubben med kontingentrestance kan spærres af klubben ved at oplyse det til hovedkredsens kartoteksfører. Derved kan den pågældende ikke blive medlem af Dansk Skak Union gennem en anden klub. Ordningen medfører administration og bør derfor ikke bruges overfor medlemmer, der blot er vanskelige betalere. Kontingentrestancen kan højst udgøre to kvartaler og klubbens kasserer skal meddele kartoteksføreren når restancen er betalt.

2.5.2. Skattemæssige forhold

Efter selskabsskatteloven er foreninger skattepligtige for så vidt angår indtægter ved erhvervsmæssig virksomhed.

Ved bedømmelsen af, hvorvidt der foreligger erhvervsmæssig virksomhed er det uden betydning, om der med denne tilsigtes et overskud. Skattepligten er alene knyttet til arten af den virksomhed, der udøves.

2.5.2.1. Fritagelse for selvangivelsespligt

Foreninger med fritidsaktiviteter som formål er dog fritaget for beskatning og indgivelse af selvangivelse, såfremt de erhvervsmæssige indtægter bliver anvendt eller henlagt til almenvelgørende eller almennyttige formål.

Det er skattemyndighedernes opfattelse, at foreninger med fritidsaktiviteter som formål almindeligvis må anses for værende almennyttige. Disse foreninger behøver således hverken at indsende selvangivelse, erklæring eller foreningsregnskab, medmindre dette kræves af de lokale skattemyndigheder.

2.5.2.2. Ydelser til ulønnede ledere, trænere, amatørspillere m.v.

I skattesammenhæng skelnes mellem amatørspillere og professionelle spillere. Det efterfølgende skema illustrerer hvorledes forskellige former for ydelser skal behandles skattemæssigt.

2.5.2.3. Professionelle spillere

Ydelser til professionelle spillere sker som regel i forbindelse med arrangementer, hvor ydelsen kan udbetales som B-indkomst, men der skal altid indsendes oplysningsseddel.

2.5.2.4. Moms

Efter momslovens regler skal der betales moms af erhvervmæssig levering af varer og tjenesteydelser med leveringssted i Danmark.

Foreninger, der sælger varer og momspligtige tjenesteydelser for mere end kr. 50.000 årligt skal momsregistreres og afregne moms, men skakklubber kan, hvis grænsen overskrides blive helt momsfritaget for salg til almennyttige formål, hvis:

- ☛ Momsfritagelsen ikke kan fremkalde konkurrenceforvridning
- ☛ Overskuddet fuldt ud bruges til velgørende eller almennyttige formål
- ☛ Brugen af overskuddet kan dokumenteres
- ☛ Foreningen ikke har erhvervmæssigt salg af varer og ydelser.

Alle betingelser skal være opfyldt.

Foreninger - der opfylder betingelserne - har fra 1. juli 2002 kunnet vælge at blive momsfritaget.

Foreninger med momspligtigt salg, der opfylder ovennævnte krav, kan anmelde sig ved nærmeste told- og skatteregion. Foreningerne får herefter tildelt et SE-nr., men skal ikke angive og betale moms.

Foreninger, der allerede er momsregistrerede, kan bede deres told- og skatteregion om at blive afmeldt senest 8 dage efter ønsket ophør.

Foreninger, der opfylder betingelserne, men vælger at forblive momsregistreret, kan fortsat søge om momsfrigørelse for et velgørende arrangement efter gældende regler. Se evt. vejledningen: "Momsfrigørelse for velgørende arrangementer" på: www.toldskat.dk. Der skal ansøges hos den lokale told- og skatteregion.

Yderligere oplysninger kan indhentes hos unionens kasserer.

Skakhåndbogen – Afsnit 2

GODE RÅD OG VEJLEDNING FOR KLUBBEN

Det følgende skema skal ikke betragtes for udtømmende, men som en hjælp til klublederen/arrangøren (den udbetalende part) i, hvorledes forskellige former for ydelser skal behandles skattemæssigt.

Ydelsens art	A-indkomst	B-indkomst	Skattefri	Oplysnings-seddel	AM-bidrag
Pokaler og medaljer			x		
Kontante præmier og gavekort		x		x ¹	
Præmier i form af varer		x		x ¹	
Startpenge til Spillere		x		x	
Løn til Ledere	x			x	x
Frikontingent			x		
Godtgørelse af telefon/internet indtil 2.000 årligt eller refusion efter specificeret regning			x		
Befordringsgodtgørelse, kørsel i egen bil eller refusion af faktiske udgifter			x		
Rejsegodtgørelse eller refusion af faktiske udgifter			x	x	

¹ Der skal indsendes oplysnings-seddel, hvis de kontante præmier m.v. overstiger kr. 2.000 pr. år.

Yderligere oplysninger kan indhentes hos unionens kasserer.

2.5.3. Vækstkonto

Delegeretmødet i 1999 vedtog en kontingentforhøjelse, som blev øremærket ”medlemsfremmende aktiviteter og lederuddannelse”. Disse midler udgør Dansk Skak Unions ”vækstkonto”, og anvendes til

- ♣ Juniorinstruktørordningen
- ♣ Særlige landsdækkende aktiviteter
  - (Skak, Seminarier, Flygtninge, Voksenundervisning, PR)
- ♣ Medlemsfremmende aktiviteter som en klub eller hovedkreds afholder

Ansøgning om støtte til lokale medlemsfremmende aktiviteter skal sendes til Hovedkredsen.

En ansøgning vurderes bl.a. ud fra følgende kriterier:

- ♣ En vis nyhedsværdi (pionerånd)
- ♣ Initiativet bakkes økonomisk op af hovedkredsen og/eller klubben
- ♣ Realistiske forventninger om en positiv effekt
- ♣ Initiativet er en ressourcemæssig stor opgave for klubben/HK
- ♣ En rimelig geografisk spredning af det afsatte budget
- ♣ Et vist kvalitetsniveau

En ansøgning til vækstkontoen behøver ikke at være formel, professionel og helt færdig. Selvom en ansøgning skal sendes til Hovedkredsen, deltager Forretningsudvalget gerne i en diskussion om arrangementet og kommer ofte med gode råd og erfaringer som andre klubber gjort, så man i fællesskab når frem til et passende arrangement. Med støtte fra vækstkontoen er det muligt at give PR-arrangementer et løft, så brug endelig fantasien! Før der kan tages endelig stilling til en bevilling skal der dog foreligge et budget, og som udgangspunkt kan der ikke forventes støtte til honorarer og aflønning.

2.5.4. Juniorinstruktørordning

Dansk Skak Union har vedtaget en aflønning for instruktører af juniorer. De enkelte hovedkredse kan opstille egne kriterier der skal opfyldes, for at der kan opnås støtte. Spørgsmål og konkrete ansøgninger rettes til hovedkredsen.

Støttebeløb

Hvis en skoleskakklub eller juniorafdelingen i en skakklub har mindst otte tilmeldte elever, kan den modtage en timeløn på maksimalt kr. 100. Denne timeløn består af kr. 75 fra Dansk Skak Union og af kr. 25 fra hovedkredsen, hvori skoleskakklubben eller juniorafdelingen i skakklubben er tilmeldt. Bemærk, at for at kunne modtage støttebeløbet, skal hovedkredsen støtte med et beløb svarende til en tredjedel af støttebeløbet fra Dansk Skak Union.

Det maksimale ugentlige antal timer er to timer og det maksimale årlige antal uger er 20 uger.

Tilskud fra anden side

Tilskud fra anden side eksempelvis fra kommunen, klubben eller sponsorer modregnes ikke.

Hovedkredsens ansvar

Det er hovedkredsens ansvar at:

- ♣ Drage omsorg for, at budgettet ikke overskrides
- ♣ Vurdere efter objektive kriterier om en aktivitet kan modtage tilskud
- ♣ Indsende en oversigt over de aktiviteter, der ønskes tilskud til i den pågældende sæson
- ♣ Fordele støttebeløb fra DSU og hovedkredsen til instruktøren/klubben

Rapportering

Når en gruppe er afsluttet, indsendes en oversigt over følgende:

- ♣ Instruktørens timeantal
- ♣ Instruktørens navn, adresse og cpr-nummer
- ♣ Instruktørens aflønning
- ♣ Oplysninger om eksterne tilskud
- ♣ Navn, adresse og fødselsdato på de deltagende elever

Endvidere angives, hvorledes tilskuddet ønskes udbetalt.

Udbetaling af tilskud

Tilskuddet kan:

- ♣ Udbetales som løn til instruktøren, hvor honoraret er en skattepligtig indkomst og derfor vil blive indberettet til skattemyndighederne. Instruktøren skal gøres opmærksom på dette forhold.

- ♣ Udbetales" til skoleskakklubben eller juniorafdelingen i skakklubben i form af en konto hos Dansk Skaksalg. Hvis klubben udbetaler tilgodehavendet hos Dansk Skaksalg til instruktøren, er værdien skattepligtig, hvorfor dette skal indberettes til skattevæsenet.

Vælger skoleskakklubben eller juniorafdelingen i skakklubben at modtage tilskuddet som en konto i Dansk Skaksalg, skal instruktørens cpr-nummer ikke rapporteres.

À conto tilskud

Hovedkredsen kan få et à conto tilskud ved at henvende sig til Dansk Skak Unions kasserer.

Bevilling

Ansøgningerne bevilges i den rækkefølge, de modtages, hvilket vil sige efter først til mølle princippet.

2.5.5. Øvrige støttemuligheder fra DSU

Dansk Skak Union yder lån til anskaffelse af skakmateriel efter følgende standardbetingelser:

2.5.5.1. Låntagere

Låntagere skal være medlem af Dansk Skak Union

En klub, der ikke er indmeldt i Unionen, kan få stillet materiel til rådighed op til kr. 2.000, idet lånet afvikles på normale vilkår, såfremt klubben bliver medlem inden næstfølgende 1. oktober. Bliver klubben ikke medlem, skal det udleverede materiel enten tilbageleveres i uskadt stand (bortset fra normal slitage) eller betales kontant.

2.5.5.2. Lånets størrelse:

Der ydes maksimum kr. 300 pr. klubmedlem på låneansøgningstidspunktet.

En klub kan højst låne kr. 8.000, heri medregnet evt. tidligere ikke fuldt tilbagebetalte lån.

Lånets maksimum udgør 80 % af skakmateriellets anskaffelsespris. Ved skakmateriel forstås skakure, skakbrætter og skakbrikker.

Indkøb skal ske hos en af Dansk Skak Union anvist leverandør, normalt unionens egen forretning Dansk Skaksalg ApS.

2.5.5.3. Afdrag og renter:

Tilbagebetaling sker over 4 år med 25 % hvert år, første gang 1 år efter lånets udbetaling.

Forrentningen sker med 8 % p.a. af restgælden og erlægges sammen med afdragene. Dog er de første kr. 5.000 rentefri.

2.5.5.4. Fuld indfrielse:

Ved klubbens udmeldelse af Dansk Skak Union forfalder hele restgælden straks til betaling inkl. renter til betalingsdagen.

Har en låntager ikke betalt forfaldne afdrag og renter til forfaldstid, udsendes rykkerskrivelse fra Unionens kasserer. Er beløbet herefter ikke betalt inden 8 dage, forfalder hele restgælden inkl. renter til betaling straks.

En låntager kan til enhver tid indfri gælden inkl. renter ved at tilbagelevere det skakmateriel, der har dannet grundlag for ydelse af lånet. Dog under forudsætning af, at materiellet er i en for Dansk Skak Union acceptabel stand. Dette gælder også, selv om lånet af en af ovennævnte grunde er forfalden til indfrielse før årsperiodens udløb.

Låntageren kan til enhver tid helt eller delvis indfri restgælden før forfaldstid.

Kapitalen til denne ordning er oprindeligt tilvejebragt ved frivillige tilskud, med første bidrag af H. Lomholdt, Skælskør, samt midler overført fra den nedlagte Apoteker Christensens Skakfond.

2.5.6. Folkeoplysningsloven

2.5.6.1. Lovgrundlaget

Grundlaget for skakklubbernes muligheder for offentlig økonomisk støtte til lokaler og aktiviteter findes i Lovbekendtgørelse nr. 535 af 14. juni 2004 af lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler samt om Folkeuniversitetet (Folkeoplysningsloven) med tilhørende ændringslove. Lov 593 af 24. juni 2005 § 2, Lov 1593 af 20. december 2006, Lov 561 af 6. juni 2007 § 8 og Lov 1523 af 27. december 2009.

Folkeoplysningsloven med tilhørende bekendtgørelse er en rammelov, der fastsætter de overordnede og principielle rammer og målsætninger for, hvorledes kommunerne skal støtte det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde og de lokale aktiviteter for børn, unge og voksne. Loven administreres af Undervisningsministeriet, men det er den enkelte kommunalbestyrelse, der selv fastsætter de økonomiske rammer og generelle retningslinjer for den konkrete ordning i kommunen. Det kan derfor forekomme, at nogle kommuner giver mere i støtte til foreningslivet end nabokommunen. Det betyder, at identiske ansøgninger om økonomisk støtte i to forskellige kommuner kan give hvert sit resultat. Endvidere kan kommunalbestyrelsen nedsætte et Folkeoplysningsudvalg, der forestår administrationen af loven i kommunen. I de kommuner, hvor der ikke er nedsat et Folkeoplysningsudvalg, kan kommunalbestyrelsen selv fungere som Folkeoplysningsudvalg eller uddelegere opgaven til økonomiudvalget, et stående udvalg eller den kommunale forvaltning.

2.5.6.2. Grundlæggende krav til foreningen

Den organisatoriske ramme for folkeoplysende virksomhed efter loven er en forening. I Folkeoplysningslovens § 3, stk. 1, er det anført, at den frie folkeoplysende virksomhed skal være etableret af en folkeoplysende forening med vedtægt for at være tilskudsberettiget eller kunne få anvist offentlige lokaler.

Betingelserne for, at en skakklub kan godkendes som folkeoplysende forening, findes i Folkeoplysningslovens § 4, stk. 3. Her er angivet, at den skal

- Have formuleret et formål med foreningsdannelsen, som fremgår af vedtægten
- Tilbyde folkeoplysende virksomhed efter denne lov
- Have en bestyrelse
- Være demokratisk opbygget
- Bygge på aktivt medlemskab og have mindst 5 betalende medlemmer
- Være åben for alle, som tilslutter sig foreningens formål
- Være hjemmehørende i tilskudskommunen
- Have en virksomhed, der er almennyttig og kontinuerlig

Til betingelserne skal der knyttes nogle bemærkninger. Som overordnet princip gælder, at en folkeoplysende forening ikke må drives i kommercielt øjemed. Desuden stilles der habilitets- og hæftelseskrav til bestyrelsen. Ejere af lokaler, advokater, revisorer samt bestyrelsesmedlemmer i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer lokaler m. m. til den tilskudsmodtagende forening, kan ikke være medlemmer af bestyrelsen. Dog kan kommunalbestyrelsen dispensere herfra, når lejemålet er af uvæsentligt omfang, og når uvedkommende interesse ikke får mulighed for at påvirke beslutningsprocessen i den folkeoplysende forening (Folkeoplysningslovens § 5, stk. 4 og stk. 6).

Hele bestyrelsen skal underskrive regnskabet for modtagne tilskud. Bestyrelsens medlemmer hæfter ikke personligt for tilskud modtaget efter Folkeoplysningsloven. Såfremt der fremsættes et tilbagebetalingskrav, som følge af en retsstridig handling eller undladelse, der kan tilregnes den pågældende som forsætlig eller uagtsom, kan bestyrelsen eller medlemmer af denne gøres personlig ansvarlig.

For så vidt angår regnskabsaflæggelsen for modtagne tilskud er det anført i §§19 og 20 i bekendtgørelsen, at afregning af tilskud til frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og lokaletilskud sker efter regler, som er fastsat af kommunalbestyrelsen. Det vil derfor være en god ide allerede ved modtagelsen af tilskudstilsagnet fra kommunen at søge råd og vejledning hos denne om udformning og revision af tilskudsregnskabet.

Bestemmelsen i punkt 1 er uddybet i § 1 i bekendtgørelsen, som anfører, at en forenings vedtægt skal indeholde oplysninger om

- Foreningens formål
- Valg til bestyrelse og antallet af bestyrelsesmedlemmer
- Regnskabs- og formueforhold, herunder valg af revisor
- Foreningens hjemsted
- Betingelserne for medlemskab
- Tegningsret for foreningen
- Procedure for vedtægtsændringer
- Anvendelse af foreningens eventuelle overskud ved ophør

Hertil kommer, at en forening - foruden de ovennævnte otte punkter - skal opfylde lovens § 14, stk. 1, hvor kravet om det forpligtende fællesskab er fastslået. Der er således ni krav, som en forenings vedtægt skal opfylde for at blive godkendt af hjemkommunen.

Hovedparten af landets kommuner kræver i dag, at en forenings vedtægt skal godkendes af tilskudskommunen for at foreningen kan blive tilskudsberettiget eller kunne få anvist offentlige lokaler. Kravene til vedtægten kan variere fra

kommune til kommune. Nogle stiller større krav end andre, da der ikke er en fælles standard for vedtægter. En god vejledning for udformning af vedtægten er udarbejdet af Herlev Kommune og er tilgængelig på internettet på www.herlev.dk (vælg: ”fritid” og ”tilskud til folkeoplysende børne- og ungdomsforeninger” og ”godkendelse af foreninger” og ”vejledning i udarbejdelse af vedtægt”). I publikation ”Værdier og fællesskab” er på side 34-37 angivet en uddybning af indholdet af de ni krav til vedtægten. Publikationen er udgivet af idrætsforbundene og oplysningsforbundene og kan bl.a. findes på DGI’s hjemmeside (www.dgi.dk). Se også vejledningen om love på side 2-2 i Skakhåndbogen. Blandt de skakklubber der har fået godkendt sin vedtægt er Frederiksberg Skakforening – se vedtægten på www.fsskak.dk.

Ved regnskabs- og formueforhold forstås fastlæggelse af foreningens regnskabsperiode, krav til revision samt placering af foreningens formue herunder eventuelt et maksimalbeløb, som kassereren eller andre medlemmer af foreningen må opbevare i eget hjem. Såfremt foreningen kun har én revisor, skal der også vælges en suppleant for denne.

Bestemmelsen i pkt. 3 om bestyrelsen åbner også mulighed for, at børn, der er medlemmer af en forening, kan være repræsenteret ved deres forældre i foreningens demokratiske struktur (forældrene er valgbare til bestyrelse og udvalg, såfremt det er fastsat i den enkelte klubs vedtægt). Det tilrådes, at antallet af bestyrelsesmedlemmer er endeligt, så vedtægten ikke giver generalforsamlingen adgang til at variere antallet af bestyrelsesmedlemmer.

Bestemmelsen om kontinuitet i pkt. 8 skal sikre, at der gives tilskud til faste planlagte aktiviteter, som primært forventes at forløbe over hele året, og ikke til ét enkeltstående eller ét årligt arrangement. Tillige påhviler det foreningen at indsende årligt en beretning, hvori foreningens folkeoplysende virksomhed beskrives i det forløbne år. Kommunalbestyrelsen kan dispensere for denne bestemmelse. Kontakt evt. kommunen for at få oplyst det ønskede indhold og omfang af beretningen.

2.5.6.3. Det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde

Der gælder en formålsbestemmelse for tilskudsberettigede aktiviteter for voksne samt børn og unge under 25 år. De skal have mulighed for at tage stilling til det liv og samfund, de er en del af. Det sker bl.a. gennem foreningslivet ved at styrke evnen og lysten til at deltage aktivt i samfundslivet og herunder kunne medvirke til mellempkelig forståelse og tolerance (Folkeoplysningslovens § 14, stk. 1).

Kommunalbestyrelsen har kun pligt til at yde tilskud til aktiviteter for børn og unge under 25 år, hvortil er knyttet deltagerbetaling for alle medlemmer (Folkeoplysningslovens § 14, stk. 2 og § 15). For voksne er det frivilligt for kommunen at yde tilskud til aktiviteter for denne gruppe. Der ligger ikke i bestemmelsen, hvad ordet ”aktiviteter” egentlig dækker. Der fastsættes ej heller en bestemt sats for tilskuddene. Der kan således fastlægges forskellige satser for denne støtte alt efter aktivitetens indhold og funktion. Under aktivitetstilskud efter loven vil eksempelvis falde: tilskud til instruktørløn, materiel, lejrophold og transport.

Folkeoplysningsloven skelner mellem undervisning og fritidsaktiviteter. I § 3, stk. 2, i bekendtgørelsen er det bestemt, at der ikke ydes tilskud til undervisning, studiekredse og foredrag inden for spil herunder skak. Dette gælder både teoretisk undervisning og udøvelse i praksis. Imidlertid åbner bekendtgørelsens § 3 stk. 3, mulighed for, at kommunalbestyrelsen efter høring af folkeoplysningsudvalget lokalt kan fravige den i stk. 2 nævnte begrænsning for spil. En fravigelse af begrænsningen vil især få betydning for aflønningen af instruktører. Som det er nu, fastsættes aflønningen af instruktører i det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde (Folkeoplysningslovens kapitel 5) efter lokale regler og ikke efter overenskomst (Folkeoplysningslovens § 52). En dispensation efter bekendtgørelsen vil også kunne omfatte voksenundervisning.

I Folkeoplysningslovens § 19, stk. 1, findes et begreb ”tilskudsmodel” om hvilket det er bestemt, at den fastsættes ud fra lokale forhold, og at grundlaget for beregningen af tilskudstilsagn skal fremgå af modellen. Det vil sige, at loven ikke peger på én bestemt måde at beregne eller afregne tilskuddet. Tilskud vil således kunne beregnes på grundlag af ansøgningen sammenholdt med de seneste regnskabstal eller anden form for dokumentation for hidtidig virksomhed, men det vil f.eks. også være muligt at give tilskud efter det foregående års aktivitetsniveau eller medlemstal. Det forudsættes dog, at der gives et generelt tilskud til foreningens egen disposition, og at tilskuddet skal beregnes efter objektive kriterier. Bemærk, at tilskud givet til et bestemt formål/aktivitet ikke kan anvendes på anden måde uden kommunens tilladelse.

2.5.6.4. Formålsbestemt pulje

Alle kommuner kan afsætte midler af den beløbsramme, der anvendes til folkeoplysende undervisning og det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde, til en pulje hvert finansår. De afsatte midler skal anvendes til nærmere angivne formål inden for lovens område (Folkeoplysningslovens § 6, stk. 2). Kontakt kommunen for at få oplyst, om den har en sådan pulje.

Formålsbestemte puljer eller puljer til særlige formål kan være: kursustilskud, tilskud til materialer, transporttilskud, lejrtilskud, tilskud til aflønning af instruktører, handicapbetingede tilskud mv. Det fastsættes af den enkelte kommunalbestyrelse ud fra lokale forhold (erstatning for 5 % -puljen).

2.5.6.5. Anvisning af offentlige lokaler og tilskud til private lokaler

Offentlige lokaler

Kommunalbestyrelsen har pligt til at anvise ledige offentlige lokaler til virksomhed, der opfylder lovens betingelser. Pligten indebærer, at kommunen, amtskommunen og staten normalt skal stille lokaler vederlagsfrit til rådighed og ikke må udleje ledige lokaler til virksomhed inden for lovens område.

Ved anvisningen af lokaler må der også tages hensyn til, om lokalerne er egnede, det vil f. eks. sige, om de ligger i rimelig nærhed i forhold til deltagerne, og om de er anvendelig i forhold til den aktivitet, der skal finde sted. Reglen er af ældre dato, og der er på området en lokal praksis for anvisningen.

Anvisningspligten omfatter kun offentlige lokaler, som tilhører kommunen, amtskommunen eller staten og er kun gældende for eksisterende lokaler. Amtskommunale og statslige lokaler skal være beliggende i kommunen for at være omfattet af anvisningspligten.

Anvisningen af lokaler sker normalt efter et prioriteringsprincip, således at anvisning til børn og unge har fortrinsstilling ved anvisning af lokaler, og anvisning af lokaler til aktiviteter for voksne har laveste prioritet (Folkeoplysningslovens § 21).

Efter § 22 stk. 1 i Folkeoplysningsloven stilles de ovenfor nævnte lokaler til rådighed med el, varme, rengøring og udstyr herunder birum. Skolebetjentbistand stilles ikke til rådighed. Kræver ejeren af lokalerne, at skolebetjenten eller andet opsyn medvirker, kan der ikke kræves betaling herfor af foreningen. (Folkeoplysningslovens kapitel 6 og bekendtgørelsens kapitel 3).

Private lokaler

For egne eller lejede lokaler, hvor der finder aktiviteter sted for børn og unge under 25 år, yder kommunen tilskud til driften. Tilskuddet udgør mindst 65 % af visse driftsudgifter dog med et maksimumsbeløb pr. lokaletime.

For egne lokaler er tilskudsgrundlaget:

- ☛ Renter af prioritetsgæld, hvis låneprovenu anvendes til anlægsudgifter til det pågældende lokale.
- ☛ Skatter, afgifter og forsikringer vedrørende ejendommen.
- ☛ Udgifter til almindelig vedligeholdelse, opvarmning, belysning og eventuelt fornødent tilsyn.

For lejede lokaler er tilskudsgrundlaget:

- ☛ Det aftalte lejebeløb.
- ☛ Afholdte udgifter til almindelig vedligeholdelse ifølge lejekontrakten samt til opvarmning, belysning, rengøring og eventuelt fornødent tilsyn.

Overstiger de ovennævnte driftsudgifter i kalenderåret 2004 kr. 96,75 pr. lokaletime, er kommunalbestyrelsen kun forpligtet til at yde tilskud med 65 pct. af det nævnte beløb. Efter 2004 reguleres beløbet med den procentsats, der anvendes ved regulering af statens generelle tilskud til kommuner og amtskommuner.

Tilskudsgrundlaget kan reduceres med eventuelle leje- eller fremlejeindtægter, før lokaletilskuddet beregnes.

I de tilfælde, hvor aktiviteterne omfatter deltagere over 25 år, kan tilskuddet efter regler fastsat af kommunalbestyrelsen nedsættes forholdsmæssigt svarende til disse deltageres andel af det samlede antal deltagere.

Endvidere kan kommunalbestyrelsen fastsætte regler om tilskud til driftsudgifter til private lokaler m. v. for personer over 25 år.

Kommunalbestyrelsen er ikke forpligtet til at yde tilskud til lokaleudgifter i forbindelse med arrangementer, hvis hovedformål er afholdelse af spil, herunder andespil, bingo og lignende, hvori indgår økonomisk gevinst for foreningen. (bekendtgørelsens § 14, stk. 3, nr. 2).

Private lokaler – nye ansøgninger

Der findes tillige en begrænsning for nye ansøgninger. Kommunalbestyrelsen kan undlade at imødekomme nye ansøgninger om lokaletilskud, hvis folkeoplysningsudvalget kan anvise et egnet offentligt lokale (Folkeoplysningslovens § 25, stk. 2). Ved nye ansøgninger om lokaletilskud forstås ansøgninger:

- Fra nye foreninger
- Om nye lokaler
- Om udvidelse af timetal
- Om ombygning og udvidelser m. v. af et eksisterende lokale, der ikke skyldes udefra kommende krav.

Derimod vil f. eks. lokaleansøgninger, hvor der er tale om indskrænkelse af lokaler eller aktivitet samt kontinuerlige ansøgninger om tilskud til eksisterende lokaler ikke kunne betragtes som nye ansøgninger. Det må påregnes, at en ansøgning fra en forening der ikke det foregående år har modtaget lokaletilskud, er at betragte som en ny ansøgning.

Ved udefra kommende krav forstås merudgifter, som foreningen ikke selv er skyld i. Her tænkes f. eks. på krav om brandsikring, kloakering og køkkenstandard (bekendtgørelsens § 16).

2.5.6.6. Kommunale tilskud

Efter overgangen til regioner, er reglerne på området for amtskommunale tilskud ændret. Den kommune hvor foreningen hører hjemme bliver, med mindre andet er udpeget af kommunernes kommunalbestyrelser, anset som administrationskommunen.

Kommunalbestyrelsen i denne kommune er forpligtet til at anvise lokaler til foreningsarbejdet efter bestemmelserne i lovens kap. 6. (§ 45 stk. 5)

Endvidere kan administrationskommunerne efter egen beslutning give tilskud til foreningers virksomhed for børn og unge under 25 år efter ansøgning (Folkeoplysningslovens § 45, stk. 7).

2.5.6.7. Praktiske oplysninger

Alle kommuner har ansøgningsskema og retningslinjer for tildeling af støtte, som kan rekvireres. Kommunen kan tillige bistå med råd og vejledning om de konkrete støttemuligheder. Henvendelse sker til:

- Frederiksberg Kommune: Kulturdirektoratet
- Københavns Kommune: Kultur- og Fritidsforvaltningen, Fritid & Idræt
- Odense Kommune: Fritidsafdelingen
- Aalborg Kommune: Skole- og Kulturforvaltningen
- Århus Kommune: Fritids- og Kulturforvaltningen
- øvrige kommuner: Skole- og Kulturforvaltningen

Folkeoplysningsudvalget fastsætter/kan fastsætte frister for indgivelse af ansøgninger om aktivitets- og lokaletilskud. For den formålsbestemte pulje kan der være flere ansøgningsfrister over året.

Spørgsmål vedrørende den del af Folkeoplysningsloven som omfatter børn og unge kan bl.a. rettes til Dansk Skole Skak (info@skoleskak.dk)

2.5.6.8. Links til yderligere oplysninger

Blandt de relevante hjemmesider på Internettet kan nævnes:

Folkeoplysningsloven

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=24314>

Alternativt

<http://www.retsinfo.dk> og søg i feltet titel på **"folkeoplysningsloven"**

Lovbekendtgørelse nr. 535 af 14. juni 2004 som er den gældende i dag.

Vejledning fra oplysningsforbund og idrætsforbund

http://www.dgi.dk/nyheder/Folkeoplysningsloven_%5Ba5955%5D.aspx

Alternativt

<http://www.dgi.dk> og søg på **"folkeoplysningsloven"**

Vejledning fra en kommune

<http://www.herlev.dk/kultur-idret-fritid/foreninger-og-aftenskoler/retningslinjer/>

samt

<http://www.herlev.dk/kultur-idret-fritid/foreninger-og-aftenskoler/tilskud/>

Alternativt:

<http://www.herlev.dk>

→ Kultur, Idræt og Fritid

→ Nyttig viden for foreninger eller tilskud til foreninger

Eksempel på godkendt vedtægt hos skakklub

<http://www.fsskak.dk/personer.html>

Alternativt:

<http://www.fsskak.dk>

→ Kontingent og bestyrelse

2.6. Klubbens trivsel

Det kan have afgørende betydning for klubbens eksistens, at medlemmerne føler sig velkomne i klubben, og at medlemmerne ikke kun kommer for at spille et parti i klubturneringen.

Det er en stor fordel for klublivet, hvis klubben råder over et ekstra lokale, hvor medlemmerne har mulighed for at sludre, spille lynskak, nyde en forfriskning.

Flere klubber lægger en kaffepause ind i løbet af aftenen for at give medlemmerne mulighed for at komme tættere ind på hinanden.

2.6.1. Klubblade

Klubben bør overveje andre muligheder for at forbedre klublivet, og her kommer et klubblad ind i billedet. De fleste danske skakklubber har et medlemsblad.

Hvordan laver man et klubblad?

For det første må man sikre sig, at man har stabile medarbejdere, antallet af disse afhænger af bladets størrelse, indhold, trykmetode og en række andre ting. Men flere klubblade kører med en forholdsvis lille redaktion, hvis opgave det er at få det trykt og få det fordelt mellem medlemmerne. Selve indholdet skaffes fra skiftende medarbejdere.

For det andet må man undersøge hvilke muligheder der er for trykning af bladet. Dette hænger sammen med det tredje punkt, bladets økonomi. Det er klart, at jo flere penge redaktionen har til rådighed, jo bedre bliver bladets kvalitet. Langt de fleste blade trykkes som kopierede eller offsettrykte blade. Her skal klubben selv undersøge mulighederne, og finde frem til den metode, der passer klubben bedst.

Klubbens bestyrelse bør forsøge at sikre klubbladsøkonomien gennem annonceindtægter. Dette gøres med held mange steder.

Hvad skal et klubblad indeholde?

Klubbladet kan indeholde alt lige fra referater fra holdkampe, partier fra klub- og andre turneringer spillet af klubbens medlemmer; causerier om oplevelser osv.

Klubbladet udadtil

I den udstrækning det er økonomisk muligt, bør klubben sende bladet til andre klubber, for at få en udveksling i gang af klubblade. På den måde er det muligt at få nye ideer til sit eget blad - og eventuelt udbrede kendskabet til klubbens egne gode initiativer. Det er en selvfølge, at man sender et eksemplar til sin hovedkredsformand og evt. forretningsudvalget (klubforhold).

I forbindelse med et propagandafremstød kan man lave et specielt nummer af klubbladet, der indeholder relevante oplysninger om klubben. Dette nummer bør udformes til brug i flere år og trykkes i et rimeligt antal eksemplarer, så nye medlemmer kan få et. I øvrigt kan man hos foreningen af Danske Skakjournalister (DSJ) få oplysninger om hvilke klubblade der findes i Danmark; og herved skulle der være gode muligheder for at få gode ideer og hjælp.

2.6.2. Medlemspleje

Nye medlemmer

En af klubledernes vigtigste opgaver er at sikre, at klubben hele tiden får “frisk blod” i form af nye medlemmer.

Det er ofte et problem for nye interesserede, at falde ind i den lidt specielle skakklubstemning - og her ligger der en stor opgave for klubledelsen. Det nye ansigt skal modtages godt, skal hjælpes over de første startvanskeligheder og sidst, men ikke mindst have mulighed for at komme til at spille skak.

Når et nyt ansigt dukker op i klubben, skal man være parat til at vise sig fra sin bedste side! Udbuddet af fritidsaktiviteter er stort, og der skal ikke mange fodfejl til fra klubbens side, før den pågældende vælger at bruge sin tid et andet sted. Det er altid godt at have noget materiale at give den første aften. Nogle klubber har en velkomst folder der fortæller om klubben og de aktiviteter den tilbyder. Klubben bør også have nogle eksemplarer af Dansk Skak Unions særtryk af Skakbladet til at give nye medlemmer. Særtrykket indeholder udvalgte artikler fra Skakbladet, som er instruktive for begyndere. Et antal eksemplarer af særtrykket kan rekvireres hos Skakbladets ekspedition.

Hvis man modtager nye interesserede ved starten af en sæson, er der normalt ingen problemer med at få spillerne med i klubturneringen. Ofte kommer nye ansigter dog først midt i en sæson, og da klubturneringen her er godt i gang, kan det være vanskeligt at indplacere den nye spiller. En række klubber løser dette problem ved at lade nederste klasse spille i en stor åben gruppe.

Modtager man ved starten af sæsonen flere nye spillere kan man forsøge med en “hjemmespillerklasse”. Hovedformålet med denne klasse er at få spillet skakpartier, ikke så meget at vinde turneringen. Også denne klasse kan spilles efter et “ikke-alle-mod-alle-system”, således at senere tilkomne spillere kan gå direkte ind. Ydermere kan man lade denne klasse nøjes med at spille hver anden aften, for at benytte de mellemliggende aftener til undervisning.

Hvis klubben har mulighed for at finde en rutineret spiller, der ikke ønsker at deltage i klubturneringen, kan man med fordel lade nye spillere gennemgå et begynderkursus hos dette gamle medlem. Dette begynderkursus kan udmærket bestå i, at det gamle medlem hele tiden spiller partier med det nye medlem.

Husk på, at det vigtigste er, at det nye medlem føler sig velkommen.

Hvor hurtigt skal et medlem indmeldes i klubben?

Nogle klubber forlanger medlemskab inden “man tager sig af dem”, andre lader den nye spiller få en vis prøvetid, idet det administrativt er besværligt, hvis et medlem forlader klubben efter nogle få aftener.

Prøvetidens varighed kan være til “næste kontingentindbetaling”, således at det nye medlem ikke får en prøvetid der ligger ret meget over 2 måneder, omvendt bør prøvetiden nok heller ikke være under 3 aftener.

Dansk Skak Union har indført muligheden for at et nyt medlem kan være gratis medlem af unionen i ét kvartal inden man beslutter sig for at melde sig ind. Ordningen fremgår af særtrykket af Skakbladet.

Passive medlemmer

En vigtig del af medlemsplejen er at fastholde interessen hos medlemmer, der f.eks. pga. alder eller job ikke har mulighed for at deltage i klubbens aktiviteter.

Mange klubber opretter en passiv afdeling, hvor der typisk betales unionskontingent og et mindre klubkontingent. Det passive medlem modtager således Dansk Skak Unions Skakblad og bevarer tilknytningsforholdet til klublivet. En klubleder bør kontakte tidligere medlemmer med tilbud om en "passiv-ordning". Det kan være lettere at aktivere et passivt medlem end at fange interessen hos et helt nyt medlem. Man bør være opmærksom på, hvorfor et medlem bliver passivt. Det kan skyldes, at der i klubben ikke er de aktiviteter (turneringsformer), som den passive er interesseret i.

2.6.3. Juniorafdeling

I det følgende gives en række gode råd til klubledere, der ønsker at starte en juniorskakafdeling op.

Dansk Skak Union og Dansk Skole Skak kan være behjælpelig med både undervisnings- og PR-materiale.

Økonomi

En juniorafdeling kan have brug for penge til undervisningsmaterialer, administrationsudgifter og evt. aflønning af instruktøren. Der kan være mulighed for at opnå støtte gennem kommunen (folkeoplysningsloven) og Dansk Skak Unions juniorinstruktørordning

Opstart og planlægning

Når en klub ønsker at oprette en afdeling for juniorer kan det anbefales at undersøge, om der allerede er etableret skoleskakundervisning i lokalområdet.

Er dette tilfældet bør skoleskaklederen kontaktes, idet en række juniormedlemmer naturligt vil komme fra skoleskakken. En skakklubs juniorafdeling skal være et supplement til skoleskakken og omvendt.

Såfremt der i området ikke findes skoleskak, bør klubben tage initiativ til snarest muligt at etablere skoleskak, f.eks. ved at stille lederkræfter til rådighed.

Tidspunkt

Det vil være naturligt og fornuftigt at lade juniorafdelingen arbejde på et andet tidspunkt end det, klubben normalt har til rådighed.

For eksempel kan man starte en time eller halvanden før den normale klubaften begynder, herved får ledere og spillere mulighed for at deltage i klubturneringen,

og såfremt man kun har et lokale til rådighed, kan man undervise uden at forstyrre de øvrige medlemmer.

Lederkræfter

Et særdeles vigtigt punkt i planlægningen, idet en god leder ofte vil kunne fastholde og udbygge antallet af medlemmer.

Det er ikke nødvendigvis spillestyrke, der er den vigtigste egenskab:

- ♟ Glæde ved skakspillet og lyst og energi til at overføre glæden til andre
- ♟ God til børn og unge samt erfaring fra skoleskakundervisning
- ♟ Overblik, så alle kommer med og oplever fællesskabet og venskabet

Lærebøger

Når eleverne har lært brikernes gang og de mest grundlæggende regler, kan man finde egentlige lærebøger frem.

Dansk Skak Union har fremstillet undervisningsmateriale, som alle frit kan anvende. Materialet er skrevet til instruktøren og indeholder gode råd til et undervisningsforløb. Det kan hentes på Dansk Skak Unions hjemmeside (www.dsu.dk) og er også på Dansk Skak Unions CD-ROM, som kan købes hos Dansk SkakSalg.

Dansk Skole Skaks serie af undervisningshæfter, ”**Vi spiller skak**” skrevet af stormester Bent Larsen, kan også varmt anbefales. Enhver klub bør anskaffe et sæt til udlån blandt juniormedlemmerne

Teknikmærket

Dansk Skole Skak har udgivet en serie teknikmærkehæfter (bronze-, sølv- og guldspringeren), der absolut bør tages med i undervisningen. Teknikmærkerne giver en slutpilstræning, der kan anvendes i partier. Teknikmærkerne kan også anvendes til voksne, som gerne vil forbedre spillet.

Propaganda

Først og fremmest skaffer man medlemmer til juniorafdelingen gennem information på skolerne (indhent tilladelse hos skolens inspektør). Er der allerede skoleskak i området, vil skoleskaklederen ofte kunne hjælpe.

Reklamemidler

Dansk Skak Union, Dansk Skole Skak og klubbens eget PR-materiale bør uddeles på skolerne. Orientering på skolen og information om arbejdet er vejen frem.

Henvendelser til fritids- og ungdomsklubber kan give gode kontakter. Bemærk at mange lokalaviser skriver om nye tiltag, men man skal selv henvende sig.

Undervisningen

Det er svært at fastholde interessen blandt børn og unge. Undervisningen bør være afvekslende og eleven skal aktiveres mest muligt. Gør brug af et demonstrationsbræt i undervisningen, men sørg for afveksling med praktisk spil for at fastholde elevernes koncentration. Dansk Skak Union har udgivet bogen "Skak på tværs" af Svend Novrup, som instruktøren bør kende. Bogen er skrevet for alle, der er nysgerrige efter at vide, hvad skak er, og bogen kan anvendes af alle grupper, der vil temabehandle skak - ikke mindst skoleklasser. Det giver instruktøren mulighed for at krydre den rent skaklige undervisning.

Herudover kan juniorarbejdet indeholde:

Turneringer

Konkurrence er tit mest spændende for de unge og i pagt med skakspillets ide. Oftest vil eleven helst spille hele tiden og se sine sejre på turneringstavlen. Lederen kan smugle lidt teori ind ved at gå rundt og vejlede eleverne, stille hjælpespørgsmål og enkelte gange bryde ind i spillet.

Partianalyse

Når eleverne har lært at notere et skakparti, kan man gennemgå partiet på demonstrationsbrættet. Elevernes egne partier er ofte interessante til gennemgang ud fra princippet "hvad var rigtigt og forkert".

Partier fra Bent Larsens Skakskole kan være særdeles anvendelige, eksempelvis bind 3, "Find Mestertrækkene", hvor rigtige træk honoreres med points.

Løsning af opgaver

Instruktøren kan give opgaver til fælles løsning på demobrættet, gruppearbejde eller enkeltmandsarbejde (hjemmeopgaver). Matopgaver, kombinationsopgaver eller slutspil udfra den enkelte elevs spillestyrke er eksempler herpå.

Klubblad

I klubbladet bør juniorafdelingen få egne sider i bladet. Alternativt kan man lave et lille blad for afdelingen, som redigeres af juniorafdelingens medlemmer.

Miljø, samvær og hygge

Man skal ikke være fagidioter! Enkelte gange bør skakspillet komme i anden række. Filmvisning, servering, små festlige sammenkomster, sommerhustur eller simultanskak med hyggeligt samvær er fundamentet for en god og driftig juniorafdeling.

2.7. Materialer til udlån

De forskellige skakorganisationer råder over materialer, som klubber kan låne til forskellige formål. For alle lån gælder der naturligvis, at materialerne skal leveres tilbage i samme stand. De nævnte vilkår gælder for ”rene” skakarrangementer. Kommercielle arrangementer aftales individuelt.

LIVE-Udstyr

Dansk Skak Unions Støtteforening ejer 5 sæt elektroniske skakbrætter og ure, som gør det muligt at bringe partierne fra en turnering direkte på Internettet i samme øjeblik trækkene bliver udført. Brætterne er også velegnede til at transmittere partierne direkte til et kommentator-rum eller en storskærm. F.eks. ved et PR-arrangement i et Storcenter eller lignende. Brætterne er bl.a. blevet brugt til Nordisk Skak Forbunds 100 års jubilæum i Tivolis Koncertsal, hvor tilskuerne kunne følge trækkene på storskærm i samme øjeblik de blev udført. Derudover har de fundet anvendelse til mange forskellige arrangementer: Musicalen Chess på Fredericia Teater, DM i Skak, Års Stormesterturnering og lign. arrangementer. Med brætterne følger en computer og software, som gør det til en overkommelig opgave for en arrangør at bringe partier direkte på Internettet. Støtteforeningen er behjælpelig med instruktion i brugen.

Vilkår:

Efter aftale

Lånetid:

Returneres umiddelbart efter brug

Henvendelse:

Dansk Skak Unions Støtteforening

3.	<u>SKAKSPILLET'S REGLEMENT</u>	3-1
3.1.	<u>FIDE's regler for skak</u>	3-1
3.1.1.	<u>Forord</u>	3-1
3.2.	<u>Grundlæggende Spilleregler</u>	3-2
3.2.1.	<u>§ 1 Skakspillets natur og mål</u>	3-2
3.2.2.	<u>§ 2. Brikernes udgangsstilling på skakbrættet</u>	3-2
3.2.3.	<u>§ 3. Brikernes gang</u>	3-3
3.2.4.	<u>§ 4. Om at flytte brikkerne</u>	3-7
3.2.5.	<u>§ 5. Afslutningen af partiet</u>	3-8
3.3.	<u>Turneringsregler</u>	3-9
3.3.1.	<u>§ 6. Skakuret</u>	3-9
3.3.2.	<u>§ 7. Uregelmæssigheder</u>	3-11
3.3.3.	<u>§ 8. Noteringen af trækkene</u>	3-12
3.3.4.	<u>§ 9. Remis</u>	3-13
3.3.5.	<u>§ 10. Færdigspil</u>	3-15
3.3.6.	<u>§ 11. Pointgivning</u>	3-15
3.3.7.	<u>§ 12. Spillernes opførsel</u>	3-15
3.3.8.	<u>§ 13. Dommerens opgaver (Se Forord)</u>	3-16
3.3.9.	<u>§ 14. FIDE</u>	3-17
3.4.	<u>Tillæg</u>	3-18
3.4.1.	<u>A. Hurtigskak</u>	3-18
3.4.2.	<u>B. Lynskak</u>	3-19
3.4.3.	<u>C. Algebraisk notation</u>	3-19
3.4.4.	<u>D. Færdigspil hvor der ikke er en dommer på spillestedet</u>	3-21
3.4.5.	<u>E Regler for spil med blinde og svagtseende</u>	3-22
3.4.6.	<u>F. Regler for Skak960</u>	3-24
3.5.	<u>Skaknævnets kendelser</u>	3-27
3.5.1.	<u>Kendelser i nummerorden</u>	3-27
3.5.2.	<u>Kendelser relateret til FIDE's regler</u>	3-28
3.5.3.	<u>Kendelser relateret til DSU's reglementer</u>	3-28
3.5.4.	<u>Kendelser i nærskak</u>	3-29
3.5.5.	<u>Kendelser i korrespondanceskak</u>	3-45

3. Skakspillets reglement

3.1. FIDE's regler for skak

FIDE: Federation Internationale des Echecs (Det internationale skakforbund) hvoraf Dansk Skak Union (DSU) er medlem.

FIDE's regler for skak gælder for nærskak. Den engelske tekst er vedtaget på den 79. FIDE kongres i Dresden (Tyskland) november 2008 og den danske tekst på Dansk Skak Unions hovedbestyrelsesmøde den 10. april 2009. Reglerne træder i kraft den 1. juli 2009.

I reglerne omfatter ordene "han", "ham" og "hans" også "hun", "hende" og "hendes".

3.1.1. Forord.

FIDE's regler for skak kan ikke omfatte regler for alle mulige situationer der kan opstå under et parti, og de kan heller ikke omfatte alle organisationsspørgsmål. I tilfælde som ikke er direkte behandlet i FIDE's regler for skak bør man kunne nå frem til en korrekt løsning af problemet ved analogt at anvende regler for en situation af lignende karakter. FIDE's regler forudsætter at dommeren har den nødvendige kompetence, en sund dømmekraft og en absolut objektivitet. For detaljerede regler ville fratage dommeren hans frie dømmekraft og kunne forhindre ham i at finde den, efter omstændighederne, mest retfærdige og logiske løsning.

FIDE opfordrer alle skakspillere og forbund til at acceptere dette synspunkt.

Et medlemsforbund kan vedtage mere detaljerede regler, forudsat at disse

- Ikke på nogen måde strider mod FIDE's officielle regler
- Kun finder anvendelse indenfor det pågældende forbunds territoriale område, og
- Ikke anvendes ved nogen FIDE match, FIDE mesterskab, FIDE kvalifikationsturnering eller FIDE titel- eller ratingturnering.

3.2. Grundlæggende Spilleregler

3.2.1. § 1 Skakspillets natur og mål

- 1.1 Et parti skak er et spil mellem to modstandere som skiftevis flytter deres brikker på et kvadratisk bræt, kaldet et "skakbræt". Spilleren med de hvide brikker begynder partiet. En spiller siges "at være i træk" når hans modstanders træk er udført.
- 1.2 Målet for begge spillere er at sætte modstanderens konge "under angreb" på en sådan måde at modstanderen ikke har noget lovligt træk. Den spiller der når dette mål, siges at have sat sin modstanders konge "skakmat" og at have vundet spillet. At efterlade sin egen konge i skak, at udsætte sin egen konge for skak eller at slå modstanderens konge er ikke tilladt. Modstanderen, hvis konge er sat skakmat, har tabt partiet.
- 1.3 Hvis stillingen er sådan at ingen af spillerne på nogen mulig måde kan sætte skakmat, er partiet "remis", hvilket vil sige uafgjort.

3.2.2. § 2. Brikernes udgangsstilling på skakbrættet

- 2.1 Skakbrættet består af 8*8 lige store kvadratiske felter, skiftevis lyse (de "hvide" felter) og mørke (de "sorte" felter).

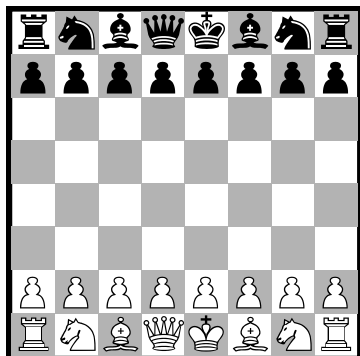
Skakbrættet anbringes mellem spillerne så det nærmeste hjørnefelt til højre for hver spiller er hvidt.

- 2.2 Ved partiets begyndelse har den ene spiller 16 lyse brikker (de "hvide" brikker); den anden har 16 mørke brikker (de "sorte" brikker):

Disse brikker er følgende:

Antal:	Brik:	Angivet ved:	Antal:	Brik:	Angivet ved:
1	Hvid konge	K	1	Sort konge	k
*1	Hvid Dronning	D	1	Sort dronning	d
2	Hvide tårne	T	2	Sorte tårne	t
2	Hvide løbere	L	2	Sorte løbere	l
2	Hvide Springere	S	2	Sorte springere	s
8	Hvide bønder	B	8	Sorte bønder	b

2.3 Brikernes udgangsstilling på skakbrættet er følgende:

2.4 De otte lodrette søjler af felter kaldes "linjer". De otte vandrette rækker af felter kaldes "rækker". En ret linje af felter af samme farve som berører hinanden hjørne mod hjørne, kaldes en "diagonal".

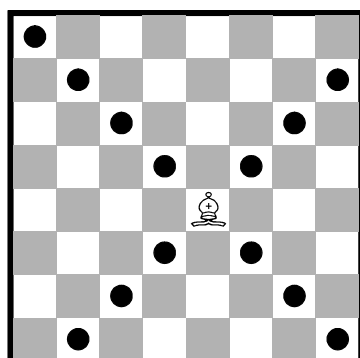
3.2.3. § 3. Brikernes gang

3.1 Det er ikke tilladt at flytte en brik til et felt der er besat af en brik af samme farve. Hvis en brik flyttes til et felt der er besat af en af modstanderens brikker, bliver denne slået og fjernes fra skakbrættet som en del af det samme træk.

En brik siges at true en af modstanderens brikker, hvis brikken lovligt kan slå modstanderens brik i næste træk ifølge reglerne i § 3.2 - § 3.8.

En brik siges at true et felt, selvom brikken er forhindret i at flytte til det pågældende felt, fordi den ville efterlade sin egen konge i skak eller udsætte sin egen konge for skak.

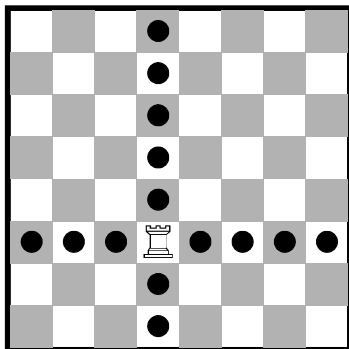
3.2 Løberen må flyttes til ethvert felt på en diagonal som den står på.

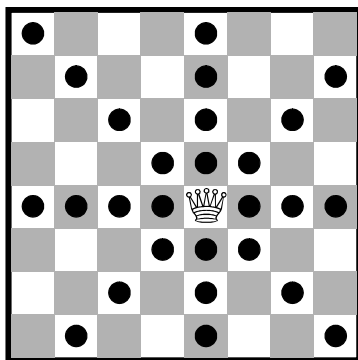
Skakhåndbogen – Afsnit 3
SKAKSPILLET'S REGLER

3.3 Tårnet må flyttes til ethvert felt på den række eller linje som den står på.

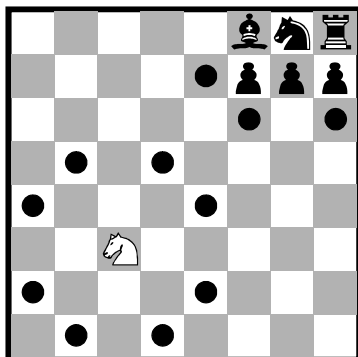

3.4 Dronningen må flyttes til ethvert felt på den række, linje eller en diagonal som den står på.

3.5 Under udførelsen af et af disse træk må løberen, tårnet eller dronningen ikke flyttes over nogen brik som står i vejen.

3.6 Springereren må flyttes til et af de felter som er nærmest det felt den står på, men ikke på den samme linje, række eller diagonal.

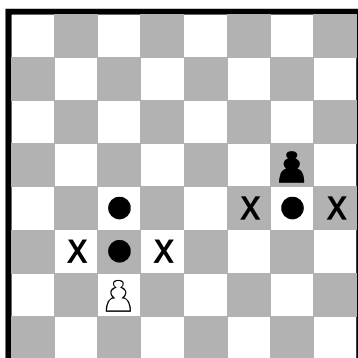
Skakhåndbogen – Afsnit 3

SKAKSPILLET'S REGLER

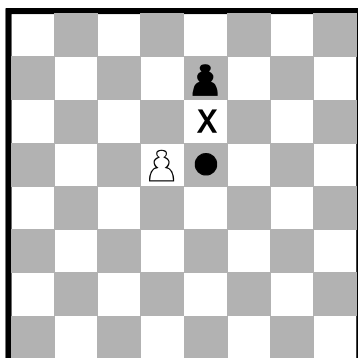

3.7.

- ♟ Bonden må flyttes fremad til et ubesat felt umiddelbart foran den på samme linje.
- ♟ I sit første træk må bonden flytte som i § 3.7a; alternativt må den flyttes to felter frem ad sin linje, forudsat at begge felter er ubesatte, eller
- ♟ Bonden må flyttes til et felt besat af en af modstanderens brikker som er diagonalt foran den på en tilstødende linje. Derved slås denne brik.

- ♟ En bonde der truer et felt som er passeret af en af modstanderens bønder, idet denne i et træk er flyttet to træk frem fra sit udgangsfelt, kan slå denne bonde, som om den kun var flyttet ét træk frem. Dette slag må kun ske i trækket efter at bonden er flyttet frem. Slaget kaldes for “en passant”.

- ♟ Når en bonde når rækken fjernest fra sit udgangsfelt, skal den som en del af trækket udskiftes med en dronning, tårn, løber eller springer af bondens farve på samme felt. Spillerens valg er ikke begrænset til brikker som er blevet slået tidligere. Denne udskiftning kaldes en “bondeforvandling”; den nye brik virker med det samme.

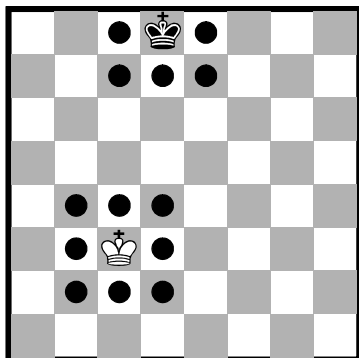
Skakhåndbogen – Afsnit 3

SKAKSPILLET'S REGLER

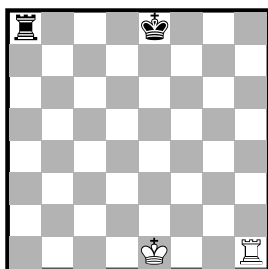
3.8. Kongen må flytte på to forskellige måder:

- ♔ Til et hvilket som helst tilstødende felt som ikke er truet af en eller flere af modstanderens brikker.

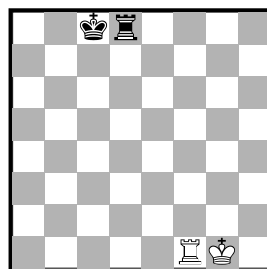
- ♖ “Rokade”.

Dette er et træk med kongen og et af tårnene af samme farve på den samme række og regnes som et enkelt kongetræk. Trækket udføres som følger: Kongen flyttes fra sit udgangsfelt to felter hen imod tårnet; derefter flyttes dette tårn til det felt som kongen lige har passeret.

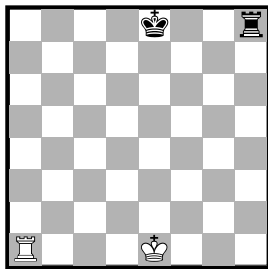
Før lang sort rokade

Før kort hvid rokade

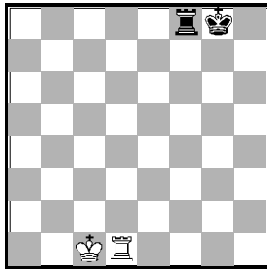
Efter lang sort rokade

Efter kort hvid rokade

Før kort sort rokade

Før lang hvid rokade

Efter kort sort rokade

Efter lang hvid rokade

Retten til rokade er mistet hvis:

- Kongen allerede har været flyttet
- Tårnet, der rokeres med har været flyttet

Rokaden er forhindret midlertidigt hvis:

- Feltet som kongen står på, eller som den skal passere, eller som den skal flyttes til, er truet af en eller flere af modstanderens brikker.
- Der er nogen brik mellem kongen og det tårn der skal rokeres med.

- 3.9 Kongen siges at være “i skak” hvis den trues af en eller flere af modstanderens brikker, også selvom disse brikker er forhindret i at flytte til det pågældende felt, fordi de ville efterlade egen konge i skak eller udsætte egen konge for skak.

Ingen brik må flyttes der enten vil udsætte kongen af samme farve for skak eller efterlade denne konge i skak.

3.2.4. § 4. Om at flytte brikkerne

- 4.1 Hvert træk skal udføres med kun en hånd.

- 4.2 Hvis en spiller først giver udtryk herfor (f. eks. ved at sige “j’adoube”, “I adjust” eller “jeg retter”), må spilleren i trækket rette en eller flere brikker på deres felter.

- 4.3 Hvis en spiller i trækket, udover det i § 4.2 anførte, med vilje på skakbrættet rører:

- En eller flere af sine egne brikker, skal han flytte den først rørte brik der kan flyttes.
- En eller flere af sin modstanders brikker, skal han slå den først rørte brik der kan slås.
- En brik af hver farve, skal han slå modstanderens brik med sin brik, eller, hvis dette er ulovligt, flytte eller slå den først rørte brik som kan flyttes eller slås. Hvis det er uklart om spillerens egen brik eller modstanderens brik blev rørt først, betragtes spillerens egen brik som rørt før modstanderens brik.

- 4.4. Hvis en spiller i trækket

- Med vilje rører sin konge og et tårn, skal han rokere til den side hvis det er lovligt.
- Med vilje rører et tårn og derefter sin konge, må han ikke rokere til den side i dette træk, og situationen skal behandles efter § 4.3
- Idet han vil rokere, rører kongen eller kongen og tårnet på samme tid, men rokade til den side er ulovlig, skal spilleren udføre et andet lovligt træk med kongen, hvilket kan være at rokere til den anden side. Hvis

kongen ikke har noget lovligt træk, er spilleren frit stillet til at gøre et hvilket som helst lovligt træk.

- Forvandler en bonde, er valget af den nye brik endeligt, når den nye brik har berørt forvandlingsfeltet.

4.5 Hvis ingen af de rørte brikker kan flyttes eller slås, må spilleren gøre et hvilket som helst lovligt træk.

4.6 Når, som et lovligt træk eller en del af et lovligt træk, en brik er blevet sluppet på et felt, kan den ikke flyttes til et andet felt. Trækket betragtes da som udført:

- Ved et slag, når den slagne brik er fjernet fra brættet og spilleren har sat sin egen brik på det nye felt og har sluppet brikken
- Ved rokade, når spilleren har sat tårnet og sluppet det på feltet, som tidligere er passeret af kongen. Når spilleren har sluppet kongen, er trækket ikke udført endnu, men spilleren har ikke længere ret til at udføre et andet træk end rokade til den valgte side, hvis dette er lovligt;
- Ved bondeforvandling, når bonden er fjernet fra brættet og spillerens hånd har sluppet den nye brik efter at have sat den på forvandlingsfeltet. Hvis spilleren har sluppet bonden efter at have sat den på forvandlingsfeltet, er trækket endnu ikke udført, men spilleren har ikke længere ret til at spille bonden til et andet felt.

Trækket kaldes lovligt, når alle de relevante krav i § 3 er opfyldt. Hvis trækket ikke er lovligt, skal der i stedet udføres et andet træk i henhold til § 4.5.

4.7 En spiller mister sin ret til at fremsætte krav i anledning af modstanderens overtrædelse af § 4, så snart han selv med vilje rører en brik.

3.2.5. § 5. Afslutningen af partiet

5.1

- Partiet er vundet af den spiller som har sat sin modstanders konge skakmat. Dette afslutter straks partiet, forudsat at det træk der satte mat var et lovligt træk.
- Partiet er vundet af den spiller hvis modstander erklærer at han opgiver. Dette afslutter straks partiet.

5.2

- Partiet er remis når spilleren i trækket ikke har noget lovligt træk og hans konge ikke står i skak. Partiet siges at ende med "pat". Dette afslutter straks partiet, forudsat at det træk der frembragte pat-stillingen var lovligt.
- Partiet er remis når der er opstået en stilling hvor ingen af spillerne kan sætte modstanderens konge skakmat ved nogen mulig rækkefølge af lovlige træk. Partiet siges at være endt i en "død stilling". Dette afslutter

straks partiet, forudsat af det træk der frembragte stillingen var lovligt.
(Se § 9.6)

- Partiet er remis ved overenskomst mellem de to spillere under partiet. Dette afslutter straks partiet (se § 9.1).
- Partiet kan blive remis hvis den samme stilling er ved at opstå eller er opstået på brættet mindst tre gange (se § 9.2)
- Partiet kan blive remis, hvis de seneste 50 træk af hver spiller er udført, uden at nogen bonde er flyttet, og uden at nogen brik er slået (se § 9.3).

3.3. Turneringsregler

3.3.1. § 6. Skakuret

6.1 Ved et "skakur" forstås et ur med to urskiver eller display, forbundet med hinanden så de ikke kan gå samtidigt.

"Ur" betyder i FIDE's regler for skak den ene af de to urskiver eller display.

"Vingefald" betyder udløbet af den tildelte betænkningstid for en spiller.

6.2

- Når der anvendes skakur, skal hver spiller udføre et mindste antal træk eller alle træk indenfor en tildelt tidsperiode og/eller kan tildeles et tidstillæg for hvert træk. Alle disse betingelser skal oplyses i forvejen.
- Opsparet tid fra én tidsperiode tillægges den næste, undtagen i "time delay mode". I "time delay mode" får begge spillere tildelt en "grundbetænkningstid". Hver spiller får også en "fast ekstra tid" for hvert træk. Der bruges først af grundbetænkningstiden når den faste ekstra tid er gået. Forudsat spilleren standser sit ur før den faste ekstra tid er gået, ændres grundbetænkningstiden ikke uanset hvor meget af den faste ekstra tid der blev brugt.

6.3 Umiddelbart efter at en vinge er faldet, skal det kontrolleres om kravene i medfør af § 6.2 er overholdt.

6.4 Før partiet påbegyndes, bestemmer dommeren hvor skakuret skal stå.

6.5 På det tidspunkt der er fastsat for partiets begyndelse, sættes uret tilhørende den spiller som har de hvide brikker i gang.

6.6

- Enhver spiller som ankommer til skakbrættet efter rundens start, taber partiet. Den tilladte forsinkelse er således 0 minutter. Andet kan være fastsat i turneringens reglement.
- Hvis turneringens reglement fastsætter en anden tilladt forsinkelse, gælder følgende. Hvis ingen af spillerne er til stede ved start, mister

Skakhåndbogen – Afsnit 3

SKAKSPILLET'S REGLER

---

spilleren der har de hvide brikker, al den tid der forløber indtil han ankommer, medmindre turneringens reglement fastsætter, eller dommeren beslutter andet.

6.7

- Under partiet skal hver spiller, der har udført sit træk på brættet, standse sit eget ur og sætte modstanderens i gang. En spiller skal altid have lov til at standse sit ur. Hans træk betragtes ikke som fuldført før dette er gjort, med mindre trækket afslutter partiet (se § 5.1a, § 5.2a, § 5.2b, § 5.2c og § 9.6).

Tiden mellem udførelsen af trækket på brættet, standsning af sit eget ur og igangsættelse af modstanderens ur betragtes som en del af spillerens tildelte betænkningstid.

- Spilleren skal standse sit ur med samme hånd som han udfører sit træk med. Det er forbudt at holde en finger på urknappen eller umiddelbart over den.
- Spillerne skal behandle skakuret ordentligt. Det er forbudt at slå kraftigt på det, løfte det op eller vælte det. Upassende behandling af uret kan straffes i henhold til § 13.4.
- Hvis en spiller er ude af stand til at betjene uret, kan en medhjælper, som skal kunne godkendes af dommeren, assistere ved betjeningen af uret. Hans ur skal af dommeren indstilles efter bedste skøn.

6.8 En spillers vinge betragtes som faldet når dommeren konstaterer det, eller når en af spillerne med rette fremsætter krav herom.

6.9 Undtagen hvor § 5.1a, § 5.1b, § 5.2a., § 5.2b. eller § 5.2c træder i kraft, taber spilleren partiet hvis han ikke har fuldført det foreskrevne antal træk indenfor den tildelte tid. Partiet er dog remis hvis en stilling er fremkommet fra hvilken modstanderen ikke kan sætte spillerens konge skakmat ved nogen mulig rækkefølge af lovlige træk.

6.10

- Hvad urets anordninger viser, skal betragtes som definitivt, medmindre der foreligger åbenbare fejl. Et skakur med en åbenbar fejl skal udskiftes. Dommeren skal stille tiden på det nye ur efter sit bedste skøn.
- Hvis det under et parti opdages at et eller begge ure er blevet indstillet forkert, skal en af spillerne eller dommeren straks standse begge ure. Dommeren skal indstille urene korrekt og skal indstille tiden og træktælleren. Han skal indstille urene efter sit bedste skøn.

6.11 Hvis begge vinger er faldet, og det er umuligt at afgøre hvilken vinge der faldt først, så:

 skal partiet fortsætte, med mindre det sker i den sidste periode af partiet.

 er partiet remis, hvis det sker i den sidste periode af partiet, hvor alle resterende træk skal udføres.

6.12

 Hvis det er nødvendigt at afbryde partiet, skal dommeren standse urene.

 En spiller må kun standse uret for at tilkalde dommeren, f.eks. ved bondeforvandling, hvis den ønskede brik ikke er ved hånden.

 Dommeren bestemmer hvornår partiet genoptages i ovennævnte to tilfælde.

 Hvis en spiller standser urene for at tilkalde dommeren, skal dommeren tage stilling til om spilleren havde gyldig grund til at standse urene. Hvis det er åbenlyst at spilleren ikke har gyldig grund til dette, skal spilleren straffes i overensstemmelse med § 13.4.

6.13 Hvis der opstår en uregelmæssighed, og/eller brikker skal føres tilbage til en tidligere stilling, skal dommeren stille tiden på uret efter sit bedste skøn. Han skal også, om nødvendigt, indstille urets træktæller.

6.14 Skærme eller demonstrationsbrætter som viser den aktuelle stilling på skakbrættet, trækkene og trækantallet, samt ure der også viser trækantallet, er tilladt i spillesalen. Spilleren kan dog ikke fremsætte et krav, der alene er baseret på sådanne kilder.

3.3.2. § 7. Uregelmæssigheder

7.1

 Hvis det under et parti opdages, at brikernes udgangsstilling var forkert, skal partiet annulleres og et nyt parti spilles.

 Hvis det under et parti opdages at den eneste fejl er at brættet er placeret i modstrid med § 2.1, skal partiet fortsætte, men stillingen skal overføres til et rigtigt vendt bræt.

7.2 Hvis partiet er begyndt med omvendte farver, skal det fortsætte, medmindre dommeren bestemmer andet.

7.3 Hvis en spiller fejlplacerer eller vælter en eller flere brikker, skal han genskabe den rigtige stilling i sin egen betænkningstid. Hvis det er nødvendigt, kan enten

spilleren selv eller hans modstander standse uret og tilkalde dommeren. Dommeren kan idømme straf til den spiller som fejlplacerede brikkerne.

7.4

 Hvis det under et parti opdages at der er fuldført et ulovligt træk, herunder slag af modstanderens konge, eller at kravene til en korrekt bondeforvandling ikke er overholdt, skal stillingen umiddelbart før uregelmæssigheden genskabes. Hvis stillingen umiddelbart før uregelmæssigheden ikke kan fastslås, skal partiet fortsætte fra den sidste identificerbare stilling før uregelmæssigheden. Urene skal stilles i overensstemmelse med § 6.14. § 4.3 og § 4.6 gælder for det træk der erstatter det ulovlige træk. Partiet skal herefter fortsætte fra den genskabte stilling.

 Efter brugen af § 7.4 stk. 1 skal dommeren give modstanderen to ekstra minutter for hvert af en spillers to første ulovlige træk. Hvis samme spiller udfører et tredje ulovligt træk, skal dommeren erklære partiet tabt for ham. Partiet er dog remis hvis stillingen er sådan at modstanderen ikke ville kunne sætte mat ved nogen mulig rækkefølge af lovlige træk.

7.5 Hvis det under et parti opdages at brikker fejlagtigt er flyttet fra deres rigtige felter, skal stillingen umiddelbart før uregelmæssigheden genskabes. Hvis stillingen umiddelbart før uregelmæssigheden ikke kan fastslås, skal partiet fortsætte fra den sidste identificerbare stilling før uregelmæssigheden. Urene skal stilles i overensstemmelse med § 6.13. Partiet skal herefter fortsætte fra den genskabte stilling.

3.3.3. § 8. Noteringen af trækkene

8.1 Under partiet er hver spiller forpligtet til at notere sine egne og modstanderens træk nøjagtigt, træk for træk, så klart og let læseligt som muligt, med algebraisk notation (tillæg E) på den noteringsliste der er foreskrevet for turneringen. Det er forbudt at notere trækkene på forhånd, med mindre spilleren kræver remis i henhold til § 9.2, § 9.3 eller F1 stk. 1.

Ønsker en spiller det, har han lov til at besvare modstanderens træk før han noterer det. Han skal notere sit seneste træk før han udfører et nyt. Begge spillere skal markere remistilbud på deres noteringsliste (tillæg E13).

Hvis en spiller ikke er i stand til at notere partiet, kan spilleren udpege en assistent til at notere trækkene. Denne assistent skal kunne accepteres af dommeren. Spillerens betænkningstid skal justeres af dommeren på en rimelig måde.

8.2 Noteringslisten skal være synlig for dommeren under hele partiet.

8.3 Noteringslisterne er turneringsarrangørens ejendom.

- 8.4 Hvis en spiller har mindre end 5 minutter tilbage på sit ur på noget tidspunkt i en periode og ikke skal have tillagt yderligere 30 sekunder eller mere for hvert træk, er han ikke forpligtet til at overholde kravene i § 8.1. Umiddelbart efter at en vinge er faldet, skal spilleren ajourføre sin noteringsliste fuldstændigt før han flytter en brik på brættet.
- 8.5
- Hvis ingen af spillerne er forpligtet til at notere ifølge § 8.4, skal dommeren eller en assistent bestræbe sig på at være til stede og notere trækkene. I denne situation skal dommeren stoppe urene umiddelbart efter at en vinge er faldet. Herefter skal begge spillere ajourføre deres noteringslister ved brug af dommerens eller modstanderens noteringsliste.
  - Hvis kun én spiller ikke er forpligtet til at notere ifølge § 8.4, skal han, så snart en vinge er faldet, ajourføre sin noteringsliste før han flytter en brik på brættet. Forudsat at spilleren er i træk må han bruge sin modstanders noteringsliste, men skal aflevere den før han trækker.
  - Hvis ingen fuldstændig noteringsliste forefindes, skal spillerne rekonstruere partiet på et andet skakbræt under overvågning af dommeren eller en assistent som inden rekonstruktionens begyndelse skal notere den aktuelle stilling og tidsforbruget på urene, samt antallet af udførte træk hvis dette kan konstateres.
- 8.6 Hvis noteringslisterne ikke kan bringes ajour og vise om en spiller har overskredet sin betænkningstid, skal det næste træk der spilles, betragtes som første træk i den følgende tidskontrol, medmindre der er bevis for at der er spillet flere træk.
- 8.7 Ved partiets afslutning skal begge spillere underskrive begge noteringslister og angive resultatet af partiet. Selv om dette er anført ukorrekt, gælder det anførte resultat, medmindre dommeren beslutter noget andet.

3.3.4. § 9. Remis

- 9.1
- Turneringens reglement kan specificere at spillere ikke må enes om remis, før et bestemt antal træk er spillet, eller overhovedet, uden dommerens godkendelse.
  - Hvis turneringens reglement tillader spillerne at enes om remis, gælder følgende:
    - En spiller som ønsker at tilbyde remis, skal gøre dette efter at have udført et træk på brættet og før han standser sit ur og starter modstanderens. Et tilbud på et hvert andet tidspunkt i partiet er

stadig gældende, men § 12.6 skal tages i betragtning. Der kan ikke knyttes betingelser til tilbuddet. I begge tilfælde kan tilbuddet ikke trækkes tilbage og gælder indtil modstanderen modtager det, afslår det mundtligt, eller afslår det ved at røre en brik i den hensigt at flytte eller slå den, eller partiet afsluttes på anden vis.

- Hver spiller skal notere remistilbuddet på sin noteringsliste med et symbol (se tillæg E13)
- Et krav om remis efter § 9.2, § 9.3 eller § 10.2 skal betragtes som et remistilbud.

9.2 Partiet er remis på korrekt forlangende af den spiller der er i trækket, når den samme stilling for mindst tredje gang (ikke nødvendigvis ved trækgentagelse)

- Vil fremkomme når han først noterer sit træk på sin noteringsliste og meddeler dommeren sin hensigt om at udføre dette træk
- Netop er fremkommet og den spiller, som kræver remis, er i trækket. Stillingen, som beskrevet i stk. 1 og 2. betragtes som den samme hvis den samme spiller er i trækket, hvis brikker af samme art og farve står på de samme felter, og alle mulige træk for begge spilleres brikker er de samme. Stillingen er ikke den samme hvis en bonde som kunne være slået en passant, ikke længere kan slås på denne måde. Når en konge eller et tårn bliver tvunget til at trække, mister brikken først sin eventuelle rokaderet, efter den er flyttet.

9.3 Partiet er remis på korrekt forlangende af den spiller der er i trækket hvis

- Han noterer sit træk på sin noteringsliste og meddeler dommeren sin hensigt om at udføre dette træk som vil betyde at de seneste 50 træk af hver spiller er udført, uden at nogen bonde er flyttet, og uden at nogen brikker er slået
- De sidste 50 træk er udført af hver spiller, uden at nogen bonde er flyttet, eller nogen brik er slået.

9.4 Hvis en spiller rører en brik som beskrevet i § 4.3 uden at have gjort krav på remis, mister han retten til at kræve remis i henhold til § 9.2 eller § 9.3 ved dette træk.

9.5 Hvis en spiller kræver remis i henhold til § 9.2 eller § 9.3, må han standse begge ure (Se § 6.13 b).

Han kan ikke trække sit krav tilbage.

- Hvis kravet findes korrekt, er partiet straks remis.

- ♙ Hvis kravet findes ukorrekt, skal dommeren tillægge 3 minutter til modstanderens tid.

Partiet skal herefter fortsætte. Hvis kravet var baseret på en erklæret hensigt om at spille et bestemt træk, skal dette træk udføres i henhold til § 4.

- 9.6 Partiet er remis når en stilling er fremkommet fra hvilken en skakmat ikke kan opstå ved nogen mulig rækkefølge af lovlige træk. Dette afslutter straks partiet, forudsat at det træk der frembragte stillingen var lovligt.

3.3.5. § 10. Færdigspil

- 10.1 ”Færdigspil” er den sidste fase af et parti når alle resterende træk skal udføres på begrænset tid.

- 10.2 Hvis spilleren som er i træk har mindre end to minutter tilbage på sit ur, kan han kræve remis før hans vinge falder. Han skal da standse begge ure og tilkalde dommeren. (Se § 6.13 stk. 2)

- ♙ Hvis dommeren er enig i at modstanderen ikke forsøger at vinde partiet på normal vis, eller i at det ikke er muligt at vinde partiet på normal vis, skal han dømme partiet remis. Ellers skal han udsætte sin beslutning eller afslå kravet.

- ♙ Hvis dommeren udsætter sin beslutning, kan han tildele modparten to minutters ekstra betænkningstid, og partiet skal fortsætte så vidt muligt under dommerens tilstedeværelse.

Dommeren skal meddele det endelige resultat senere i partiet eller når en vinge er faldet. Han skal erklære partiet remis hvis han er enig i, at slutstillingen ikke kan vindes på normal vis, eller at modstanderen ikke gjorde tilstrækkelige forsøg på at vinde på normal vis.

- ♙ Hvis dommeren har afslået kravet, skal modstanderen have tillagt to minutters ekstra betænkningstid.

- ♙ Dommerens beslutning er endelig for så vidt angår § 10.2

3.3.6. § 11. Pointgivning

- 11.1 Hvis ikke andet er bekendtgjort på forhånd, får en spiller som vinder sit parti, eller tilkendes en gevinst ét point (1); en spiller som taber sit parti, eller dømmes til tab får nul point (0); og en spiller som spiller remis, får et halvt point (½).

3.3.7. § 12. Spillernes opførsel

- 12.1 Spillerne må ikke foretage sig noget der kan bringe skakspillet i vanry.

Skakhåndbogen – Afsnit 3

SKAKSPILLET'S REGLER

- 12.2 Spillerne må ikke forlade „spillestedet“ uden tilladelse fra dommeren. Ved spillestedet forstås spillelokaler, toiletter, kantine, rygelokaler og andre steder angivet af dommeren. Spilleren i trækket må ikke forlade spillelokalerne uden dommerens tilladelse.
- 12.3
- Under partiet er det spillerne forbudt at benytte nogen form for notater, råd eller andre informationskilder, samt at analysere på et andet skakbræt.
  - Uden tilladelse fra dommeren er det forbudt at have mobiltelefoner eller andre elektroniske kommunikationsmidler på spillestedet, medmindre de er fuldstændigt slukkede. Hvis et sådant udstyr forårsager en lyd, skal spilleren tabe partiet. Modstanderen skal vinde. Hvis modstanderen imidlertid ikke kan vinde ved nogen mulig rækkefølge af lovlige træk, skal hans score være remis.
  - Rygning er kun tilladt i den del af spillestedet som er angivet af dommeren.
- 12.4 Noteringslisten må kun bruges til at notere trækkene, tidsforbruget, remistilbud og oplysninger vedrørende eventuelle krav og andre relevante data.
- 12.5 Spillere som har afsluttet deres parti, skal betragtes som tilskuere.
- 12.6 Det er forbudt at forstyrre eller genere modstanderen, på hvilken måde det end sker. Dette omfatter urimelige krav eller urimelige remistilbud eller indførslen af en støjkilde i spillelokalerne.
- 12.7 Overtrædelse af nogen del af § 12.1 til 12.6 skal straffes i henhold til § 13.4
- 12.8 Partiet er tabt for en spiller som vedholdende nægter at følge FIDE's regler for skak. Modstanderens score afgøres af dommeren.
- 12.9 Hvis begge spillere findes skyldige efter § 12.8, skal partiet erklæres tabt for begge spillere.
- 12.10 Hvor 10.2d eller tillæg D finder anvendelse, er det ikke tilladt en spiller at appellere dommerens afgørelse. I alle andre tilfælde kan spilleren appellere en hvilken som helst afgørelse af dommeren, medmindre turneringens reglement siger noget andet.

3.3.8. § 13. Dommerens opgaver (Se Forord)

- 13.1 Dommeren skal påse at FIDE's regler for skak nøje overholdes.

Skakhåndbogen – Afsnit 3

SKAKSPILLET'S REGLER

- 13.2 Dommeren skal virke for de bedste forhold for turneringen. Han skal sikre at gode spilleforhold opretholdes og at spillerne ikke forstyrres. Han skal overvåge turneringens afvikling.
- 13.3 Dommeren skal holde øje med partierne, især når spillerne er i tidnød, iværksætte de afgørelser som han træffer og idømme spillerne straffe hvor det er passende.
- 13.4 Dommeren kan gøre brug af en eller flere af følgende straffe:
- Advarsel
  - Forøgelse modstanderens resterende betænkningstid
  - Nedsættelse af den skyldige spillers resterende betænkningstid
  - Erklære partiet for tabt
  - Nedsættelse af den skyldige spillers score i partiet
  - Forøgelse af modstanderens score i partiet til det maksimale antal point der kan scores i det parti.
  - Bortvisning fra turneringen
- 13.5 Dommeren kan tildele den ene eller begge spillere ekstra tid i tilfælde af udefrakommende forstyrrelser.
- 13.6 Dommeren må ikke gribe ind i et parti, undtagen i de tilfælde der er beskrevet i FIDE's Regler For Skak. Han må ikke gøre opmærksom på hvor mange træk der er spillet, undtagen under anvendelse af § 8.5 når mindst én vinge er faldet. Dommeren skal afholde sig fra at gøre en spiller opmærksom på, at hans modstander har trukket eller at spilleren ikke har trykket på sit ur.
- 13.7
- Tilskuere og andre spillere må ikke tale om eller på anden vis gribe ind i partiet. Om nødvendigt kan dommeren bortvise de pågældende fra spillestedet. Hvis en person bliver opmærksom på en uregelmæssighed, må vedkommende kun informere dommeren.
  - Medmindre dommeren tillader det, er det forbudt for alle at anvende mobiltelefon eller nogen som helst slags kommunikationsudstyr på spillestedet og i ethvert tilstødende område angivet af dommeren.

3.3.9. § 14. FIDE

- 14.1 Medlemsforbund kan bede FIDE træffe en officiel afgørelse i spørgsmål vedrørende FIDE's regler for skak.

3.4. Tillæg

3.4.1. A. Hurtigskak

- A1. Et „hurtigskakparti“ er et parti hvor alle træk skal udføres indenfor et fastsat tidsrum på mindst 15 minutter, men mindre end 60 minutter til hver spiller, eller hvor den tildelte tid + 60 gange hver tillægstid er mindst 15 minutter, men mindre end 60 minutter til hver spiller.
- A2. Spillerne behøver ikke at notere trækkene.
- A3. Når der er tilstrækkelig overvågning af spillet (for eksempel en dommer til højst tre partier), gælder Turneringsreglerne
- A4. Når overvågningen af partierne er utilstrækkelig, gælder Turneringsreglerne undtagen hvor de er tilsidesat af følgende regler for Hurtigskak:
- Når hver spiller har udført tre træk, kan der ikke gøres indsigelse mod forkert udgangsstilling, forkert brætorientering eller forkert indstilling af uret. I tilfælde af omvendt placering af konge og dronning er rokade med denne konge ikke tilladt.
  - Dommeren skal kun dømme i henhold til § 4 (Om at flytte brikkerne), hvis den ene eller begge spillere beder om det.
  - Et ulovligt træk er udført, når modstanderens ur er startet. Modstanderen har derefter ret til at påpege, at spilleren har udført et ulovligt træk, før kravstilleren selv udfører sit træk. Kun efter en sådan påstand skal dommeren træffe en afgørelse. Dog skal dommeren om muligt gribe ind, dersom begge konger står i skak eller en bondeforvandling ikke er fuldført.
  - Faldvingen anses for faldet, når en af spillerne med rette påpeger dette. Dommeren skal afholde sig fra at gøre opmærksom på vingefald, men han må gøre dette hvis begge vinger er faldet.
  - For at kræve gevinst på tid skal kravstilleren standse urene og underrette dommeren. For at kravet kan tages til følge, skal spillerens egen faldvinge forblive oppe, mens modstanderens skal være faldet, efter at urene er stoppet.
  - Hvis begge vinger er faldet som beskrevet i 1 og 2, skal dommeren erklære partiet remis.

3.4.2. B. Lynskak

- B1 Et „lynskakparti“ er et parti hvor alle træk skal udføres indenfor et fastsat tidsrum på mindre end 15 minutter til hver spiller; eller hvor den tildelte tid + 60 gange hver tillægstid er mindre end 15 minutter for hver spiller.
- B2 Når der er tilstrækkelig overvågning af spillet (én dommer for hvert parti), gælder turneringsreglerne og A2.
- B3 Når der er utilstrækkelig overvågning, gælder følgende:
- Partiet skal følge reglerne for hurtigskak som beskrevet i tillæg A, undtagen hvor de er tilsidesat af følgende regler for Lynkak.
  - §10.2 og A4c gælder ikke.
  - Et ulovligt træk er fuldført når modstanderens ur er sat i gang. Modstanderen har ret til at kræve gevinst før han har udført sit eget træk. Hvis modstanderen imidlertid ikke kan sætte spilleren skakmat ved nogen mulig serie af lovlige træk, kan modstanderen kræve remis før han har udført sit eget træk. Så snart modstanderen har udført sit eget træk, kan et ulovligt træk ikke rettes medmindre der opnås indbyrdes enighed om dette uden dommerens indblanding.

3.4.3. C. Algebraisk notation

FIDE anerkender kun ét noteringssystem til sine turneringer og matcher, det algebraiske system, og anbefaler brugen af denne entydige skaknotation også til litteratur og tidsskrifter. Noteringslister hvor et andet system end det algebraiske er anvendt må ikke bruges som bevismateriale i situationer, hvor en spillers noteringsliste normalt ville være brugt til dette. En dommer der bemærker at en spiller anvender et andet notationssystem end det algebraiske, bør gøre spilleren opmærksom på dette krav.

Beskrivelse af det algebraiske system.

- C1. I denne beskrivelse betegner ”officer” en anden brik end en bonde.
- C2. Hver officer er betegnet med det første bogstav, et stort bogstav, i brikkens navn. For eksempel: K=Konge, D=Dronning, T=Tårn, L=Løber og S=Springer.
- C3. Som første bogstav i navnet på officererne har hver spiller lov til at bruge det første bogstav i det navn som er almindelig brugt i hans land. For eksempel: F=fou (fransk for løber), B=bishop (engelsk for løber). I trykte tidsskrifter anbefales brugen af figuriner for officererne.
- C4. Bønder betegnes ikke med deres første bogstav, men er kendetegnet ved fraværet af sådan et bogstav. For eksempel: e5, d4 og a5.

Skakhåndbogen – Afsnit 3

SKAKSPILLET'S REGLER

- C5. De otte linjer (fra venstre mod højre for Hvid og fra højre mod venstre for Sort) betegnes med de små bogstaver, henholdsvis a, b, c, d, e, f, g og h.
- C6. De otte rækker (fra bund til top for Hvid og fra top til bund for Sort) er nummereret henholdsvis 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 og 8. Deraf følger, at i udgangsstillingen er de hvide officerer og bønder placeret på første og anden række; de sorte officerer og bønder er placeret på ottende og syvende række.
- C7. Som følge af de foregående regler er hvert af de 64 felter betegnet med sin egen unikke kombination af bogstav og tal.
- C8. Hvert træk som udføres, er betegnet med (a) det første bogstav i officerens navn og (b) og det felt hvor brikken flyttes til. Der er ingen bindestreg mellem (a) og (b). F. eks. Le5, Sf3 og Td1. For bøndernes vedkommende anvendes kun feltets navn. For eksempel: e5, d4 og a5.
- C9. Når en brik slår en anden, indføres et x mellem (a) det første bogstav i brikkens navn og (b) og det felt hvor brikken flyttes til. For eksempel: Lxe5, Sxf3 og Txd1. Når en bonde slår en anden brik, må først linjen hvorfra hvor bonden flyttes angives, derefter et x, derefter bondens ankomstfelt. For eksempel: dxe5, gxf3 og axb5. Ved "en passant"-slag skal ankomstfeltet forstås som det felt bonden som slår ender med at stå på, og "e.p." tilføjes i noteringen. Eksempel: exd6 e.p.
- C10. Hvis to ens brikker kan flyttes til det samme felt, betegnes den brik som flyttes, som følger:
- Hvis begge brikker står på samme række: (a) det første bogstav i brikkens navn, (b) linjen hvorfra den blev flyttet og (c) det felt hvor brikken flyttes til.
  - Hvis begge brikker står på samme linje: (a) det første bogstav i brikkens navn, (b) rækken hvorfra den blev flyttet og (c) det felt hvor brikken flyttes til.

Hvis brikkerne står på forskellige rækker og linjer foretrækkes notationsmåde (1). I tilfælde af slag kan et x indsættes mellem (b) og (c).

Eksempler:

Ved to springere på felterne g1 og e1, hvor den ene flyttes til feltet f3: enten Sgf3 eller Sef3 afhængig af hvilken springer der flyttes.

Ved to springere på felterne g5 og g1, hvor den ene flyttes til feltet f3: enten S5f3 eller S1f3 afhængig af hvilken springer der flyttes.

Ved to springere på felterne h2 og d4, hvor den ene flyttes til feltet f3: enten Shf3 eller Sdf3 afhængig af hvilken springer der flyttes.

Hvis springeren slår på f3, indsættes et x i de foregående eksempler: (1) enten Sgxf3 eller Sexf3, (2) enten S5xf3 eller S1xf3 og (3) enten Shxf3 eller Sdxf3 afhængig af hvilken springer der flyttes.

- C11. Hvis to bønder kan slå den samme officer eller bonde hos modstanderen, betegnes den brik som flyttes med (a) bogstavet på den linje hvorfra bonden flyttes, (b) et x og (c) feltet hvortil bonden flyttes. For eksempel: Ved hvide bønder på felterne c4 og e4 og en sort bonde eller officer på feltet d5 noteres hvids træk enten cxd5 eller exd5 afhængig af hvilken bonde der flyttes.
- C12. Ved bondeforvandling angives det aktuelle bondetræk umiddelbart efterfulgt af det første bogstav i den nye officers navn. For eksempel: d8D, f8S, b1L og g1T.
- C13. Remistilbud skal noteres med (=).
Vigtige forkortelser:
0-0 rokade med tårn h1 eller tårn h8 (kort rokade)
0-0-0 rokade med tårn a1 eller tårn a8 (lang rokade)
x slår
+ skak
++ eller # mat
e.p. slår "en passant"
Det er ikke tvunget at notere skak, skakmat eller slag på noteringslisten.
Partieksempel: 1.e4 e5 2.Sf3 Sf6 3.d4 exd4 4.e5 Se4 5.Dxd4 d5 6.exd6 e.p. Sxd6 7.Lg5 Sc6 8.De3+ Le7 9.Sbd2 0-0 10.0-0-0 Te8 11.Kb1 (=)

3.4.4. D. Færdigspil hvor der ikke er en dommer på spillestedet

- D1. Når partier spilles efter § 10, kan en spiller kræve remis når han har mindre end to minutter tilbage på uret, og før hans faldvinge er faldet. Dette afslutter partiet.

Kravet kan fremføres på grundlag af:

- At modstanderen ikke kan vinde på normal vis.
  - I dette tilfælde skal spilleren skrive slutstillingen ned, og modstanderen skal bekræfte den.
- At modstanderen ikke har gjort noget forsøg at vinde på normal vis.
  - I dette tilfælde skal spilleren skrive slutstillingen ned og vedlægge en fuldstændig noteringsliste.

Modstanderen skal bekræfte både noteringslisten og slutstillingen.

Kravet skal fremføres til en dommer hvis afgørelse er inappellabel.

3.4.5. E Regler for spil med blinde og svagtseende

E1. Turneringsledelsen har ret til at tilpasse de følgende regler efter lokale forhold. Ved turneringsskak mellem seende og svagtseende (næsten blind) kan hver spiller gøre krav på, at der benyttes to skakbrætter, den seende benytter et normalt skakbræt, den svagtseende benytter et specielt fremstillet. Det specielt fremstillede skakbræt skal opfylde følgende krav:

- Mindst 20 gange 20 cm.
- De sorte felter hævet en smule
- Et hul til en tap i hvert felt
- Alle brikker skal have en tap som passer i feltets hul
- Brikker af Staunton model, hvor de sorte er særligt markerede

E2. Følgende bestemmelser skal anvendes i spillet:

- Trækkene skal meddeles tydeligt, gentages af modstanderen og udføres på hans skakbræt. Ved bondeforvandling skal spilleren nævne hvilken brik der er valgt.

For at gøre meddelelsen så klar som muligt, anbefales det at anvende følgende navne i stedet for det tilsvarende bogstav ved algebraisk notation:

- A – Anna
- B – Bodil (eller Bella)
- C – Cecilie (eller Cesar)
- D – Dora (eller David)
- E – Erik (eller Eva)
- F – Frederik (eller Felix)
- G – Gustav
- H – Henrik (eller Hector)

Skakhåndbogen – Afsnit 3

SKAKSPILLET'S REGLER

Rækker skal benævnes med tal (dansk eller tysk) fra hvid mod sort:

- 1 – et (eller eins)
- 2 – to (eller zwei)
- 3 – tre (eller drei)
- 4 – fire (eller vier)
- 5 – fem (eller fünf)
- 6 – seks (eller sechs)
- 7 – syv (eller sieben)
- 8 – otte (eller acht)

Rokade meddeles "lang rokade" (eller på tysk "Lange Rochade") og "kort rokade" (eller på tysk "Kurze Rochade").

Brikkerne benævnes: konge (eller König), dronning (eller Dame), tårn (eller Turm), løber (eller Läufer), springer og bonde (eller Bauer). Ved bondeforvandling skal spilleren meddele hvilken brik der vælges.

 På den svagtseendes skakbræt skal en brik betragtes som "rørt", når dens tap er taget op af det tilsvarende hul.

 Et træk er udført når:

- I tilfælde af slag, når den slagne brik er fjernet fra brættet hos den spiller som nu er i trækket
- En briks tap er placeret i et andet tilsvarende hul
- Trækket er blevet meddelt

Først derefter må modstanderens ur startes.

Hvad angår punkt 2 og 3 gælder de normale regler for den seende spiller.

 Det skal være tilladt at anvende et ur specielt fremstillet for svagtseende. Det skal indeholde følgende udstyr:

- En urskive med forstærkede visere, markeret med en prik for hver 5 minutter og to hævede prikker for hver 15 minutter
- En faldvinge som let kan føles. Faldvingen skal placeres sådan, at spilleren kan føle minutviseren under de sidste 5 minutter af en hel time.

- ♁ Den svagtseende skal notere i blindskrift, almindelig skrift eller indtale trækkene på en båndoptager.
- ♁ En fortalelse ved meddelelsen af et træk skal rettes straks og inden modstanderens ur startes.
- ♁ Hvis der under partiet opstår forskellige stillinger på de to skakbrætter, skal dette rettes under medvirken af en dommer og ved hjælp af begge spilleres noteringsliste. Hvis begge noteringslister er ens, skal spilleren, som har noteret det korrekte træk, men udført et forkert træk, rette stillingen efter trækket på noteringslisten.
- ♁ Hvis de to noteringslister også er forskellige, skal spillet føres tilbage til det træk hvor de er ens, og dommeren skal indstille urene tilsvarende.
- ♁ Den blinde spiller har ret til at bruge en assistent, som kan have en eller flere af følgende opgaver:
  - Udføre begge spilleres træk på modstanderens skakbræt
  - Meddele begge spilleres træk
  - Notere trækkene for den svagtseende og starte modstanderens ur (under hensyntagen til bestemmelse 3c)
  - På forespørgsel at informere den blinde om antal udførte træk og begge spilleres tidsforbrug.
  - Kræve gevinst ved tidsoverskridelse og gøre dommeren opmærksom på "rørt brik" af modstanderen.
  - Udføre de nødvendige formaliteter ved hængeparti. Hvis den blinde ikke ønsker at bruge en assistent, må den seende bruge en assistent hvis pligter er 9a og 9b.

3.4.6. F. Regler for Skak960

- F1. Før et parti Skak960 bestemmes udgangsstillingen tilfældigt i henhold til bestemte regler. Herefter spilles partiet på samme måde som almindelig skak.

Brikkerne har deres normale gang, og hver spillers mål er at sætte modstanderens konge mat.

- F2 Krav til startopstilling

Udgangsstillingen i Skak960 skal opfylde bestemte regler. Hvide bønder placeres på anden række som i almindelig skak. Alle øvrige hvide brikker placeres tilfældigt på første række, men med følgende begrænsninger.

Skakhåndbogen – Afsnit 3

SKAKSPILLET'S REGLER

- Kongen placeres et sted imellem de to tårne.
- Løberne placeres på modsatfarvede felter.
- De sorte brikker placeres overfor de tilsvarende hvide brikker.

Udgangsstillingen kan genereres før partiet enten ved hjælp af et computerprogram, eller ved anvendelse af terninger, mønter, kort etc.

F3 Skak960 rokaderegler

I Skak960 kan begge spillere rokere én gang pr. parti, et træk med mulighed for at flytte både konge og tårnet i samme træk. Imidlertid behøves der nogle få tilpasninger af de almindelige skakregler for at kunne rokere, da de almindelige skakregler forudsætter udgangsstillinger for kongen og tårnene, der for det meste ikke opstår i Skak960.

Hvordan man rokerer

- Afhængig af udgangsstillingen for kongen og det involverede tårn udføres rokaden i Skak960 på en af følgende fire måder:
  - Dobbelttræks rokade: Ved på en gang at udføre et træk med kongen og et træk med tårnet.
  - Ombytnings rokade: Ved at bytte tårnets og kongens positioner
  - Kun kongetræks rokade: Ved kun at udføre et træk med kongen
  - Kun tårntræks rokade: Ved kun at udføre et træk med tårnet.

Anbefaling

Når der rokeres på et fysisk bræt mod en menneskelig spiller, anbefales det at kongen flyttes til en position udenfor brættet bag ved dens slutposition, tårnet flyttes derefter fra dets udgangsposition til dets slutposition, og derefter placeres kongen på dens slutfelt.

Efter rokaden, er tårnets og kongens slutpositioner præcis de samme positioner som de ville være i standard skak.

Afklaring

Således er kongen på c-feltet (c1 for hvid og c8 for sort) og tårnet på d-feltet (d1 for hvid og d8 for sort) efter c-side rokade (noteret som 0-0-0 og kaldt lang rokade i almindelig skak). Efter g-side rokade (noteret som 0-0 og kaldt kort rokade i ortodoks skak) er kongen på g-feltet (g1 for hvid og g8 for sort), og tårnet er på f-feltet (f1 for hvid og f8 for sort).

Noter

For at undgå misforståelser, vil det måske være godt at sige ”jeg vil rokere” før rokaden.

Ved nogle udgangsstillinger, skal kongen eller tårnet ikke flyttes under rokaden (men aldrig ingen af dem)

Ved nogle udgangsstillinger kan rokaden udføres allerede i første træk.

Alle felter mellem kongens oprindelige felt og slutfelt (inklusive slutfeltet) og alle felter mellem tårnets oprindelige felt og slutfelt (inklusive slutfeltet) skal være frie udover kongen og tårnet.

I nogle udgangsstillinger kan felter være besatte, som i almindelig skak skulle være ubesatte under rokaden. For eksempel er det muligt at felterne a, b og/eller e er optagede efter c-side rokade (0-0-0) og efter g-side rokade (0-0) er det muligt at e og/eller h er optagede.

3.5. Skaknævnets kendelser

Forord

På Dansk Skak Unions delegeretmøde i 1969 indførtes et skaknævn. Skaknævnet har siden afsagt følgende kendelser som stadig har almindelig interesse. Det bemærkes, at de paragrafnummereringer der henvises til i kendelserne, var de aktuelle på det pågældende tidspunkt. I nedenstående oversigt henvises til paragraffer i reglementet gældende fra 2005.

3.5.1. Kendelser i nummerorden

Nr.	Afsagt	Omhandler	FIDE's regler	EMT	Div. Turn.	DSU's love
12	1973	Tab ved afbud (sygdom), gyldigt afbud	6.7			
42	1977	Usportslig optræden, sovet over sig		7 14		
47b	1978	Parti begyndt med forkerte farver. 1. Spillernes egen fejl 2. Dommerens fejl <i>Reglen er blevet ændret, men det principielle i sonderingen mellem de 2 tilfælde gælder stadig.</i>	7.2	11		
49	1978	Aftale om remis før start af en runde.	5.2 9.1	11		
95	1987	Defekt ur, fejlen skal være åbenbar	6.11			
97	1987	Gælder karantæne fra koordineret turnering i en ratet klubturnering?		7 61		
103	1987	Defekt ur, åbenbar fejl	6.11			
116	1988	Skaknævnets kompetence i en lukket				9.4
118	1988	Copenhagen Open - international turnering - er den koordineret?		4.4 5.2 7.3		
128	1991	Anvendelse af ulovlige hjælpemidler (bøger)	12.2			
133	1992	Klagefrist i divisionsturnering			18	
135	1993	Usportslig optræden 1. udeblivelse uden afbud 2. udeblivelse, gyldig grund til manglende afbud		7 14		
139	1993	Rating af ikke spillede partier, kundgørelse af nye regler		Rating 4.5.4.2		

3.5.2. Kendelser relateret til FIDE's regler

§	Skaknævnskendelse
5.2c	49
6.7	12
6.11	95, 103
7.2	47b
9.1	49
12.2a	128

3.5.3. Kendelser relateret til DSU's reglementer

Reglement	Skaknævnskendelse
DSU's love § 9.4	116
EMT 4.4	118
EMT 5.2b	118
EMT 7	42, 97, 135
EMT 7.3	118
EMT 11b	49
EMT 11d	47b
EMT 14	42, 135
EMT 61	97
DIV 18c	133
Rating 4.5.4.2	139

3.5.4. Kendelser i nærskak

Kendelse nr. 12. 24. februar 1973

I Frederiksberg Skakforenings 6. koordinerede turnerings 2. runde den 29/9 1971 skulle i eliteklassen A spille mod B, og A sendte afbud med den begrundelse, at han var syg.

Det er ikke af dommeren eller B bestridt, at der forelå gyldig afbud og gyldig grund til samme, og det er bestyrket ved andre oplysninger, hvorfor nævnet lægger til grund, at der foreligger afbud og at A var syg.

B nægtede at spille partiet på et andet tidspunkt.

Dommeren og turneringskomiteen erklærede herefter partiet tabt for A, så vidt nævnet forstår, i henhold til FIDE's regler § 17, punkt 2.

Selv om det bør tilstræbes, at en skakturnering afvikles ved, at de berammede partier spilles, finder nævnet ikke at der i de for turneringen gældende regler er hjemmel til, at A kan kræve partiet spillet en anden dag, uden at både modstander og dommer er enig heri.

Nævnet stadfæster derfor turneringskomiteens afgørelse.

Kendelse nr. 42. 10. november 1977

Medlem A, Skakklubben B har indanket en afgørelse truffet af turneringskomiteen for C-turnering den 13-9-77. Ifølge denne afgørelse er A udelukket fra deltagelse i koordinerede turneringer i tre måneder fra den 11-9-77 på grund af usportslig optræden.

Det er oplyst, at A deltog i turneringens x-klasse, hvor der spillede alle mod alle i grupper på 8 deltagere. A udeblev fra et berammet hængeparti fra 1. runde og fra partiet i 4. runde. Udeblivelsen fra partiet i 4. runde var begrundet med, at han skulle deltage i Marselisløbet. Dette var forud for runden meddelt såvel dommeren som modstanderen.

Turneringskomiteen har begrundet afgørelsen med, at deltagelse i Marselisløbet ikke kan anses for at være en gyldig grund til udeblivelse.

Ved sagens indankning har A oplyst, at han havde tilmeldt sig til Marselisløbet allerede i foråret. Da han tilmeldte sig C-turneringen var han opmærksom på, at løbet faldt sammen med turneringens 4. runde. Han regnede imidlertid med, at han kunne få flyttet partiet til en anden dag. Da turneringen var startet spurgte han derfor sin modstander i 4. runde om partiet kunne afvikles en anden dag inden 5. runde, men det viste sig, at modstanderen ikke var i stand hertil.

Vedrørende udeblivelsen fra hængepartiet fra 1. runde har A oplyst, at den var begrundet i, at han havde sovet over sig.

På skaknævnets forespørgsel har turneringskomiteen oplyst, at komiteens afgørelse er truffet med 22 stemmer, idet komiteens 3. medlem afholdt sig fra at stemme. Desuden er det oplyst, at A ikke tidligere har optrådt usportsligt.

Skaknævnet har herefter truffet følgende afgørelse:

Under hensyn til at A forsøgte at få flyttet partiet i 4. runde til en anden dag, og under hensyn til at han, da dette mislykkedes, meldte afbud til såvel dommeren som modstanderen, finder skaknævnet ikke, at han ved denne lejlighed har optrådt usportsligt.

I betragtning af at A fuldførte turneringen, finder skaknævnet ikke at hans udeblivelse fra hængepartiet fra 1. runde, på grund af at han havde sovet over sig, kan betegnes som usportslig optræden.

Skaknævnet ophæver derfor den idømte karantæne.

Kendelse nr. 47b. (forespørgsel) 11. august 1978

Under en runde opdager to spillere, at de på grund af en fejlskrivning fra dommerens side spiller med forkerte farver. Skal partiet annulleres og et nyt spilles?

Skaknævnets svar

FIDE's regler § 9 stk. 4 og fortolkningen 2 siger, at hvis det under et parti opdages, at partiet er blevet påbegyndt med omvendte farver, skal partiet annulleres og et nyt spilles. Skaknævnet er af den formening, at denne fortolkning skal benyttes, hvor spillerne ikke følger dommerens instruktioner. I dette tilfælde er det rundelægningen, der er forkert.

Skaknævnet finder det uheldigt, at ændre på en rundelægning efter at den/de implicerede partier er påbegyndt. Spillerne må derfor protestere mod en forkert rundelægning før det officielle starttidspunkt for den pågældende runde. Er starttidspunktet overskredet kan rundelægningen ikke ændres.

Kendelse nr. 49. (forespørgsel) 30. august 1978

Foranlediget af en episode i Vejleturneringen 1978 har Preben Sørensen, Vejle forespurgt Skaknævnet, om det er i overensstemmelse med FIDE's regler § 12 stk. 2 og § 18 stk. 1, når 2 spillere aftaler remis pr. telefon i stedet for at mødes ved brættet.

Skaknævnets svar

§ 18 stk. 1 siger, at et remistilbud i henhold til § 12 stk. 2 kun kan stilles af en spiller umiddelbart efter, at denne har udført sit træk. Skaknævnet finder, at denne regel har til formål, at sikre modstanderen den fulde udnyttelse af sin betænkningstid, og at FIDE ikke har forudset remis aftalt på forhånd.

Skaknævnet er derfor af den mening, at remis aftalt pr. telefon må ligestilles med afvikling af partier på anden tid og/eller sted end det i programmet fastsatte, hvorfor remis pr. telefon i hvert enkelt tilfælde kræver dommerens godkendelse.

Skaknævnet finder, at dommeren ikke bør give denne godkendelse, hvis resultatet af partiet kan gribe afgørende ind i andre spilleres placeringer.

Kendelse nr. 95. 9. januar 1987

År 1987, den 9/1, blev der af Dansk Skak Unions Skaknævn i sag nr. 95: Finn Larsen, Centrum, Turneringskomiteen i Skakforeningens Centrums klubturnering afsagt følgende kendelse:

I Centrums klubturnering, partiet mellem Finn Larsen og Lars Wilton, hvilket parti blev spillet den 17/2 1986, skete der, efter at Lars Wilton havde udført sit 39. træk og derefter trykket på uret, det, at hans vinge samtidig faldt. Lars Wilton protesterede herefter over, at vingen var faldet for tidligt.

Dommer Frank Pedersen blev tilkaldt, og han konstaterede at faldvingen var bøjet en smule indad, hvorfor han bedømte uret for defekt. Der blev herefter spillet videre under Finn Larsens protest.

Efter partiet blev uret forsejlet og taget i forvaring af dommeren, som derefter konsulterede en urmager med henblik på afgørelse af, hvorvidt uret var defekt eller ej.

Finn Larsen indbragte sagen for Turneringskomiteen, der stadfæstede dommerens afgørelse.

Finn Larsen indbragte herefter sagen for Skaknævnet med påstand om, at partiet bliver dømt som tabt for Lars Wilton på grund af tidsoverskridelse.

Det bemærkes, at tidskontrol på sædvanligvis skulle finde sted efter udførelsen af 40. træk.

Under sagens behandling har Skaknævnet modtaget det i sagen omhandlede ur og besigtiget dette.

Under denne besigtigelse, der har fundet sted over en længere periode, og som har indbefattet diverse kontrolmålinger, har Skaknævnet ikke kunnet konstatere fejl ved uret.

Som følge heraf ændrer Skaknævnet Turneringskomiteens afgørelse, således at klageren gives medhold i sin påstand, hvorfor bestemmes:

Partiet mellem klageren, Finn Larsen, og Lars Wilton, spillet den 17/2 1986 i Centrums klubturnering, dømmes tabt for Lars Wilton på grund af tidsoverskridelse.

Skaknævns sag nr. 97. (forespørgsel). 5. april 1987

I brev af 10.7. 1986 retter Poul Eriksen forespørgsel om, hvorvidt en ratet klubturnering er at opfatte som en koordineret turnering f.s.v. angår idømte karantæner?

Spørgsmålet kan ikke besvares med henvisning til nogen præcis paragraf i Dansk Skak Unions love og regler, ligesom der ikke findes nogen direkte drøftelse heraf i referat af hovedbestyrelsens vedtagelse af rating af klubturneringer.

Det er imidlertid skaknævnets opfattelse, at en karantæne, idømt for en forseelse i forbindelse med deltagelse i en koordineret turnering, skal omfatte enhver koordineret turnering. Da begrebet "koordineret turnering" omfatter såvel åbne enkeltmandsturneringer som lukkede enkeltmandsturneringer, herunder klubturneringer, må klubturneringer, som rates, anses for at være koordinerede turneringer.

Skaknævnet kan herefter svare bekræftende på spørgsmålet. En spiller, som er idømt en karantæne ved en koordineret turnering, kan ikke deltage i ratede turneringer i den periode, karantænen omfatter.

Hvilke personer har ret til/pligt til at skride ind?

Turneringsarrangørerne har pligt til at kontrollere, at ingen spiller, som deltager i turneringen, er karantæneramt.

I øvrigt har de øvrige deltagere ret til at nedlægge protest.

RKF får indberetning om enhver idømmelse af karantæne (EMT-reglement, paragraf 7) og må derfor have pligt til at skride ind, dersom han konstaterer uregelmæssigheder.

Skaknævnet skal ikke tage stilling til, hvilke konsekvenser det kan få for den pågældende spiller, hans klubformand, turneringsarrangøren eller de øvrige spillere i den klasse, den karantæneramte spiller har deltaget i.

Dette spørgsmål må eventuelt forelægges Dansk Skak Unions hovedbestyrelse, som har modtaget kopi af dette brev.

Skaknævns sag nr. 103. 23. juni 1987

I klageskrivelse af 25.3.1987 indbringer Klaus Bolding, Greve Skakklub, en afgørelse truffet af turneringsledelse og turneringskomite i ØBRO Røgfri.

I Klaus Boldings parti i 3. runde skete der det, at skakurets vinge faldt ca. 10 sekunder for tidligt i forhold til stregmarkeringen. Dommeren konstaterede tidsoverskridelse, da faldvingen faldt, og dømte partiet vundet for Klaus Boldings modstander.

Denne kendelse blev umiddelbart derefter stadfæstet af turneringskomiteen. Sagsfremstillingen er bekræftet af dommer Søren Bech Hansen i brev af 8.4. til skaknævnet.

FIDE's regler for skakspillet, paragraf 12, stk. 4 og 5 omhandler fejl ved skakuret. Fra paragraf 12.4. citeres:

“Hvad uret eller dets specielle anordning (faldvingen) viser, skal betragtes som definitivt, medmindre der foreligger åbenbare fejl. Den spiller, som vil konstatere en sådan fejl, skal gøre det, så snart han selv er blevet klar over den, men ikke senere end umiddelbart efter at vingen er faldet.”

Det er skaknævnets opfattelse, at der i det foreliggende tilfælde er tale om en åbenbar fejl.

Tårnuret viser med stor præcision de sidste sekunder, og af såvel Klaus Boldings klage som Søren Bech Hansens forklaring fremgår, at det kunne konstateres, at der var ca. 10 sekunder tilbage. At urets præcision sat i relation til 2,5 timer ikke med sikkerhed ligger inden for +/- 10 sekunder er i denne forbindelse uden betydning.

Paragraf 12.4 fortsætter:

“Et ur med et tydelig defekt skal erstattes, og det nye ur indstilles så tydeligt som muligt på de tider, der er brugt af de to spillere. Dommeren skal sætte det nye ur efter sit bedste skøn...”

I det foreliggende tilfælde skulle dommeren da have stoppet partiet, fremskaffet et nyt ur, indstillet dette på 10 sekunder - hvad lader sig gøre ved tårnuret - og ladet partiet fortsætte.

Kendelse:

Klagerens påstand tages til følge. Partiet genoptages fra afbrudsstillingen, jf. ovenstående, og turneringsresultatet berigtiges i overensstemmelse med partiets udfald.

Depositum tilbagebetales klageren.

Skaknævns sag nr. 116. 27. juni 1988

Ved skrivelse af 13. maj 1988 har A klaget til Skaknævnet over en afgørelse truffet af bestyrelsen for Skakklubben Springeren, Odder, hvorefter et parti i klubturneringen mellem A og B skal spilles om, idet partistillingen af en anden var blevet analyseret på et andet skakbræt i spillelokalet. Ifølge klageren har der ikke været nogen kontakt mellem A og den pågældende.

Skaknævnet har indhentet en udtalelse af 31. maj 1988 fra klubbens bestyrelse, der har oplyst, at der er tale om et parti spillet i en lukket klubturnering, som ikke er koordineret med Dansk Skak Unions EMT efter pkt. 4.4. i reglementet for disse turneringer. Bestyrelsen er derfor af den opfattelse, at Skaknævnet ikke har kompetence til at behandle sagen. Bestyrelsen har ved sin afgørelse lagt til grund, at A har betragtet to andre spilleres analyse af det igangværende parti, og at det ikke kan udelukkes, at dette har været en hjælp for A.

Skaknævnet har ved skrivelser af 8. juni 1988 givet A og B lejlighed til at fremsætte deres bemærkninger til kompetencespørgsmålet senest den 22. juni 1988.

B har d. 10. juni 1988 meddelt, at han kan tilslutte sig bestyrelsens standpunkt. A har ved skrivelse af 14. juni 1988 bl.a. meddelt, at han vil besvare Skaknævnets skrivelse af 8. juni 1988 hurtigst muligt.

Skaknævnet har ved skrivelse af 16. juni 1988 til A fastholdt den fastsatte frist og har herefter ikke modtaget yderligere fra klageren.

Skaknævnet skal udtale:

Den foreliggende sag drejer sig om en tvist i forbindelse med ren skaklig aktivitet. Da partiet ikke er spillet i en af Dansk Skak Unions turneringer eller i en koordineret turnering, er Skaknævnet herefter ikke kompetent til at behandle sagen, jf. § 9, stk. 4, i Dansk Skak Unions love.

Kendelse:

Denne sag afvises. Depositum findes at burde tilbagebetales klageren.

Skaknævns sag nr. 118. 7. december 1988

Ved skrivelse af 23. august 1988 til Skaknævnet har A klaget over en afgørelse meddelt ved skrivelse af 10. august 1988, hvoraf fremgår, at turneringskomiteen for turneringen Copenhagen Open har meddelt ham karantæne indtil den 30. juni 1989 på grund af en udeblivelse.

Skaknævnet har indhentet udtalelser om sagen fra dommeren og turneringskomiteen.

Det fremgår af sagen, at A deltog i den internationale mesterklasse. I denne klasse deltog 64 spillere, hvoraf mere end halvdelen var udlændinge. Af programmet for turneringen fremgår, at turneringskomiteen for den internationale mesterklasse bestod af 3 medlemmer, hvoraf en var udpeget af arrangørerne, mens to medlemmer udpegedes af og blandt spillerne i klassen. For den åbne hovedturnering var der nedsat en turneringskomite bestående af 3 af arrangørerne udpegede medlemmer.

Det er oplyst, at det gennem de 10 år, hvori turneringen har været afholdt, har været praksis, at førstnævnte turneringskomite alene har behandlet protester over turneringsledelsens afgørelser vedrørende den rent skaklige aktivitet, mens turneringskomiteen for hovedturneringen tillige har fungeret som turneringskomite for den internationale mesterklasse for så vidt angår øvrige spørgsmål, der er forelagt den af turneringsledelsen, f.eks. udeblivelser. Denne fremgangsmåde er valgt, da de udenlandske spillere forlader landet straks efter sidste runde, og turneringsledelsens indstillinger til turneringskomiteen som regel først foreligger efter sidste rundes afslutning.

Skaknævnet skal udtale:

Efter Skaknævnets opfattelse er den klasse i turneringen, som klageren har deltaget i, ikke en med EMT koordineret turnering efter pkt. 4.4 i Reglement for Dansk Skak Unions EMT og andre turneringer koordineret med denne. Skaknævnet har ved vurderingen af dette spørgsmål taget et vist hensyn til oplysningerne om klassens sammensætning, men særlig lagt vægt på, at det i programmet var offentliggjort, at turneringskomiteen for klassen var forskellig fra den for den øvrige del af turneringen nedsatte turneringskomite og sammensat på en måde, som ikke opfyldte betingelserne i § 5, stk. 2, litra b i det nævnte reglement og reglementets § 7, stk. 3, findes herefter uanvendelig i det foreliggende tilfælde.

Kendelse:

Den indklagede afgørelse ophæves. Depositum tilbagebetales klageren.

Skaknævns sag nr. 128

I maj 1991 spillede A hvid mod B i Vejle EMT, mester 1. Under partiet opstod en episode, der drejede sig om, hvorvidt B i strid med § 15 i FIDE's regler havde benyttet trykte notater ved under partiet at have kigget i en bog, som sammen med andre bøger af en forhandler af skaklitteratur var udstillet på spillestedet. Dommeren tildelte B en advarsel, hvilket blev påklaget af A. Turneringskomiteen stadfæstede dommerens afgørelse. Den 3. juni 1991 klagede A over turneringskomiteens afgørelse til Skaknævnet.

A har gjort gældende, at forseelsen bør medføre tab af partiet og karantæne for B. Han har bl.a. henvist til, at bogen omhandlede moderne benoni, som blev spillet i partiet, at episoden skete ved 9.-10. træk i en kritisk stilling i en utraditionel variant af åbningen, B's spillestyrke, der gør ham i stand til hurtigt at læse skaklitteratur, og B's erfaring, hvorfor han burde vide, at han overtrådte et forbud. B erkendte forholdet, idet han bl.a. sagde, at der ikke var varianter i bogen, og at partistillingen ikke var i bogen. Det er efter international praksis tilstrækkeligt, at man har forsøgt at snyde. B har endvidere distraheret ved sin adfærd.

B har i en udtalelse til Skaknævnet oplyst, at han med henblik på en GM-turnering i k-skak i bogudstillingen orienterede sig om hvilke nye bøger, der var kommet om de åbninger, han spiller. Bogen om benoni forklarede populært almene ideer i åbningen. Han læste ikke i bogen, men bladede, idet han dog et øjeblik kiggede på en diagramstilling med en manglende konge. Han havde ikke skænket det en tanke, at handlemåden kunne blive opfattet som forsøg på snyd. Han kendte partistillingen i forvejen. Det er rigtigt, at han lidt senere til A og dommeren sagde, at der ikke var konkrete varianter i bogen, og det er muligt, at han tilføjede, at den aktuelle partistilling derfor heller ikke var i bogen, hvilket han dog ikke husker. Den af A påberåbte afgørelse vedrører ikke samme situation.

Dommeren har i en udtalelse til Skaknævnet bl.a. oplyst, at han først misforstod omstændighederne, idet han opfattede A's anklage således, at B stod uden for spillelokalet og læste i en medbragt skakbog. Derfor gik han straks med A hen for at undersøge sagen nærmere. Da det gik op for ham, at B i lighed med mange andre spillere havde stået ved en til lejligheden opstillet stand med skaklitteratur og bladet i den pågældende bog, vurderede han hændelsen til at være mindre alvorlig, end han umiddelbart havde haft indtryk af. På den her beskrevne baggrund kunne dommeren kun vurdere B's handlemåde til at være uheldig og beklagelig, men ikke til at være usportslig i en sådan grad, at det burde medføre tab af partiet. I denne vurdering indgik ikke en bedømmelse af, hvorvidt B kunne have draget konkret fordel af sin handling. Vurderingen blev meddelt A straks.

Skaknævnet skal udtale:

Det lægges til grund, at B har bladet, men ikke læst, i en udstillet bog, som han ikke på forhånd havde nærmere kendskab til, mens hans parti mod A var i åbningsfasen i en variant af moderne benoni.

Det tiltrædes, at B herved i strid med § 15 i FIDE's regler har benyttet trykte notater under partiet, og at dette under de foreliggende omstændigheder har medført en advarsel. Med hensyn til depositum forholdes som nedenfor bestemt.

Kendelse:

Den af turneringskomiteen meddelte advarsel til B stadfæstes. Depositum tilfalder Dansk Skak Union.

Skaknævns sag nr. 133 vedr. Divisionsturneringen

Sagen drejer sig om et parti spillet den 14. november 1992 på 1. bræt i 1. divisionskampen mellem Erling Mortensen, Århus Skakklub, og Erik Jelling, Skolernes Skakklub.

Dommeren har den 25. november 1992 truffet afgørelse vedrørende Århus Skakklubs protest mod en af kamplederen, Gunnar Søndergaard, truffet afgørelse, ifølge hvilken partiet er vundet af Erik Jelling. Dommeren har fundet, at protesten var rettidigt indgivet og har fastholdt kamplederens afgørelse og dermed kampens resultat, Skolernes Skakklub-Århus Skakklub 3½-4½.

Århus Skakklub har påklaget dommerens afgørelse til turnerings-komiteen.

Turneringskomiteen har truffet afgørelse den 4. januar 1993. Et flertal i turneringskomiteen har afvist protesten over kamplederens afgørelse som fremkommet for sent. Et mindretal i turneringskomiteen har - som dommeren - fundet protesten rettidig og har villet fastholde kamplederens afgørelse.

Turneringskomiteen har således fastholdt kampens resultat.

Århus Skakklub har ved skrivelse af 22. januar 1993 påklaget turneringskomiteens afgørelse til Skaknævnet med påstand om, at partiets resultat ændres til gevinst for Erling Mortensen.

Skaknævnet har indhentet sagens bilag fra turneringskomiteen og en udtalelse om sagen fra dommeren. Skaknævnet har endvidere modtaget flere indlæg fra hver af de to klubber.

Skolernes Skakklub har i første række påstået protesten over kamplederens afgørelse afvist som fremkommet for sent.

Skakhåndbogen – Afsnit 3

SKAKSPILLET'S REGLER

Århus Skakklub har herover anført, at protesten er indgivet rettidigt, hvilket i forbindelse med deres indgivelse er accepteret af Skolernes Skakklub og dommeren.

Det fremgår af sagen, at partiet blev spillet om lørdagen i weekenden den 14.-15. november 1992, hvor der var dobbeltrunde i 1. division. Efter kampen blev resultatkortet udfyldt af begge klubbers holdledere, Erik Pedersen, Århus Skakklub, og Thomas Ochsner, Skolernes Skakklub. Som kamplederen har Niels Chr. Christensen underskrevet. Denne var efter det oplyste kampleder i den på samme tid og sted afviklede kamp mellem Haderslev og Frederiksberg. Efter det oplyste var Michael Tettinek, som er formand for Skolernes Skakklub, assisterende kampleder i begge kampe.

Der er ikke mellem klubberne fuld enighed om det videre forløb. Skaknævnet har lagt følgende omstændigheder, som der i det væsentlige synes at være enighed om, til grund:

Under næste dags runde talte Erik Pedersen og Michael Tettinek sammen vedrørende spørgsmålet om protest fra Århus Skakklub. Efter at have spillet sit parti skrev Erik Pedersen følgende notat:

Århus, d. 15/11-92

Det skal herved meddeles, at Århus Skakklub overvejer en protest i forbindelse med afgørelsen af partiet mellem Erling Mortensen-Erik Jelling. En nærmere redegørelse vil følge.

Med venlig hilsen
Erik Pedersen

Dette notat kom i løbet af eftermiddagen Michael Tettinek i hænde og blev - påhæftet resultatkortet - sendt med til dommeren.

Det fremgår af dommerens udtalelse, at han under telefonsamtaler med Michael Tettinek og Erik Pedersen om søndagen tydeligt gav udtryk for, at han ikke ved den telefoniske henvendelse kunne give tilsagn om at anse formalia for overholdt, men at det ifølge praksis var et minimumskrav, at resultatkortet bar oplysning om, at der var nedlagt en protest. Skolernes Skakklub har bestridt at have accepteret protesten som rettidig.

Skaknævnets bemærkninger:

Erik Pedersen har som holdleder efter kampen underskrevet resultatkortet uden forbehold, og § 18 litra c, i Reglement for Dansk Skak Unions divisionsturnering findes, uanset resultatkortet endnu ikke var indsendt til dommeren, til hinder for, at der herefter næste dag under næste dags runde kunne indgives protest. Der

Skakhåndbogen – Afsnit 3

SKAKSPILLET'S REGLER

---

findes ikke bevist, at hverken Skolernes Skakklub eller dommeren i forbindelse med protestens indgivelse har accepteret denne som rettidig.

Herefter bestemmes:

Århus Skakklubs protest mod kamplederens afgørelse afvises som fremkommet for sent. Depositum tilfalder Dansk Skak Union.

Skaknævns sag nr. 135 vedr. afbud og udeblivelse

K (klageren) deltog i turneringen Øbro Røgfri 1993. Ved skrivelse af 18. marts 1993 skrev A fra turneringskomiteen således til K:

Turneringskomiteen bestående af A, B og C (alle enkeltpersoner er efter Skaknævnets ønske anonymiseret), har tildelt dig ½ års karantæne med følgende begrundelse: - udeblivelse uden afbud fra 2 runder.

Kan du dokumentere, at der var tale om en gyldig grund til forseelsen, skal du straks kontakte undertegnede, så DSU kan informeres herom. Dette brev er sendt i kopi til ratingkartoteksføreren og til din klub.

Med venlig hilsen - A

Ved skrivelse af 29. marts 1993 har K indbragt afgørelsen for Skaknævnet. K har anført, at han skriftligt har rettet henvendelse til turneringskomiteen i anledning af skrivelse af 18. marts 1993, men af A har fået telefonisk besked om, at afgørelsen ikke ville blive ændret.

K har erkendt, at han er udeblevet fra to runder.

Om den første udeblivelse har K oplyst, at han havde fået influenza. Han kunne ikke melde afbud, da Øbros telefonnummer ikke stod i KTAS's navnebog og heller ikke kunne fås oplyst på nummeroplysningen. Der var ikke i programmet angivet telefonnummer til spillestedet, dommeren eller nogen anden kontaktperson. Udeblivelsen er ikke blevet påtalt over for ham, før han fik meddelelsen om karantænen.

Om den anden udeblivelse har klageren oplyst, at han ikke kunne spille på det tidspunkt, hvor runden ifølge programmet skulle spilles. Han havde derfor aftalt et andet tidspunkt med sin modstander. Han fik ikke noteret det nye tidspunkt ned i sin kalender og udeblev, da han glemte det fuldstændigt. Klageren gav efterfølgende modstanderen en undskyldning, som modstanderen modtog.

K har endvidere anført, at han ikke har fået et indskud til turneringen Øbro Vanvid tilbage. Dette er indbetalt 2 dage før, han fik besked om karantænen.

Skaknævnet anmodede i anledning af klagen turneringskomiteen om en udtalelse.

Skakhåndbogen – Afsnit 3

SKAKSPILLET'S REGLER

Ved personlig henvendelse den 26. april 1993 til et af Skaknævnets medlemmer afleverede A en skrivelse med følgende indhold:

Turneringskomiteen TK har, som udgangspunkt ønsket at følge normal praksis for strafudmåling i udeblivelsessager. Denne ligger helt fast på ½ års karantæne for 2 udeblivelser uden afbud, ifølge Øbros dommer TL og formand F.

K erkender forseelserne og begrundet primært sin klage til Skaknævnet med, Øbros tlf.nr. ikke figurerer i telefonbogen. Øbro findes imidlertid i navnebogen under Øbro, - Skakforening. At det naturligvis burde medtages i turneringsprogrammet, når dette alligevel trykkes, er blevet indskærpet over for klubben.

TK medgiver, at K burde have haft en mundtlig advarsel efter 1. udeblivelse og være blevet gjort bekendt med følgerne af yderligere én.

Imod en lempelse af karantænen taler, at K til yderligere 3 runder kom omkring 50 minutter for sent (1. + 3. + 6 runder). Selv om forsinkelser af denne størrelse er lovlige, må det anses for usportslig optræden at tilmelde sig en turnering, som så oplagt ikke passer ind i ens kalender.

Undertegnede har ikke dommerlicens og gjorde ved turneringsstart TL opmærksom på dette, men det var ifølge samme ikke påkrævet for at sidde i en turneringskomite.

På turneringskomiteens vegne - A

Ved aflevering af denne skrivelse oplyste A, at turneringskomiteens afgørelse reelt var truffet af ham alene efter dommerens indstilling. Sagens realitet havde ikke været drøftet mellem turneringskomiteens medlemmer, inden afgørelsen var truffet.

Skaknævnets bemærkninger:

Indledningsvist bemærkes, at Skaknævnet har henledt Skakforeningen Øbros opmærksomhed på anmodningen om tilbagebetaling af indskud. Skaknævnet har ikke foretaget yderligere vedrørende dette spørgsmål, som det ligger uden Skaknævnets kompetence at behandle.

Afgørelsen om at tildele karantæne lider efter det oplyste af den helt grundlæggende og væsentlige mangel, at den reelt ikke er truffet af turneringskomiteen, men af ét turneringskomiteens medlemmer. Skaknævnet har dog ikke fundet det hensigtsmæssigt at hjemvise sagen, blandt andet fordi turneringsarrangøren efter det foreliggende har begået den fejl at udpege en turneringskomite, hvis medlemmer ikke alle har dommerlicens, jf. litra b, i Reglement for Dansk Skak Unions EMT og andre turneringer koordineret med denne.

Det findes at måtte karakteriseres som usportslig optræden, at K er udeblevet fra et parti, som på hans foranledning var flyttet til et andet tidspunkt, blot fordi klageren havde glemt tidspunktet, jf. § 14 i Reglement for Dansk Skak Unions EMT og andre turneringer koordineret med denne. Denne forseelse findes isoleret set at burde medføre en advarsel. Der lægges til grund, at der ikke mellem de to udeblivelser er givet nogen påtale.

Skaknævnet finder ikke at kunne se bort fra, at klageren har haft lovligt forfald på grund af sygdom i forbindelse med den anden udeblivelse. Da det lægges til grund, at der ikke - som normalt - var anført noget telefonnummer i det omdelte program, hvortil afbud kunne meddeles, og da det må lægges til grund, at klageren har gjort sig rimelige anstrengelser for at finde frem til nummeret, hvilket er mislykkedes, findes det at have været undskyldeligt, at klageren ikke har givet meddelelse om sit forfald.

Oplysningen om, at K er kommet omkring 50 minutter for sent i andre runder, findes uden betydning for sagens afgørelse.

Som følge af det anførte bestemmes:

Den K ved skrivelse af 18. marts meddelte karantæne ophæves. K tildeles i stedet en advarsel.

Skaknævns sag nr. 139:

Erritsø Skakklub indbød i Skakbladet nr. 4, 1993 til 12. Forårsturnering. Tilmeldingsfristen var den 23. april 1993. Turneringen afvikledes på datoerne 4., 11., 18. og 25. maj samt 8. juni 1993. I reglementet for turneringen er blandt anført følgende:

Turneringen afvikles efter Dansk Skak Unions regler for EMT og turneringer koordineret med denne.

... Afbud er kun gyldigt, hvis den spiller, der melder afbud kan anvise ny spilledato accepteret af modstanderen.

NN var tilmeldt i Basisgruppe 1. Ingen af hans partier blev efter det foreliggende afviklet.

Den 8. juni 1993 indgav to spillere i gruppen, Claus Marcussen og Børge Guldager, klage til turneringskomiteen over, at partierne mod NN ikke blev ratet. De har endvidere anmodet om, at NN tildeles en lang karantæne.

Turneringskomiteen traf afgørelse ved skrivelse af 24. juni 1993. I afgørelsen er anført følgende:

Skakhåndbogen – Afsnit 3

SKAKSPILLET'S REGLER

Det fremgår af de oplysninger, komiteen har indhentet/modtaget, at hændelsesforløbet har været således vedrørende NN's deltagelse i turneringens

Basis 1:

- 1.runde: Der meddeles afbud til dommeren uden anvisning af ny spilledato -accepteret af modstanderen.
- 2.runde: Udeblivelse uden afbud.
- 3.runde: Der meddeles afbud til dommeren uden anvisning af ny spilledato -accepteret af modstanderen.
- 4.runde: Afbud til modstanderen med aftale om ny spilledato, men udeblivelse fra denne uden afbud.
- 5.runde: Afbud til dommeren på datoen for rundens afvikling uden aftale om ny spilledato.

Turneringskomiteen er af den opfattelse, at samtlige afbud må betragtes som udeblivelse uden godkendt afbud og derfor burde rates efter bestemmelserne i Skakhåndbogens pkt. 4.5.4.2.:

Udebliver en spiller fra hele turneringen uden godkendt afbud rates disse partier ikke, men den udeblevne idømmes mindst 6 måneders karantæne fra koordinerede turneringer.

Denne tilføjelse er efter det oplyste gældende fra vedtagelsen.

På denne baggrund godkender turneringskomiteen de dispositioner, dommeren har foretaget vedrørende NN's deltagelse i turneringen og ændringer i ratingberegningen.

Turneringskomiteen finder dog, at NN har optrådt meget usportsligt, hvorfor han idømmes en karantæne på 12 måneder - gældende fra turneringens afslutning 8/6 1993.

Ved skrivelse af 13. juli 1993 har Claus Marcussen og Børge Guldager indbragt turneringskomiteens afgørelse for Skaknævnet for så vidt angår spørgsmålet om ratingberegningen.

Klagerne har anført, at NN ikke kan opfattes som værende udeblevet fra en hel turnering. Der er herved henvist til følgende. I 2. runde udførte Guldager sit 1. træk og fik efter en times forløb resultatet 1-0 (med "bolle") på turneringstavlen.

Dommeren gjorde ved samme lejlighed Guldager opmærksom på, at det anførte parti under alle omstændigheder ville blive opfattet som værende spillet og derfor naturligvis ville blive ratet. For så vidt angår 4. runde insisterede Bjarne Andersen d. 1/6 1993, hvor der spillede udsatte partier, på at få et 1-tal mod NN. Resultatet 1-0 (med "bolle") blev herefter noteret på turneringstavlen.

Klagerne har endvidere anført, at den af hovedbestyrelsen vedtagne ændring af pkt. 4.5.4.2. i EMT-reglementet ikke kan komme i anvendelse. Til støtte for dette synspunkt er anført, at ændringen kun på meget uklar måde og uden

ikrafttrædelsesdato er bekendtgjort i Skakbladet nr. 6, som klagerne først modtog dagen efter, at de havde indgivet protest til turneringskomiteen.

Endvidere har klagerne anført, at den pågældende ændring vil belønne den udeblevne spiller, mens de øvrige deltagere straffes.

Af en udtalelse af 10/8 1993 fra turneringskomiteen fremgår, at karantænen er fastsat til 12 måneder, blandt andet fordi NN ved tidligere turneringer har været meget efterladende med hensyn til at melde afbud.

I en supplerende udtalelse af 10/9 1993 fra turneringskomiteen er det oplyst, at det fremgår af oplysninger indhentet fra dommeren, at NN driver en vognmandsforretning med kørsel såvel herhjemme som i udlandet, og at i de tilfælde, hvor NN har sendt afbud, har han begrundet det kørselsopgaver i udlandet.

Skaknævnet har ved skrivelse af 16/9 1993 givet NN lejlighed til at fremkomme med sine bemærkninger til sagen. NN har ikke besvaret skrivelserne.

Skaknævnets bemærkninger:

Indledningsvis bemærkes, at spørgsmålet om, hvorvidt et afbud er gyldigt, må afgøres på grundlag af begrundelsen for afbudet og den foreliggende dokumentation herfor. Det kan således ikke være en betingelse for, at et afbud er gyldigt, at modstanderen har accepteret et nyt spilletidspunkt. Bestemmelsen herom i turneringsreglementet må derfor anses for uden retsvirkning.

Efter det foreliggende kan det tiltrædes, at der i de tilfælde, hvor der er et afbud, ikke foreligger gyldige afbud.

Ændringen i EMT-reglementets pkt. 4.5.4.2. blev vedtaget på hovedbestyrelsens ordinære møde d. 9/4 1993. Den ændrede formulering fremgår af mødereferatet, som er dateret d. 10/5 1993.

Skakbladet nr. 6, 1993 indeholder referat af delegeretmødet 1993. Det fremgår af side 129, at formanden i sin beretning har omtalt den vedtagne ændring, dog uden at de ratingmæssige konsekvenser for vinderne af de ikke spillede partier er angivet.

Efter § 7 i Love for Dansk Skak Union fastsætter hovedbestyrelsen reglementet for unionens turneringer. Der findes i lovene ikke regler om kundgørelsen af de reglementer, som fastsættes. Ud fra almindelige retssikkerhedssynspunkter må der imidlertid lægges stor vægt herpå. Det findes såvel praktisk som principielt vigtigt, at der tilvejebringes en autoritativ kilde til sikker viden om reglementernes nøjagtige indhold.

Dette synspunkt må da antages at ligge bag bestemmelsen i § 11 a i EMT-reglementet. Efter denne bestemmelse skal turneringen afvikles efter FIDE's

Skakhåndbogen – Afsnit 3

SKAKSPILLET'S REGLER

---

regler for skakspillet, således som disse foreligger oversat i Skakhåndbogen eller Skakbladet.

I det foreliggende tilfælde er der tale om en reglementsændring, som har betydning for alle deltagere i EMT og de koordinerede turneringer. En sådan ændring findes at måtte kundgøres ved udsendelse af rettelsesblad til Skakhåndbogen eller ved bekendtgørelse i Skakbladet, før den kan anvendes. Gengivelsen i mødereferatet, som der ikke er den fornødne sikkerhed for kommer til spillernes kundskab, findes således ikke tilstrækkelig.

Den ovenfor nævnte omtale i Skakbladet, som ikke angiver ændringens nøjagtige indhold, og som er indeholdt i et længere mødereferat, findes heller ikke tilstrækkeligt til, at ændringen kan betragtes som kundgjort.

Heraf følger, at afgørelsen må træffes efter EMT-reglementets pkt. 4.5.4.2 i bestemmelsens hidtidige formulering.

Da der som ovenfor anført ikke foreligger gyldigt afbud, og der ej heller er oplyst noget om gyldig grund til manglende afbud, skal partierne rates. Turneringskomiteens afgørelse ændres derfor, for så vidt den er påklaget.

Kendelse:

NN's partier i Erritsø Skakklub 12. Forårsturnering rates som vundne for modstanderne og tabte for NN.

Depositum tilbagebetales klagerne.

3.5.5. Kendelser i korrespondanceskak

Kendelse nr. 38. 22. marts 1977

A har indanket en afgørelse truffet af DSU's korrespondancechef den 4-1-77 vedr. partiet mellem hvid: A og sort: B, y-købing i DSU's pokalkorrespondanceturnering, gruppe X. Ifølge denne afgørelse har B ikke tabt nævnte parti på tidsoverskridelse ved afgivelsen af sit 10. træk. Det fremgår af sagen, at B den 24-10-76 havde gjort 9 træk med 30 forbrugte betækningsdage. B har oplyst, at han postede sit 10. træk mellem kl. 22.45 den 24-10-76 og kl. 00.30 den 25-10-76.

Postkortet med trækket blev poststempelt den 25-10-76 kl. 10.30 i y-købing og A krævede at have vundet partiet på tidsoverskridelse, idet B havde forbrugt 31 betækningsdage til 10 træk, jf. reglement for DSU's korrespondanceskaktturneringer pkt. 6.3.3.3.

B hævdede, at han havde grund til at forvente, at postkortet ville blive poststempelt før kl. 06.00 den 25-10-76 og at trækket derfor var afgivet med i alt 30 forbrugte betækningsdage, jf. reglementets pkt. 6.3.2.

Dommeren traf den 18/11-76 den afgørelse, at partiet var vundet af A på tidsoverskridelse. B gjorde den 19/11-76 indsigelse mod afgørelsen, idet han anførte, at han ikke kunne vide, at postvæsenet ville poststemple postkortet kl. 10.30 den 25-10-76, når kortet var nedlagt i postkasse som tidligere nævnt. Sagen blev forelagt korrespondancechefen, som den 4-1-77 meddelte, at da reglementets pkt. 6.3.2. forudsætter at poststempelt aldrig vil udvise et klokkeslæt, som ligger mere end 4-5 timer efter postkassetømningstidspunktet, kunne reglementets bestemmelser ikke anvendes, og partiet skulle fortsætte, således at B's betækningsstid ansættes til 30 dage for de første 10 træk.

Ved sagens indankning har A anført overfor skaknævnet, at hvis korrespondanceskak-chefens afgørelse står ved magt, så er reglementets pkt. 6.3.2. ikke mere gældende.

På grundlag af det foreliggende materiale har skaknævnet herefter truffet følgende afgørelse. Skaknævnet finder, at B må bære risikoen for hvornår postkortet med hans 10. træk blev poststempelt. Da postkortet er poststempelt den 25-10-76 kl. 10.30 finder skaknævnet, at B efter det oplyste om den tidligere forbrugte betækningsstid har overskredet betækningsstiden ved afgivelsen af sit 10. træk, jf. reglementets pkt. 6.3.2.

Kendelse nr. 59

I et k-skakspil mellem Hvid og Sort afsendte Sort den 22.5.1978 sit 9. træk. Ved fremkomsten var trækket ulæseligt - helt udvisket - idet kortet var vådt. Under henvisning til k-skakreglementets § 6.3.5. tillagde Hvid Sort en betækningsstid

på 3 dage, men Sort protesterede imod dette, idet han anførte, at han havde afsendt et læseligt træk.

Efter udførelsen af Sorts 10. træk havde han efter sin egen opgørelse anvendt 28 dages betænkningstid, mens Hvid ved at tillægge de omtalte 3 dage opgjorde betænkningstiden til 31 dage.

Hvid påstod partiet vundet på tidsoverskridelse og fik heri medhold af dommeren. Sort ankede til K-skakchefen, som ikke fandt, at § 6.3.5. kunne anvendes i dette tilfælde. Han bestemte derfor, at partiet skulle genoptages ved, at Hvid fremsender sit 10. træk.

Sagen er af Hvid indbragt for skaknævnet.

§ 6.3.5. i k-skakreglementet lyder således:

“Modtages et ugørligt eller ulæseligt træk, skal det straks meddeles afsenderen. Afsenderen af et ugørligt eller ulæseligt træk får tillagt 3 dages ekstra forbrugt betænkningstid, i gentagelsestilfælde 6 dages ekstra forbrugt tid.”

Skaknævnet finder, at denne bestemmelse må forstås således, at tillæg af tid alene anvendes over for den spiller, der har afsendt et ulæseligt træk. Hvor trækket er blevet ulæseligt på grund af postvæsenets behandling af skakkortet, anvendes der ikke tillæg. De foreliggende oplysninger - herunder kortets nuværende udseende - tyder på, at det sidste er tilfældet i denne sag.

Skaknævnet skal i øvrigt til klagerens anbringender bemærke, at k-skakreglementet ikke indeholder noget krav om anvendelse af skrivefast blæk.

Skaknævnet bestemmer herefter:

Partiet genoptages ved modtagelsen af denne kendelse, idet Hvid fremsender sit 11. træk. Betænkningstiden udgør for Hvid 24 dage og for Sort 28 dage.

Skaknævns sag nr. 107. 13. december 1987

Ved skrivelse af 18/9 1987 indbragte klageren Martin Kock Clausen for Skaknævnet K-skakchefens afgørelse af 31/8 1987 vedrørende partiet mellem klageren og Freddie Scheidig i pokalturneringsgruppe 86 I 10 for Skaknævnet. K-skakchefen havde i sin kendelse stadfæstet dommerens afgørelse af 23/8 1987, hvorved det blev bestemt, at Freddie Scheidig ikke havde tabt det pågældende parti på tidsoverskridelse.

Sagen drejer sig om, hvorvidt datoer i poststempler er læseligt og hvad det i givet fald skal læses som.

Det originale kort samt kopier af dette kort har været fremsendt og forelagt for Skaknævnet.

Ved det pågældende kort angiver indklagede Freddie Scheidig, at have afsendt sit 26. træk mandag den 17/8 1987 og derved brugt 90 dage i alt. Kortet er modtaget hos klageren den 19/8 1987.

Efter klagerens opfattelse er kortet poststempelt den 19/8 1987, og såfremt dette lægges til grund, er der enighed om, at Freddie Scheidig har overskredet tiden og derved tabt partiet.

Klageren har gjort gældende i første række, at kortet uden anden viden kan læses som poststempelt den 19/8 1987 og i anden række, at man ved vurdering af datoens læselighed må tage hensyn til sagens omstændigheder i øvrigt. Herved er der henvist til, at Scheidig selv har anført den 17/8 som afsendelsesdato, således at datoerne 11.-16. på forhånd kan udelukkes. Det er endvidere anført, at 2. ciffer i poststempelt ikke kan være et 7- eller 8-tal, og derfor må være et 9-tal.

Skaknævnet skal udtale:

Der er blandt Skaknævnets medlemmer enighed om, at det pågældende poststempel ikke uden andre oplysninger kan betegnes som læseligt. 1 af Skaknævnets medlemmer finder hermed, at kortet må betegnes som ulæseligt, og at afsenderens tidsangivelse således må læges til grund. Dette medlem stemmer derfor for at stadfæste k-skakchefens afgørelse, som bygger på dette princip ved fortolkningen af § 6.3.2. i reglementet.

2 af Skaknævnets medlemmer finder, at man ved afgørelsen af, hvorvidt et poststempel må betegnes som læseligt ud fra den citerede bestemmelse ikke alene kan tillægge selve poststempelt betydning, men derudover som af klageren subsidiært anført, kan og skal tage hensyn til øvrige kendte og uomtvistede data.

Disse 2 medlemmer stemmer derfor for at give klageren medhold i sin påstand.

Der afsiges kendelse i henhold til flertallet.

Kendelse:

Korrespondanceskakpartiet mellem Martin Koch Clausen og Freddie Scheidig dømmes tabt på grund af tidsoverskridelse af sidstnævnte, idet dennes skakkort, hvorved træk nr. 26 blev fremsendt, er poststempelt den 19/8 1987, hvilken dato må lægges til grund for tidsberegningen.

Depositum tilbagebetales klageren.

Skaknævns sag nr. 120. 15. januar 1989

Ved skrivelse af 17. september 1988 har dommeren for k-skakenkeltmands-turneringen på baggrund af en klage fra en deltager i gruppe E-87-03, Kaj Vermehren, truffet afgørelse om, at en anden deltager Niels Jørgen Fries Nielsen, bortvises fra gruppen.

Ved skrivelse af 13. oktober 1988 har k-skakchefen stadfæstet afgørelsen med den begrundelse, at Niels Jørgen Fries Nielsen groft har tilsidesat k-skakreglementets pkt. 6.4.2. om usportslig optræden. Ved skrivelse af 14. oktober 1988 har Niels Jørgen Fries Nielsen (herefter benævnt klageren) klaget over k-skakchefens afgørelse til Skaknævnet.

Det fremgår af sagen, at Kaj Vermehrens klage til dommeren angik det forhold, at han ifølge et medlemsblad for Hammershøj Skakklub ikke har spillet mod klageren, men derimod mod to elever på Tjele Efterskole, ligesom bladet indeholdt stillinger fra og kommentarer til uafsluttede partier i gruppen. Endvidere har han anført, at klageren har søgt at presse ham til at opgive partiet, under henvisning til, at han "gerne vil prøve kræfter i landsholdsklassen".

Klageren har i en redegørelse af 9. juni 1988 til dommeren anført, at han som lærer på Tjele Efterskole tilmeldte sig turneringen for at få nogle partier, som kunne analyseres løbende i forbindelse med skakundervisningen. Til hvert parti knyttedes to elever, som skulle foreslå træk, som kun blev udført, hvis han selv anså dem for acceptable. Samtidig blev partierne diskuteret i klassen. Efterhånden foretoges flere og flere træk dog uden forslag fra eleverne. Også computere har været anvendt i forbindelse med partierne, ligesom andre stærke spillere har deltaget i analyserne. Han har imidlertid kun afsendt træk, som han selv anså for acceptable. Han finder intet forkert i at modtage hjælp i forbindelse med k-skakpartier. Han anser klagen for indgivet, fordi han i forbindelse med sit sidste træk foreslog Vermehren at opgive partiet, idet han samtidig oplyste, at forslaget var begrundet i et ønske om at deltage i landsholdsklassen, og idet han samtidig undskyldte sin frækhed.

Klageren har i sin klageskrivelse af 4. oktober 1988 til k-skakchefen blandt andet anført, at Vermehren længe har været indforstået med måden at afvikle partierne på.

Klageren har i sin skrivelse til Skaknævnet blandt andet anført, at det må være op til hver enkelt spiller, om man vil benytte hjælp til k-skak, og det er udbredt praksis at gøre det. Spilleren er ansvarlig for trækkene ved sin underskrift. Tidligere sager har ikke givet anledning til reglementsændringer. Hans åbenhed om sagen bør ikke komme ham til skade.

Kaj Vermehren har i en skrivelse af 14. december 1988 anført, at han med mellemrum fik tilsendt numre af klubbladet fra klageren, men at det først var efter modtagelsen af klagerens seneste kort, at han blev opmærksom på omtalen af klagerens måde at afvikle partierne på. Han har således ikke på noget tidspunkt

godkendt fremgangsmåden. Efter hans opfattelse er dommeren blevet ført bag lyset, og konsekvensen af en eventuel godkendelse af fremgangsmåden vil være, at enhver skakklub via et kvalificeret medlem kan uddele en k-skakgruppes partier til klubspillere, som hver især ikke har kvalificeret sig til den pågældende klasse.

Skaknævnet har modtaget kopier af de relevante sider fra klubbladet. Disse er skrevet af klageren. Det er omtalt, at "holdet deltager i eliteklassen i k-skak under mit navn - der er to elever om hvert parti." Bestemte elever er opført som spillere skiftevis med betegnelsen "vi". Klageren har i forbindelse med sagen fremhævet den pædagogiske effekt af, at eleverne herved føler medindflydelse på trækkerne. Skaknævnet skal udtale:

Da det i pkt. 6.1.1 i reglement for Dansk Skak Unions korrespondanceskaktturneringer er bestemt, at FIDE's regler for skakspillet kun er gældende i den udstrækning, de er anvendelige, må det fastslås, at der ikke udtrykkeligt i de skrevne regler om k-skak er taget stilling til lovligheden af at tage sin tilflugt til tredjemands råd eller mening, jf. § 15.1.a i FIDE's regler for skakspillet.

Det findes at være så almindeligt udbredt, at k-skakspillet analyserer igangværende partier med andre og benytter resultater af analyserne i partierne, at der må siges at have dannet sig en sædvane for, at dette er tilladt.

Klagerens oplysninger om, at fordelingen af partierne til eleverne er sket i undervisningsøjemed, og at han selv har godkendt og underskrevet hvert enkelt afsendt træk, lægges til grund. Klageren findes, jf. ovenstående, ikke herved at have udvist manglende forståelse af spillets karakter eller gjort sig skyldig i usportslig optræden.

Da træk beregnet af en computer findes at kunne sidestilles med råd fra tredjemand, findes oplysningen om, at der har været anvendt computere i forbindelse med partierne, ikke at kunne føre til andet resultat.

Klagerens enkeltstående forslag til Kaj Vermehren om at opgive partiet under henvisning til, at han gerne ville deltage i landsholdsklassen, findes ikke at være en sådan tilsidesættelse af den gode tone, som bør anvendes spillerne imellem, at det kan karakteriseres som usportslig optræden.

Kendelse:

Bortvisningen af Niels Jørgen Fries Nielsen fra gruppe E-87-03 i k-skakenkeltmandsturneringen ophæves. Dommeren fastsætter en dato, hvorfra de uafsluttede partier genoptages. Depositum tilbagebetales klageren.

4.	<u>REGLEMENT FOR DM OG KOORDINEREDE TURNERINGER</u>	4-1
4.1.	<u>Almindelige bestemmelser</u>	4-1
4.1.1.	<u>Administrative organer</u>	4-1
4.1.2.	<u>Turneringens afvikling</u>	4-3
4.1.3.	<u>Øvrige bestemmelser</u>	4-6
4.2.	<u>Bestemmelser for Danmarksmesterskabet</u>	4-9
4.3.	<u>Bestemmelser for det åbne junior-DM</u>	4-12
4.4.	<u>Bestemmelser for koordinerede turneringer</u>	4-12
4.5.	<u>Dansk Skak Unions ratingsystem</u>	4-14
4.5.1.	<u>Indledning</u>	4-14
4.5.2.	<u>Beregning af ratingtallet</u>	4-14
4.5.3.	<u>Ratingberettigede turneringer</u>	4-17
4.5.4.	<u>Øvrige beregningsregler</u>	4-17
4.5.5.	<u>Ratingsystemets afgrænsning</u>	4-18
4.5.6.	<u>Koordinering med den internationale ratingliste</u>	4-19
4.5.7.	<u>Tabeller til ratingberegning</u>	4-21
4.6.	<u>Kamp- og dommerlicens</u>	4-23
4.6.1.	<u>Erhvervelse af licens</u>	4-23
4.6.2.	<u>Fortabelse af licens</u>	4-23
4.6.3.	<u>Administration</u>	4-24
4.6.4.	<u>Registrering</u>	4-24
4.7.	<u>FIDE's internationale titel- og ratingregler</u>	4-25
4.7.1.	<u>Opnåelse af ELO-rating:</u>	4-25
4.7.2.	<u>Krav til ELO-ratede turneringer</u>	4-25
4.7.3.	<u>ELO rating af danske turneringer</u>	4-26
4.7.4.	<u>Krav til titelturneringer:</u>	4-26
4.8.	<u>Vejledning for turneringsarrangører</u>	4-28
4.9.	<u>Dansk Skak Unions turneringssystemer</u>	4-31
4.9.1.	<u>Monrads turneringssystem</u>	4-31
4.9.2.	<u>Gode råd ved brug af Monrads turneringssystem</u>	4-31
4.9.3.	<u>Dansk Schweizer</u>	4-33
4.9.4.	<u>Vejledning for dommere ved Dansk Schweizer</u>	4-37
4.9.5.	<u>FIDE Schweizer</u>	4-45
4.9.6.	<u>DUBOV schweizer</u>	4-53
4.9.7.	<u>DSU's Knock Out system</u>	4-58
4.9.8.	<u>Gladiatorskak modellen</u>	4-60
4.9.9.	<u>Andre turneringsformer</u>	4-60
4.9.10.	<u>Korrektionssystemer</u>	4-62
4.9.11.	<u>Alle-mod-alle rundeskemaer</u>	4-63

4. Reglement for DM og koordinerede turneringer

4.1. Almindelige bestemmelser

4.1.1. Administrative organer

§ 1 Udvalg og komiteer

Til varetagelse af en række i dette reglement fastsatte opgaver nedsættes/udpeges følgende administrative organer:

- Ratingkomitéen
- Ratingkartoteksføreren
- Turneringsarrangører
- Dommere
- Turneringskomiteer

§ 2 Spilleudvalget

JF. beslutning i Hovedbestyrelsen af 02. april 2010 er spilleudvalget nedlagt.

§ 3 Ratingkomitéen

Sammensætning

Ratingkomitéen (herefter benævnt RK) består af 3 medlemmer og en suppleant. Medlemmerne udpeges af HB for 3 år ad gangen og således, at der hvert år afgår 1 medlem. Suppleanten udpeges af HB for 1 år ad gangen.

Arbejdsområde

RK sørger for følgende:

- Beregning af ratingtal for danske spillere, der deltager i udenlandske turneringer.
- Indberetning til FIDE af danske turneringer, der opfylder betingelserne for rating til den internationale ratingliste.
- Udførelse af stikprøvevis kontrolberegning af ratingtal fra danske turneringer med de under § 4 beskrevne deltagere.

RK udfører i øvrigt opgaver fastlagt i ratingreglementet.

§ 4 Ratingkartoteksføreren

Ratingkartoteksføreren (herefter benævnt RKF) udpeges af HB.

RKF fører i overensstemmelse med ratingreglementet og nærværende reglement kartotek over alle deltagere i EMT og med denne koordinerede turneringer.

RKF opstiller en liste over spillere, som efter udløbet af tilmeldingsfristen for det sidst afholdte EMT har opnået et kandidatresultat.

RKF offentliggør på forlangende ratingliste indeholdende følgende spillere:

- Spillere med ratingtal på mindst 2200
- Spillere med kandidatresultat
- De højest ratede juniorspillere
- De højest ratede kvindelige spillere

§ 5 Turneringsarrangører

Turneringsarrangøren tilrettelægger alle forhold vedrørende turneringens afholdelse og udfører i øvrigt opgaver som beskrevet i nærværende reglement.

Turneringsarrangøren sørger for følgende:

- Udpeger en eller flere dommere, hvoraf mindst en skal være i besiddelse af Dansk Skak Unions Dommerlicens I, medens øvrige kan være dommeraspiranter (jf. § 6).
- Udpeger en turneringskomite bestående af 3 medlemmer, der alle skal være i besiddelse af unionens dommerlicens. Udtræder et medlem af turneringskomiteen, suppleres denne i henhold til reglerne for udpegning af komiteen.
- Indsendelse af anmeldelseslister til RKF påført samtlige deltageres navn, klub, fødselsdato og ratingtal. For nye spillere skal påføres ratingtal i overensstemmelse med § 4.5.5. Inden en uge (se dog § 64) returnerer RKF listen påført aktuelle ratingtal.
- Gruppeinddeling og lodtrækning, idet det påses, at indbydelsesregler overholdes.
- Indsendelse af EMT-afgift til unionens kasserer.
- Fastsættelse af antal, størrelse og fordeling af præmier samt påse, at disse offentliggøres senest anden turneringsdag.
- Turneringsindberetning sker til RKF senest 7 dage efter sidste runde.

§ 6 Skakdommere

Dommere i besiddelse af Dansk Skak Unions dommerlicens 1 udpeges af turneringsarrangøren, jf. § 5.

Under turneringen skal dommeren ud over at forestå turneringen træffe afgørelser i henhold til turneringsreglerne (afvikling af hængepartier m.v.), nærværende regler og FIDE's regler.

Efter turneringen skal dommeren beregne ratingtal og undersøge, om der er opnået kandidatresultat for alle deltagerne. Senest 7 dage efter sidste runde skal turneringsindberetningen til RKF foretages.

Til RKF indberettes følgende på mail til kartotek@skak.dk:

- Turneringsresultater
- Beregnede nye ratingtal
- Opnåede kandidatresultater
- Datoer for turneringens afvikling
- Uddelte advarsler og karantæner
- Navne på dommere i turneringen

Hvis dommeren ønsker at deltage i turneringen, skal dette i hvert enkelt tilfælde godkendes af RKF.

§ 7 Turneringskomiteer

Turneringskomiteen (herefter benævnt TK) udpeges af turneringsarrangøren.

TK træffer afgørelse i alle spørgsmål, som indankes for den, eller som dommeren ikke kan afgøre.

Hvis en spiller opfører sig usportsligt eller nægter at efterkomme en afsagt kendelse, kan TK give den pågældende spiller en advarsel eller udelukke spilleren fra koordinerede turneringer i et givet tidsrum. Advarslen eller udelukkelsen meddeles skriftlig med begrundelse direkte til spilleren; kopi sendes til RKF og spillerens klub.

4.1.2. Turneringens afvikling

§ 11 Almindelige regler

Turneringen afvikles efter FIDE's regler for skakspillet, således som disse foreligger oversat i Skakhåndbogen eller Skakbladet.

Der skal i turneringsreglementet være fastsat regler for afvikling af hængepartier og udsatte kampe. Eventuelle hængepartier og udsatte kampe skal være spillet inden det for sidste runde fastsatte tidspunkt.

Rundelægning kan tidligst finde sted efter udløbet af det officielt fastsatte tidspunkt for afvikling af hængepartier.

Efter en rundes starttidspunkt kan den af dommeren fastsatte rundelægning ikke ændres.

§ 12 Betænkningstid

Betænkningstiden skal være angivet i invitationen og fastsættes efter følgende retningslinjer:

Normal betænkningstid

Den korteste betænkningstid er 2 timer til hver spiller til hele partiet.

Hvor der anvendes en mellemliggende tidskontrol, fastsættes trækantallet således, at det gennemsnitlige trækantal ligger i intervallet 16-23 træk pr time.

FIDE betænkningstid

Der kan alternativt anvendes FIDE betænkningstid, p.t. 75 minutter til 40 træk, derefter 15 minutter til resten af partiet til hver spiller med tillæg af 30 sekunder pr. træk fra træk 1 eller 1½ time til hele partiet med tillæg af 30 sekunder pr. træk fra træk 1.

§ 13 Supplerende regler for hurtigafslutning

I invitationen fastsættes den samlede spilletid, som skal være mindst 4 timer.

Første del af betænkningstiden fastsættes efter regler angivet i § 12. Restspilletid efter en eventuel næstsidste tidskontrol skal ligge i tidsintervallet 15-60 minutter pr. spiller plus opsparet betænkningstid.

FIDE's regler indeholder regler for hurtigafslutning.

§ 14 Udeblivelse

Udeblivelse uden gyldigt afbud og uden gyldig grund til manglende afbud betragtes som usportslig optræden.

§ 15 Aflevering af resultat

Vinderen - ved remis den spiller der førte de hvide brikker - skal straks ved partiets afslutning meddele TL resultatet.

Vundet parti giver 1 point, remis ½ point og tabt 0 point.

§ 16 Ikke fuldførelse af turnering

Alle-mod-alle-gruppe:

Hvis en spiller ikke har fuldført mindst 50 % af sine partier, når han forlader turneringen, forbliver hans score i turneringstabellen, men de point, der er opnået af eller imod ham, tælles ikke med i slutstillingen.

Hvis en spiller har fuldført mindst 50 % af sine partier forbliver hans score i turneringstabellen og tælles med i slutresultaterne. For de ikke spillede partier får spilleren 0 og modstanderen 1 point.

Ikke alle-mod-alle gruppe:

Udtræder en spiller af turneringen udgår han af rundelægningen. Spillerens score forbliver i turneringstabellen og tælles med i slutresultaterne.

Spillere, som på grund af en udtrådt spiller, er oversiddere i en runde tildeles 1 point.

Vedrørende ratingberegning gælder i alle tilfælde ratingreglementets pkt. 4.5.4.2.

§ 17 Indanke af TL's afgørelser

En af TL truffen afgørelse i henhold til turneringsreglerne, nærværende reglement og FIDE's regler kan indankes for TK, dog uden opsættende virkning.

Anken skal være indgivet til TK senest 10 dage efter, at TL har afsagt kendelsen.

§ 18 Indanke af TK's afgørelser

En af TK truffen afgørelse om fortolkning af spilleregler og om tvister i forbindelse med den rent skaklige aktivitet under turneringen kan - dog uden opsættende virkning - appelleres til Skaknævnet.

Med hensyn til reglerne for appel til Skaknævnet henvises til § 9 i love for Dansk Skak Union.

§ 19 Registrering af advarsler og karantæner

Tildelte advarsler og karantæner registreres i ratingkartoteket.

Advarsler har gyldighed i 1 år efter sidste spilledag i den turnering, hvori de er tildelt.

Hvis spilleren indenfor denne periode tildeles endnu en advarsel, ændres denne automatisk til en karantæne på 3 måneder. Advarsler slettes af kartoteket, når de er udløbet. Karantæner forbliver i kartoteket i 1 år efter udløbet.

Hvis spilleren indenfor 1 år efter en karantænes udløb tildeles en ny karantæne, fordobles løbetiden af denne. Hvis spilleren indenfor 1 år efter en karantænes udløb tildeles en advarsel, ændres denne automatisk til en karantæne på 3 måneder.

4.1.3. Øvrige bestemmelser

§ 21 Afgift

Alle deltagere i enhver koordineret og/eller ratet turnering erlægges til Dansk Skak Union en afgift, der fastsættes af delegeretmødet.

Denne afgift skal af turneringsarrangørerne sendes til unionens kasserer før turneringens første runde.

§ 22 Spillelokaler uden tobaksrygning

Spillere, der ved tilmeldingen fremsætter krav, skal sikres adgang til at spille i lokaler, hvor tobaksrygning ikke er tilladt. Hvis dette pga. pladsforholdene ikke er muligt, skal dette fremgå af turneringsindbydelsen.

§ 23 Spillerbetegnelser

Spillere, der har et ratingtal på mindst 1900, benævnes mesterspillere.
Spillere, der har et ratingtal fra 1700-1899, benævnes 1. klasses spillere.
Spillere, der har et ratingtal fra 1500-1699, benævnes 2. klasses spillere.
Spillere, der har et ratingtal under 1500, benævnes 3. klasses spillere.

§ 24 Præmiefordeling

Med mindre andet er fastsat deles præmierne i tilfælde af ligestilling på følgende måde:

I alle-mod-alle-grupper deles kontante præmier, mens fordelingen af eventuelle ærespræmier afgøres ved Sonneborn-Berger-korrektion.

I alle andre grupper fordeles præmier ved almindelig korrektion.

§ 25 Offentliggørelse af partier

De i turneringen spillede partier kan offentliggøres uden at spillernes tilladelse indhentes.

§ 26 Kandidatresultater

Kandidatresultat opnås ved i en kvalificerende turnering at opnå en score som angivet i følgende tabel:

Gennemsnit af deltagernes rating	Kategori	Score %	Krav til point ved 5 – 11 runder						
			5	6	7	8	9	10	11
1900-2100	1	100	5	6	7	8	9	10	11
2101-2125	2	81	4	5	5½	6½	7½	8	9
2126-2150	3	78	4	4½	5½	6	7	8	8½
2151-2175	4	76	4	4½	5½	6	7	7½	8½
2176-2200	5	73	3½	4½	5	6	6½	7½	8
2201-2225	6	70	3½	4	5	5½	6½	7	7½
2226-2250	7	67	3½	4	4½	5½	6	6½	7½
2251-2275	8	64	3	4	4½	5	6	6½	7
2276-2300	9	60	3	3½	4	5	5½	6	6½
2301-2325	10	57	3	3½	4	4½	5	5½	6½
2326-2350	11	53	2½	3	3½	4	5	5½	6
2351-2375	12	50	2½	3	3½	4	4½	5	5½
2376-2400	13	47	2½	3	3½	4	4	4½	5
2401-2425	14	43	2	2½	3	3½	4	4½	4½
2426-2450	15	40	2	2½	3	3	3½	4	4½
2451-2475	16	36	2	2	2½	3	3	3½	4
2476-2500	17	33	1½	2	2½	2½	3	3½	3½
2501-2525	18	30	1½	2	2	2½	2½	3	3½

Noter til tabel:

Gennemsnit af deltagernes rating udregnes ved at medtage spillerens eget og alle modstanderes ratingtal. Gennemsnittet afrundes til nærmeste hele tal. 0.50 afrundes opad.

I turneringer med højere gennemsnitsrating fastsættes kvalificeret score svarende til forventet score for differencen mellem 2351 og deltagernes gennemsnitsrating.

Eksempel: Gennemsnitsrating 2605 giver ratingdifferencen 2351-2605 = - 254 svarende til kvalificeret score på 19 %. Den kvalificerede score afrundes til nærmeste halve point. Brøkdelen 0,25 og 0,75 afrundes opad.

Som kvalificerede turneringer regnes følgende, hvor der spilles mindst 5 runder:

- EMT og med denne koordinerede turneringer.
- Divisionsturneringen
- Ratede holdturneringer
- Internationale, af FIDE godkendte turneringer.
- Andre af RK godkendte danske turneringer.

Desuden kan RK godkende resultater opnået i internationale turneringer som værende kvalificerede.

Kandidatresultater kan i divisionsturneringen og ratede hovedkredsturneringer desuden opnås efter fem eller flere spillede runder, uden at følgende runders resultater kan fjerne det opnåede kandidatresultat.

§ 27 Eftertilmeldingsgebyr

Turneringsarrangøren kan fastsætte, at der ved tilmelding efter tilmeldingsfristen betales et gebyr. For sent tilmeldte spillere har dog intet krav på at komme med i turneringen.

4.2. Bestemmelser for Danmarksmesterskabet

§ 31 Turneringsarrangører

Unionens forretningsudvalg tilrettelægger i samarbejde med de arrangerende klubber DM og vælger TK.

Der udpeges desuden en økonomisk leder, som efter turneringens afslutning aflægger regnskab overfor unionens kasserer.

Før turneringen skal turneringsarrangøren ved tilmeldingsfristens udløb indsende en liste til RFK over samtlige deltagere indeholdende navn, adresse, klub og fødselsdato. For nye spillere skal ratingtal i overensstemmelse med ratingreglementets § 4.5.5 være påført den indsendte liste. Inden en uge returnerer RFK listen påført ratingtal til turneringsarrangøren, som foretager gruppeopdeling og lodtrækning.

§ 32 Indbydelse

FU indbyder senest i Skakbladets februarnummer til deltagelse i unionens årlige DM, der afholdes i påsken.

§ 33 Anmeldelse

Berettiget til at deltage i DM er ethvert medlem af unionens klubber samt unionens enkeltmedlemmer.

Anmeldelse til DM skal for at være gyldig ske senest 5 uger før 2. påskedag og være ledsaget af turneringsindskud.

Tilmelding sker gennem turneringens hjemmeside eller det pågældende medlems klub.

§ 34 Klasseopdeling

DM kan spilles i følgende klasser

- Landsholdsklasse
- Kandidatklasse
- Veteranklasse
- Øvrige Grupper

De tilmeldte spillere placeres i den øverste klasse, de efter dette reglements bestemmelser er berettiget til at deltage i.

Inddelingen foretages ud fra spillernes ratingtal beregnet på grundlag af de turneringer, der er afsluttet før tilmeldingsfristens udløb.

Spillere, der opfylder betingelserne for deltagelse i veteranklassen, kan dog altid vælge at spille i den pågældende klasse. I øvrigt henvises til § 4.5.5 i ratingreglementet.

§ 35 Spilletid

Betænkningstiden i Landsholdsklassen og Kandidatklassen er 100 minutter til 40 træk plus 50 minutter til 20 træk plus 15 til resten af partiet. Derudover tillægges 30 sekunder pr. træk hele partiet igennem.

I øvrige klasser kan spilles med 90 minutter til 40 træk + 30 minutter, samt opsparet tid, til resten af partiet med tillæg af 30 sek. Pr. træk. fra træk 1 eller 120 minutter + 30 minutter, samt opsparet tid, til resten af partiet.

§ 36 Landsholdsklassen

I landholdsklassen deltager 10 spillere, der spiller Alle-Mod-Alle.

Berettiget til at spille i landsholdsklassen er spillere, der er registreret i FIDE som repræsenterende en del af Rigsfællesskabet, og som opfylder nedenstående krav i nævnte rækkefølge:

- ♣ Vinderen af nærmest foregående års landsholdsklasse.
- ♣ Vinderen af nærmest foregående års kandidatklasse
- ♣ Spillere med et ratingtal på mindst 2500
- ♣ De højest ratede spillere, der har opnået et kandidatresultat i perioden fra tilmeldingsfristens udløb til nærmest foregående års DM og indtil tilmeldingsfristens udløb til det aktuelle års DM.
- ♣ De højest ratede, øvrige tilmeldte mesterspillere
- ♣ Ved ligestilling om den/de sidste pladser er antallet af ratede partier siden det nærmest foregående års DM afgørende.

Vinderen af Landsholdsklassen er den spiller, der har flest point. Ved ligestilling blandt 2 spillere spilles der omkamp 2. Påskedag som hurtigskak over 2 partier.

Ved fortsat ligestilling 2 lynskakpartier, og endeligt et parti sudden death, hvor hvid tildeles 6 minutter og sort tildeles 5 minutter. I tilfælde af remis vinder sort.

Ved ligestilling blandt mere end 2 spillere fastsættes reglerne for omkamp af FU

Præmierne følger placeringen i omkampen. Øvrige præmier deles ved ligestilling. Der benyttes således ikke korrektionsberegning.

Vinderen af Landsholdsklassen erhverver titlen “Danmarksmester”, samt den dermed følgende kontante præmie fra Johnsens skakfond.

§37 Kandidatklassen

I kandidatklassen deltager mindst 8 spillere. Berettiget til at deltage i kandidatklassen er i nævnte rækkefølge:

- Spillere der sidste år deltog i landsholdsklassen, men som ikke er kvalificeret dertil i år.
- Juniordanmarksmesteren.
- De otte højst ratede tilmeldte juniorspillere med et ratingtal på mindst 2000. Spillerne må ikke være fyldt 20 år 1. januar i det år hvor turneringen afvikles.
- Turneringsarrangørerne kan fastsætte kvalifikationsregler for kvalificerede spillere efter § 39.
- Spillere, der har opnået et kandidatresultat i perioden fra tilmeldingsfristens udløb til det nærmest foregående års EMT og til tilmeldingsfristens udløb til den aktuelle EMT.
- Tilmeldte spillere med et ratingtal på mindst 2200.
- Ved supplerings op til 8 spillere eller i tilfælde af et ulige deltagerantal de/den højst ratede tilmeldte spillere/spiller med et ratingtal under 2200.
- Arrangørerne kan uddele et wildcard til en spiller med passende styrke, såfremt dette kan godkendes af FU.

Der spilles 7 runder efter Dansk Schweizer system som beskrevet i Skakhåndbogens afsnit 4.10.3.

Ved ligestilling i point deles præmierne, mens placeringerne afgøres ved almindelig korrektion. Ved ligestilling i korrektion om oprykning til landsholdsklassen spilles omkamp som 2 lynpartier. Ved fortsat ligestilling spilles yderligere 2 partier, efterfulgt af et parti Sudden Death, hvis der endnu ikke er fundet en afgørelse. Hvid tildeles 6 minutter, og sort tildeles 5 minutter, og i tilfælde af remis vinder sort. Omkampen spilles umiddelbart efter sidste runde. Er dette ikke muligt fastsætter FU tid og sted, og godtgør spillernes eventuelle udgifter til rejse og ophold.

Bedst placerede juniorspiller i kandidatklassen får titlen ”Juniordanmarksmester”. Ved ligestilling i point og korrektion deles titlen.

§ 38 Veteranklassen

Berettiget til at deltage i veteranklassen er enhver, der er fyldt 60 år senest den dag, hvor første runde starter. Dog er spillere som tidligere har deltaget i veteranklassen berettiget til at deltage uanset alderskravet.

I veteranklassen spilles højst 5 runder. FU fastsætter under hensyn til antallet af deltagere, hvorledes turneringen skal afvikles.

§ 39 Øvrige Grupper

Berettiget til at deltage i øvrige grupper er alle medlemmer af Dansk Skak Union. Afviklingen af øvrige grupper fastsættes af turneringsarrangøren.

Turneringsarrangøren kan fastsætte regler der giver vinderne af de øverste øvrige grupper ret til deltagelse i næste års kandidatklasse.

§ 40 Turneringssystem

Der kan spilles efter følgende turneringssystemer:

- Alle-mod-alle
- Monrads turneringssystem
- Dansk Schweizer
- Schweizer systemet
- DSU's Knock Out system
- Gladiatorskak-Turneringssystemet

4.3. Bestemmelser for det åbne junior-DM

Junior DM afvikles som en del af kandidatklassen under påskestævnet efter HB-beslutning november 1998. (Se også § 37.)

4.4. Bestemmelser for koordinerede turneringer

§ 61 Indbydelse

Indbydelsen skal indeholde oplysninger om, hvilket turneringssystem der spilles efter jf. § 65, og hvilken betænkningstid der anvendes jf. § 12 og 13.

Der kan indbydes til følgende turneringstyper:

Åben enkeltmandsturnering.

Indbydelsen skal bekendtgøres for alle hovedkredsens klubber mindst en måned før anmeldelsesfristens udløb, så vidt muligt ved optagelse i Skakbladet.

Lukket enkeltmandsturnering.

Indbydelsen skal indeholde oplysninger om anmeldelses- og eventuelle udvælgelsesbetingelser, samt hvordan gruppeopdeling foretages.

§ 62 Anmeldelse

Anmeldelse af klubmedlemmer sker gennem den pågældende klubs formand ved fremsendelse af en tilmeldingsliste. Enkeltmedlemmer skal tilmelde sig gennem hovedkredsen. Udenlandske enkeltmedlemmer skal tilmelde sig gennem RKF.

§ 63 Spillere

Samtlige spillere (jf. næste afsnit) skal være medlem af en unionsklub eller enkeltmedlem af Unionen. RKF kan dog dispensere herfra for så vidt angår udlændinge.

Spillere, der ikke er medlem af Unionen, kan dog én gang deltage i en turnering.

§ 64 Turneringsarrangør

Før turneringen meddeler turneringsarrangøren til RKF, at turneringen ønskes ratet, og der indsendes ved anmeldelsesfristens udløb oplysninger om samtlige deltageres navn, klub, fødselsdato og ratingtal til RKF. For nye spillere skal ratingtal i overensstemmelse med § 4.5.5 være påført listen.

RKF returnerer inden en uge listen påført aktuelle ratingtal sammen med indberetningsskemaer.

Turneringsarrangøren foretager gruppeopdeling og lodtrækning.

§ 65 Turneringssystem

Der kan spilles efter følgende turneringssystemer:

- Alle-mod-alle
- Monrads turneringssystem
- Dansk Schweizer
- Schweizer systemet
- DSU's Knock Out system
- Gladiatorskak-Turneringssystemet

Spillerne opstilles i ratingorden, således at et antal af de højest ratede spiller i øverste gruppe, de næsthøjest ratede i næstøverste gruppe osv. medmindre andet er fastsat i invitationen. Ved anvendelse af turneringssystemer, hvor der ikke spilles alle mod alle, skal opdelingen i grupper foretages således at kun en enkelt gruppe har et ulige deltagerantal.

4.5. Dansk Skak Unions ratingsystem

4.5.1. Indledning

Ratingsystemet anvendes til udregning af et “ratingtal” for alle danske spillere, som deltager i ratingberettigede skakturneringer.

Ratingtallet kan betragtes som et udtryk for den enkelte spillers spillestyrke, og kan således benyttes ved indbyrdes vurdering af flere spillere.

Danske turneringer som EMT, junior-DM, divisionsturneringen, ratede holdturneringer, alle koordinerede turneringer og lignende rates.

Desuden udregnes dansk ratingtal for danske spilleres deltagelse i udenlandske turneringer.

Dansk Skak Union kan kontaktes af turneringsarrangører for hjælp eller vejledning omkring beregning af ændringer i ratingtal for turneringsdeltagere.

4.5.2. Beregning af ratingtallet

Til udregning af nyt ratingtal benyttes følgende udtryk:

$$R_n = R_o + K \times (W - W_e + B)$$

R_n er spillerens nye rating efter turneringen

(korrektion efter 4.5.2.4 eller 4.5.2.5 eller 4.5.2.6)

R_o er spillerens rating før turneringen

K er udviklingskoefficienten jf. 4.5.2.3

W er det opnåede antal point i turneringen

W_e er det forventede resultat (e = expected)

B er bonus

Det ses, at en spiller, der scorer over forventning forøger sit ratingtal, mens en spiller, der scorer under forventning, taber ratingpoint.

Desuden lægges der størst vægt på de nyeste resultater, mens betydningen af tidligere resultater gradvist aftager.

4.5.2.1. Den forventede score**Gennemsnitsmetoden:**

I alle turneringer og grupper, hvor der spilles alle mod alle, og hvor ratingforskellen mellem den højst og lavest ratede ikke overstiger 200 ratingpoint, beregnes den forventede score efter følgende formel:

$$W_e = M \times P_a - \frac{1}{2}$$

W_e er forventet score, som afrundes til nærmeste tal, der er deleligt med 0,05. F.eks. afrundes 3,33 til 3,35 og 3,82 til 3,80

M er antal deltagere i klassen

$P_a = P (R_o - R_a)$ er den forventede score taget fra tabel 1, hvor ratingforskellen er differencen mellem spillerens ratingtal R_o og klassens ratinggennemsnit R_a .

Differensmetoden:

I øvrige turneringer og grupper, hvor ovennævnte gennemsnitsmetode ikke kan anvendes, anvendes differensmetoden, hvorefter den forventede score beregnes som summen af de forventede scorere mod de forskellige modstandere udregnet fra tabel 1:

$$W_e = P_1 + P_2 + \dots + P_n$$

W_e er forventet score, som afrundes til nærmeste tal, der er deleligt med 0,05. F.eks. afrundes 3,33 til 3,35 og 3,72 til 3,70

N er antal modstandere

$P_i = P(R_o - R_i)$ er den forventede score taget fra tabel 1, hvor ratingforskellen er differencen mellem spillerens ratingtal R_o og den i 'te modstanders ratingtal R_i .

Hvis enkelte partier udgår af ratingberegningen (se 4.5.4.2), beregnes en ny forventet score for de involverede spillere efter samme metode, som er anvendt i gruppen.

4.5.2.2. Bonus

Bonus beregnes kun, hvis den er positiv.

Beregningsmetoden afhænger af, hvor mange partier, der indgår i beregningen.

Indtil 5 partier: $B = W - W_e - 1,5$

6 eller 7 partier: $B = W - W_e - 2$

8 eller 9 partier: $B = W - W_e - 2,5$

10 eller 11 partier: $B = W - W_e - 3$

4.5.2.3. Udviklingskoefficienten K

Koefficienten K har følgende værdier:

For $R_o \geq 2400$ $K = 10$

For $2000 \leq R_o < 2400$ $K = 20$

For $1600 \leq R_o < 2000$ $K = 30$

For $R_o < 1600$ $K = 45$

4.5.2.4. Korrektion ved passage af en koefficientgrænse

Hvis spillerens ratingtal efter beregning har passeret en af ovennævnte koefficientgrænser (såvel i opad- som nedadgående retning) foretages en korrektion efter følgende regler, hvor:

R_k er ratingtallet efter korrektion

R_n er ratingtallet før korrektion

R_{gr} er koefficientgrænse (kan have værdierne 2400, 2000 eller 1600 jf. 4.5.2.3)

♦ R er den del af ratingtallet der overstiger henholdsvis falder under koefficientgrænsen, altså ♦ $R = R_n - R_{gr}$ hvis grænsen passeret opad og ♦ $R = R_{gr} - R_n$ ved passage nedad.

Ved passage af grænsen $R_{gr} = 2400$

Opadgående retning: $R_k = 2400 + \frac{1}{2} \times \diamond R$

Nedadgående retning: $R_k = 2400 - 2 \times \diamond R$

Ved passage af grænsen $R_{gr} = 2000$

Opadgående retning: $R_k = 2000 + \frac{2}{3} \times \diamond R$

Nedadgående retning: $R_k = 2000 - \frac{3}{2} \times \diamond R$

Ved passage af grænsen $R_{gr} = 1600$

Opadgående retning: $R_k = 1600 + \frac{2}{3} \times \diamond R$

Nedadgående retning: $R_k = 1600 - \frac{3}{2} \times \diamond R$

Princippet ses at være, at differencen ♦ R skal ganges med forholdet mellem udviklingskoefficienterne på hver side af den grænse, der passeret.

4.5.2.5. Korrektion ved turneringssejr

Opnår en gruppevinder (ved ligestilling på førstepladsen alle de implicerede spillere) mindre end sin forventede score, tildeles ratingtilvæksten 0.

4.5.2.6. Bundgrænse

Hvis et ratingtal efter beregningen er kommet under 1000, forhøjes det til 1000.

4.5.3. Ratingberettigede turneringer

Betingelser for at rate turneringer er følgende:

- FIDE's regler anvendes.
- Betænkningstiden svarer til EMT-reglementets § 12 og 13.
- Turneringen afvikles efter gældende reglement. RKF kan efter samråd med resten af RK undlade at rate turneringer, som har en uregelmæssig afvikling.

4.5.3.1. Danske turneringer

Følgende turneringer rates:

- Koordinerede turneringer.
- Omkampe om mesterskaber.
- Divisionsturneringen.
- Ratede holdturneringer.
- Andre turneringer og matcher, der af RK findes ratingberettigede.

4.5.3.2. Internationale turneringer

Følgende turneringer rates:

- Internationale enkeltmandsturneringer.
- Internationale holdturneringer, bl.a. Skak-OL, EM, VM m.m.
- Andre turneringer og matcher, der af RK findes ratingberettigede.

4.5.4. Øvrige beregningsregler

4.5.4.1. Tidsmæssig beregningsrækkefølge

Turneringerne skal tilstræbes beregnet i kronologisk rækkefølge.

For en spiller, hvor RKF fremsender startrating til en turnering før spillerens slutrating fra en forudgående turnering er modtaget, anvendes følgende regler:

For udenlandske turneringer anvendes aktuelle ratingtal ved turneringens indberetning. For danske turneringer anvendes som startrating det ratingtal, som er registreret i ratingkartoteket.

Når RKF modtager ratingindberetning fra en turnering, udregnes nyt ratingtal som summen af det registrerede tal og ratingtilvæksten i den pågældende turnering, idet der evt. korrigeres for passage af koefficientgrænse. Dette nye ratingtal registreres nu i ratingkartoteket.

4.5.4.2. Ratingberettigede partier

Alle spillede partier rates. Partier fra divisionsturneringen og ratede holdturneringer, hvor der er indsat reserve efter en halv time, rates dog ikke.

Ikke spillede partier rates kun i tilfælde af udeblivelse uden godkendt afbud. Dette gælder dog ikke divisionsturneringen og ratede holdturneringer.

Udebliver en spiller fra hele turneringen uden godkendt afbud, rates disse partier ikke, men den udeblevne idømmes mindst 6 måneders karantæne fra koordinerede turneringer.

4.5.4.3. Ansvar for indberetning

Spillere der deltager i udenlandske ratingberettigede turneringer, har selv ansvaret for, at turneringsresultatet med angivelse af score og modstanderrating kommer til RK's kendskab senest 14 dage efter spillernes hjemkomst. Deltager spilleren i en ny turnering inden for dette tidsrum, skal resultatet dog være RK i hænde inden den nye turnering begynder.

4.5.5. Ratingsystemets afgrænsning

Der anvendes følgende regler for spillere, der indtræder i og udtræder af ratingsystemet:

4.5.5.1. Danske spillere

Efter RK's indstilling til FU kan en spiller indtræde med et tildelt ratingtal på 2000 eller mere.

Efter klubformandens indstilling til hovedkredsformandens godkendelse kan en spiller indtræde med et ratingtal i intervallet 1800 til 1999.

En klubformand kan kun tilmelde en ny spiller med et af følgende ratingtal: 1000 - 1100 - 1200 - 1300 - 1400 - 1500 - 1600 - 1700. (Enkeltmedlemmer tildeles ratingtal af hovedkredsen og ikke-medlemmer af arrangøren).

Hvis en spillers sidste ratede resultat er mere end 3 år gammelt, slettes vedkommende af RK's ratingliste. Ratingtallet arkiveres og anvendes igen ved

spillerens reaktivering i systemet (også selv om vedkommende evt. i en periode ikke har været medlem af Dansk Skak Union), hvis vedkommende ikke i perioden har spillet andre turneringer.

Hvis en spillers sidste ratede resultat er mere end 5 år gammelt, kan spilleren ved reaktivering starte forfra jf. pkt. 1 til 3.

Spillere med et ratingtal, der afviger væsentligt fra formodet spillestyrke, kan efter 1½ år uden ratingregistrerede turneringer indstilles efter reglerne i pkt. 1 til 3. Denne indstilling skal godkendes af RK.

4.5.5.2. Udenlandske spillere

Hvis spilleren har et Elo-ratingtal, anvendes dette.

Hvis spilleren har et nationalt ratingtal, kan dette anvendes.

Hvis spilleren ikke har noget anerkendt ratingtal, udregnes et foreløbigt ratingtal - præstationsratingtal.

Præstationsratingtallet er defineret som det ratingtal, der medfører, at en spillers forventede score i en turnering er lig med den aktuelt opnåede score. Præstationsratingtallet udregnes efter følgende formel:

$$R_p = R_c + D_p$$

R_p er spillerens præstationsrating

R_c er gennemsnittet af modstanderens rating

D_p er ratingdifferencen (tabel 2) for den procentuelle score P %.

Dette ratingtal anvendes til ratingberegning jf. 4.5.2.

Hvis flere spillere i en turnering skal præstationsrates, må flere gennemregninger anvendes før de tildelte ratingtal udviser en passende stabilitet.

For spilleres deltagelse i udenlandske turneringer gælder følgende:

Hvis der ikke kan fremskaffes materiale, således at ovennævnte 1 til 3 kan anvendes, eller hvis spilleren ikke fremsender fyldestgørende oplysninger om modstanderne, kan RK på grundlag af dens kendskab til turneringen tildele modstanderne et skønnet ratingtal.

4.5.6. Koordinering med den internationale ratingliste

For at tilstræbe overensstemmelse mellem den danske ratingliste og den internationale ELO-liste, udfører RK hvert år sammenligning og evt. justering, som beskrevet i det følgende.

4.5.6.1. Udregning af ratingdifference

Hvert år den 1. juli sammenlignes ELO-ratingtallene for følgende spillere på ELO-listen af denne dato med de samme spilleres danske ratingtal af 1. juni samme år:

Alle danske spillere, der har spillet over 30 ELO-ratede partier og som har over 2100 i rating såvel på den danske ratingliste som på FIDE's ELO-liste.

Ratingdifference udregnes som forskellen mellem gennemsnittet af spillernes danske ratingtal og gennemsnittet af spillernes ELO-tal.

4.5.6.2. Justering af ratingtal

For ratingdifference mindre end 25 foretages ingen justering.

For ratingdifference større end eller lig med 25 er justeringstallet det nærmeste tal, som ender på 5 eller 0.

Idet N er justeringstallet, foretages justering af de enkelte spilleres danske ratingtal (opad eller nedad) som følger:

- Over ratingtal 2250 justeres med N
- Ratingtal 2241-2250 justeres med N-1
- Ratingtal 2231-2240 justeres med N-2
- ...
- Ratingtal 2101-2110 justeres med N-15

Hvis ratingtal efter justering har en værdi på under 2100, forhøjes disse til tallet 2100.

Ratingtal på under 2100 justeres ikke. Ratingtal justeres kun for spillere omfattet af 4.5.6.1(a).

Justeringen foretages på en bestemt dato i perioden 1.-15. august, valgt af RKF under hensyntagen til igangværende turneringer.

4.5.7. Tabeller til ratingberegning

TABEL 1 - FORVENTET SCORE

D	P(D)		D	P(D)		D	P(D)	
	H	L		H	L		H	L
0-3	.50	.50	122-129	.67	.33	279-290	.84	.16
4-10	.51	.49	130-137	.68	.32	291-302	.85	.15
11-17	.52	.48	138-145	.69	.31	303-315	.86	.14
18-25	.53	.47	146-153	.70	.30	316-328	.87	.13
26-32	.54	.46	154-162	.71	.29	329-342	.88	.12
33-39	.55	.45	163-170	.72	.28	343-357	.89	.11
40-46	.56	.44	171-179	.73	.27	358-374	.90	.10
47-53	.57	.43	180-188	.74	.26	375-391	.91	.09
54-61	.58	.42	189-197	.75	.25	392-411	.92	.08
62-68	.59	.41	198-206	.76	.24	412-432	.93	.07
69-76	.60	.40	207-215	.77	.23	433-456	.94	.06
77-83	.61	.39	216-225	.78	.22	457-484	.95	.05
84-91	.62	.38	226-235	.79	.21	485-517	.96	.04
92-98	.63	.37	236-245	.80	.20	518-559	.97	.03
99-106	.64	.36	246-256	.81	.19	560-619	.98	.02
107-113	.65	.35	257-267	.82	.18	620-735	.99	.01
114-121	.66	.34	268-278	.83	.17	over 735	1.0	.00

D er ratingforskellen. **P(D)** er den tilsvarende forventede score, hvor **H** er den højere ratedes forventede score og **L** er den lavere ratedes forventede score.

TABEL 2 - RATINGFORSKELLE

P	D(P)	P	D(P)	P	D(P)	P	D(P)	P	D(P)
1.0	*	.80	240	.60	72	.40	-72	.20	-240
.99	677	.79	230	.59	65	.39	-80	.19	-251
.98	589	.78	220	.58	57	.38	-87	.18	-262
.97	538	.77	211	.57	50	.37	-95	.17	-273
.96	501	.76	202	.56	43	.36	-102	.16	-284
.95	470	.75	193	.55	36	.35	-110	.15	-296
.94	444	.74	184	.54	29	.34	-117	.14	-309
.93	422	.73	175	.53	21	.33	-125	.13	-322
.92	401	.72	166	.52	14	.32	-133	.12	-336
.91	383	.71	158	.51	7	.31	-141	.11	-351
.90	366	.70	149	.50	0	.30	-149	.10	-366
.89	351	.69	141	.49	-7	.29	-158	.09	-384
.88	336	.68	133	.48	-14	.28	-166	.08	-401
.87	322	.67	125	.47	-21	.27	-175	.07	-422
.86	309	.66	117	.46	-29	.26	-184	.06	-444
.85	296	.65	110	.45	-36	.25	-193	.05	-470
.84	284	.64	102	.44	-43	.24	-202	.04	-501
.83	273	.63	95	.43	-50	.23	-211	.03	-538
.82	262	.62	87	.42	-57	.22	-220	.02	-589
.81	251	.61	80	.41	-65	.21	-230	.01	-677

P er den opnåede procentuelle score. **D(P)** er den tilsvarende forskel i rating.

Tabel 3 - Forventet score for 6-mandsgruppe m. ratingdifference under 200

Ratingforskel		Forventet score		Ratingforskel		Forventet score	
Fra	Til	Over	Under	Fra	Til	Over	Under
0	3	2,50	2,50	84	91	3,20	1,80
4	10	2,55	2,45	92	98	3,30	1,70
11	17	2,60	2,40	99	106	3,35	1,65
18	25	2,70	2,30	107	113	3,40	1,60
26	32	2,75	2,25	114	121	3,45	1,55
33	39	2,80	2,20	122	129	3,50	1,50
40	46	2,85	2,15	130	137	3,60	1,40
47	53	2,90	2,10	138	145	3,65	1,35
54	61	3,00	2,00	146	153	3,70	1,30
62	68	3,05	1,95	154	162	3,75	1,25
69	76	3,10	1,90	163	170	3,80	1,20
77	83	3,15	1,85				

Ratingforskel er differencen (uden fortegn) mellem gruppens gennemsnit og den enkelte spiller. **Over/Under** er forventet score for spilleren, hvis denne har et ratingtal **Over/Under** gruppens gennemsnit.

Tabel 4 - Forventet score for 8-mandsgruppe m. ratingdifference under 200

Ratingforskel		Forventet score		Ratingforskel		Forventet score	
Fra	Til	Over	Under	Fra	Til	Over	Under
0	3	3,50	3,50	84	91	4,45	2,55
4	10	3,60	3,40	92	98	4,55	2,45
11	17	3,65	3,35	99	106	4,60	2,40
18	25	3,75	3,25	107	113	4,70	2,30
26	32	3,80	3,20	114	121	4,80	2,20
33	39	3,90	3,10	122	129	4,85	2,15
40	46	4,00	3,00	130	137	4,95	2,05
47	53	4,05	2,95	138	145	5,00	2,00
54	61	4,15	2,85	146	153	5,10	1,90
62	68	4,20	2,80	154	162	5,20	1,80
69	76	4,30	2,70	163	170	5,25	1,75
77	83	4,40	2,60	171	179	5,35	1,65

Ratingforskel er differencen (uden fortegn) mellem gruppens gennemsnit og den enkelte spiller. **Over/Under** er forventet score for spilleren, hvis denne har et ratingtal **Over/Under** gruppens gennemsnit.

4.6. Kamp- og dommerlicens

Indledning

Der findes i Dansk Skak Union 2 former for dommere.

Personer med dommerlicens 2 (Herefter benævnt D-II) har gennemført en uddannelse, som gør dem i stand til at dømme et skakparti. Dvs. de har opnået et indgående kendskab til FIDE's regler for skak.

Personer med dommerlicens 1 (Herefter benævnt D-I) har desuden gennemført en uddannelse, som gør dem i stand til at forestå afviklingen af en koordineret turnering. Dvs. de har opnået et indgående kendskab til Dansk Skak Unions turneringssystemer, DM-reglementet, samt korrektions- og ratingberegning.

4.6.1. Erhvervelse af licens

4.6.1.1. Særlig uddannelse, bestående af

Kursus:

Som kvalificerede kurser betragtes Dansk Skak Unions dommerkursus. Henholdsvis "Dommerkursus I" og "Dommerkursus II"

Der kræves deltagelse i mindst et kursus, med bestået skriftlig prøve.

Praksis:

Dommerlicens I: Der kræves erklæring fra en licenshavende dommer, som har fulgt aspirantens virke, om at aspiranten tilfredsstillende har ledet mindst 2 grupper i en koordineret EMT.

Dommerlicens II: Der kræves erklæring fra en licenshavende kamp- eller dommer, som har fulgt aspirantens virke, om at aspiranten tilfredsstillende har ledet mindst 2 holdkampe eller varetaget hvervet som kamplleder for en gruppe i en koordineret turnering.

4.6.1.2. Særlig tildeling

FU kan tildele en ansøger licens i særlige tilfælde og i tilfælde, hvor det godtgøres, at en aspirant på fuld tilfredsstillende måde har ledet mindst to turneringer, og at han skønnes at have et solidt kendskab til gældende regler og fortolkninger; normalt efter indstilling fra ansøgerens hovedkredsformand.

4.6.2. Fortabelse af licens

I tilfælde, hvor FU konstaterer tilsidesættelse af regler og vejledninger, kan dommerlicensen inddrages. Licensen kan generhverves efter reglerne i pkt. 4.6.1.1.

4.6.3. Administration

Denne ordning administreres af FU på basis af følgende materiale:

- ♣ Lister over deltagere i kvalificerede kurser, indsendt af kursuslederen.
- ♣ Erklæringer om tilfredsstillende praksis i henhold til punkt 4.6.1.1.
- ♣ Ansøgninger i henhold til punkt 4.6.1.2.

FU kan give bemyndigelse til varetagelse af dele af administrationen.

4.6.4. Registrering

Efter bestået kursus udleveres licensbevis til aspiranten, som bevis for at han kan fungere som aspirant i en holdkamp, respektive koordineret EMT.

Når aspiranten har haft tilfredsstillende praksis i henhold til punkt 4.6.1.1, underskriver den licenshavende dommer aspirantens licensbrev.

Inddragelse af licens meddeles den pågældende pr. anbefalet brev, samtidig underrettes hovedkredsformanden pr. brev.

4.7. FIDE's internationale titel- og ratingregler

I dette afsnit bringes uddrag af FIDE's "Title Regulations" og FIDE's "Rating Regulations".

Afsnittet bestræber sig på at give de nødvendige betingelser for at afvikle titelturneringer og rate turneringer efter FIDE's internationale ratingsystem.

Afsnittet kan ikke anvendes af titelaspiranter til kontrol af normmuligheder, idet FIDE stiller yderligere krav til kombinationen af normer. Titelaspiranter kan få nærmere information af Ratingkomitéen eller forretningsudvalget.

Hele titelregulativet og regler for beregning af international rating findes i "FIDE Handbook". FIDE ændrer disse krav med mellemrum, og arrangører af internationale turneringer og internationalt ratingberettigede turneringer bør rekvirere FIDE's aktuelle titelregulativ ved henvendelse til Dansk SkakDommerforening, Dansk Skak Unions sekretær eller ratingkomiteen. Dansk Skak Unions Støtteforening har udgivet "Vejledning for arrangører af internationale turneringer" som kan anbefales.

4.7.1. Opnåelse af ELO-rating:

En urated spiller kommer på FIDE's internationale ratingliste, hvis han leverer en ratingpræstation på mindst 1201 i mindst 9 partier i ELO-ratede turneringer mod ELO-ratede modstandere.

De 9 partier behøver ikke at være spillet i én turnering. Partier fra flere turneringer kan "lægges sammen". Dog skal spilleren have mødt mindst 3 ELO-spillere i hver turnering. En spiller har 8 ratingperioder (2 år), til at samle de 9 partier i.

4.7.2. Krav til ELO-ratede turneringer

- I lukkede turneringer skal mindst 1/3 af spillerne have rating og altid mindst 4.
- Turneringen skal afvikles indenfor en periode af maksimalt 90 dage, dog undtaget holdmesterskaber.
- Maksimalt 3 runder pr. dag; dog højst 12 timers spilletid pr. dag.
- Ikke-spillede partier og partier mod computere tæller ikke med.
- Partier mod uratede spillere tæller ikke med. Dog gælder at i alle mod alle turneringer tæller alle spillere, som har scoret mindst 1 point.

♣ Samlet betænkningstid på min. 120 minutter pr. parti (eller min. 90 minutter plus 30 sekunder pr. træk)

♣ Rygning i spillelokalet er ikke tilladt.

4.7.3. ELO rating af danske turneringer

En dansk turnering vil kun blive ELO-ratet, hvis turneringen er annonceret i Skakbladet med angivelse af den skal ELO-rates, eller anmeldt til RK senest én uge inden turneringens start. Hvis en turnering vil blive ELO-ratet, skal det oplyses i indbydelsen af hensyn til spillerne.

Senest tre dage efter turneringens afslutning skal arrangøren sende en kopi af indberetningen til RKF til ratingkomite@skak.dk.

4.7.4. Krav til titelturneringer:

FIDE har bl.a. følgende internationale titler indenfor nærskak:

- ♣ Stormester (GM)
- ♣ International Mester (IM)
- ♣ FIDE Mester (FM)
- ♣ Kandidat Mester (CM)
- ♣ Kvindelig Stormester (WGM)
- ♣ Kvindelig International Mester (WIM)
- ♣ Kvindelig FIDE Mester (WFM)
- ♣ Kvindelig Kandidat Mester (WCM)

I forhold til ELO-ratede turneringer stilles der strengere krav til normgivende turneringer hvad angår spilletider og sammensætningen af deltagerne.

Rygning i spillelokalet er ikke tilladt.

Følgende titler kan ved betaling af en afgift til FIDE opnås ved på en offentliggjort ELO-liste at have et ratingtal på minimum:

- FIDE Mester (FM)
- Kandidat Mester (CM)
- Kvindelig FIDE Mester (WFM)
- Kvindelig Kandidat Mester (WCM)

Titelafgiften for ovennævnte afholdes af spilleren selv.

Skakhåndbogen – Afsnit 4

REGLEMENT FOR DM OG KOORDINEREDE TURNERINGER

For turneringer til opnåelsen af normer til titlerne som Stormester (GM og WGM) og International mester (IM og WIM) gælder følgende grundlæggende regler:

- ♙ Højest to partier pr. dag
- ♙ Samlet betænkningstid på min. 120 minutter (eller min. 90 minutter plus 30 sekunder pr. træk)
- ♙ Minimum 9 partier
- ♙ Turneringen må maksimalt strække sig over 90 dage (dog undtaget holdturneringer)
- ♙ Turneringen må ikke være en individuel match
- ♙ Der skal være en International dommer med det overordnede ansvar for turneringen
- ♙ Partier der ikke tæller:
  - Imod computere
  - Bedømte partier
  - På forhånd opgivne partier
  - Imod spillere fra forbund der er midlertidigt udelukkede fra FIDE eller ikke er medlem af FIDE

Krav til deltagere:

I alle turneringer tages udgangspunkt i modstandernes gennemsnitsrating.

Følgende krav til denne gruppe skal være opfyldte, for at en norm er gyldig:

- ♙ Mindst 80 % skal have et ELO-tal på 1601 eller mere.
- ♙ Mindst 1/3 af deltagerne skal være udlændinge.
- ♙ Mindst 3 nationer skal være repræsenteret.

Modstandernes gennemsnitsrating:				
9 runder, inkl. 5 titel-holdere (dog ikke CM og WCM), minimum 7 ELO-ratede				
Point	GM-norm	IM-norm	WGM-norm	WIM-Norm
7.5	2328-2380	2178-2230	2128-2180	1978-2030
7	2381-2434	2231-2284	2181-2234	2031-2084
6.5	2435-2475	2285-2325	2235-2275	2085-2125
6	2476-2520	2326-2370	2276-2320	2126-2170
5.5	2521-2557	2371-2407	2321-2357	2171-2207
5	2558-2600	2408-2450	2358-2400	2208-2250
4.5	2601-2643	2451-2493	2401-2443	2251-2293
4	2644-2680	2494-2530	2444-2480	2294-2330
3.5	2681-2725	2531-2575	2481-2525	2331-2375
Øvrige krav:	Min. 3 GM'ere	Min. 3 IM'ere, eller 2 GM'ere	Min. 3 GM/IM/WGM	Min 3 WIM eller 2 GM / IM / WGM / FM
Præstationsrating	Min. 2601	Min. 2451	Min. 2401	Min. 2251

Ratinggennemsnittet findes ved at summere samtlige modstanderes ratingtal og derefter dividere med antallet af modstandere. Gennemsnittet afrundes til nærmeste hele tal. 0,5 rundes opad. De to lavest ratede modstandere (evt. uratede) må sættes til hhv. 2250 (GM-norm), 2100 (IM-norm), 2050 (WGM-norm), 1900 (WIM-norm).

4.8. Vejledning for turneringsarrangører

I bestemmelser for øvrige med EMT koordinerede turneringer findes to typer af turneringer:

Åbne turneringer

Denne turneringstype skal være åben for alle Dansk Skak Unions medlemmer.

Lukkede turneringer

Ved denne turneringstype fastlægger arrangørerne udvælgelseskriterier, f.eks. medlemskab af en eller flere navngivne klubber, de 32 højest ratede tilmeldte spillere osv.

Nedenfor er i nogenlunde kronologisk rækkefølge opremset en del af de ting arrangørerne skal være opmærksomme på.

Spilledatoer

Spilledatoer bør fastlægges på et så tidligt tidspunkt som muligt, gerne et år før turneringen. Husk, at få turneringen optaget i Skakkalenderen.

Indskud

Ved fastsættelse af indskuddets størrelse skal man være opmærksom på EMT-afgiften.

Sidste tilmeldingsdato

Sidste tilmeldingsdato bør ikke ligge for tæt på datoen for første runde, idet ekspeditionstiden ved ratingkartoteksføreren er ca. en uge.

Indbydelse

Ved åbne turneringer skal indbydelsen bekendtgøres for alle hovedkredsens klubber mindst en måned før anmeldelsesfristens udløb. Indbydelsen bør herudover optages i Skakbladet.

Ved lukkede turneringer er der intet krav om offentliggørelse af indbydelsen. For lukkede turneringer skal udvælgelseskriterierne fremgå af indbydelsen.

Indbydelsen bør indeholde følgende oplysninger:

- Spillested med tilstrækkelig adresse.
- Spilledage og spilletidspunkter, helst også for hængepartier.
- Turneringssystem og gruppeinddeling.
- Betænkningstid, skal offentliggøres hvis den er forskellig fra det normale (jf. afsnit 4.1 § 12), ellers er det ikke nødvendigt.
- Hvis der ikke findes røgfri lokaler skal dette fremgå. I Skakbladet markeres dette med et ”÷” ved turneringens navn.
- Hvis arrangøren ønsker turneringen ELO-ratet skal det fremgå.
- Tilmeldingsfrist, indskud inkl. EMT-afgift og hvortil tilmelding skal ske.

Dommere

Arrangørerne skal udpege dommere, hvoraf mindst en skal have unionens dommerlicens I, mens de øvrige skal have bestået den teoretiske del af dommeruddannelsen.

Turneringskomite

Arrangørerne udpeger en turneringskomite bestående af tre medlemmer, som alle skal have unionens dommerlicens I.

Anmeldelse af turneringen

En uge inden turneringens start indsendes en anmeldelse af hvilke spillere som spiller med i turneringen.

Anmeldelseslisten sendes til RKF på mail kartotek@skak.dk påført samtlige spilleres navn, klub, fødselsdato og evt. telefonnummer på spillerne.

For nye spillere påføres ratingtal i overensstemmelse med ratingreglementets § 4.5.5.

Varer turneringen under 10 uger, returnerer RKF tilmeldingslisterne inden en uge sammen med EDB-udskrift med alle deltagere i turneringen opstillet i ratingorden.

Varer turneringen 10 uger eller mere, opbevarer RKF listerne under turneringen. En uge før sidste runde meddeles dette til RKF, der herefter returnerer listen påført aktuelle ratingtal.

Gruppeinddeling og lodtrækning

Ved gruppeinddeling og lodtrækning skal det påses, at indbydelsesreglerne overholdes.

EMT-afgift

Inden første runde indsendes den opkrævede EMT-afgift til unionens kasserer.

Reglement

Eksempel:

Turneringen afvikles efter DSU's -reglement for koordinerede turneringer og partierne afvikles efter FIDE's regler for skak

Herudover er oplysninger om betænkningstid, spilletider, hængepartier, udsatte partier, præmier, dommer og turneringskomite relevante.

Præmier

Antallet, størrelsen og fordelingen af præmier skal fastsættes og offentliggøres senest anden turneringsdag.

4.9. Dansk Skak Unions turneringssystemer

4.9.1. Monrads turneringssystem

Ved turneringens begyndelse ordnes deltagerne ved lodtrækning i nummerorden. Efter hver runde foretages en omplacering, idet de spillere, der har flere point, rykker op foran de spillere, der har færre point. Uafgjorte partier regnes, indtil partierne er færdigspillede, for remis. Rundelægningen kan dog tidligst finde sted efter udløbet af det officielt fastsatte tidspunkt for afvikling af hængepartier.

I hver runde skal den bedst placerede spiller, spille mod den nærmest følgende han ikke har mødt. Næste spiller skal ligeledes møde den nærmest følgende, han ikke har mødt osv. Om nødvendig foretages en ombytning af de lavest placerede spillere for at undgå at to spillere kommer til at spille flere partier mod hinanden. Hvid har den spiller, der i de hidtil spillede partier har haft hvid færre gange end modstanderen. Har de to spillere haft hvid lige mange gange, skal den lavest placerede spiller have hvid.

Udgår et lige antal spillere af turneringen matches disse i resten af turneringen. Udgår et ulige antal spillere, indgår den først udtrådte i rundelægningen som den lavest placerede, medens de øvrige udtrådte matches i resten af turneringen.

4.9.2. Gode råd ved brug af Monrads turneringssystem.

Arbejdet med rundelægningen lettes gennem brugen af rundekort:
(Rundekort kan købes i Dansk Skaksalg)

Nr:	Navn:			Klub:			
Klasse:	Gruppe:			Rating:		ELO:	
Runde:	1	2	3	4	5	6	7
Modstander Nr.:							
Farve:							
Resultat:							
Point i alt:							
Placering:							

Turneringens forløb

Ved turneringens start udfyldes rundekortet med deltagerens navn og nr. (lodtrækningsnummer), samt evt. klasse og gruppebetegnelse.

1. runde

Forud for første runde udfyldes i spalten under "1. Runde" rubrikkerne med modstandernummer og farve.

I 1. runde spiller nr. 2 hvid mod nr. 1, nr. 4 hvid mod nr. 3 osv.

2. og følgende runder

Ved rundelægningen foretager dommeren følgende:

Rubrikken “point i alt” udfyldes. (Hængepartier sættes til $\frac{1}{2}$ point indtil de er afviklede, hvorefter rubrikken bringes i overensstemmelse med det endelige resultat).

Derefter omplaceres spillerne. Dette sker ved først at sortere kortene op efter “point i alt” og derefter inden for hver pointgruppe efter placering ved forrige rundelægning. Ved omplacering efter 1. runde benyttes lodtrækningsnummeret, efter 2. runde benyttes placering efter 1. runde osv.

Derved findes spillernes øjeblikkelige placering, der noteres nederst i kolonnen under den sidst spillede runde.

Derefter foretages rundelægningen; nr. 1 spiller mod den bedst placerede, han ikke tidligere har mødt osv.

De første runder i en turnering går normalt op uden problemer, men ved de sidste runder kommer man ofte ud for, at en af de lavest placerede spillere har mødt de resterende i gruppen. Det er da nødvendigt at foretage en ombytning. I denne ombytning indgår de resterende spillere i gruppen samt det sidst sammensatte par. Er det ikke ved en ombytning af disse spillere muligt at skaffe nye modstandere til alle, medtages det næstsidst sammensatte par osv. indtil gruppen “går op”.

Selvom spillerne ombyttes ved rundelægningen beholder de deres placering.

I nogle tilfælde kan man komme ud for, at det ikke er muligt at lægge en runde. Det er ved bestemte kombinationer af deltagerantal, rundeantal og spillernes resultater. For at undgå dette bør man kontrollere den efterfølgende runde inden runden sættes i gang.

6 deltagere: 4 runde kontrolleres *inden* 3. runde sættes i gang

8 deltagere: 5 runde kontrolleres *inden* 4. runde sættes i gang

10 deltagere: 6 runde kontrolleres *inden* 5. runde sættes i gang

12 deltagere: 7 runde kontrolleres *inden* 6. runde sættes i gang

14 deltagere: 8 runde kontrolleres *inden* 7. runde sættes i gang

16 deltagere: 9 runde kontrolleres *inden* 8. runde sættes i gang

4.9.3. Dansk Schweizer

Indledning

Dansk Schweizer tilsigter ud fra kendskabet til spillerens styrke, at optimere rundelægningen så flest mulige præmiepladser afgøres med færrest muligt antal runder. Det opnås ved en tilnærmning til cup-systemet, så den svageste halvdel af en given pointgruppe, så vidt muligt sorteres fra. Men samtidig tilstræbes mindst mulig styrkeforskel i en given runde.

Det opnås ved at tildele spillerne startnumre efter styrke. Sortere gruppen af spillere i en stærk og svag halvdel. Målet med frasortering af svageste halvdel opnås nu ved, at lade alle spillere i den stærke halvdel møde spillerne i den svage halvdel. Målet om mindst mulig styrke forskel i en given runde opnås ved, at lade den stærkeste spiller i den stærke halvdel møde den stærkeste spiller i den svage halvdel.

Hvis en pointgruppe har et ulige antal spillere, skal man forestille sig, at man supplerede gruppen med en spiller fra den nærmest følgende gruppe. Denne spiller skal så møde den midterste spiller i den oprindelige gruppe. Af en række praktiske grunde håndteres situationen ved i stedet for at supplere op, at lade den midterste spiller være flyder.

Kan et par ikke mødes fordi de har mødt hinanden før, foretages der omrokeringer, der tilgodeser de to overordnede mål mest muligt. Det opnås ved først at foretage omrokeringer i den svage halvdel af en pointgruppe, herefter omrokering mellem svag og stærk halvdel.

Med ovenstående in mente skulle det være lidt lettere, at gå til selve reglementet.

Generelt

- 1.1 Uafgjorte partier regnes indtil de er færdigspillede for remis.
- 1.2 Ingen spiller må møde den samme spiller to gange.
- 1.3 Udtræder en spiller af turneringen udgår han af rundelægningen.

Ulige antal spillere

- 2.1 Når der er et ulige antal spillere i turneringen, indgår en spiller ”X”, som svageste spiller i rundelægningen.
- 2.2 Spilleren der møder X tildeles 1 point i runden og regnes for at have spillet hvid.

Seedning / lodtrækning

- 3.1 De tilmeldte spillere tildeles fortløbende startnumre, således at den stærkeste får nr. 1, den næststærke nr. 2 osv.

Rundelægning – opdeling i pointpuljer

- 4.1 Før hver runde opdeles spillerne i pointpuljer. Indenfor hver point-pulje, sorteres spillerne efter startnumre.
- 4.2 Parringen foretages fra top mod bund, dvs. øverste pointpulje parres først, herefter næstøverste pointpulje osv.

Rundelægning – lægning af pointpuljen

- 5.1 Pointpuljen deles i to lige store grupper med de stærke i gruppe a og de svage i gruppe b. I hver gruppe skal spillerne stå i startnummerorden. Hvis ulige antal spillere vælges flyder efter retningslinjerne i punkt 6.
- 5.2 Der foretages alle de mulige sammensætninger i den rækkefølge reglementet foreskriver. Den løsning, som imødekommer flest mulige farvepræferencer, jf. afsnittet omkring ”Supplerende regler for farvefordeling”, vælges som den endelige løsning.
- 5.3 Kan en parring ikke foretages efter 5.3, fordi de parrede spillere tidligere har mødt hinanden, foretages ændringer efter følgende mønster:

 Flyt nærmeste lavere spiller i b op, flyt næstnærmeste spiller i b op osv. indtil løsning.

 Opløs nærmeste forudgående parring og ændrer rækkefølgen efter 1, indtil løsning.

 Er det ikke muligt, lægges spillerne i deres oprindelige rækkefølge.

 Flyt laveste spiller i a over i b som øverste spiller, flyt øverste spiller i b over i a som laveste spiller, flyt næstøverste spiller i b over i a som laveste spiller osv. indtil løsning.

Flyt næstlaveste spiller i a over i b som øverste spiller osv. indtil løsning.

 Ombyt to eller evt. flere spillere mellem a og b indtil løsning.

 Giver dette ingen løsning, lægges spillerne i deres oprindelige rækkefølge.

Vælg flydere eller alternative flydere efter reglerne i 6.2 og 6.3.

 Fortsæt indtil løsning.

 Er der ingen løsning, parres alle spillerne i puljen som flydere.

- 5.4 Inden parringen af næste pulje parres flyderne.

Læg flyderne i deres oprindelige rækkefølge.

Øverste flyder parres med nærmeste lavere spiller han ikke tidligere har mødt, næstøverste flyder parres med nærmeste spiller han ikke tidligere har mødt osv.

Kan en spiller ikke parres, opløses nærmeste forudgående parring af flyder fra samme pointpulje osv.

Giver dette ingen løsning, vælges alternativ flyder efter 6.3.

Giver dette ingen løsning, anvendes reglerne i 8.

Flydere

6.1 I pointpuljer med ulige antal spillere er den midterste spiller flyder.

6.2 I pointpuljer med lige antal spillere er de to midterste eventuelle flydere.

6.3 Skal der vælges alternativ gøres det efter følgende mønster:

- Stærkeste flyder ombyttes opefter, indtil evt. løsning;
Næststærkeste flyder ombyttes opefter, indtil evt. løsning og så videre.
- Svageste flyder ombyttes nedefter, indtil evt. løsning;
Næstsvageste flyder ombyttes nedefter, indtil evt. løsning osv.
- Den nærmeste spiller over og den nærmeste spiller under de oprindelige vælges som flydere sammen med de oprindelige.
- Suppler op efter 3 indtil løsning.
- Alle spillere i puljen er flydere.

Bemærk: Har flyderen præference for hvid og kan møde flere spillere fra pointpuljen med præference for sort, så vælges en spiller med stærk præference frem for en spiller med svag præference.

Farvefordeling

7.1 I første runde har svageste spiller i gruppe b hvid, næstsvageste sort osv.

7.2 I de efterfølgende runder skal spilleren med færrest hvide partier have hvid.

7.3 Har spillerne haft lige mange hvide partier, skal den spiller have hvid, der i forrige runde havde sort; hvis spillerne havde samme farve, skal den spiller have hvid, der i to forudgående runder har haft færrest gange hvid, dernæst tre forudgående runder osv.

7.4 Giver dette ingen løsning, skal spilleren med flest point, eller i tilfælde af pointlighed den stærkeste spiller, have modsat farve af hans farve i forudgående runde.

Supplerende regler for farvefordeling

Stærk præference forekommer i to tilfælde:

En spiller har spillet 2 partier mere med én farve end den anden farve – f. eks. efter 4 runder har en spiller haft 3 hvide og 1 med sort parti – så er der ”Stærk præference for sort til 5. runde”.

En spiller har de to seneste runder spillet med samme farve - f. eks. i de 2 første runder har en spiller i begge partier spillet med sort – så er der ”Stærk præference for hvid til 3. runde”.

En stærk farvepræference skal imødekommes med én enkelt undtagelse: I sidste runde må to spillere med over 50 % score mødes selv om en ”stræk præference” derved ikke imødekommes.

Svag præference forekommer i to tilfælde:

Efter alle ulige runder har spillerne et partier mere med én farve end den anden farve – f. eks. efter 5 runder har en spiller 3 gange spillet hvide og 2 gange sort – så er der ”svag præference for sort til 6. runde”.

En spiller har efter et lige antal runder spillet samme antal med hvid og med sort vil få en svag præference for den modsatte farve som seneste runde - f. eks. efter 4 runder med hvid, sort, hvid og sort – så er der ”svag præference for hvid til 5. runde”.

Ved rundelægning til 1. runde har ingen spiller nogen farvepræference. Derefter har alle spillere altid enten en stærk eller en svag farvepræference.

Særregler hvis nederste pulje/”gruppe” ikke kan parres

- 9.1 Har forudgående pulje flydere, opløses den sidste parring af flyder herfra, herefter næstsidste parring osv.

Giver dette ingen løsning, vælges alternativ flyder i forudgående pulje efter reglerne i 6.3.

Har forudgående pulje ingen flyder, vælges flydere i denne, først efter 6.2, herefter 6.3.

Når den forudgående puljes flydere valgt efter 9.1 eller 9.2 er parret, parres den nederste ”gruppe” af spillere som en pulje efter 5, hvor spillerne er opstillet efter point og startnumre.

Acceleration

- 10 Ønskes større kapacitet af systemet kan man i de første runder opdele turneringen i grupper efter styrke og herefter tildele svageste gruppe 0 point, næstsvageste gruppe 1 point osv. Herefter lægges turneringen traditionelt, startende med 4.1.

Fastholdes rundelægningspointene i hele turneringen bør der højst anvendes 4 grupper.

4.9.4. Vejledning for dommere ved Dansk Schweizer

I Dansk Schweizer søger man ud fra kendskabet til spillernes styrke, at styre parringen af spillere, så top og bund opgør i starten så vidt muligt undgås. Ligeledes søger man mod en finale mellem de to stærkeste spillere.

Denne målsætning søges opfyldt ved i starten at lade spillerne i den bedste halvdel møde spillerne i den svage halvdel, således at den øverste spiller i hver halvdel parres, og så fremdeles. Dette princip parres hver pointpulje i de efterfølgende runder ligeledes efter.

Da dette ikke altid kan lade sig gøre, søges eventuelle ændringer foretaget, så det oprindelige mål, at den stærke halvdel skal gå videre med fulde point, tilgodeses. Det vil sige, at ændringer så vidt muligt foretages enten mellem spillerne i den stærke halvdel eller mellem spillerne i den svage halvdel internt.

Rundekort

Rundekort med angivelse af modstandernummer, egen farve, resultat og totale antal point bør benyttes. Derimod behøver der ikke være en rubrik til placering, idet spillerens startnummer benyttes til rundelægningen under hele turneringen.

Rundelægning

I alle efterfølgende eksempler er tidligere modstander angivet i parentes.

Sortering af rundekort

Dommeren skal efter hver runde kontrollere, at rundekortene er rigtigt udfyldt, især hvad angår antallet af totalpoint.

Når hver runde er færdigspillet, sorteres kortene i puljer efter point, eventuelle hængepartier regnes for remis.

Indenfor hver pointpulje, sorteres kortene i orden efter startnumre, ligesom de opdeles i en stærk og en svag halvdel, henholdsvis gruppe a og b. Er der i puljen et ulige antal, er den midterste spiller flyder, det vil sige han parres særskilt efter, at puljen i øvrigt er færdigparret.

Parring

Ulige antal spillere i en pointpulje

Består pointpuljen af et ulige antal spillere er den midterste spiller jf. 6.1 flyder.

Eksempel:

Med 4½ point:

A(-)

B(-)

C(F,G)

D(-)

E(-)

Med 4 point:

F(C)

G(C)

H(-)

Spiller C er som den midterste spiller flyder, puljerne parres herefter:

A med D og B med E, flyderen C parres jf. 5.4 med den nærmeste lavere spiller han ikke tidligere har mødt, i dette tilfælde H, hvorefter næste pulje parres, i dette tilfælde F med G.

Ombytninger

Ifølge 5.2 skal spillerne i gruppe a (den stærke halvdel af pointpuljen) møde den stærkeste spiller i gruppe b (den svage halvdel af pointpuljen) som de ikke tidligere har mødt, eventuelle ombytninger foretages efter 5.3 nr. 1 til 8.

Eksempel 1

8 spillere A til H er i samme pointpulje

A(-)   E(-)

B(F,G)   F(B)

C(-)   G(B)

D(-)   H(-)

A parres først med E, B har tidligere mødt F og G, hvorfor H rykkes op og parres med B, C parres herefter med F og D parres med G.

Eksempel 2

8 spillere A til H er i samme pointpulje

A(-)	E(-)
B(F,G)	F(B)
C(-)	G(B,D)
D(G)	H(-)

A parres først med E. B har tidligere mødt F og G, hvorfor H rykkes op og parres med B. C skulle herefter være parret med F, men da D tidligere har mødt G, må denne parring opløses, hvorefter C parres med G og D parres med F.

Eksempel 3

8 spillere A til H er i samme pointpulje

A(-)	E(-)
B(F,G)	F(C)
C(-)	G(B,D)
D(F,G)	H(-)

A parres først med E, herefter parres B med H og C med F; da D tidligere har mødt G, opløses parringen C og F, men da D også tidligere har mødt F, må parringen A med E ligeledes opløses; herefter parres A med F, B med E, C med G og D med H.

Muliggør ombytninger i gruppe b ikke en parring af alle spillere i puljen foretages overflytninger fra gruppe a til gruppe b jf. 5.3 nr. 4 til 5.

Eksempel 4

6 spillere A til F i samme pointpulje

A(D,E)	D(A,B,C)
B(D)	E(A,C)
C(D,E)	F(-)

Da alle spillere i gruppe a har mødt D skal der ske overflytning. Først forsøges C ombyttet med D, hvorefter grupperne er:

A(D,E)	C(D,E)
B(D)	E(A,C)
D(A,B,C)	F(-)

A parres først med C, herefter B med E og D med F.

Eksempel 5

6 spillere A til F er i samme pulje

A(D,E,F)   D(A,B,C,E)

B(D,E)   E(A,B,C,D)

C(D,E)   F(A)

Da både D og E kun har en mulig modstander nemlig F, kan en løsning ikke findes ved omrokeringer i gruppe b eller ved overflytninger mellem gruppe a og b, hvorfor vi går til 5.2 nr. 6 og vælger flydere efter 6.2. De to midterste spillere C og D bliver flydere, restgruppen er herefter:

A(D,E,F)   E(A,B,C,D)

B(D,E)   F(A)

Da A har mødt E og F foretages ombytninger af B og E, hvorefter A parres med B og E parres med F.

Inden parringen af næste pulje parres flyderne, først C og derefter D.

Eksempel 6

Samme som ovenfor, hvor A yderligere har mødt B. Efter valg af flydere bliver puljen:

A(B,D,E,F)   E(A,B,C,D)

B(A,D,E)   F(A)

flydere er C og D.

Da A har mødt alle øvrige spillere i restpuljen, vælges alternative flydere efter 6.3, idet C først søges ombyttet med B, grupperne bliver herefter:

A(B,D,E,F)   E(A,B,C,D)

C(D,E)   F(A)

flydere er B og D.

Da A har mødt både E og F foretages ombytning af C og E, hvorefter A parres med C og E parres med F. Inden parringen af næste pulje parres flyderne, først B og derefter D.

Nederste pulje/"gruppe" kan ikke parres

Kan den nederste pulje/"gruppe" ikke parres anvendes reglerne i 9.1 eller 9.2.

Eksempel 7**Med 1½ point:**

A(-)

B(-)

C(-)

Med 1 point:

D(-)

E(F)

Med ½ point:

F(E)

B er som den midterste spiller flyder. A parres med C, flyderen B parres med den nærmeste lavere spiller han ikke tidligere har mødt, i dette tilfælde D; herefter kan de resterende spillere ikke parres, hvorfor vi jf. 9.1 må opløse parringen af forudgående puljes flyder, dvs. B mod D, B møder herefter næstnærmeste spiller, han ikke tidligere har mødt, dvs. E, herefter parres D med F.

Eksempel 8

Som ovenfor, hvor F yderligere har mødt D

Med 1½ point:

A(-)

B(-)

C(-)

Med 1 point:

D(F)

E(F)

Med ½ point:

F(D,E)

Som ovenfor parres A med C. Vi kan nu se, at B hverken kan møde D eller E, hvorfor han parres med F, hvorefter D parres med E.

Eksempel 9

Som ovenfor, hvor F yderligere har mødt B.

Med 1½ point:

A(-)

B(F)

C(-)

Med 1 point:

D(F)

E(F)

Med ½ point:

F(B,D,E)

Da F efter parringen af A med C har mødt de resterende spillere anvendes 9.11, hvorefter vi skal vælge alternativ flyder efter reglerne i 5.8.3. Det vil sige B søges først ombyttet med A. Herefter parres B med C, og som ovenfor skal flyderen dvs. A møde F, hvorefter D parres med E.

Eksempel 10

Med 2 point:

A(-)

B(-)

C(-)

D(-)

E(-)

Med 1½ point:

F(G,H)

G(F,H)

Med 1 point:

H(F,G)

Da spillerne F, G og H har spillet indbyrdes, kan parringerne ikke løses ved hjælp af kun én flyder fra gruppen med 1½ point, hvorfor vi jf. 6.3 nr. 3 vælger B og D som yderligere flydere sammen med C.

Herefter parres A med E, hvorefter flyderne parres, i dette tilfælde først B med F, herefter C med G og D med H. Når flyderne er parret er der i dette tilfælde ingen restgruppe at parre.

Eksempel 11

Med 2½ point:

A(-)

B(-)

C(-)

Med 2 point:

D(E,F,G)

E(D,F,G,H)

F(D,E,G)

G(D,E,F)

H(E)

Skakhåndbogen – Afsnit 4

REGLEMENT FOR DM OG KOORDINEREDE TURNERINGER

I praksis vil man her starte med at undersøge problemerne i den nederste pulje. Det konstateres herved, at D, F og G alle kun har en mulig modstander nemlig H, samt at E har mødt alle i den nederste pulje, man kan derfor umiddelbart slutte, at vi mindst skal have tre flydere fra den forudgående pulje, hvilket i dette tilfælde vil sige A, B og C.

Først parres flyderne, dvs. A med D, B med E og C med F; herefter parres nederste "gruppe", dvs. G med H.

Sluttelig skal bemærkes; når en pointpulje er parret, kan denne først opløses, hvis puljens eventuelle flydere og de efterfølgende spillere på ingen måde kan parres; når en flyder er parret, kan denne parring først opløses, hvis eventuelle efterfølgende flydere og spillere på ingen måde kan parres.

Farvefordeling

12 spillere A til L er i samme pulje, tidligere farve er angivet efter spillerne.

A	(-)SHSHS	G	(-)HSHSH
B	(-)HSHSH	H	(-)HSHSH
C	(-)HSSHH	I	(-)HSHSH
D	(-)HHSSH	J	(-)HSHSH
E	(-)SHHSH	K	(-)HSHSH
F	(-)HSHSH	L	(-)HSHSH

A skal have hvid mod G, da A færrest gange tidligere har haft hvid.

B skal have hvid mod H, da de tidligere har haft lige mange hvide, og da B i forrige runde havde sort mens H havde hvid.

C skal have sort mod I, da de tidligere har haft lige mange hvide, og da C i de forrige runder har haft hvid en gang mere end I.

D skal have hvid mod J, da de tidligere har haft lige mange hvide, og da D i de tre forrige runder har haft hvid en gang færre end J.

E skal have sort mod K, da de tidligere har haft lige mange hvide, og da E har haft hvid en gang mere end K i de fire forrige runder.

F skal have sort mod L, da deres farvefordeling i de forrige runder har været ens, og da F som den stærkeste skal have modsat farve af hans farve fra forrige runde.

Princippet ses at være følgende:

Først optælles spillernes hvide partier, og den spiller der tidligere har haft hvid færrest gange skal have hvid; har de haft lige mange hvide partier, tæller man deres hvide partier op, idet man starter med den sidste runde, indtil den ene spiller har haft hvid en gang færre end modstanderen, hvorefter han skal have hvid; giver dette ingen løsning skal den stærkeste spiller have modsat farve af den farve han havde i den forrige runde. Dette farvefordelingsprincip er valgt for så vidt muligt at undgå, at en spiller får samme farve tre gange i træk.

4.9.5. FIDE Schweizer

Schweizersistem baseret på rating.

Godkendt af FIDE's generalforsamlinger 1992, 1997 og 1998

A Indledende bemærkninger og definitioner

A1 Rating

Det er tilrådeligt at checke alle ratingtal som spillerne selv har oplyst. Hvis intet pålideligt ratingtal kendes for en spiller, bør dommeren foretage et så nøjagtigt skøn som muligt før turneringens start. (for at konvertere tysk Ingo eller britisk BCF brug formlen: $\text{Rating} = 2840 - 8 \times \text{INGO} = 600 + 8 \times \text{BCF}$)

A2 Rækkefølge

Ved rundelægning rangeres spillerne efter:

- Score
- Rating
- FIDE-titel (IGM, WGM, IM, WIM, FM, WFM, ubetitlet)
- Alfabetisk (med mindre det på forhånd er oplyst at dette kriterium er erstattet af et andet)

Rækkefølgen før første runde (når alles score selvfølgelig er nul) bruges til at bestemme startnumrene: Den øverste får nr. 1 osv.

A3 Pointpuljer

Spillere med lige mange point udgør en homogen pointpulje. Spillere som ikke blev parret i deres egen pointpulje, flyttes ned i den næste pointpulje som herefter vil være heterogen. Når en heterogen pointpulje parres, skal disse nedflyttede spillere altid parres først hvis det er muligt. Den tilbageværende pointpulje behandles altid som en homogen pulje.

En heterogen pointpulje hvor mindst halvdelen af spillerne er flyttet ned fra en højere pointpulje, skal også behandles som en homogen pulje.

A4 Flydere

Når en heterogen pointpulje lægges, vil spillere med forskellig score blive parret.

For at sikre at dette ikke sker for de samme spillere igen i næste runde, markeres dette på rundekortene. Spilleren med den højeste score får en nedflyder (↓), spilleren med den laveste score får en opflyder (↑).

A5 Oversiddere

Hvis antallet af spillere er (eller bliver) ulige, vil en spiller skulle sidde over. Denne spiller sidder over og tildeles ingen modstander, ingen farve, 1 gevinst og en nedflyder.

A6 Undergrupper

Ved rundelægningen inddeles hver pointpulje i to undergrupper kaldet S1 og S2.

I en heterogen pointpulje indeholder S1 alle spillere som er flyttet ned fra en højere pointpulje.

I en homogen pointpulje indeholder S1 den øverste halvdel (rundet ned) af spillerne i pointpuljen.

Antallet af spillere i S1 angives med ”p” som angiver det antal parringer der skal udføres.

I begge tilfælde indeholder S2 alle de andre spillere i pointpuljen.

I både S1 og S2 skal spillerne rangeres i henhold til A2.

A7 Farvedifferencer og farvepræferencer

Farvedifferencen for en spiller er antallet af spillerens partier med hvid minus antallet af spillerens partier med sort. Efter en runde kan farvepræferencen bestemmes for hver spiller.

En absolut farvepræference opstår når en spillers farvedifference er større en 1 eller mindre end -1, eller hvis en spiller har haft samme farve brikker i de to seneste runder. Præferencen er hvid når farvedifferencen er < 0 eller hvis de sidste to partier var med Sort, ellers er præferencen sort. I dette tilfælde skrives den obligatoriske farve på rundekortet allerede nu. (Denne regel gælder ikke når man parrer spillere med over 50 % score i sidste runde).

En stærk farvepræference opstår når en spillers farvedifference er forskellig fra nul. Præferencen er hvid når farvedifferencen er < 0 , ellers er sort.

En svag farvepræference opstår når en spillers farvedifference er nul, idet præferencen så er den modsatte farve af hvad spilleren havde i runden før. I dette tilfælde skrives farvepræferencen som +0 eller -0 afhængig af farven i foregående parti (henholdsvis Hvid og Sort).

Før første runde afgøres én spillers farvepræference (ofte den øverste spillers) ved lodtrækning.

A8 Definitionen af ”x”

Antallet af mulige parringer der ikke opfylder alle farvepræferencer i en pointpulje, enten homogen eller heterogen, repræsenteres af symbolet x.

x kan beregnes som følger:

h = antallet af spillere med præference for Hvid.

s = antallet af spillere med præference for Sort.

q = antallet af spillere i pointpuljen divideret med 2 afrundet opad.

Hvis $s > h$, så er $x = s - q$. Ellers er $x = h - q$.

A9 Omflytninger og Ombytninger

 For at lave en fornuftig rundelægning er det ofte nødvendigt at ændre rækkefølgen i S2. Reglerne for at foretage sådanne ændringer, kaldet omflytninger, findes i D1.

 I en homogen pointpulje kan det blive nødvendigt at ombytte spillere fra S1 og S2. Regler for ombytninger findes i D2. Efter hver ombytning skal både S1 og S2 rangeres efter A2.

B Kriterier for parring

B1 Absolutte kriterier

(Disse må ikke overtrædes. Om nødvendigt må spillere flyttes ned i en lavere pointpulje.)

 To spillere må ikke mødes mere end én gang.

 En spiller som fået et point uden kamp, enten som oversidder eller fordi en modstander ikke mødte op i tide, må ikke være oversidder.

 Ingen spillers farvedifference må blive $>+2$ eller <-2 .

 Ingen spiller må have samme farve tre runder i træk.

B2 Relative kriterier

(Disse er i prioriteret rækkefølge. De bør så vidt muligt opfyldes. For at opfylde disse kriterier må omflytninger og endda ombytninger foretages, men ingen spiller må flyttes ned i en lavere pointpulje.)

B3 Forskellen i score mellem to spillere der parres, bør være så lille som muligt og helst nul.

B4 Så mange spillere som muligt skal have deres præferencefarve. (Når x i en pointpulje er forskellig fra nul, må man se bort fra denne regel. x fratrækkes 1 hver gang en farvepræference ikke kan tilgodeses.)

B5 Ingen spiller bør have en flyder i samme retning i to runder i træk.

B6 Ingen spiller bør have en flyder i samme retning som to runder før.

Bemærk! B2, B5 og B6 gælder ikke når spillere med over 50 % score parres i sidste runde.

C Procedure for parring

Begyndende med den øverste pointpulje anvendes proceduren i alle pointpuljer indtil en acceptabel rundelægning er opnået. Derefter bruges reglerne for farvefordeling (E) til at afgøre hvilke spillere der skal have hvid.

C1 Hvis pointpuljen indeholder en spiller der ikke kan parres inden for puljen uden at overtræde B1 eller B2 så:

 Hvis spilleren er flyttet ned fra en højere pointpulje, så følg C12.

 Hvis denne pointpulje er den laveste, så følg C13.

 I alle andre tilfælde: Flyt spilleren ned i den næste pointpulje.

C2. Bestem x i henhold til A8.

C3 Bestem p i henhold til A6.

C4 Anbring de øverste spillere i S1 og alle de andre spillere i S2.

C5 Ranger spillerne i S1 og S2 i henhold til A2.

C6 Par den øverste spiller i S1 mod den øverste i S2, den næstøverste i S1 mod den næstøverste i S2, osv. Hvis p parringer nu er opnået i overensstemmelse med B1 og B2, anses parringen af denne pointpulje for komplet.

 i tilfælde af en homogen pointpulje: uparrede spillere flyttes ned

 I næste pointpulje. Begynd igen ved C1 med denne pointpulje.

 i tilfælde af en heterogen pointpulje: Kun spillere der var flyttet ned, er parret indtil nu. Begynd ved C2 med den resterende, homogene del af pointpuljen.

C7 Lav en ny omflytning i S2 i henhold til D1 og begynd igen ved C6.

C8 I tilfælde af en homogen (rest)pointpulje: Prøv en ny ombytning mellem S1 og S2 i henhold til D2. Begynd igen ved C5.

C9 Drop kriterierne B6 og B5 (i den rækkefølge) for nedflydere og begynd igen ved C4.

C10 I tilfælde af en homogen restpointpulje: Opløs parringen af den laveste nedflyttede spiller og prøv at finde en ny modstander til denne spiller ved at begynde igen ved C7.

Hvis ingen alternativ parring findes for denne spiller, så drop først kriterium B6 og derefter B5 for opflydere og begynd igen ved C2.

C11 Så længe x er mindre end p : lad x vokse med 1. Når en restpulje parres, så opløs også alle parringer af spillere der er flyttet ned. Begynd igen ved C3.

- C12 I tilfælde af en heterogen pulje: Opløs parringen af den foregående pointpulje. Hvis der i denne pointpulje kan laves en parring hvorved en anden spiller vil blive flyttet ned til den aktuelle pointpulje, og hvis dette gør det muligt at foretage p parringer, så skal denne parring af den foregående pointpulje accepteres.
- C13 I tilfælde af laveste pointpulje: Parringen af den næstlaveste pointpulje opløses. Prøv at finde en anden parring i den næstlaveste pointpulje som gør det muligt at lægge den laveste pointpulje. Hvis p bliver nul i den næstlaveste pointpulje (d.v.s. der kan ikke findes en parring som gør det muligt at lægge den laveste pointpulje korrekt), så samles de to nederste pointpuljer til én ny laveste pointpulje. Eftersom en ny pointpulje derved bliver den næstlaveste, kan C13 gentages indtil en acceptabel rundelægning er opnået.
- C14 Nedsæt værdien af p med 1 (og hvis den oprindelige værdi af x var større end nul, så nedsæt også x med 1). Så længe p er forskellig fra nul, begynd igen ved C4. Hvis p bliver lig nul, flyttes hele pointpuljen ned til den næste pulje. Begynd igen ved C1 med denne pointpulje.

D Omflytnings- og ombytningsprocedurer

Eksempel: S1 indeholder spillerne 1, 2, 3 og 4 (i denne rækkefølge); S2 indeholder spillerne 5, 6, 7 og 8 (i denne rækkefølge).

- D1 Omflytninger inden for S2 skal begynde med de laveste spillere, med faldende prioritet:

1) 5-6-8-7

2) 5-7-6-8

3) 5-7-8-6

4) 5-8-6-7

5) 5-8-7-6

6-5-7-8

6-5-8-7, osv.

Tip: Arranger alle tal der kan konstrueres med cifrene 5, 6, 7 og 8, i stigende rækkefølge.

- D2 Når der foretages ombytning mellem S1 og S2, skal forskellen mellem de ombyttede tal være så lille som muligt. Når forskellen er ens for flere mulige ombytninger, så vælg den der involverer den laveste spiller i S1.

Ombyt ét par spillere S1				Ombyt to par spillere S1				
	4	3	2	S2		3+4	2+4	2+3
5	a	c	f		5+6	j	l	o
6	b	e	h		5+7	k	n	q
7	d	g	i		6+7	m	p	r

Ovenstående skemaer indeholder rækkefølgen i hvilken ombytninger skal foretages.

Ombytning af ét par spillere: a) 4 ombyttes med 5; b) 4 med 6; c) 3 med 5; osv. indtil i) 2 med 7.

Ombytning af to par spillere: j) 3 og 4 ombyttes med 5 og 6; k) 3 og 4 med 5 og 7; l) 2 og 4 med 5 og 6; osv. Efter hver ombytning skal både S1 og S2 rangeres i henhold til A2.

Bemærk: Hvis antallet af spillere i en pointpulje er ulige, indeholder S1 en spiller færre end S2. Så med 7 spillere indeholder S1 spillerne 1, 2 og 3 - S2 indeholder 4, 5, 6 og 7. De nødvendige ombytninger kan i dette tilfælde findes udfra de ovenstående ved at trække 1 fra alle tal i S1 og S2. Den sidste søjle i det andet skema udgår i så fald.

E Farvefordelingsregler

For hver parring gælder (i prioriteret rækkefølge):

- E1 Tilgodese begge spilleres præference.
- E2 Tilgodese den stærkeste præference.
- E3 Giv spillerne den modsatte farve af hvad de havde i den seneste runde, hvor de havde forskellige farver.
- E4 Tilgodese den øverstrangerede spillers præference. I første runde skal alle spillere i S1 med lige startnummer have modsat farve af alle spillere i S1 med ulige startnummer.

F Afsluttende bemærkninger

F1 Når en runde er lagt, skal parringerne sorteres før de offentliggøres.

Sorteringskriterierne er (i prioriteret rækkefølge):

- Scoren for den øverste spiller.
- Summen af begge spilleres score.
- Rangeringen af den øverste spiller i henhold til A2.

F2 Oversiddere og partier der ikke spilles eller som tabes af en af spillerne fordi denne kommer for sent eller udebliver, skal ikke regnes med m.h.t. farve. Sådanne parring anses ikke for at være ulovlig i fremtidige runder.

F3 En spiller der efter 5 runder har haft farverne SHH-S (d.v.s. intet gyldigt parti i 4. runde), skal behandles som -SHHS under E3. HS-HS regnes altså som -HSHS og SHH-S-H som—SHHSH.

F4 Eftersom alle spillere er i én stor homogen pointpulje før starten af første runde og er rangeret efter A2, skal den øverste spiller i S1 møde den øverste spiller i S2, og hvis antallet af spillere er ulige, vil den lavest rangerede spiller sidde over.

F5 Spillere som udgår af turneringen, skal ikke længere parres. Spillere som på forhånd vides ikke at spille en bestemt runde, skal ikke parres i denne runde og noteres for 1 tab.

F6 En rundelægning der er officielt bekendtgjort, bør ikke ændres med mindre den er i strid med de absolutte kriterier (B1 og B2).

F7 Hvis enten

- Et resultat har været noteret forkert, eller
- Et parti er spillet med omvendte farver, eller
- En spillers rating skal korrigeres, så vil dette kun påvirke fremtidige rundelægninger.

Om det skal have indflydelse på en runde der er offentliggjort, men endnu ikke spillet, er op til dommeren at afgøre.

Med mindre turneringsreglementet siger noget andet, gælder:

- F8 Spillere som udebliver fra en runde uden at melde afbud til dommeren, anses at have trukket sig ud af turneringen.
- F9 Ved rundelægningen regnes ikke færdigspillede partier som remis.
- F10 For at afgøre slutstillingen i turneringen gælder følgende kriterier (i prioriteret rækkefølge):
- Det højeste antal scorede point; skulle dette være ens for flere spillere, skal pengepræmier deles.
  - Hvor det angår førstepladsen: Det bedste resultat i indbyrdes partier.
  - Det højeste ratinggennemsnit for modstanderne.
  - Lodtrækning.

4.9.6. DUBOV schweizer

Schweizersystem baseret på rating
Godkendt af FIDE's generalforsamlinger 1997

Indledning

DUBOV schweizer er skabt til at maksimere en retfærdig behandling af spillerne. Dvs. en spiller som har en højere præstationsrating end en anden spiller under turneringen, skal også have flere point.

Hvis alle spillernes modstandergennemsnitsrating er næsten ens som i en alle mod alle turnering, er målet nået. Fordi et schweizer system mere eller mindre er et statistiks system, kan dette mål kun tilnærmelsesvis opnås.

Indfaldsvinklen er et forsøg på at udligne gennemsnitsratingen for alle spillerne i en pointgruppe. Ved lægningen af en runde parres spillere som har mødt lavtratede modstandere med spillere som nu har høj rating.

1 Indledende bemærkninger og definitioner

”R” er spillerens rating.

”ARO” er gennemsnitsratingen af spillerens modstandere. ARO beregnes efter hver runde på grundlag af parringerne.

”En spillers præferencefarve er hvid”

 Hvis spilleren har flere partier med sort end med hvid.

 Hvis antallet er ens og han spillede sort i sidste parti

”En spillers præferencefarve er sort”

 Hvis spilleren har flere partier med sort end med hvid.

 Hvis antallet er ens og han spillede sort i sidste parti

2 Begrænsninger for parringer

2.1 To spillere som har mødt hinanden må ikke parres igen.

2.2 En spillers som har vundet et parti uden at spille må ikke sidde over.

2.3 Forskellen mellem antallet af sorte og hvide partier må ikke være større end 2 eller mindre end -2.

2.4 En spiller må ikke have samme farve 3 gange i træk.

2.5 Bortset fra i sidste runde kan en spiller ikke blive omflyttet til en højere pointgruppe mere end 2 gange i træk eller mere end 3 gange i alt (hvis turneringen er på færre end 10 runder) eller 4 gange i alt (hvis turneringen er på mere end 9 runder).

- 2.6 En spiller må ikke flyttes fra undergruppen med den ene præferencefarve til undergruppen med den anden præferencefarve hvis det betyder overtrædelse af begrænsning 2.3 eller 2.4.

3 Tildeling af farve

Parring af 2 spillere skal farvefordeling respektere i aftagende prioritet:

- Giv begge spillere deres præferencefarve
- Udlign antallet af sorte og hvide partier
- Giv spillerne den modsatte farve af den første forskel i deres farvefordeling regnet fra sidste runde mod første runde.
- Giv hvid til spilleren med højere ARO
- Giv hvid til spilleren med lavest R

4 Ulige antal spillere i turneringen

Spilleren med lavest R i den laveste pointgruppe sidder over.

Hvis der er spillere med lavest R i begge undergrupper, så skal den spiller som har farvekrav svarende til det dominerende farvekrav i gruppen og hvis der er flere spillere med samme R, så skal spilleren med højest ARO sidde over.

5 Parring af første runde

Spilleren arrangeres i faldende rating orden og opdeles i 2 lige store grupper. Spilleren fra den øverste gruppe placeres til venstre, og spillere fra den laveste gruppe placeres til højre. Den første spiller i højre gruppe møder den første spiller i venstre gruppe, nr. 2 møder nr. 2 og så videre. Derefter bestemmes farvefordelingen ved lodtrækning for et par, f.eks. for det første par. Herefter har alle ulige par samme farve som det første, og alle lige par har den modsatte farve.

Der antallet af spillere er ulige så sidder den sidste spiller over og har ingen farve. Denne procedure for parring giver samme resultat som FIDE schweizer.

6 Standard procedure for parring af de resterende runder

- 6.1 Standard krav (for specielle tilfælde se afsnit 7).

Antallet af spillere som har samme score er lige og antallet af spillere med farvekrav hvid og sort er ens.

Hver spiller i pointgruppen har mindst en mulige modstander i pointgruppen.

- 6.2 Første forsøg

Spillere som skal have hvid arrangeres efter stigende ARO, hvis ARO er ens placeres spilleren med lavest R højest. Hvis ARO og R er helt ens, arrangeres spillerne alfabetisk.

Skakhåndbogen – Afsnit 4

REGLEMENT FOR DM OG KOORDINEREDE TURNERINGER

Spillere som skal have sort arrangeres efter faldende R, hvis R er ens, placeres spilleren med højest ARO højest. Hvis ARO og R er helt ens, arrangeres spillerne alfabetisk.

To kolonner af numre skrives ned og giver dermed parringerne.

F.eks.:

Hvid (ARO)	Sort ®
2310,0	2380
2318,4	2365
2322,3	2300
2333,7	2280
2340,5	2260
2344,6	2250

Navnene på spillerne noteres og det kontrolleres om spillerne har mødt hinanden før.

6.3 Forbedringer

Hvis to spillere har mødt hinanden før, så parres ”hvid” spilleren med den første ”sorte” spiller fra en lavere række, som han ikke har mødt tidligere.

Hvis det sker i den sidste række i en pointgruppe så ændres den næstsidste.

Hvis det sker i række K i en pointgruppe og alle ”sorte” fra den lavere gruppe allerede har mødt de ”hvide”, så ændre parringen i række K - 1, giver det ingen løsning så i række K - 2 osv.

Hvis ”hvid” K allerede har mødt alle ”sorte”, så prøver vi at finde en modstander i det vi begynder med ”hvid” K+1 til slutningen af kolonnen, og derefter med ”hvid” K - 1 ned til ”hvid” nr. 1. Farven tildeles efter farvefordelings regler.

6.4 Flyder

Målet med proceduren for parring er at pare alle spillere i en pointgruppe. Hvis det ikke kan lade sig gøre flyttes de resterende ikke parrede spillere ned i næste pointgruppe og behandles efter reglerne i kapitel 8.

Hvis der er mulighed for at vælge flydere så skal disse karakteristika anvendes med aftagende prioritet:

- Spilleren var ikke flyder fra en højere pointgruppe og kan parres i den lavere pointgruppe.
- Spilleren var ikke flyder fra en højere pointgruppe og kan ikke parres i den lavere pointgruppe.
- Spilleren var flyder fra en højere pointgruppe og kan parres i den lavere pointgruppe.
- Spilleren var flyder fra en højere pointgruppe og kan ikke parres i den lavere pointgruppe.

7 Flytning af spillere for at leve op til kravene i afsnit 6

Hvis kravene til standard proceduren for parring ikke kan opfyldes fuldt ud skal spillere flyttes i den rækkefølge som beskrives nedenfor.

- 7.1 Hvis en spiller (den aktuelle spiller) allerede har mødt alle andre spillere i egen pointgruppe, flyttes en spiller fra nærmest lavere pointgruppe op. Denne spiller må ikke have mødt den aktuelle spiller og skal kunne parres i overensstemmelse med farvefordelings reglerne.

Spilleren som skal flyttes skal opfylde følgende krav i faldende prioritering.

- Hans præferencefarve er modsat af den aktuelle spillers.
- Hvis der er flere muligheder, så skal spilleren med højest R flyttes.
- Hvis der er mere end en spillere med samme R så skal spilleren med lavest ARO flyttes.

- 7.2 Hvis antallet af spillere i en pointgruppe er ulige, så flyttes en spiller fra nærmest lavere pointgruppe op. Denne spiller skal have mindst en mulig modstander i den højere pointgruppe og parring skal kunne foretages i overensstemmelse med farvefordelingsreglerne.

Spilleren som skal flyttes skal opfylde følgende krav i faldende prioritering.

- Hans præferencefarve skal være modsat den dominerende præferencefarve i den højere pointgruppe.
- Hvis der er flere muligheder, så skal spilleren med højest R flyttes.
- Hvis der er mere end en spillere med samme R så skal spilleren med lavest ARO flyttes.

7.3 Hvis antallet af spillere i en pointgruppe er lige og antallet af hvide overstiger sorte med $2n$, så skal n ”hvide” spillere med lavest ARO flyttes til den sorte gruppe. Hvis deres ARO er ens, så skal spilleren med højeste R flyttes. Er både ARO og R ens, så arrangeres spillerne alfabetisk og overflytningen sker fra øverste halvdel.

7.4 Hvis antallet af spillere i en pointgruppe er lige og antallet af hvide er $2n$ lavere sorte, så skal n ”sorte” spillere med højest ARO flyttes til den hvide gruppe. Hvis deres ARO er ens, så skal spilleren med laveste R flyttes. Er både ARO og R ens, så arrangeres spillerne alfabetisk og overflytningen sker fra øverste halvdel.

8 Behandling af flydere

8.1 Prioritering af parring af flyder

- Flydere som har præferencefarve hvid arrangeres efter kapital 6.2.
- Flydere som har præferencefarve sort arrangeres efter kapitel 6.2.

Parringen af flydere foretages en efter en fra højeste til laveste. Der begyndes med højeste hvide herefter skiftevis sort og hvid.

8.2 Parring af flydere

Hver flyder er parret med spilleren med højeste R, hvis muligt med modsat præferencefarve. Hvis der er mere end en spiller med ens R, så vælges spilleren med laveste ARO.

9 Afsluttende bemærkninger

Listen med ARO skal offentliggøres efter hver runde, så det er muligt for spillerne selv at foretage rundelægningen.

Hvis der opstår en situation som ikke direkte kan løses ved anvendelse af en given instruktion, så skal dommeren løse den upartisk efter bedste evne og efter ånden i principperne ovenfor.

4.9.7. DSU's Knock Out system

Dette turneringssystem kan anvendes til turneringer med flere end fire deltagere, hvor man ønsker hurtig udtydning i deltagerfeltet og man ønsker at nå frem til en finale imellem to spillere. Det skal tilstræbes deltagerantal på hhv. 4, 8, 16, 32, 64, 128 osv.

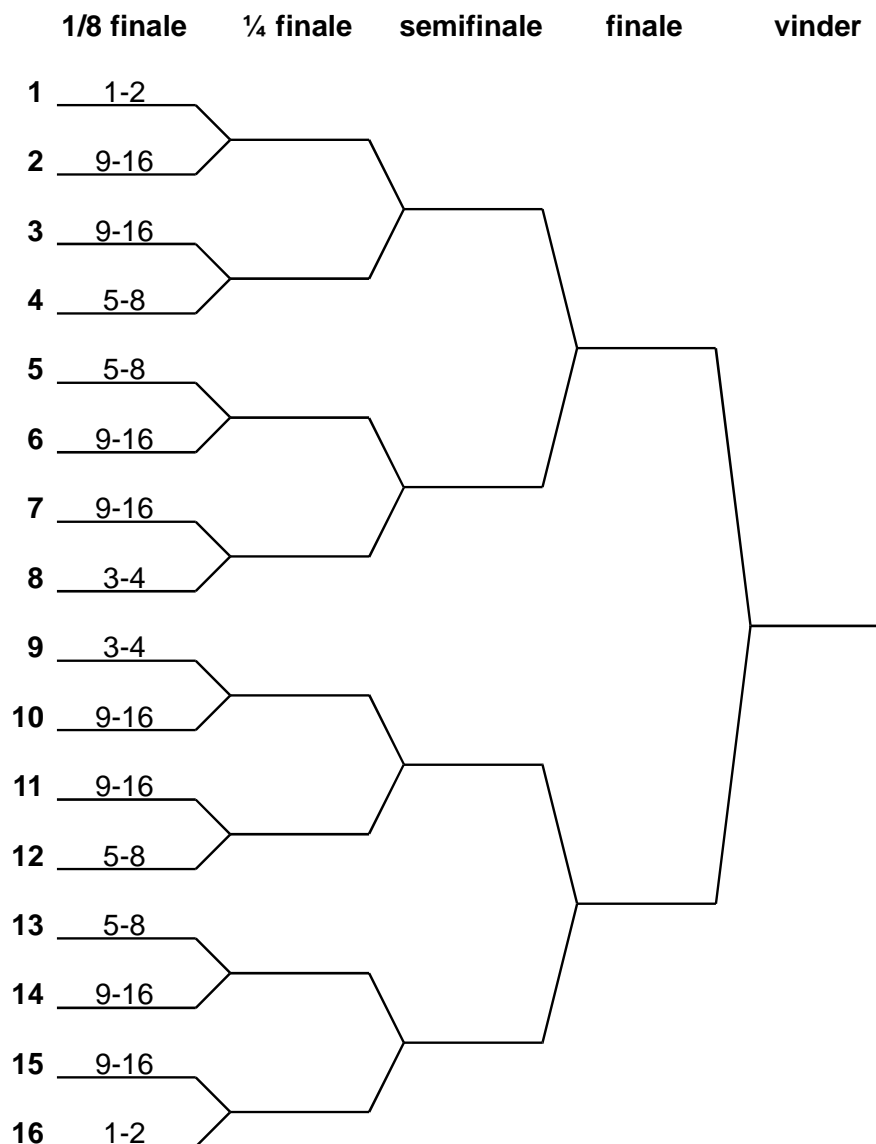
Før første runde seedes spillerne efter henholdsvis:

- Dansk ratingtal
- Titel
- ELO-tal
- Lodtrækning

Turneringen tilrettelægges så spillere seedet til finalen tidligst kan mødes i finalen, spillere seedet til semifinalen tidligst kan mødes i semifinalen og så videre.

Før første runde trækkes lod om lodtrækningsnumre, som fastlægger hele turneringens forløb. Der trækkes lod om farvefordelingen før hver enkelt match.

Med 16 mand bruges det nedenstående skema på følgende måde:

Der skal foretages lodtrækning blandt de to spillere seedet 1 og 2 om lodtrækningsnummer 1 og 16; der skal foretages lodtrækning blandt de to spillere seedet 3 og 4 om lodtrækningsnumrene 8 og 9; der skal foretages lodtrækning blandt de 4 spillere seedet 5 til 8 om lodtrækningsnumrene 4, 5, 12 og 13; endelig trækkes der lod blandt de 8 spillere seedet 9 til 16 om de resterende lodtrækningsnumre.

I hver match spilles så vidt muligt et lige antal partier med normal betænkningstid. Typisk to partier. Ved ligestilling spilles eventuelt to hurtigskakpartier. Er der herefter ligestilling spilles eventuelt to lynpartier. Ved fortsat ligestilling spilles eventuelt et lynparti med fem minutter til hvid og fire minutter til sort, ved remis vinder sort matchen. Der skal findes en vinder ved én af disse former for omkampe. Før hver ny type omkamp trækkes lod om farven.

Spillere der er slået ud af Knock Out gruppen kan indtræde i en anden gruppe i turneringen, såfremt dette er beskrevet specifikt i indbydelsen til turneringen. En spiller der på denne måde deltager i to grupper i samme turnering rates samlet for turneringen.

4.9.8. Gladiatorskak modellen

Hvis det ordinære parti ender remis, spilles der omkamp med omvendte farver og reduceret betænkningstid. Ender dette parti også remis spilles der lynskak indtil en vinder findes.

Den spiller, der vinder, uanset hvornår i forløbet det sker, får tildelt et point og modstanderen et nul.

Spilleren med flest point vinder turneringen.

De partier, der opfylder kravene for at blive ratede, skal rates efter resultatet i de pågældende partier og ikke efter, om man får tildelt point eller ej.

Gladiatorskak modellen kan modificeres til at indeholde flere ordinære partier pr. runde eller flere omkampsrunder med mere betænkningstid end i lynskak.

Hvis flere spillere har samme pointtal, kan følgende korrektionsmodel anvendes:

- Flest vundne ordinære partier
- Flest vundne partier med reduceret betænkningstid (ikke lynskak)
- Indbyrdes kamp

4.9.9. Andre turneringsformer

4.9.9.1. Lynturneringer

Lynturneringer er kendetegnet ved at begge spillere har mindre end 15 minutters betænkningstid.

Traditionelt er lynskak et parti med 5 minutters betænkningstid til hver spiller til hele partiet.

De fleste passionerede skakspillere elsker lynspillet. Det appellerer til den hurtige kombination, måske fremmer det positionsforståelsen, og i hvert fald er det selskabeligt og fornøjeligt.

Mange turneringsarrangører har i årenes løb afviklet en lynskakturnering under eller som afslutning på en koordineret turnering.

FIDE's regler indeholder et specifikt regelsæt for lynskak.

4.9.9.2. Hurtigskakturneringer

Hurtigskakturneringer er kendetegnet ved at begge spillere har mellem 15 minutter og 1 time til hele partiet

Denne turneringsform afvikles typisk over en enkelt dag eller weekend.

Mange turneringsarrangører anvender PC-rundelægningsprogrammer i.f.m. denne turneringsform, hvorfor turneringssystemet ofte er Monrad-systemet.

For turneringsarrangører af hurtigskakturneringer følger her en række gode råd:

- Fastsættelse af spilledatoer i god tid
- Reservere spillelokale
- Udarbejde reglement (Betænkningstid, rundetal, turneringssystem mv.)
- Fastsætte indskud og udarbejde foreløbig præmieliste.
- Fastsætte sidste tilmeldingsdato.
- Udarbejde og udsende indbydelser. (Klubber, skakblade og enkeltpersoner)
- Lokal presseomtale. (få lokale virksomheder med til at give præmier)
- Sikre lån af materiel i rigelig omfang.

Efter tilmeldingsfristens udløb og inden turneringens start:

- Udarbejde endelig præmieliste
- Trykning af program
- Vælge turneringskomite
- Udarbejde turneringstavler og spillerkort
- Lodtrækning til 1. runde, udfylde spillerkort
- Udarbejde velkomsttale
- Gøre spillelokale klar, opstille materiel, udlægge spillerkort og opsætte turneringstavler

4.9.9.3. Klubturnering

Næsten alle skakklubber har sin egen klubturnering, hvor der spilles om klubmesterskabet.

Turneringsformen er vidt forskellig fra alle-mod-alle grupper inddelt efter styrke over til store åbne grupper, hvor alle klubbens medlemmer kæmper om klubmesterskabet.

4.9.9.4. Handicapturnering

Handicapturneringer er kendetegnet ved, at den ene spiller med reduceret betænkningstid i forhold til størrelsen af styrkeforskellen overfor modstanderen.

Handicapturneringer bruges i klubberne som opvarmning i forbindelse med sæsonstarten.

Betænkningstiden kan eksempelvis være en 1 time fordelt med 15 minutter til den ene spiller og 45 minutter til den anden.

4.9.9.5. Olympiadeturnering

Fra lidt større klubber kendes en særlig intern holdturneringsform, en olympiadeturnering. Ligesom landsholdene møder til olympiade med hver sin holdleder og med spillerne opstillet i nummerorden efter spillestyrke, således også i Olympiadeturneringen.

Der har meldt sig 24 spillere, og det vedtages, at der skal spilles med 4 hold. Spillerne opstilles efter spillestyrke og gives nr. 1-24. De 4 første placerede spillere er holdledere og spiller som nr. 1 på hver sit hold. Derefter får hold 4 spiller nr. 5, hold 3 spiller nr. 6, hold 2 spiller nr. 7 og hold 1 spiller nr. 8. Nu begynder hold 3 og får spiller nr. 9, hold 4 spiller nr. 10, hold 1 spiller nr. 11 og hold 2 spiller nr. 12 og så fremdeles til alle spillere er placeret.

De 4 hold kommer herefter til at bestå af følgende spillere.

Hold 1   nr. 1. 8. 11. 14. 17. 24.

Hold 2   nr. 2. 7. 12. 13. 18. 23.

Hold 3   nr. 3. 6. 9. 16. 19. 22.

Hold 4   nr. 4. 5. 10. 15. 20. 21.

Turneringsformen er alle-hold-mod-alle. Sådanne holdkampe giver sammenhold mellem spillere på alle trin og med lidt præmier på spil til det sejrende hold og de bedste individuelle præstationer giver et ekstra incitament i partierne.

4.9.10. Korrektionssystemer

Til afgørelse af placering ved pointligestilling er forskellige korrektionssystemer til rådighed.

Et turneringsreglement bør altid indeholde oplysning om, hvilket system der anvendes til placeringsrækkefølge.

Ligeledes bør turneringsreglementet oplyse, hvorvidt kontante præmier deles ved pointligestilling eller fordeles efter korrektionsberegning. Fordeling af eventuelle ærespræmier bør også fremgå. Selv om der anvendes korrektionsberegning, kan denne stadig give ligestilling, derefter kan anvendes omkamp, lodtrækning.

4.9.10.1. Sonneborn - Berger

Korrektionen for den enkelte spiller er summen af de modstanderes pointsum, man har vundet over, sammen med halvdelen af de modstanderes pointsum, man har spillet remis med. De modstandere, man har tabt til, tæller således ikke.

Især ved alle mod alle turneringer kan Sonneborn-Berger korrektion anvendes.

4.9.10.2. Almindelig korrektion

Modstanderens samlede pointsum udregnes, idet de to modstandere med lavest pointsum udelades.

Er der herefter ligestilling, medtages den næstdårligste modstanders pointsum, og ved fortsat ligestilling, den dårligste modstanders pointsum; i begge tilfælde dog kun for de spillere, som havde ligestilling forinden.

4.9.10.3. Middelkorrektion

For enhver spiller er korrektionen den samlede pointsum af hans modstandere undtagen følgende:

- I en turnering med 8 runder eller mindre medtages ikke de to modstandere med den højeste og den laveste pointsum.

Giver dette ligestilling medtages begge disse to modstandere.

- I en turnering med 9 til 12 runder medtages ikke de fire modstandere med de to højeste og de to laveste pointsummer.

Giver dette ligestilling udelades kun 2 som i eksemplet ovenfor.

- I en turnering med 13 runder eller mere medtages ikke de seks modstandere med de tre højeste og de tre laveste pointsummer.

Giver dette ligestilling medtages flere modstandere, først udelades 4 deltagere som ovenover, derefter udelades 2 som i øverst.

4.9.11. Alle-mod-alle rundeskemaer

I mange turneringer spilles alle-mod-alle. Rundelægningsskemaer med op til 24 deltagere kan købes hos Dansk Skaksalg eller downloades fra DSU's hjemmeside på internettet (under software).

Den følgende vejledning er hentet fra DSU's Dommerkursus:

Regler for parring

Er der et ulige antal spillere, tilføjes en "ekstra spiller" som hjælp til at fastslå hvilken spiller der skal sidde over. Denne ekstra spiller får højeste lodtrækningsnummer.

1. runde

Spilleren med laveste lodtrækningsnummer møder spilleren med højeste lodtrækningsnummer, spilleren med næstlaveste lodtrækningsnummer møder spilleren med næsthøjeste lodtrækningsnummer og så videre.

Efterfølgende runder

Spilleren med nummer 1 møder spilleren med samme lodtrækningsnummer som rundens nummer. Øvrige spillere (bortset fra spilleren med højeste lodtrækningsnummer) møder spilleren med det næstfølgende lodtrækningsnummer, når en spiller har mødt spilleren med højeste ulige lodtrækningsnummer, så er næste runde mod nummer 1. I den runde hvor spilleren skulle ”møde” sig selv, parres han med spilleren med højeste lodtrækningsnummer og i næste runde med spilleren med nummeret efter hans eget.

Farvefordeling

Spilleren med højeste lodtrækningsnummer er igen en undtagelse, han har sort mod spillere i den laveste lodtrækningshalvdel og hvid mod spillere i den øverste lodtrækningshalvdel.

For øvrige gælder,

- At spillere med lige nummer har hvid mod spillere med højere ulige nummer og spillere med lavere lige nummer.
- At spillere med ulige nummer har hvid mod spillere med højere lige nummer og spillere med lavere ulige nummer.

Bemærk:

Nedenstående tabeller er kun som illustrationer, og kan hentes via DSU's hjemmeside under Dansk Skak Union → Info → Turneringsmaterialer

Alternativt via dette link:

http://dsu0507.dsu.dk/index.php?activ_menu=87&sprog=dk

Skakhåndbogen – Afsnit 4

REGLEMENT FOR DM OG KOORDINEREDE TURNERINGER

Nr	Navn	1	2	3	I alt	Plac.
1			4	23		
2			31		4	
3		2	4		1	
4		1		32		

Nr	Navn	1	2	3	4	5	I alt	Plac.
1		6	23		45			
2		51		6	34			
3		45		12		6		
4		5	6		51		2	
5		2		34	6		1	
6		1		42		53		

Nr	Navn	1	2	3	4	5	6	7	I alt	Plac.
1		8	23		45		67			
2		71		8	34		56			
3		67		12		8	45			
4		56		71		23		8		
5		4	8		67		12		3	
6		3		45	8		71		2	
7		2		34		56	8		1	
8		1		52		63		74		

Skakhåndbogen – Afsnit 4

REGLEMENT FOR DM OG KOORDINEREDE TURNERINGER

Nr	Navn	1	2	3	4	5	6	7	8	9	I alt	Plac.
1		10	23		45		67		89			
2		91		10	34		56		78			
3		89		12		10	45		67			
4		78		91		23		10	56			
5		67		89		12		34		10		
6		5	10		78		91		23		4	
7		4		56	10		89		12		3	
8		3		45		67	10		91		2	
9		2		34		56		78	10		1	
10		1		62		73		84		95		

Nr	Navn	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	I alt	Plac.
1		12	23		45		67		89		1011			
2		111		12	34		56		78		910			
3		1011		12		12	45		67		89			
4		910		111		23		12	56		78			
5		89		1011		12		34		12	67			
6		78		910		111		23		45		12		
7		6	12		89		1011		12		34		5	
8		5		67	12		910		111		23		4	
9		4		56		78	12		1011		12		3	
10		3		45		67		89		12	111		2	
11		2		34		56		78		910	12		1	
12		1		72		83		94		105		116		

Skakhåndbogen – Afsnit 4

REGLEMENT FOR DM OG KOORDINEREDE TURNERINGER

Nr	Navn	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	I alt	Plac.
1		14	23		45		67		89		1011		1213			
2		131		14	34		56		78		910		1112			
3		1213		12		14	45		67		89		1011			
4		1112		131		23		14	56		78		910			
5		1011		1213		12		34		14	67		89			
6		910		1112		131		23		45		14	78			
7		89		1011		1213		12		34		56		14		
8		7	14		910		1112		131		23		45		6	
9		6		78	14		1011		1213		12		34		5	
10		5		67		89	14		1112		131		23		4	
11		4		56		78		910	14		1213		12		3	
12		3		45		67		89		1011	14		131		2	
13		2		34		56		78		910		1112	14		1	
14		1		82		93		104		115		126		137		

	Navn	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	I alt	Plac.
1		16	23		45		67		89		1011		1213		1415			
2		151		16	34		56		78		910		1112		1314			
3		1415		12		16	45		67		89		1011		1213			
4		1314		151		23		16	56		78		910		1112			
5		1213		1415		12		34		16	67		89		1011			
6		1112		1314		151		23		45		16	78		910			
7		1011		1213		1415		12		34		56		16	89			
8		910		1112		1314		151		23		45		67		16		
9		8	16		1011		1213		1415		12		34		56		7	
10		7		89	16		1112		1314		151		23		45		6	
11		6		78		910	16		1213		1415		12		34		5	
12		5		67		89		1011	16		1314		151		23		4	
13		4		56		78		910		1112	16		1415		12		3	
14		3		45		67		89		1011		1213	16		151		2	
15		2		34		56		78		910		1112		1314	16		1	
16		1		92		103		114		125		136		147		158		

Skakhåndbogen – Afsnit 5

REGLEMENT FOR DSU'S HOLDTURNERINGER

5.	<u>REGLEMENT FOR DSU'S HOLDTURNERINGER</u>	5-1
5.1.	<u>Reglement for Dansk Skak Unions divisionsturnering .....</u>	5-1
5.2.	<u>Instruks for Dommere i Dansk Skak Unions Divisionsturnering.....</u>	5-8
5.3.	<u>Reglement for Dansk Skak Unions Pokalturnering.....</u>	5-9
5.4.	<u>Instruks for kampledere i Dansk Skak Unions pokalturnering.....</u>	5-12
5.5.	<u>Reglement for Dansk Skak Unions Juniorholdturnering.....</u>	5-13

5. Reglement for DSU's holdturneringer

5.1. Reglement for Dansk Skak Unions divisionsturnering

§ 1 Turneringens struktur

Turneringen består af 58 klubhold med 8 spillere på hvert. Holdene er opdelt hierarkisk med:

10 hold i Skakligaen i én gruppe

16 hold i 1. division opdelt geografisk i 2 grupper - benævnes gruppe 1 og 2

32 hold i 2. division opdelt geografisk i 4 grupper - benævnt gruppe 1, 2, 3 og 4

Vinderen af Skakligaen er **Danmarksmester for hold** og modtager præmie fra **Johs. Johnsens Fond**.

Sæson for sæson kan hovedbestyrelsen fastsætte et andet navn for Skakligaen uden at ændre reglementet.

Klubber med mere end et hold i én division, kan fremsætte ønske om fordeling af holdene i hver sin gruppe. Dette imødekommes, hvis de samlede meromkostninger pr. hold ikke overstiger indskuddet.

§ 2 Reglementer turneringen spilles efter

Partierne spilles efter FIDE's regler for skakspillet således som disse foreligger oversat i Skakhåndbogen eller Skakbladet.

Ratingberegning, kandidatresultater, advarsler, karantæner samt FIDE's titel og ratingindberetning sker jævnfør reglerne i "Reglement for DSU's EMT og koordinerede turneringer".

Der spilles efter Dansk Skak Unions reglement for mobiltelefoner.

§ 3 Pointtildeling og placering

Placeringen i en gruppe afgøres efter, hvor mange point, klubberne i alt har opnået i deres kampe. Ved ligestilling er den klub bedst placeret, som har fået flest matchpoint (2 for vundet holdkamp, 1 for uafgjort og 0 er tabt). Er der derefter ligestilling afgør indbyrdes opgør placeringen.

Er der også ligestilling i indbyrdes opgør, afgøres placeringen ud fra resultaterne på de enkelte pladser på holdene, således at holdet der har vundet bræt 1 placeres øverst. Er dette lige forsættes med bræt 2 o.s.v. Er dette lige for alle 8 brætter, foretages lodtrækning.

§ 4 Oprykning

1.division: De 2 gruppevindere rykker op i Skakligaen.

En klub kan ikke have mere end ét hold i Skakligaen. Hvis et hold kvalificerer sig til oprykning til Skakligaen, hvor klubben i forvejen er repræsenteret, går oprykningsretten videre til gruppens nr. 2, dernæst nr. 3 o.s.v.

2. division: De 4 gruppevindere rykker op i 1. division.

Hovedkredsens holdturneringer: De 9 vindere af hovedkredsens holdturneringer rykker op i 2. division.

§ 5 Nedrykning

De sidste to hold i alle grupper rykker én række ned.

Det tredjesidste hold i én af grupperne i 2. division rykker én række ned. Der spilles hvert år omkamp mellem de tredjesidste hold i grupperne 3 og 4.

I tilfælde af vakancepladser ved et holds udtræden af divisionsturneringen antages pladsen af den bedst placerede nedrykker i den pågældende gruppe.

§ 6 Spilledage

Spilledagene fastsættes således:

- 1. og 2. division spilles i ugerne 44, 46, 49, 2, 5, 9 og 11. HB kan, efter indstilling fra turneringslederen, ændre spilleugerne, dog således at sidste runde altid afvikles senest 3 uger efter påske.
- Skakligaen spiller fortrinsvis de samme spilledage som 1. og 2. division. Hovedbestyrelsen udvælger spilledatoer efter indstilling fra TL, idet der i et vist omfang tages sportslige hensyn til deltagelse i officielle arrangementer (f.eks. OL) og spilledatoer for andre landes ligaer.

Inden for hver gruppe kan sidste runde arrangeres som fællesstævne, idet TL udpeger arrangøren blandt de interesserede.

Hvor der er tale om længere rejser, kan dommeren fastsætte, at der afvikles 2 runder i samme weekend. Arrangører af dobbeltrunder udpeges af turneringslederen.

Turneringslederen er bemyndiget til at flytte kampe jf. efterfølgende bestemmelser.

Såfremt begge klubber er indforstået hermed, kan en kamp afvikles på et andet tidspunkt end den er fastsat til i turneringsprogrammet. Flytning til et tidspunkt senere end det fastsatte i turneringsprogrammet vil kun kunne finde sted, når der er tungtvejende begrundelser og disse udspringer fra begivenheder de to klubber ikke selv har indflydelse på.

En kamp kan flyttes såfremt et af holdene har spillere der er udtaget af et forbund i Rigsfællesskabet til at deltage ved officielle internationale mesterskaber eksempelvis OL, VM og EM. Ved ønske om flytning, skal klubben senest 30 dage før spilledagen eller 10 dage efter spillerens udtagelse, skriftligt anmode TL herom.

Det kan ikke påregnes, at kampe i forbindelse med dobbeltrunder og sidste runde vil blive flyttet.

§ 7 Turneringsindskud og præmier

Hovedbestyrelsen fastsætter turneringsindskuddet pr. hold og præmierne i de enkelte grupper. Der skal være mindst 1 præmie i hver gruppe.

I skakligaen betaler hvert hold ved turneringens begyndelse et særligt depositum fastsat af Hovedbestyrelsen. Depositummet tilbagebetales klubben efter dens fuldførelse af turneringen.

§ 8 Indbydelse og turneringsplaner.

Turneringslederen udsender inden 15. juli indbydelse med frist for tilmelding samt et udkast til turneringsplan til alle deltagende klubber i turneringen. Klubberne kan gøre indsigelse mod udkastet. Udkast og eventuelle indsigelser forlægges hovedbestyrelsen, som vedtager den endelige turneringsplan. Forud for turneringens begyndelse modtager klubberne turneringshæfte med turneringsskemaer for alle grupper i et antal af 12 pr. hold samt resultatkort

§ 9 Tilmelding

Indenfor de angivne tidsfrister, skal klubberne meddele turneringslederen følgende:

- Eventuelle indsigelser mod det fremsendte udkast til turneringsplan.
- En styrkeliste over klubbens medlemmer med indholdet:
  - For hver spiller anføres nummer på styrkelisten. For nye spillere skal påføres ratingtal i overensstemmelse med bestemmelserne i EMT reglementet.
  - For hvert hold skal desuden tydeligt angives hvilke 8 spillere, der skal udgøre det enkelte hold. De øvrige spillere på styrkelisten anses for reserverer.
  - For hvert hold angives, hvem der er holdleder.
  - Der skal desuden på listen anføres hvilke spillere, der hverken er danske statsborgere eller har bopæl i Det danske Rigsfællesskab eller Sydslesvig.
- Spillested for klubbens hjemmekampe.
- Navn, adresse og evt. telefonnummer for klubbens kontaktperson.

Overholdes indsendelsesfristen ikke, kan dommeren idømme klubben en bøde af samme størrelse som indskuddet pr. hold til turneringen.

§ 10 Anvendelse af spillere og reserver

- Intet hold må i en runde anvende mere end to spillere, der hverken er danske statsborgere eller har bopæl i Det danske Rigsfællesskab eller Sydslesvig.
- Såvel ordinært tilmeldte spillere som reserver skal anvendes på holdet i den rækkefølge, de er opstillet på styrkelisten, og ingen spiller må spille på et lavere hold, end han er tilmeldt.
- En spiller må højst spille det antal kampe i divisionsturneringen, som klubbens højst placerede hold spiller.
- En spiller må tidligst anvendes, når hans indmeldelse er modtaget af HK-kassereren/kartoteksføreren. Det skal oplyses turneringslederen, at spillerne er, eller vil blive, tilmeldt Unionen gennem klubben, og ikke i samme sæson har deltaget i divisions- eller hovedkredsturneringen for en anden klub.
- Under en karantæne kan en spiller ikke deltage i divisionsturneringen.
- I forbindelse med omkampe, må der ikke benyttes spillere, der er højere placeret på klubbens styrkeliste end bræt 1 på holdet, medmindre de i løbet af sæsonen har spillet som reserve på holdet.

§ 11 Ændring af holdopstillingen og styrkelisten

Får en klub under turneringen (efter fristen for indsendelse af styrkelisten) et nyt medlem, kan denne indplaceres efter ønske på styrkelisten. Hvis den nye spiller ønskes fast indplaceret på holdet, skal ny holdopstilling samtidig indsendes.

Hvis indplaceringen af en ny spiller på holdet bevirker, at den nederste spiller på holdet glider ud, kan denne spiller rykkes ned på det underliggende hold og så fremdeles nedefter. I så fald indsendes også ny holdopstilling for underliggende hold. Den indbyrdes rækkefølge på styrkelisten må ikke ændres derved.

For enhver tilføjelse til den oprindeligt indsendte styrkeliste jf. § 9 pkt. a, gælder det, at de nye spillere og de ændrede holdopstillinger i øvrigt, ikke må anvendes før 30 dage efter dommeren har modtaget klubformandens skriftlige meddelelse herom.

Der kan kun foretages tilmelding af nye spillere, som er danske statsborgere eller har bopæl i Det danske Rigsfællesskab eller Sydslesvig.

§ 12 Kampenes afvikling

Spilletidspunkt:

Kampene begynder kl. 12.00, men den tilrejsende klub kan kræve at begynde på et andet tidspunkt, dog tidligst kl. 10 og senest kl. 14.

Kravet skal være begrundet i togtider o.l. Om nødvendigt kan kampene begynde tidligere, idet den gæstende klub har krav på at kunne nå tilbage til sin hjemby med offentligt transportmiddel senest kl. 24. Ved ønske om ændret starttidspunkt skal klubben senest 30 dage før spilletiden, eller 10 dage efter udsendelsen af turneringsprogrammet, skriftligt underrette modstanderen og turneringslederen herom.

Kan klubberne ikke blive enige, træffer turneringslederen en afgørelse. Når der afvikles flere kampe samme sted i samme gruppe fastsættes spilletidspunktet af turneringslederen.

 Spilletid:

Spilletiden er 6 timer.

 Betænkningstid:

Betænkningen er 90 minutter til 40 træk plus 30 minutter til de resterende træk, med et tillæg på 30 sekunder pr. træk, startende fra træk 1. Der skal anvendes ure som er godkendt af FIDE.

I 1. og 2. division er betænkningstiden 2 timer til 40 træk og 1 time til resten af partiet.

 Farve

Nr. 1 på det gæstende hold spiller hvid, nr. 2 sort osv.

 Notering

I de kampe turneringslederen har fastsat indlevering af partiafskrifter, skal begge parter aflevere en korrekt, letlæselig afskrift af partiet til kamplederen.

 Holdledere

Hver klub udpeger en holdleder, som gerne må være en af spillerne.

 Dommere

Hver klub udpeger en dommer, der skal lede den kamp, som afvikles på klubbens hjemmebane. Dommeren skal have dommerlicens og må ikke selv spille med. Når flere kampe afvikles samme sted, kan arrangøren udpege flere dommere, som alle skal have dommerlicens. Inden kampen må starte, skal holdlederne notere holdets spillere på resultatkortet.

Dommeren skal dømme kampen efter "Instruks for kampledere i Dansk Skak Unions divisionsturnering" således som den foreligger i Skakhåndbogen.

 Tidskontrol

Det er tilladt holdlederne at bekendtgøre tidsoverskridelse, ligesom disse har ret til at gøre en holdkammerat opmærksom på, at han har glemt at standse sit ur efter udført træk.

 Partiernes begyndelse:

Hvert parti startes på det fastsatte tidspunkt ved at hvids ur sættes i gang.

Undtagelse:

Hvis spilleren med de hvide brikker er ankommet ved spilletidens begyndelse, og spilleren med de sorte brikker ikke er ankommet, startes partiet ved, at sorts ur sættes i gang.

En spiller betragtes som ankommet, når han er til stede i spillelokalet, og det er bekendtgjort ved hvilket bræt han spiller.

Når sort indfinder sig ved skakbrættet, sættes hvids ur i gang, hvorefter hvid udfører sit første træk.

§ 13 Straffebestemmelser

 Hvis en hold møder senere end 60 minutter efter kampens start, taber holdet 8-0. Hvis et hold udebliver fra en kamp eller ikke møder med mindst 5 spillere, udgår alle holdets kampe, og holdet placeres på sidstepladsen samt udgår af divisionsturneringen. De spillere, der er tilmeldt et sådant hold, er udelukket fra at deltage i divisionsturneringen den pågældende sæson.

 Anvendes en spiller ulovligt, vil det pågældende parti (uanset resultat) være vundet af modstanderen.

 En spiller, der udebliver uden gyldigt afbud eller gyldig grund til manglende afbud, straffes som i EMT. En spiller betragtes i denne forbindelse som deltager i den enkelte runde i det øjeblik, spilleren skrives på resultatkortet ved rundens start.

Skyldes udeblivelsen en fejl fra holdlederen, idømmes spilleren ingen straf; men holdet idømmes 1 strafpoint.

 Dersom der protesteres mod en dommer i divisionsturneringen, der ikke har licens, kan den arrangerende klub idømmes en bøde af samme størrelse som indskuddet pr. hold til turneringen.

 Dommeren kan idømme et hold 1 strafpoint for enhver overtrædelse af dette reglement.

§ 14 Turneringens ledelse

Turneringsleder

Hovedbestyrelsen udpeger en turneringsleder, der har ansvaret for, at turneringen gennemføres i overensstemmelse med dette reglement.

Turneringskomité

Hovedbestyrelsen udpeger en turneringskomité på 3 medlemmer og én suppleant. Turneringskomiteen træffer afgørelse i alle spørgsmål, som indankes for den, eller som turneringslederen ikke kan afgøre.

§ 15 Protester

Protest mod en afgørelse truffet af dommeren skal påføres resultatkortet, og protesten indsendes skriftligt til turneringslederen senest 4 dage efter spilledagen.

Turneringslederens kendelse kan ankes til turneringskomiteen. Klagen skal indsendes til turneringskomiteen senest 10 dage efter, at dommeren har afsendt kendelsen.

§ 16 Skaknævn

En af turneringskomiteen truffet afgørelse om fortolkning af spilleregler og om tvistigheder i forbindelse med den rent skaklige aktivitet under turneringen kan - dog uden opsættende virkning - appelleres til skaknævnet.

§ 17 Dispensationer og ændringer

I force majeure situationer og situationer med væsentlige sportslige begrundelser kan dommeren under ansvar overfor HB dispensere fra dette reglement.

5.2. Instruks for Dommere i Dansk Skak Unions Divisionsturnering

- 1 Dommeren har pligt til:
  - At påse, at nærværende spilleregler overholdes.
  - At overvåge kampens gang, at fastslå tidsoverskridelse.
  - At iværksætte de afgørelser, som han træffer i de stridsspørgsmål, som kan fremkomme i løbet af kampen.
  - At pålægge spillerne straffe for forseelser eller brud på nærværende regler.
  - At sikre, at reglementet er til stede i spillelokalet ved kampens afvikling.

- 2 Før kampene begynder skal han undersøge:
  - At spillerne er anbragt således, at de ikke generer hinanden eller generes af tilskuere.
  - Om resultatkortet er udfyldt med alle spilleres navne

- 3 Han skal indskærpe spillerne, at der er noteringspligt. I de kampe dommeren har fastsat indlevering af partiafskrifter, skal begge parter aflevere en korrekt, letlæselig afskrift af partiet til dommeren. Dommeren fremsender disse afskrifter jf. turneringslederens anvisning.

Han skal ved kampens start anmode spillere og tilskuere om at slukke mobiltelefoner eller andet elektronisk udstyr.

- 4 Han skal starte alle ure ved spilletidens begyndelse, uanset om alle spillere er mødt.

- 5 Han skal sørge for, at der er ro i spillelokalet.

- 6 Dommeren skal påse, at partiernes resultater påføres resultatkortet, at resultatkortet underskrives af holdlederne og af dommeren selv, samt at resultatet indberettes og kortet indsendes eller opbevares efter de retningslinjer, der er angivet på kortet. Overholdes de angivne frister ikke, kan turneringslederen idømme den arrangerende klub en bøde svarende til 1/3 af turneringsindskuddet.

- 7 Han skal skriftligt til turneringslederen indberette, hvis der under kampen er forekommet uregelmæssigheder.

- 8 Hvis resultatkortet ikke indsendes p.g.a. en uregelmæssighed, skal dette opbevares jf. anvisning på kortet.

5.3. Reglement for Dansk Skak Unions Pokalturnering

§ 1 Turneringen, dens ledelse og inddeling

- Pokalturneringen (PT) arrangeres af DSU i samarbejde med hovedkredsene.
- DSU udpeger en Turneringsleder (TL) for PT. Desuden udpeger hver hovedkreds en lokal turneringsleder (HTL) som skal assistere TL hvis dette ønskes.
- Pokalturneringen afvikles i en Elite-, Bredde- og Juniorrække.
- Dette reglement gælder for finalestævnet og er vejledende for hovedkredsens kvalifikationsturnering.

§ 2 Deltagelse i Pokalturneringen

- Enhver klub i DSU kan tilmelde så mange hold den vil i de forskellige rækker.
- Holdindsbud fastsættes af hovedkredsen.

§ 3 Holdene

- Et hold består af 4 spillere. Et hold kan vælge at møde op med 5 spillere og dermed gøre brug af én reserve på selve spilledagen. Alle spillere skal være medlem af DSU gennem den klub, de repræsenterer i PT. En spiller må kun repræsentere én klub i PT. En spiller må kun repræsentere et hold i den indledende turneringen i hovedkredsen ligesom spilleren kun må repræsentere et hold i finalen. For hvert hold udpeges en holdleder.

Et hold kan frit tilmeldes i Eliterækken uanset de 4 spilleres ratingtal.

Et hold kan tilmeldes i Bredderækken med et maksimalt ratinggennemsnit på 1800, udregnet efter årets først offentliggjorte liste fra DSU. Ikke ratede spillere tildeles et ratingtal i henhold til EMT reglementets punkt 4.5.5.1.

I Juniorrækken er spillerne berettiget til at deltage, såfremt de ikke er fyldt 20 år 1. januar i det år, hvor finalestævnet afvikles.

- Samtidig med holdtilmeldingen skal klubberne indsende en styrkeliste. Spillerne på det enkelte hold skal stille op i rækkefølge efter denne styrkeliste.
- Får en klub under turneringen et nyt medlem, kan denne indplaceres efter ønske på styrkelisten. Det skal oplyses HTL, at den nye spiller er

tilmeldt Unionen gennem klubben og ikke i samme sæson har deltaget i PT for et andet hold. Den nye spiller kan anvendes som reserve 30 dage efter at HTL har modtaget klubformandens skriftlige meddelelse herom.

§ 4 Anvendelse af reserver

- Ethvert hold må anvende reserver fra sin klub.
- En reserve må kun deltage på ét hold i samme PT.
- Reserven indsættes på holdet efter sin placering på styrkelisten.
- På hvert juniorhold kan indsættes en reserve (en chauffør/holdleder), der ikke er under aldersgrænsen. Denne reserve må ikke have et ratingtal over 1699 efter årets først offentliggjorte liste fra DSU, i det år, hvor finalestævnet afvikles.
- TL's afgørelser omkring indsættelse af reserve (en chauffør/holdleder) på juniorholdet kan ikke ankes.

§ 5 Turneringens afvikling

- Der afholdes et finalestævne i hver af rækkerne *Elite*, *Bredde* og *Junior*.
- Hver hovedkreds afholder indledende runder med henblik på at finde de kvalificerede hold i Elite-, Bredde- og Juniorrækken.
- De indledende kampe i hovedkredsene afvikles efter hovedkredsens egne reglementer – så vidt muligt efter samme regler og med samme betænkningstid som selve finalestævnet.
- Hovedkredsens kvalifikationsturnering skal være afsluttet senest 14 dage før pinsesøndag, hvor HTL meddeler TL hvilke hold, der har kvalificeret sig til finalestævnet.

§ 6 Finalestævnet

- Stævnet afvikles pinsesøndag
- Alle hovedkredse afvikles med 2 hold i alle finalestævnets rækker
- Monradsystemet anvendes – Startrækkefølgen afgøres ved lodtrækning
- Dansk Skak Union afholder ingen udgifter til rejse for de deltagende hold, eller til opholdsudgifter i øvrigt.

§ 7 Kampenes afvikling

- Der spilles med FIDE's regler for hurtigskak. Betænkningstiden til hver spiller pr. parti er 20 minutter + 5 sekunder pr træk fra træk 1.
- Hjemmeholdet udpeger en kampleder. Ved fællesstævner udpeger (H)TL dommere. Disse må ikke selv spille med. Kamplederen

Skakhåndbogen – Afsnit 5

REGLEMENT FOR DSU'S HOLDTURNERINGER

---

indsender efter kampen resultatet til HTL. Holdene skal følge dommerens afgørelser, som er endelige.

- Farve: Hjemmeholdet har hvid på bræt 2 og 4, udeholdet har hvid på bræt 1 og 3. Ved fællestævner fastsætter (H)TL farveinddelingen.
- Såfremt der skal findes en vinder af kampen, er det det hold som opnår flere points end modstanderne. I tilfælde af ligestilling spilles straks en ny kamp, hvor der byttes farve på de enkelte brætter, og betænkningstiden er 6 minutter for den spiller, der fører de hvide brikker, og 5 minutter for den spiller, der fører de sorte. Der spilles da efter DSU's regler for lynskak. Vundet parti giver 1 point, tabt parti giver 0 point og remis giver 1 point til den spiller, der førte de sorte brikker. Har begge hold scoret lige mange point, er det pointet på bræt 1, der afgør.
- Finalekvalificerende slutplaceringer i den indledede turnering samt afgørelse om 1. pladsen i finalen afgøres efter:
  - Brætpoint
  - Matchpoint, idet en vundet kamp giver 2 MP, en uafgjort 1 MP og en tabt 0 MP
  - Indbyrdes kamp
  - Lynskak-omkamp efter reglerne i § 7, stk. 4.

Der er rygeforbud i spillelokalet.

§ 8 Præmier

- DSU udsætter præmier til finalestævnet.
- Der udsættes en vandrepokal. Pokalen kan ikke vindes til ejendom. Når pokalen skal udskiftes (fyldt op med navne), afgør Hovedbestyrelsen den gamle pokals opbevaring.
- Hovedkredsen udsætter præmier i kvalifikationsturneringen.

§ 9 Straffebestemmelser

- Hvis en klub udebliver fra en kamp eller ikke møder med mindst 3 spillere, taber holdet 4 - 0.
- Anvendes en spiller ulovligt, vil det pågældende parti (uanset resultatet) være vundet af modstanderen.

§ 10 Dispensationer og ændringer

Dispensationer fra nærværende reglement kan gives alene af TL.

5.4. Instruks for kampledere i Dansk Skak Unions pokalturnering

- 1 Til at lede kampen skal der udpeges en dommer, som bør være i besiddelse af Unionens dommerlicens I eller II

Denne har pligt til at:

- Påse, at nærværende spilleregler overholdes og overvåge kampens gang.
- Iværksætte de afgørelser, som han træffer i de stridsspørgsmål, som kan fremkomme i løbet af kampen.
- Pålægge spillerne straffe for forseelser eller brud på nærværende spilleregler.
- Sørge for, at reglementet er til stede i spillelokalet ved hver kamps afvikling.

- 2 Før kampene begynder skal dommeren undersøge at:

- Brikkerne er stillet rigtigt op og at urene er trukket op og indstillet til betænkningstiden
- Spillerne er anbragt således, at de ikke generer hinanden eller generes af tilskuere.

- 3 Han skal indskærpe overfor spillere og tilskuere, at det ikke er tilladt at gøre opmærksom på tidsoverskridelser.

- 4 Han skal starte alle urene ved den fastsatte spilletids begyndelse, uanset om alle spillere er mødt.

- 5 Han skal sørge for, at der er ro i spillelokalet.

- 6 Han skal på anmodning fra en af spillerne vurdere et remiskrav.

- 7 Hvis kampen slutter uafgjort, og en vinder skal findes, skal han iværksætte en Lynskak-omkamp efter Pokalturneringens reglement § 7, stk. 4. Før omkampens start skal han gøre opmærksom på, at der spilles efter DSU's regler for lynskak (rørt brik, kongen må slås).

5.5. Reglement for Dansk Skak Unions Juniorholdturnering

§ 1. Stævnets navn og afholdelse

Stævnets navn er Dansk Skak Unions Junior Hold DM (DSU's Junior Hold DM). Stævnet afholdes hvert år i den første hele weekend i oktober.

Som ansvarlig arrangør står Tjele Efterskole, der udsender invitation til stævnet, samt sørger for og betaler for mad og overnatning til spillere og ledere. Af praktiske hensyn bør arrangøren senest 3 måneder før stævnets afholdelse udsende indbydelsen til hovedkredsene.

§ 2. Deltagelse i stævnet

Hver hovedkreds kan deltage med 1 hold.

§ 3. Rejseudgifter

5, 6, 7. og 9. hovedkreds betaler hver en rejsekompensation på et beløb, der vedtages af Hovedbestyrelsen. Den samlede rejsekompensation tilfalder i lige dele 1, 2 og 8. hovedkreds. 3. og 4. hovedkreds skal ikke betale rejsekompensation og kan heller ikke modtage den. Ordningen administreres af kassereren i 6.hovedkreds.

En hovedkreds der ikke deltager, skal ikke betale rejsekompensation og kan heller ikke modtage den.

Hvis 5., 6., 7. eller 9. hovedkreds ikke deltager, supplerer DSU beløbet således, at 1., 2. og 8. hovedkreds modtager det beløb Hovedbestyrelsen har vedtaget.

Hvis 1., 2. eller 8. hovedkreds ikke deltager reduceres beløbet for de hovedkredse der skal betale rejsekompensation.

§ 4. Præmier

Dansk Skak Union udsætter præmier i form af medaljer til spillerne og holdlederne til de 3 bedst placerede hold. Placeringen afgøres ved matchpoint, derefter brætpoint og ved fortsat ligestilling indbyrdes kamp; er denne endt uafgjort vægtes resultatet på bræt 1 højest, derefter bræt 2 og så fremdeles. Ved fuldstændig ligestilling deles placeringen.

§ 5. Spilletider

Der spilles alle-mod-alle med 30 min. betænkningstid pr spiller pr parti. Der spilles 6 runder lørdag (f.eks. 14.00-23.00) og 3 runder søndag (f.eks. 9.00-13.30). Der spilles efter de til enhver tid gældende FIDE-regler.

§ 6. Holdene

Holdene består af 8 spillere, hvoraf de 6 skal være kadetter (ikke fyldt 16 ved indgangen af det aktuelle år). 1 af spillerne skal være en pige (kan samtidig være en af kadetterne). Hvis Hovedkredsen ikke råder over en pigespiller, eller Hovedkredsens pigespillere er forhindret i at deltage, kan en spiller med maksimalt 1100 i rating anvendes i stedet for.

Af hensyn til præmier og forplejning må hver hovedkreds stille med max. 1 reserve. Reserven må benyttes af holdlederen i det omfang, at det spillende hold til enhver tid opfylder ovenstående regler.

§ 7. Dispensationer

Arrangøren kan dispensere fra reglerne i § 6, dersom en hovedkreds har vanskelig ved at opfylde kriterierne. Ligeledes kan arrangøren ændre turneringssystemet i § 5, dersom antallet af deltagende hovedkredse giver anledning dertil. Tjele Efterskole kan, forudsat godkendelse fra Hovedbestyrelsen, aftale med en hovedkreds, at stævnet kortvarigt flyttes til denne hovedkreds. Sådanne ændringer og dispensationer skal meddeles alle hovedkredse så tidligt som muligt.

6. REGLEMENT FOR DSU'S KORRESPONDANCESKAK-TURNERINGER6-1

6.1.	<u>Indledning</u>	6-1
6.1.1.	<u>Turneringsleder (TL)</u>	6-1
6.1.2.	<u>K-skak chef (KC)</u>	6-1
6.2.	<u>Spillets gang samt almindelige bestemmelser</u>	6-2
6.2.1.	<u>Spillets gang</u>	6-2
6.2.2.	<u>Notation</u>	6-2
6.2.3.	<u>Notering af partier</u>	6-3
6.2.4.	<u>Afsendt træk</u>	6-3
6.2.5.	<u>Trækserie</u>	6-3
6.2.6.	<u>Ved partiets afslutning</u>	6-3
6.2.7.	<u>Uafsluttede partier</u>	6-3
6.2.8.	<u>En spillers udtræden</u>	6-4
6.2.9.	<u>Partiafskrifter</u>	6-4
6.3.	<u>Betænkningstiden</u>	6-5
6.3.1.	<u>Betænkningstid</u>	6-5
6.3.2.	<u>Poststemplets dato</u>	6-5
6.3.3.	<u>Tidskontrol</u>	6-5
6.3.4.	<u>Brug af mere end 14 dages betænkningstid</u>	6-6
6.3.5.	<u>Beskadigede kort</u>	6-6
6.3.6.	<u>Ferie</u>	6-6
6.4.	<u>Afgørelse af tvister m.m.</u>	6-7
6.4.1.	<u>Twistigheder og tvivlsspørgsmål</u>	6-7
6.4.2.	<u>Usportslig optræden</u>	6-7
6.4.3.	<u>Appel</u>	6-7
6.4.4.	<u>Tilmeldelse</u>	6-8
6.4.5.	<u>Information om turneringerne</u>	6-8
6.5.	<u>Enkeltmandsturneringen (K-skak-EMT)</u>	6-8
6.5.1.	<u>Indledning</u>	6-8
6.5.2.	<u>DM-klassen</u>	6-9
6.5.3.	<u>Øvrige klasser</u>	6-10
6.5.4.	<u>Øvrige bestemmelser for K-skak-EMT</u>	6-12
6.6.	<u>Pokalturneringen</u>	6-13
6.6.1.	<u>Turneringens afvikling</u>	6-13
6.6.2.	<u>Rettigheder i forhold til K-skak-EMT</u>	6-14
6.6.3.	<u>Starttidspunkter</u>	6-14
6.6.4.	<u>Indskud og præmier</u>	6-15
6.7.	<u>Danmarksturneringen i korrespondanceskak for hold</u>	6-16
6.7.1.	<u>Turneringens opbygning</u>	6-16
6.7.2.	<u>Beskrivelse af turneringsformen</u>	6-16
6.7.3.	<u>Adgangsbetingelser m.m.</u>	6-16
6.7.4.	<u>Turneringens afvikling</u>	6-16
6.7.5.	<u>Op- og nedrykningsregler (kvalifikationsbestemmelser)</u>	6-17
6.7.6.	<u>Øvrige regler</u>	6-18
6.8.	<u>Regler for danske e-mailturneringer</u>	6-19
6.8.1.	<u>Spil og kontrol</u>	6-19
6.8.2.	<u>Partiernes afvikling</u>	6-19

Skakhåndbogen – Afsnit 6

REGLEMENT FOR DSU'S KORRESPONDANCESKAKTURNERINGER

<u>6.8.3.</u>	<u>Undladelse af svar</u>	6-20
<u>6.8.4.</u>	<u>Træk og trækserier</u>	6-20
<u>6.8.5.</u>	<u>Noteringer og rapporter</u>	6-20
<u>6.8.6.</u>	<u>Tilladt tid og straf</u>	6-20
<u>6.8.7.</u>	<u>Tidsoverskridelse</u>	6-21
<u>6.8.8.</u>	<u>Ferie</u>	6-21
<u>6.8.9.</u>	<u>Indberetning af resultater</u>	6-21
<u>6.8.10.</u>	<u>Appel</u>	6-21

6. REGLEMENT FOR DSU'S KORRESPONDANCESKAKTURNERINGER

6.1. Indledning

Generelt

For korrespondanceskakturneringer er Dansk Skak Unions love og almindelige bestemmelser gældende. Endvidere er FIDE's regler for skakspillet gældende i den udstrækning, de er anvendelige.

Hvem kan deltage

Adgang til turneringerne har enhver, der er medlem af Dansk Skak Union gennem en klub eller som enkeltmedlem. En spiller kan dog deltage i én gruppe i EMT eller pokalturneringen uden at være medlem af DSU.

6.1.1. Turneringsleder (TL)

Turneringerne ledes af en dommer (i det følgende benævnt TL). TL udpeges af chefen for korrespondanceskakafdelingen (i det følgende benævnt KC).

6.1.2. K-skak chef (KC)

KC udpeges af unionens hovedbestyrelse. KC fungerer som koordinator for dommerne og er disses overordnede i såvel fortolkningsmæssige spørgsmål som i økonomisk henseende. Det er KC's opgave, at

- Fungere som ankeinstans for TL's afgørelser.
- Sikre en rimelig økonomisk balance mellem de forskellige turneringsformer, og
- Medvirke til udbredelsen af kendskabet til og interessen for deltagelse i K-skakturneringer.

6.2. Spillets gang samt almindelige bestemmelser

6.2.1. Spillets gang

Spillet foregår ved, at spillerne udveksler træk pr. brev eller postkort (normalt specielle K-skakkort). Brug af frankostempling/frankeringsmaskiner og forsendelse som B-post er ikke tilladt. Når en spiller afsender sit træk eller forslag til trækserie skal følgende angives samtidig:

- ♙ Gentagelse af modstanderens sidste træk, og den accepterede del af hans eventuelle forslag til trækserie. Trækkene skal nummereres.
- ♙ Datoer for modtagelse af modstanderens sidste træk, og for afsendelse af svar herpå.
- ♙ Modstanderens og egen betænkningstid til sidste træk samt eventuel korrektion af modstanderens tidsberegning.
- ♙ Totalt forbrugt betænkningstid for begge spillere.
- ♙ Underskrift.
- ♙ Fulde postadresse. Endvidere bør angives:
- ♙ Resultater af afsluttede partier i gruppen.

Hvis to spillere enes derom, kan de (uden at indhente TL's tilladelse) udveksle træk pr. fax eller e-mail. Alle oplysninger nævnt i 6.2.1.1 skal stadig angives, dog kan postadresse og underskrift.

6.2.2. Notation

Et træk med et 4-cifret tal. Ved bondeforvandling og ved trækserier dog 5-cifret. Se herom senere i denne § og i 6.2.5. De 2 første cifre angiver det felt, hvorfra brikken flyttes, de 2 sidste cifre det felt hvortil brikken går. Feltnummereringen fremgår af diagrammet.

8	18	28	38	48	58	68	78	88
7	17	27	37	47	57	67	77	87
6	16	26	36	46	56	66	76	86
5	15	25	35	45	55	65	75	85
4	14	24	34	44	54	64	74	84
3	13	23	33	43	53	63	73	83
2	12	22	32	42	52	62	72	82
1	11	21	31	41	51	61	71	81
	a	b	c	d	e	f	g	h

Eksempler: a2-a4 = 1214, d6xc5 = 4635, Sf3xe5 = 6355, b5xc6 e.p. = 2536.

For rokade gælder specielt: 0-0 = 5171 og 5878, 0-0-0 = 5131 og 5838.

Ved bondeforvandling skal tilføjes et 5. ciffer i parentes efter de øvrige 4 cifre således:

Forvandling til dronning = xxxx(1)

Forvandling til tårn = xxxx(2)

Forvandling til løber = xxxx(3)

Forvandling til springer = xxxx(4)

Eksempler: e7-e8(D) = 5758(1), f2-f1(L) = 6261(3), a7xb8(T) med mat = 1728(2)

6.2.3. Notering af partier

Partierne noteres ned. Korrespondancen skal opbevares til 14 dage efter offentliggørelsen i Skakbladet af den afsluttede gruppe. TL kan på ethvert tidspunkt forlange korrespondancen tilsendt.

6.2.4. Afsendt træk

Et afsendt træk kan ikke ændres eller tilbagekaldes.

6.2.5. Trækserie

En spiller kan foreslå en trækserie, som i givet fald markeres ved at sætte tallet 0 foran det først foreslåede træk. Modstanderen kan afbryde den foreslåede trækserie hvor som helst, dog kun ved at vælge en anden fortsættelse end den, der er foreslået ham. Afbryder modstanderen trækserien, er afsenderen således kun bundet af sin trækserie indtil afbrydelsen.

Eksempel:

Hvid har besluttet at besvare sorts sidste træk 11.-, a7-a6 med 12.b4-b5 og vil foreslå fortsættelsen 12.-, a6xb5 13. Talxa8, Lb7xa8 14. d2-d4. I talform bliver dette til: 11.-, 1716 12. 2425, 01625 13. 1118, 2718 14. 4244.

Sort vil imidlertid hellere spille 13.-, Dd8xa8, og svaret bliver derfor: 12. 2425, 1625 13. 1118, 4818.

6.2.6. Ved partiets afslutning

Når et parti er færdigspillet, skal vinderen - ved remis hvid - senest 8 dage efter afslutningen meddele TL resultatet skriftligt. Gruppe og evt. klassenummer skal opgives ved indberetningen.

Om eventuel afskrift se 6.2.9.

En spiller, der opgiver et parti eller accepterer remis, skal underrette modstanderen herom.

6.2.7. Uafsluttede partier

Partier, som ikke er afsluttet i løbet af 18 måneder, kan af TL indkaldes til bedømmelse.

6.2.8. En spillers udtræden

Udtræder en spiller, skal modstanderen indsende afskrift af partiet samt diagram over slutstillingen til TL til bedømmelse. Er højst halvdelen af hans partier færdigspillede, regnes han dog som taber af samtlige partier i gruppen, uanset resultaterne i de færdigspillede partier.

Udtræder en spiller uden gyldig grund, har han mistet sin præmieret og kan idømmes karantæne.

En tavs spiller betragtes som udtrådt uden gyldig grund.

6.2.9. Partiafskrifter

Partiafskrifter skal indsendes til TL af deltagerne i

♙ DM-klassen

♙ Pokalfinalen

♙ 1. division

De spillede partier kan frit offentliggøres eller på anden måde anvendes af Dansk Skak Union. TL opbevarer partiafskrifterne i mindst 3 år.

6.3. Betænkningstiden

6.3.1. Betænkningstid

Betænkningstiden er 3 dage pr. træk. Opsparet tid kommer senere træk til gode. Tiden beregnes ved almindelig subtraktion.

Eksempel: Et træk modtages og besvares d. 1/8.

Betænkningstid = 0 dage.

Besvares trækket d. 4/8 er betænkningstiden 3 dage.

Posttiden modregnes ikke i betænkningstiden.

6.3.2. Poststemplets dato

Poststemplets dato gælder som afsendelsesdato, medmindre afsenderen med kvittering for indleveringen fra Post Danmark godtgør, at afgivelse til forsendelse har fundet sted på et tidligere tidspunkt, i hvilket tilfælde kvitteringens dato lægges til grund.

For kort, der afsendes i weekends gælder dog, at lørdag-søndag kun beregnes som én dag.

Eksempel: Et træk modtages lørdag og besvares søndag.

Betænkningstid = 0 dage.

Besvares trækket derimod først mandag, er betænkningstiden 2 dage.

Er poststemplets dato ulæselig, gælder afsenderens datoangivelse.

6.3.2.1. For partier afviklet pr. fax eller e-mail gælder:

 Et træk kan betragtes som modtaget dagen efter modstanderens afsendelsesdato

 Weekend-reglen gælder ikke

6.3.3. Tidskontrol

Tidskontrol foretages normalt ved hvert 10. træk.

6.3.3.1. Tidsoverskridelse foreligger, når en spiller har brugt flere end:

 30 dage og ikke afsendt sit 10. træk,

 60 dage og ikke afsendt sit 20. træk,

 90 dage og ikke afsendt sit 30. træk osv.

 For trækserier gælder dog 6.3.3.2.

- 6.3.3.2** Omfatter en trækserie mindst ét af de træk (10, 20, 30 osv.), ved hvilke en eventuel tidsoverskridelse normalt skal konstateres, skal den eventuelle tidsoverskridelse i stedet konstateres ud fra det sidst modtagne træk i serien.

Eksempel:

En spiller modtager en trækserie for trækkene 10, 11 og 12. Accepterer han hele serien, kan han uden tidsoverskridelse anvende maksimalt 36 dage. Accepterer han til og med træk 11, må han anvende maksimalt 33 dage totalt før besvarelsen.

- 6.3.3.3** Tidsoverskridelse medfører tab af partiet.

- 6.3.3.4** Det er ikke lovligt at lade en modstander fortsætte et parti efter dennes tidsoverskridelse. Konstateres sådanne tilfælde, er partiet tabt for begge spillere.

- 6.3.3.5** Indberetning til TL af tidsoverskridelse (i tilfælde af, at modstanderen ikke vil opgive partiet) skal være vedlagt nødvendig dokumentation for tidsoverskridelsen.

6.3.4. Brug af mere end 14 dages betænkningstid

Ønsker en spiller at bruge mere end 14 dage til et træk, skal han underrette modstanderen herom. Har en spiller ikke i 14 dage + posttid begge veje hørt fra en modstander, der ikke har varslet længere betænkningstid, skal spilleren gentage sit sidste træk til modstanderen.

Er der ikke indløbet svar senest 7 dage efter gentagelsen, skal TL underrettes. TL retter henvendelse til den tavse spiller, og denne har tabt partiet, hvis han ikke omgående svarer såvel TL som sin modstander.

Bruger en spiller mere end 14 dages betænkningstid til et enkelt træk uden at have underrettet sin modstander herom, og denne har sendt rykkerskrivelse, tillægges der spilleren 3 dages ekstra forbrugt betænkningstid. Bliver det nødvendigt for modstanderen også at rette henvendelse til TL, tillægges der yderligere 6 dages ekstra forbrugt betænkningstid.

6.3.5. Beskadigede kort

Kort, der beskadiges af postvæsenet og som derved bliver ulæselige, betragtes som bortkomne. Sådanne kort skal senest 3 dage efter modtagelsen tilsendes TL.

- 6.3.5.1** Modtages et ugørligt eller ulæseligt træk, skal det straks meddeles afsenderen. Afsenderen af et ugørligt eller ulæseligt træk får tillagt 3 dages ekstra forbrugt betænkningstid, i gentagelsestilfælde 6 dages ekstra forbrugt tid.

6.3.6. Ferie

En spiller har ret til at tage indtil 35 dages ferie pr. år, regnet fra turneringsstarten. Ferien må gerne deles. I ferier er betænkningstiden standset for begge parter.

- 6.3.6.1** En spillers ferie kan tidligst gælde 6 dage efter, at vedkommende har afsendt meddelelse herom til samtlige tilbageværende modstandere i gruppen.

Eksempel:

Kort om ferie afsendes d. 5/6. Første feriedag kan tidligst være d. 11/6.

6.3.6.2 Tiden fra 20/12 til 31/12, samt fra tirsdagen før til tirsdagen efter påske, alle dage inklusive, er obligatoriske ferier for alle spillere. Er to spillere enige, kan spillet dog fortsættes i de obligatoriske ferier med 0 dages betænkningstid.

6.3.6.3 Beregning af betænkningstid i forbindelse med ferier.

Eksempel: Der er anmeldt ferie i tidsrummet 8/6-22/6 begge dage inkl.

☛ Kort modtages den 7/6 og besvares den 10/6, betænkningstiden = 1 dag (7/6-8/6).

☛ Kort modtages den 9/6 og besvares den 23/6, betænkningstiden = 0 dage (23/6-23/6).

☛ Kort modtages den 5/6 og besvares den 25/6, betænkningstiden = 5 dage (5/6-8/6 + 23/6-25/6).

6.3.6.4 TL er bemyndiget til i undtagelsestilfælde at bevilge særorlov (f.eks. ved akut og langvarig sygdom og ved aktiviteter i forbindelse med job og skak).

6.4. Afgørelse af tvister m.m.

6.4.1. Tvistigheder og tvivlsspørgsmål

Tvistigheder og tvivlsspørgsmål om forståelse af reglementet afgøres af TL, som ligeledes afgør de under turneringen forekommende protester vedrørende selve spillet. TL's afgørelser skal parterne straks underkaste sig. TL afgør om partiet skal stilles i bero under sagens behandling.

6.4.2. Usportslig optræden

Både TL og KC kan advare en spiller der unødigt forhæler turneringens gennemførelse samt udviser en manglende forståelse af spillets karakter eller gør sig skyldig i usportslig optræden. Såfremt forseelsen er af alvorligere karakter eller ved gentagelsestilfælde kan såvel TL som KC straffe med bortvisning fra turneringen, og evt. idømme karantæne.

6.4.3. Appel

En af TL truffet afgørelse om fortolkning af reglementet og tvister i forbindelse med den skaklige aktivitet under turneringen kan - dog uden opsættende virkning - appelleres til KC. Denne afgørelse kan appelleres til Skaknævnet, idet partierne stilles i bero, for så vidt angår afgørelser om idømmelse af karantæne eller bortvisning, mens øvrige afgørelser ikke har opsættende virkning.

I hvert led skal appel ske skriftligt senest 3 uger efter, at afgørelsen er meddelt klageren.

Ved forelæggelse for Skaknævnet skal klagen ledsages af et depositum, hvis størrelse udgør det til enhver tid gældende unionskontingent pr. år for voksne. Såfremt klageren ikke får medhold i sin klage, tilfalder depositum unionen.

6.4.4. Tilmeldelse

6.4.4.1 Tilmeldelse kan ske via brev eller ved indbetaling af indskuddet på et giroindbetalingskort. Tilmeldingen er først gyldig, når TL har modtaget indskuddet.

Samtidig med tilmeldelsen skal foreligge:

- Oplysning om tilknytningsforhold til Dansk Skak Union. (Gennem hvilken klub eller som enkeltmedlem), samt medlemsnummer.
- Oplysning om i hvilken klasse spilleren ønsker at deltage og evt. dokumentation for kvalifikation til denne klasse.
- Oplysning om spillestyrke i form af nærskakratingtal og evt. K-skakratingtal.
- Oplysning om fødselsår og -dag.

For holdturneringen gælder, at tilmeldelsen skal ske klubvis med angivelse af hver enkelt holddeltagers spillestyrke i K-skak (ratingtal) eller i nærskak (ratingtal og evt. klasse).

6.4.5. Information om turneringerne

6.4.5.1 Information om turneringens gang m.v. gives i K-skakbladet, der er fælles for alle danske K-skakturneringer.

For holdturneringen angives endvidere spillernes brætnr. Når en gruppe er færdigspillet, meddeles det samlede resultat i K-skakbladet og Skakbladet. Eventuel indsigelse mod offentliggjorte del- eller slutresultater skal, for at blive taget til følge, ske til TL senest 14 dage efter offentliggørelsen. Eventuelle præmier tilsendes vinderne senest 3 uger efter offentliggørelsen i Skakbladet.

6.5. Enkeltmandsturneringen (K-skak-EMT)

6.5.1. Indledning

EMT inddeles i følgende klasser: DM-, mester-, kvalifikations- og åben klasse. Hvor intet andet er anført i det følgende, forstås ved disse betegnelser klasser i K-skak-EMT.

6.5.1.1 DM-klassen omfatter én gruppe spillere om året, i øvrige klasser løber turneringen uafbrudt med grupper á 7 spillere. En ny gruppe startes, når 7 tilmeldinger foreligger til samme klasse.

6.5.1.2 Samme spiller kan deltage i flere grupper samtidig i samme klasse. Ved tilmelding til en ny gruppe inden påbegyndte, er afviklet, må spilleren dog kunne godtgøre, at der ikke foreligger nedrykningsfare.

6.5.2. DM-klassen

Spillet i DM-klassen begynder hvert år i september. Vinderen erhverver titlen Danmarksmeister i korrespondanceskak. Opnår to eller flere, pointligestilling på 1. pladsen, afgøres placeringen på følgende måde:

♟ Ved beregning af korrektion efter Sonneborn-Berger systemet jf. § 6.5.4.1.

Ved fortsat ligestilling:

♟ Indbyrdes parti er afgørende.

Ved fortsat ligestilling:

♟ Der spilles omkamp på to partier, medmindre de implicerede spillere er enige om, at titel og kontantpræmier deles.

Ved fortsat ligestilling:

♟ Titlen og kontantpræmier deles.

Titlen kan dog kun tilfalde en dansk statsborger.

6.5.2.1 Hver deltager i DM-klassen spiller ét parti mod hver af de øvrige i gruppen. Med færre end 7 deltagere i gruppen spilles dog dobbeltrundt.

Gruppens nr. og startdato, spillerens nummerorden bestemt af TL ved lodtrækning, samtlige deltageres navne og adresser, og farverne i de indbyrdes partier fremgår af startbrevet/rundeskemaet, som før gruppens start tilsendes samtlige deltagere tillige med et eksemplar af reglementet.

6.5.2.2 Adgang til DM-klassen har følgende:

♟ Spillere, som i en DM-klasse afsluttet indenfor de sidste 3 år, har opnået en score på mindst 45 %, og som ikke i mellemtiden er rykket ned.

♟ Såfremt vedkommende deltager i en endnu uafsluttet DM-klasse, må det dokumenteres, at de nødvendige 45 % kan opnås, jf. § 6.5.1.2.

♟ Spillere, som i en mesterklasse har opnået mindst 5 point indenfor de sidste 2 år, og som ikke i mellemtiden er rykket ned i mesterklassen igen.

♟ Spillere, som har kvalificeret sig i pokalturneringen, se § 6.6.2.3.

♟ Spillere, som har kvalificeret sig ved deltagelse i internationale turneringer i k-skak, se § 6.5.3.2 pkt. c og § 6.5.2.3.

♟ Andre spillere, som af TL og KC i forening anses for kvalificerede hertil.

6.5.2.3 Nedrykning til mesterklassen vil ske, når

- En spiller ved sin seneste deltagelse i DM-klassen har opnået en score på mindre end 45 %.
- En spiller i mindst 3 på hinanden følgende år har undladt at gøre brug af sin ret til deltagelse i DM-klassen, se dog § 6.5.2.2 pkt. e.

NB. En nedrykket spiller jf. pkt. a, som havde kvalificeret sig til deltagelsen i DM-klassen jf. § 6.5.3.2 pkt. c kan kun kvalificere sig til DM-klassen igen via deltagelse i mesterklassen.

6.5.3. Øvrige klasser

6.5.3.1 Hver deltager spiller, ét parti mod hver af de øvrige 6 i gruppen, 3 hvide og 3 sorte partier. Gruppens nr. og startdato, spillernes nummerorden bestemt af TL ved lodtrækning, samtlige deltageres navne og adresser, og farverne i de indbyrdes partier fremgår af startbrevet/rundeskemaet, som før gruppens start tilsendes samtlige deltagere tillige med et eksemplar af reglementet.

6.5.3.2 En spiller får adgang til en bestemt klasse i K-skak-EMT på følgende måder:

- Gennem deltagelse i K-skak-EMT.

Spilleren skal i den bestemte klasse ved sin seneste deltagelse indenfor de sidste 3 år have opnået mindst 2 og højst 4½ point, eller ved sin seneste deltagelse i klassen umiddelbart under (indenfor de sidste 2 år) have opnået mindst 5 point eller en førsteplads (ved ligestilling i point alle spillere), eller dersom det seneste resultat indenfor de sidste 3 år er et nedrykningsresultat i klassen umiddelbart over, se dog følgende pkt. b og pkt. c.

- Gennem deltagelse i pokalturneringen (se § 6.6.2).

Spilleren har ret - men ikke pligt - til at vælge tilmelding til den klasse, som kvalifikationen berettiger til. Det påhviler spilleren selv at dokumentere sin adgangsret til den bestemte klasse.

- Gennem deltagelse i international K-skak.

Spilleren har ret - men ikke pligt - til at vælge tilmelding til den klasse, som spilleren ifølge nedenstående tabel har kvalificeret sig til, forudsat at resultatet er opnået indenfor de sidste 2 år. Det påhviler spilleren selv at dokumentere sin adgangsret til den bestemte klasse.

Resultater fra ICCF-turneringer kan overføres til den danske K-skak-EMT således:

Dansk klasse	Adgangsbetingelser Turnering	Score
DM-klassen	VM-finale og Kandidatturnering	-
	EM-finale og VM-semifinale	min. 67 %
	M-klasse	min. 75 %
	Pokalfinale	nr. 1-3
Mesterklasse	EM-finale og VM-semifinale	33-66 %
	M-klasse	33-74 %
	H-klasse	min. 75 %
	Pokalfinale	nr. 4-8
Kvalifikationsklassen	EM-finale og VM-semifinale	0-32 %
	M-klasse	0-32 %
	H-klasse	33-74 %
	O-klasse	Gruppevinder
Åben Klasse	Øvrige deltagere fra international. k-skak	

Følgende forkortelser er anvendt i tabellen:

- VM Verdensmesterskab
- EM Europamesterskab
- M-klasse Mesterklasse
- H-klasse Higher class (højere klasse)
- O-klasse Open class (åben klasse)

Omvendt gælder nogenlunde samme principper som anført i den forrige tabel (ved en dansk K-skakspillers tilmelding til en international K-skakturnering).

- Gennem deltagelse i en koordineret EMT i nærskak.

For spillere med nærskak-ratingtal gælder - medmindre § 6.5.3.2 pkt. a kan anvendes - at tilmelding kan vælges efter følgende tabel:

Nærskakratingtal	Klasse i K-skak-EMT
2100 -	M
1900 - 2099	K
- 1899	Å

Det påhviler spilleren selv at dokumentere sin adgangsret til den bestemte klasse jf. nærværende pkt. d ved sammen med tilmelding at fremsende et supplementskort, behørigt udfyldt.

 Efter TL's skøn

Ved en spillers deltagelse i flere grupper samt ved tilmelding til en ny gruppe, inden påbegyndte, er afviklet, kan der opstå tvivl, i sådanne tilfælde søges spilleren placeret der, hvor spilleren skønnes hjemmehørende, se også § 6.5.1.2.

 Førstegangsdeltagere i K-skak-EMT

Disse spillere kan tilmelde sig i åben klasse, medmindre de foretrækker at lade resultater nævnt under § 6.5.3.2 pkt. b, pkt. c eller pkt. d være gældende. En spiller, som ikke har deltaget i K-skak-EMT i de sidste 3 år, regnes som førstegangsdeltager.

6.5.3.3 Nedrykning fra en bestemt klasse til klassen umiddelbart under vil ske, når en spiller ved sin seneste deltagelse har scoret færre end 2 point. For nedrykning fra DM-klassen gælder dog bestemmelserne i § 6.5.2.3, og fra åben klasse finder nedrykning ikke sted. Endelig henvises til § 6.5.3.2 pkt. f, 2. afsnit.

6.5.4. Øvrige bestemmelser for K-skak-EMT

6.5.4.1 Indskud og præmier fastsættes af KC og offentliggøres med jævne mellemrum i Skakbladet.

Ved pointligestilling på 1. og 2. pladsen afgøres rækkefølgen således:

 Ved beregning af korrektion efter Sonneborn-Berger systemet. Efter dette sammentælles modstanderpoint for de modstandere, man har vundet over eller spillet remis mod. Ved gevinstpartier tæller modstanderens pointsum fuldt ud. Ved remispartier med det halve. Den spiller, der på denne måde opnår flest point placeres øverst.

Ved fortsat ligestilling:

 Indbyrdes parti er afgørende.

Ved stadig ligestilling deles eventuelle kontantpræmier.

Se i øvrigt § 6.4.5.1 (information om turneringens gang m.v.).

6.6. Pokalturneringen

6.6.1. Turneringens afvikling

6.6.1.1 Turneringen afvikles med en indledende runde, en semifinal og en finale. I indledende runde inddeles spillerne i så mange 7-mandsgrupper som muligt, og der trappes af med 6-mandsgrupper. I semifinalen spilles i 7-mandsgrupper, medens finalen kan variere med hensyn til deltagerantal. I tilfælde af for få tilmeldinger til indledende runde, kan semifinalen annulleres. Der spilles i så fald kun indledende runde og finale.

6.6.1.2 Deltagere til indledende runde fordeles i grupperne efter formodet spillestyrke i k-skak, således at grupperne så vidt muligt bliver lige stærke. I semifinalen sammensættes grupperne efter fri lodtrækning.

Deltagere i indledende runde og semifinalerne kan starte i maksimalt 2 grupper samtidig.

6.6.1.3 Afhængig af deltagerantallet i indledende runde vil foruden gruppevinderne også nr. 2 og evt. nr. 3 i hver gruppe gå videre til semifinalen, der opbygges med henblik på at opnå en finalerunde med ca. 11 deltagere, bestående af semifinalegruppernes vindere + evt. toerne.

6.6.1.4 Indledende runde og semifinale.

Ved pointligestilling på 1., 2. eller 3. pladsen afgøres rækkefølgen således:

- Ved beregning af korrektion efter Sonneborn-Berger systemet. Efter dette sammentælles modstanderpoint for de modstandere, man har vundet over eller spillet remis mod. Ved gevinstpartier tæller modstanderens pointsum fuldt ud - ved remispartier med det halve.

Ved fortsat ligestilling:

- Indbyrdes parti er afgørende.

Får man herved stadig ingen afgørelse, opnår de ligestillede samme rettigheder til evt. fortsættelse i turneringen, medens kontantpræmier deles.

6.6.1.5 Pokalfinale

Vinderen erhverver titlen Pokalmester i korrespondanceskak. Opnår to eller flere spillere pointligestilling på 1. pladsen, afgøres placeringen på følgende måde:

♣ Ved beregning af korrektion, jf. § 6.6.1.4 pkt. a.

Ved fortsat ligestilling:

♣ Indbyrdes parti er afgørende.

Ved fortsat ligestilling:

♣ Titlen og kontantpræmier deles, medens samtlige ligestillede får deres navne på pokalen.

6.6.1.6 I hver pokalturnering starter alle spillere forfra på ny. Spillere med et k-ratingtal på mindst 2000 kan dog frit vælge, om de vil deltage i indledende runde eller først indtræde på semifinaleniveau.

Har et for lille antal spillere kvalificeret sig/tilmeldt sig til semifinalerunden, kan TL supplere op med spillere, således at grupperne bliver fuldtallige, og således at en finalerunde med et passende deltagertal kan etableres.

6.6.2. Rettigheder i forhold til K-skak-EMT

6.6.2.1 En score i semifinalen på mindst 60 % berettiger til deltagelse i EMT's kvalifikationsklasse, og en score på mindst 80 % giver ret til deltagelse i EMT's mesterklasse. Afholdes semifinale ikke på grund af for få tilmeldinger til indledende runde, gælder semifinalernes bestemmelser for finalen.

6.6.2.2 Er pokalfinalens deltagere fundet gennem en semifinale, opnår, én eller flere, afhængig af deltagerantallet i indledende runde, ret til deltagelse i K-skak-EMT's DM-klasse. Indtil 100 deltagere berettiger pokalvinderen til deltagelse i DM-klassen. For hver påbegyndt 50 deltagere ud over 100 i indledende runde opnår foruden pokalvinderen én deltager denne ret.

Det er dog en betingelse for deltagelse i K-skak-EMT's DM-klasse, at de ud over pokalvinderen kvalificerede deltagere har opnået en score på mindst 75 %. Retten til at deltage skal udnyttes inden 2 år fra pokalfinalens afslutning.

Endvidere gælder følgende: En score på mindst 40 % berettiger til deltagelse i K-skak-EMT's kvalifikationsklasse og en score på mindst 60 % giver ret til deltagelse i K-skak-EMT's mesterklasse.

6.6.2.3 De i pokalturneringen opnåede rettigheder i K-skak-EMT bortfalder, hvis de ikke udnyttes inden for 2 år. En deltagers præstation i pokalturneringen kan ikke medføre nedrykning i EMT.

6.6.3. Starttidspunkter

Indledende runde startes normalt hvert år i sidste kvartal. Semifinale og finale starter, når deltagerlisten foreligger.

6.6.4. Indskud og præmier

Indskud og præmier fastsættes af KC og offentliggøres med jævne mellemrum i Skakbladet. I finalen er der en vandrepokal til vinderen. TL bestemmer evt. erindringspræmiers antal samt kontante præmiers størrelser og antal.

6.7. Danmarksturneringen i korrespondanceskak for hold

6.7.1. Turneringens opbygning

6.7.1.1. Inddeling

Danmarksturneringen i K-skak for klubhold består af 1., 2. og 3. division, såfremt der er det nødvendige antal tilmeldte hold. Hver division består af ideelt set 7 hold. 3. division kan opdeles i flere grupper.

6.7.1.2. Starttidspunkter

Turneringen startes én gang årligt, omkring 10. januar.

6.7.2. Beskrivelse af turneringsformen

6.7.2.1 Hvert hold består af 4 spillere, som i styrkeorden besætter brætterne 1,2,3 og 4. Styrkeordenen afgøres ved K-skak-ratingtal (endelige eller midlertidige), idet TL dog kun i oplagte tilfælde vil ændre den af klubben foretagne opstilling.

6.7.2.2 Hver klub udnævner en holdkaptajn, som skal være forbindelsesled til TL, se i øvrigt § 6.7.6.1

6.7.2.3 Hver deltager spiller ét parti mod hver af de øvrige på samme bræt i gruppen (6 partier i alt).

6.7.3. Adgangsbetingelser m.m.

6.7.3.1 Adgang til turneringen har enhver skakklub, der er tilmeldt Dansk Skak Union. Som klub betragtes også i denne forbindelse det samlede antal enkeltmedlemmer i en hovedkreds.

6.7.3.2 Et holds spillere skal alle på tilmeldingstidspunktet være medlemmer af den samme klub. Samme spiller kan deltage på flere hold for samme klub, dog kun på et divisionshold. En spiller må ikke deltage for 2 eller flere klubber samtidig; TL kan dog hvor særlige forhold gør sig gældende dispensere herfra.

6.7.3.3 Hver klub må højst være repræsenteret ved ét hold i hver division.

6.7.4. Turneringens afvikling

6.7.4.1. Tilmeldelse

Der henvises til § 6.4.4.

Tilmeldelsen skal ske klubvis med angivelse af hver enkelt holddeltagers spillestyrke i K-skak (ratingtal) eller i nærskak (klassebetegnelse og eventuel ratingtal). For enkeltmedlemmer gælder dog, at disse tilmelder sig direkte til TL, som sammensætter disse til hold og udnævner en holdkaptajn.

6.7.4.2. Opstart

Ved tilmeldingsfristens udløb udfærdiges af TL et rundeskema. Klubbernes nummerorden bestemmes ved lodtrækning. Rundeskemaerne, der bræt for bræt

bestemmer farven, udsendes tillige med holdopstillingerne til holdkaptajnerne, normalt ca. 14 dage før turneringsstarten.

6.7.4.3. Reservespillere

Der kan af klubben når som helst indsættes op til 2 reserver på et hold til videreførelse af oprindeligt udtagne spilleres partier. En reserve, som ønskes indsat, skal forud godkendes af TL; reservens spillestyrke må ikke væsentligt overstige spillestyrken hos den, som han afløser.

Skifter en spiller på et hold klub, inden gruppen er afsluttet, står det den tilmeldte frit, om den vil lade den pågældende spiller fuldføre partierne, eller om en reserve skal indsættes (se også § 6.7.3.2).

Til imødegåelse af praktiske foranstaltninger i forbindelse med indsættelse af en reservespiller, har klubben en ubetinget ret til for en periode af 14 dage at standse betænkningstiden. I sådanne tilfælde skal dennes fremtidige modstandere samt TL omgående informeres.

6.7.4.4. Indberetning m.m.

Der henvises til § 6.2.6 og 6.2.9.

6.7.4.5. Slutplacering

Den klub, som opnår flest point, har vundet turneringen. Ved pointligestilling mellem flere klubber er resultatet af indbyrdes partier afgørende. Er her ligestilling, gives for alle partier 4 point for gevinst ved 1. bræt, 3 point ved 2. bræt, 2 point ved 3. bræt og 1 point ved 4. bræt. Den klub, der herefter har flest point, har vundet. Er der stadig pointligestilling, gentages beregningen, men kun for indbyrdes partier. Hvis der efter disse beregninger stadig er pointligestilling, trækkes lod om placeringerne.

6.7.4.6. Danmarksmester

Vinderen af 1. division erhverver titlen "Danmarksmester i korrespondanceskak for hold"

6.7.5. Op- og nedrykningsregler (kvalifikationsbestemmelser)

6.7.5.1. Divisionshold

Idet der ved "score" i det følgende forstås den gevinstprocent i afsluttede og indberettede partier, som på dagen for tilmeldingsfristens udløb er opnået i den sidst startede danmarksturnering, gælder for

1. division

Berettigede til deltagelse i denne division er

- 1. divisionshold, hvis score er mindst 40 %, og
- 2. divisionshold, hvis score er mindst 75 %.

Er flere end 7 hold kvalificeret efter a og b, sammensættes 1. division stærkest muligt, idet max. 5 hold fra den sidst startede 1. division samt min. 2 hold fra den

sidst startede 2. division vurderes ud fra aktuel score samt holdenes gennemsnitlige K-skakratingtal.

Er færre end 7 hold kvalificeret efter a og b, eller har færre end 7 hold tilmeldt sig, kan TL dispensere fra a og b, idet det da tilstræbes at få sammensat den stærkest mulige 1. division.

2. division

Berettigede til deltagelse i denne division er

- 1. divisionshold, hvis score er mindre end 40 % og
- 2. divisionshold, hvis score er mindst 40 %, men under 75 % og

Er flere end 7 hold kvalificerede efter a, b og c, sammensættes 2. division stærkest muligt, idet 2 nedrykkere fra 1. division samt 2 oprykkere fra 3. division (1 fra hver division) skal indgå.

Er færre end 7 hold kvalificerede, eller har færre end 7 hold tilmeldt sig, kan TL dispensere fra a, b og c, idet den stærkest mulige 2. division søges sammensat.

3. division

Deltagelse i 3. division kræver ikke kvalifikation. Hvis divisionen består af flere grupper, bestræbes det at disse er lige stærke.

6.7.6. Øvrige regler

6.7.6.1 Den af klubben udpegede holdkaptajn hjælper TL til at afvikle en gnidningsløs turnering gennem at

- Modtage og fordele alt generelt materiale fra TL vedrørende turneringens afvikling.
- Være kompetent til på klubbens vegne at standse et parti ved indsættelse af reservespillere, jf. § 6.7.4.3.
- Have ret til at modtage kopier af korrespondance mellem TL og holdets enkelte deltagere i forbindelse med klager fra modstandere, og
- Sikre sig, at indberetning foretages i overensstemmelse med § 6.2.6 og 6.2.9.

6.7.6.2 Ved gennemsnitsratingtal forstås den samlede sum af de enkelte spilleres endelige eller midlertidige K-skakratingtal divideret med 4.

Har en ratet nærskakspiller ikke tidligere spillet K-skak, er hans midlertidige K-skakratingtal lig med sidst kendte nærskakratingtal.

Har en spiller ikke tidligere opnået noget kvalificerende resultat i hverken nær- eller K-skak, tildeles det midlertidige K-skakratingtal med udgangspunkt i § 6.5.3.2.

6.8. Regler for danske e-mailturneringer

6.8.1. Spil og kontrol

Partierne skal spilles efter DSU's regler for korrespondanceskak, hvor disse er anvendelige

Der udpeges en dommer (TL), der skal være ansvarlig for turneringens ledelse og partiernes afvikling

Partierne skal spilles pr. e-mail. Hvis en spiller mister sin netforbindelse og ikke kan få den genetableret inden 30 dage vil han betragtes som udtrådt af turneringen

6.8.2. Partiernes afvikling

Trækkene skal nummereres og sendes i den internationale numeriske notation eller i en anden mellem spillerne aftalt notation pr. e-mail med afsenderens navn og e-mail-adresse med en fortsat opgørelse af alle træk og bekræftelse af modstanderens seneste afsendelsesdato.

Afsenderen skal angive dato for modtagelse af seneste træk fra modstanderen og den formodentlige dag for afsendelsen af svaret.

Hvis disse oplysninger mangler, skal modtageren angive rimelige data herfor og meddele dem med svartrækket.

Hvis e-mail-datoen og formodet afsendelsesdato ikke stemmer overens, skal modtageren korrigere det og meddele afsenderen dette med svartrækket. Tidsforbrug for seneste træk og samlet tidsforbrug skal også meddeles.

Den normalt accepterede e-mail transmission er 1 dag. Hvis der angives længere transmissions tid, kan det indberettes til TL til afgørelse.

Eksempler på notation:

ICCF-model:

	Modt.	Sendt	Tid	Nr.	Hvid	Sort	Modt.	
Sendt Tid								
	----	29/08	0/00	01.	5254	5755	29/08	30/08 1/01
		30/08	31/08	1/01	02.	7163	2836	31/08 03/09 3/04
		03/09	05/09	2/03	03.	6125		

PGN-format:

1. e4 e5 2. Nf3 Nc6 3. Bb5 eller 1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5

Betænkningstid:

Hvid: 03/09 - 05/09 2/03

Sort: 31/08 - 03/09 3/04

6.8.3. Undladelse af svar

Hvis intet svar foreligger efter 14 dage skal mailen med det seneste træk gentages med kopi til TL. Når der svares på en sådan rykker skal det ligeledes ske med kopi til TL.

Hvis et træk ikke er modtaget efter yderligere 7 dage skal TL underrettes om tavsheden.

6.8.4. Træk og trækserier

Intet lovligt træk kan trækkes tilbage efter afsendelse - skrivefejl er bindende, hvis trækket i øvrigt er lovligt. En korrekt gentagelse af det seneste træk er nødvendig for, at afsenderens træk er gyldigt.

Ugyldige og tvetydige træk skal meddeles afsenderen til øjeblikkelig rettelse, men uden noget krav om at flytte den "rørte" brik.

Forslag af trækserier er bindende, indtil modtageren gør et andet træk end det foreslåede.

Alle accepterede træk i en trækserie skal gentages korrekt sammen med svaret.

6.8.5. Noteringer og rapporter

Al korrespondance fra modstanderen vedrørende et parti såvel som en opnotering af partiet med data, skal opbevares til turneringen er færdig og på forlangende af TL tilsendes denne

Hvis en spiller ikke besvarer forespørgsler fra TL, kan denne spiller dømmes som udtrådt af turneringen

Ændringer af e-mail adresse skal straks meddeles modstandere og TL

TL skal straks informeres om uoverensstemmelser om partiet mellem spillerne.

TL skal straks informeres, hvis der opstår længerevarende problemer med computer eller internetforbindelse, så han kan orientere modstanderne.

6.8.6. Tilladt tid og straf

Hver spiller har 40 dages betænkningstid til 10 træk.

Opsparet tid kommer spilleren til gode.

Betænkningstiden er forskellen mellem modtagelsesdagen for trækket og afsendelsen af svaret.

Dog kan et træk betragtes som modtaget dagen efter modstanderens afsendelsesdato, for at opnå samme vilkår som ved postafviklede turneringer.

Weekend-reglen gælder ikke.

Der tillægges 3 dage ekstra til betænkningstiden for den spiller, der sender et ugyldigt træk (gælder også ukorrekt gentagelse af modstanderens træk).

6.8.7. Tidsoverskridelse

Krav om at tiden er overskredet skal sendes til TL med alle detaljer senest ved besvarelse af 10., 20. etc. Træk.

Samtidig skal modstanderen underrettes om kravet.

Tidsoverskridelse medfører tab af partiet.

6.8.8. Ferie

Hver spiller har ret til at tage indtil 35 dages ferie pr. år, regnet fra turneringsstarten.

Ferie skal afholdes samtidigt mod alle tilbageværende modstandere.

TL kan i undtagelsestilfælde give op til 30 dages særlov årligt (f.eks. ved akut og langvarig sygdom og ved aktiviteter i forbindelse med job og skak).

6.8.9. Indberetning af resultater

Snarest efter afslutning af et parti skal begge spillere indsende resultatet til TL.

6.8.10. Appel

En af TL truffet afgørelse om fortolkning af reglementet og tvister i forbindelse med den skaklige aktivitet under turneringen kan – dog uden opsættende virkning – appelleres til k-skakchefen. Denne afgørelse kan appelleres til Skaknævnet.

I hvert led skal appel ske skriftligt senest 3 uger efter at afgørelsen er meddelt klageren.